

T.C. ENERJİ PİYASASI
DÜZENLEME KURUMU

FAALİYET RAPORU 2020

2020
Faaliyet Raporu

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
2020 YILI FAALİYET RAPORU

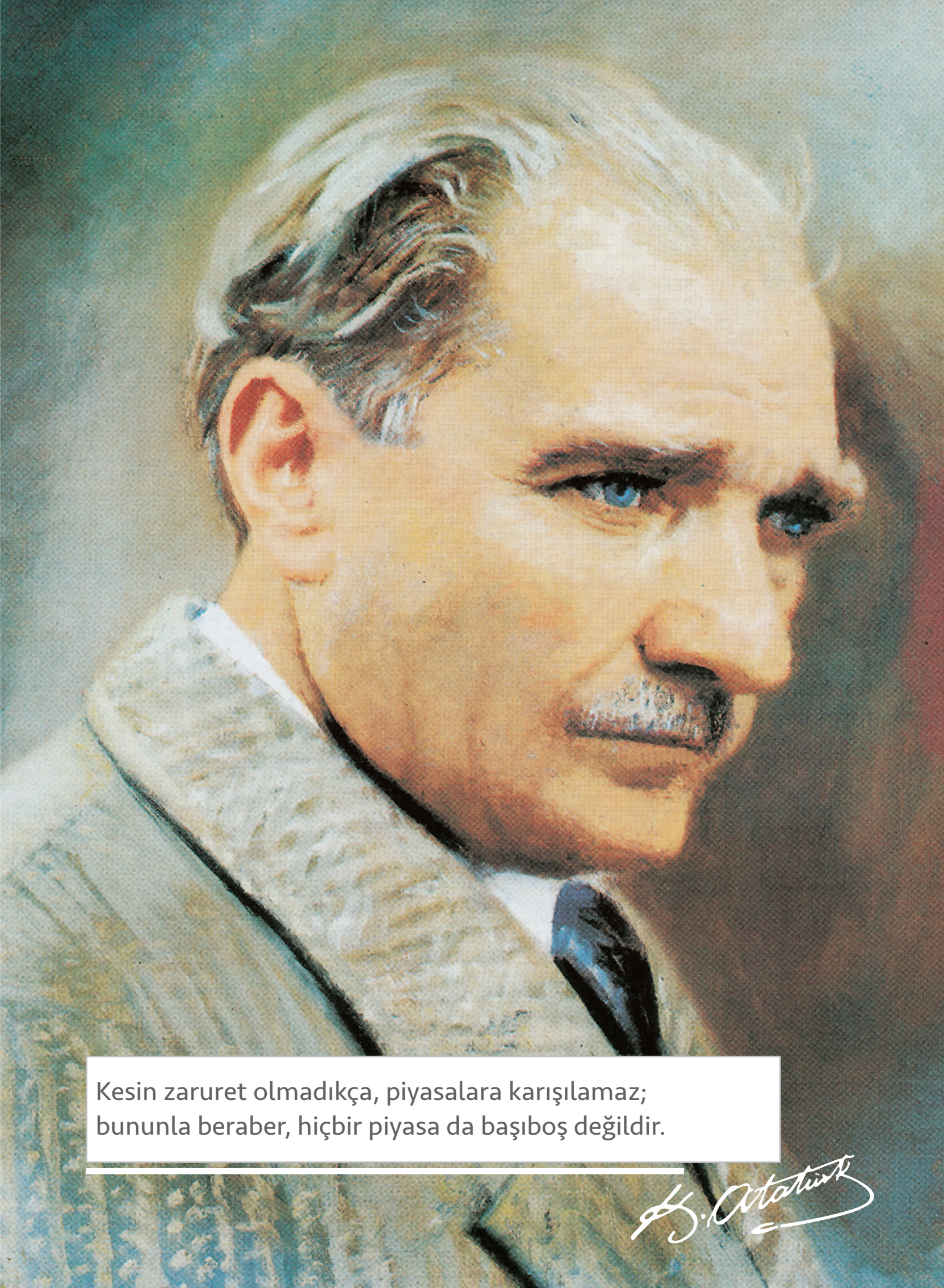
ANKARA
2021

EPDK İLETİŞİM

Mustafa Kemal Mahallesi, 2078. Sokak No:4 06510 Çankaya/ ANKARA

Tel: (0312) 201 40 00 Faks: (0312) 201 40 50

www.epdk.gov.tr

Kesin zaruret olmadıkça, piyasalara karışılmaz;
bununla beraber, hiçbir piyasa da başıboş değildir.

H. Atatürk

BAŞKANIN MESAJI

2020 yılında Kurumumuz kanunlarla kendisine verilen yetki çerçevesinde, tüm paydaşların görüş ve önerilerini alarak elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında gerekli düzenlemeleri hayata geçirmeye ve piyasaların daha iyi işletilmesi için gerekli tedbirleri almaya devam etmiştir. Kurumumuzun karar ve uygulamalarının katkısıyla; Türkiye enerji sektörü bugün çok daha güçlü, etkin ve verimli bir kimlik kazanmıştır. Bu bağlamda, tüm dünyayı olduğu gibi ülkemizi de etkisi altına alan Covid-19 salgınına rağmen, önceki yıllarda olduğu gibi 2020 yılı da Kurumumuz ve enerji sektörü için yoğun bir gündem ve mesainin olduğu bir yıl olmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan Fatih sondaj gemisinin Karadeniz'deki Sakarya Gaz Sahasındaki tarihi doğal gaz keşfi tüm Türkiye'de mutluluğu sebep olurken, EPDK olarak biz de bu keşfin piyasaya etkileri üzerinde çalışmaya başladık. Hâlihazırda 81 il merkezine ve 589 ilçe/beldemize ulaşan bir doğal gaz dağıtım şebekesine sahip ülkemizin bu piyasa için nihai hedefi doğal gaz ticaret merkezi olmak şeklinde belirlenmiştir. Bu kapsamda, henüz 2018 yılında açılan Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasasındaki 2 yıllık gerçekleştirme rakamlarına bakıldığında toplam işlem hacmi ve ortalama GRF değerlerinin oldukça memnuniyet verici olduğu görülmektedir.

Geçtiğimiz yıl rüzgâr enerjisi alanında Avrupa'nın kapasitesini en çok artıran ülkelerden biri olduk. Çalışmalarına 2020 itibarıyla başlanan Avrupa standartlarına uyumlu olarak üretilecek milli yeşil sertifika sistemine ilişkin hazırlıklarda da son aşamaya gelinmiştir. 2020 yılında yaşanan bir diğer önemli gelişme de Vadeli Elektrik Piyasası İşletim Usul ve Esaslarının yayımlanması olmuştur. Ayrıca, ülkemiz elektrik ve doğal gaz dağıtım sistemlerinin, uluslararası kalite standartları düzeyine ulaştırılması, sistem işletimine yönelik teknoloji geliştirilmesi, bilgi üretimi, yenilik yapılması, yerlilik oranının, verimliliğin ve hizmet kalitesinin artırılması, hizmet maliyetinin ve kayıpların düşürülmesine yönelik olarak elektrik ve doğal gaz dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin araştırma,

geliştirme ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi ve teşvik edilmesine ilişkin kuralları belirlemek olan Elektrik ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Araştırma, Geliştirme ve Yenilik Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Usul ve Esaslar yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında ilgili kuruluşlar tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2020 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

Diğer yandan, dört yıldır Yönetim Kurulu üyeliğini yürüttüğüm ERRA'da, görev süresi dolan yönetim kurulu üyelikleri için 17 Eylül 2020'de yapılan seçimlerde, EPDK Kurul Üyesi Ahmet Çağrı Çiçek'in seçilmesi, Kurumumuzun ERRA Yönetim Kurulu'nda temsil edilmesinin devam etmesine imkân sağlamıştır. Bunun yanı sıra, ERRA'nın Doğal Gaz Piyasaları ve Ekonomik Düzenleme Komitesi Başkanlığı ile Yenilenebilir Enerji Komitesi Başkan Yardımcılığına da Kurumumuz personelleri seçilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Kurumun enerji piyasalarına yönelik istatistikleri mercek altına alınmış ve "Resmi İstatistiklerde Ulusal Kalite İlke ve Standartları" doğrultusunda yapılan değerlendirme sürecinin ardından, EPDK'nın enerji sektöründe bir ilke imza atarak Kalite Belgesi almaya hak kazanması da 2020 yılı içerisinde gerçekleşen önemli bir gelişmedir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı olarak, 2020 yılında Kurumumuzca gerçekleştirilen uygulamalar ve düzenlemeler ile enerji piyasasında yaşanan gelişmeler hakkında bilgileri içeren Kurumumuz 2020 Yılı Faaliyet Raporu'nu ilgili tüm paydaşların istifadesine sunmaktan büyük memnuniyet duyuyorum.

Saygılarımla...

Mustafa YILMAZ
Kurum Başkanı

ÜYELER

Zekeriya GÖKŞENLİ

2. Başkan

1962, Kahramanmaraş doğumlu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun olduktan sonra 1989 yılında Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü Adana Müessese Müdürlüğü'nde avukat olarak göreve başladı. 1997 yılında Türkiye Elektrik Üretim ve İletim A.Ş.'de hukuk müşaviri olarak görev yaptı.

Yap-İşlet-Devret, İşletme Hakkı Devri projelerinde ve mobil santrallerin hizmete alınmasında çalıştı. 2003 yılında Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'ye 1.Hukuk Müşaviri oldu. 2004 yılından itibaren Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nda önce Grup Başkanı ardından Hukuk Dairesi Başkanı olarak görev yaptı. Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) Hukuk Grubu Üyesi olan Gökşenli İngilizce biliyor.

4 Ocak 2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan Zekeriya Gökşenli, 2014 yılında yeniden bu göreve atanmıştır. 15/07/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile EPDK İkinci Başkanlığı görevine atanan Zekeriya Gökşenli, evli ve 4 çocuk babası.

Ahmet Çağrı ÇİÇEK

ÜYE

1977 yılında Yozgat'ta doğdu 1999 yılında Doğu Akdeniz Üniversitesi İşletme ve Ekonomi Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden mezun oldu. Halen Gazi Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim dalında Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri bölümünde master yapmaktadır.

2000 yılında TBMM Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğünde işe başladı burada ihtisas komisyonlarının dış ilişkiler bölümünden sorumluydu, daha sonra aynı kurumda Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'nda danışman olarak görev yaptı.

2005 yılında Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nda Başkan Danışmanı olarak göreve başladı.

2010 yılında aynı kurumda Sermaye Piyasaları Daire Başkanı olarak görevine devam etti.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığındaki görevi esnasında Özelleştirme programında bulunan Tedaş'a bağlı Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.'de Denetim Kurulu üyeliği yaptı daha sonra TTA A.Ş.'ye bağlı Sigara Sanayi ve Ticareti A.Ş.'de Yönetim Kurulu üyeliği ve son olarak yine Özelleştirme programında olan Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'de önce Yönetim Kurulu üyesi sonrasında Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerini sürdürdü.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığında çalıştığı süre zarfında başta Otoyol ve Köprülerin Özelleştirilmesi için kurulan Değer Tespit Komisyonu olmak üzere birçok gayrimenkul ve şirketin Değer Tespit Komisyonlarında görev almıştır.

30 Mayıs 2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan Ahmet Çağrı ÇİÇEK, görev süresinin dolmasının ardından 20 Haziran 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bir kez daha EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. Ahmet Çağrı Çiçek, evli ve bir çocuk babasıdır.

İbrahim TAN

ÜYE

Ankara Beypazarı'nda 25.03.1967 tarihinde doğdu. ODTÜ Gaziantep Mühendislik Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden 1992 tarihinden mezun oldu.

İş yaşamına özel sektörde şantiye şefi olarak başladı. 1996-2005 tarihleri arasında Dumlupınar ve Osmangazi Üniversiteleri Fen Bilimleri Enstitüsü İnşaat Mühendisliği bölümlerinde Asistan, Öğretim Görevlisi olarak görev yaptı. Ardından Elektrik Üretim A.Ş. Genel Müdürlüğü'nde İnşaat Emlak Daire Başkanı olarak görev yaptı. Birecik A.Ş. Yönetim Kurulu Üyeliği görevinin ardından 2008 yılından itibaren BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nde Yatırımlardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yaptı.

20 Şubat 2014 tarih ve 28919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile Kurul Üyesi olarak atanan İbrahim Tan, evli ve üç çocuk babası.

Dr. Erdoğan TOZAN

ÜYE

Erdoğan Tozan'ın mesleki kuruluşlar olan; AWS American Welding Society, IGU International Gas Union Work Group Member, GERG the European Gas Research Group Board Member, DEİK Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu Enerji Komiyonu üyeliği, WEC World Energy Council Türk Milli Komitesi üyelikleri bulunmaktadır.

İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliği bölümünden 1990 yılında mezun oldu. Aynı üniversitede enerji programında yüksek lisans ve doktorasını tamamladı.

Çalışma hayatına Türkiye Gemi San. AŞ'de mühendis olarak başladı.

1996 yılında Kalite Müdürü olarak görev aldığı İGDAŞ İstanbul Gaz Dağıtım AŞ'de birçok birimde müdür ve genel müdür yardımcısı pozisyonlarında hizmet verdi.

2016 yılından itibaren Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı kuruluşu olan BOTAŞ International'da Genel Müdür olarak görev yapan Erdoğan Tozan; 20/06/2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararı ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır.

Dr. Muhammed Mustafa İZGEÇ

ÜYE

1975 yılında Elazığ'da doğan Dr. Muhammed Mustafa İZGEÇ; Fırat Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünden 1995 yılında mezun oldu. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Elektrik-Elektronik Mühendisliği Anabilim Dalında yüksek lisans ve yine aynı enstitünün Enerji Sistemleri Mühendisliği Anabilim Dalında doktora programını tamamladı.

Çalışma hayatına Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) Ağrı Müessese Müdürlüğünde elektrik mühendisi olarak başladı. Sonrasında TEDAŞ Genel Müdürlüğünde mühendis ve Sistem İşletme Müdürü olarak görev yaptı. Daha sonra Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) ' de mühendis ve Bölge Müdür Yardımcısı olarak çalıştı. 2014 yılında EPDK' da Başkan Danışmanlığına, 2017 yılında ise TEİAŞ Genel Müdür Yardımcılığına atanan M. Mustafa İZGEÇ MED-REG Institutional WG Başkan Yardımcılığı ve MED-TSO Başkan Yardımcılığı görevlerini de eş zamanlı olarak yürüttü.

15/07/2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2018/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile EPDK kurul üyesi olarak atanan M.Mustafa İZGEÇ evli ve iki çocuk babasıdır.

Mehmet Uğur DİLİPAK

ÜYE

13 Aralık 1972'de Kahramanmaraş'ta doğdu. Ortaöğrenimini Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesi'nde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünü 1997 yılında bitirdi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesinde İGDAŞ'ta mühendis olarak çalıştı, MANİSAGAZ Kurucu Genel Müdürü ve ARMADAŞ Bölge Müdürü görevlerinde bulundu. Mehmet Uğur Dilipak; 25 ve 26. Dönem AK Parti Kahramanmaraş Milletvekili olarak görev yapmıştır.

Dilipak; TBMM 26.dönem; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyeliği yapmış aynı dönemde TBMM Benin ve Şili dostluk grubunda yer almıştır.

04/01/2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2019/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile EPDK Kurul Üyesi olarak atanmıştır. İyi düzeyde İngilizce, orta düzeyde Arapça bilen Uğur Dilipak, evli ve 4 çocuk babasıdır.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	2
1.1. Kurumun Görev, Yetki ve Sorumlulukları.....	2
1.2. Kurumun Yapısı.....	3
1.2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu	3
1.2.2. Başkanlık.....	6
1.2.3. Hizmet Birimleri	6
1.3. Kurum Faaliyetlerinin Denetlenmesi	8
İKİNCİ BÖLÜM.....	9
2. MEVZUAT GELİŞTİRİLMESİ FAALİYETLERİ.....	10
2.1. Elektrik Piyasası Mevzuatı.....	10
2.1.1. Kanun.....	10
2.1.2. Yönetmelikler	20
2.1.3. Tebliğler	51
2.1.4. Kurul Kararları	52
2.2. Doğal Gaz Piyasası Mevzuatı.....	58
2.2.1. Kanun.....	58
2.2.2. Yönetmelikler	60
2.2.3. Tebliğler	61
2.2.4. Kurul Kararları	61
2.3. Petrol Piyasası Mevzuatı	67
2.3.1. Kanun.....	67
2.3.2. Yönetmelikler	67
2.3.3. Tebliğler	70
2.3.4. Kurul Kararları	70
2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Mevzuatı.....	73
2.4.1. Kanun.....	73
2.4.2. Yönetmelikler	73
2.4.3. Tebliğler	73
2.4.4. Kurul Kararları	73
2.5. Diğer Mevzuat Faaliyetleri.....	74
2.5.1. Enerji Piyasası Bildirimleri ile İlgili Mevzuat Değişiklikleri	74
2.5.2. Diğer Değişiklikler	75

3. LİSANSLAMA, SERTİFİKA VE İZİN VERME FAALİYETLERİ.....	76
3.1. Elektrik Piyasası Lisanslama ve İzin Faaliyetleri	76
3.1.1. Lisanslama Faaliyetleri	76
3.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri.....	79
3.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama ve Sertifika Faaliyetleri.....	80
3.2.1. Lisans İşlemleri.....	80
3.2.2. Sertifika İşlemleri	81
3.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri	82
3.3.1. Akaryakıt Harici Ürün İzinlerine Dair İşlemler.....	84
3.3.2. Lisans Sahiplerine Yönelik Otomasyon Çalışmaları	84
3.3.2.1. Ulusal Marker	84
3.3.2.2. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi.....	86
3.3.2.3. Petrol Depo Stok Takip Sistemi.....	86
3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri.....	87
3.4.1. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kupon İzni Verme Faaliyetleri.....	87
4. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME FAALİYETLERİ	89
4.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri.....	89
4.1.1. İletim Tarifesi.....	89
4.1.1.1.İletim Ek Ücreti	90
4.1.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri.....	90
4.1.2.1.Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedeli.....	96
4.1.2.2.Kesme-Bağlama Bedeli	96
4.1.2.3.Güvence Bedeli	97
4.1.2.4.Sayaç Kontrol Bedeli	97
4.1.3. Piyasa İşletim Tarifesi.....	98
4.1.4. OSB Dağıtım Bedeli.....	98
4.1.5. EÜAŞ Toptan Satış Tarifesi.....	98
4.1.6. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı.....	99
4.1.7. Elektrik Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları.....	99
4.1.8. Lisans Bedelleri.....	102
4.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri.....	103
4.2.1. İletim ve Sevkiyat Kontrol Tarifeleri.....	103
4.2.2. Bağlantı Tarifeleri	104
4.2.3. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri.....	104
4.2.4. Toptan Satış Tarifeleri	104
4.2.5. Perakende Satış Tarifeleri.....	104

4.2.6.	Doğal Gaz Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları.....	105
4.2.7.	Lisans Bedelleri.....	106
4.3.	Petrol Piyasası Tarifeleri.....	106
4.3.1.	Lisans Bedelleri.....	107
4.4.	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar.....	108
4.4.1.	Lisans Bedelleri.....	108
5.	BİLİŞİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ.....	109
5.1.	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS).....	109
5.2.	Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri.....	109
5.3.	Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS).....	110
5.4.	Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) Entegrasyon Çalışmaları.....	111
5.5.	Kurum İnternet Sitesi.....	111
5.6.	Kurumsal Kaynak Planlama (KKP).....	111
5.7.	Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS).....	111
5.8.	Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi (EPVYS).....	112
5.9.	Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile Veri Paylaşımı (Veri Erişim ve Paylaşım Sistemi (VEPS)).....	113
5.10.	Elektronik Bildirim Sistemi (EBİS).....	113
6.	DENETİM.....	114
6.1.	Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri.....	114
6.2.	Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim Faaliyetleri.....	114
6.2.1.	Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülükleri İncelemeleri.....	114
6.2.2.	Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri.....	115
6.3.	Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri.....	115
6.4.	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri.....	118
7.	TAŞINMAZ TEMİNİ İŞLERİ.....	120
8.	HUKUK İŞLERİ.....	123
8.1.	Dava Takip İşlemleri.....	123
8.2.	Görüş Verme.....	126
9.	TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI.....	128
9.1.	Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi.....	128
9.2.	Tüketici Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi.....	129
9.2.1.	Bilgi Edinme Şikâyet Sayısı ve Kanalları.....	129
9.2.2.	Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı.....	131
9.2.3.	Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	132
9.2.4.	Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	133
9.2.5.	Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	134
9.2.6.	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler.....	135

10. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER.....	136
11. DIŞ İLİŞKİLER	137
11.1. Üyesi Olunan Uluslararası Birliklerle İlişkiler	137
11.2. İkili İlişkiler.....	138
11.3. Avrupa Birliği Müktesebatı İle Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler	139
11.4. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği İlişki İçerisinde Bulunulan Organizasyonlar Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar	139
11.5. Uluslararası Enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin İzlenmesi ve Raporlanması	140
12. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM FAALİYETLERİ	141
12.1. Kurum Personeli	141
12.2. Eğitim Faaliyetleri.....	145
12.2.1. Hizmet içi Eğitim Faaliyetleri.....	145
12.2.2. Diğer Eğitim Faaliyetleri.....	146
13. MALİ BİLGİLER.....	148
13.1. 2020 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları	148
13.1.1. Gelir Bütçesi	148
13.1.2. Gider Bütçesi	149
EKLER	150

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1.1: 2020 Yılında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı	4
Şekil 1.1: 2020 Yılı Hizmet Birimlerine Göre Alınan Kurul Kararları.....	4
Tablo 1.2: 2016-2020 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı	5
Tablo 1.3: 2016-2020 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Genel Dağılımı.....	5
Şekil 1.2: 2016-2020 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı.....	5
Tablo 2.1: Yıllar İtibarıyla Elektrik Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2003-2021)	52
Tablo 2.2: Yıllara Göre Doğal Gaz Tüketim Tahmini ve Gerçekleşme Verileri (2005-2020).....	62
Tablo 2.3: Yıllar İtibarıyla Doğal Gaz Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2005-2021).....	65
Tablo 3.1: Elektrik Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet).....	77
Tablo 3.2: Elektrik Piyasasında 2020 Yılında Üretim Faaliyeti Kapsamında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (MWe)	78
Tablo 3.3: Doğal Gaz Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)	80
Tablo 3.4: Lisanslı Doğal Gaz Depolama Tesisi Bilgileri.....	81
Tablo 3.5: Doğal Gaz Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Sertifika İşlemleri (Adet).....	82
Tablo 3.6: Petrol Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)	82
Tablo 3.7: 2020 Yılı Sonu İtibarıyla Lisanslı Rafineri Tesisi Bilgileri.....	83
Tablo 3.8: 2020 Yılı Sonu İtibarıyla Petrol Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri.....	83
Tablo 3.9: Yıllar İtibarıyla Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları	84
Tablo 3.10: LPG Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)	87
Tablo 3.11: 2020 Yılı Sonu İtibarıyla LPG Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri.....	87
Tablo 4.1: TEİAŞ'ın 2021 Yılı Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Gelir Tavanları.....	89
Tablo 4.2: İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifeleri	90
Tablo 4.3: Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri Tarife Tablolarına Dair Kurul Kararları.....	91
Tablo 4.4: Dağıtım Şirketlerinin 2021-2025 Dördüncü Uygulama Dönemi Sistem İşletim Gelir Gereksinimlerinin ve İlgili Parametrelerin Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	91
Tablo 4.5: Dağıtım Şirketlerinin 2021 Yılı Sistem İşletim Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	92
Tablo 4.6: Görevli Tedarik Şirketlerinin 2021 Yılı Perakende Satış Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları	92
Tablo 4.7: 2016-2020 Yılları Yatırım Planlarının Revize Edilmesine Dair Kurul Kararları	93
Tablo 4.8: 2020 Yılında Dağıtım Bölgesi Bazında Gerçekleşen Yatırım Tutarları (Cari Fiyatlarla-TL)	94
Tablo 4.9: 2016-2020 Yılları Yatırım Gerçekleşmelerine Dair Kurul Kararları.....	94
Tablo 4.10: 2021-2025 Dördüncü Uygulama Dönemi Yatırım Tavanı Kurul Kararları.....	95
Tablo 4.11: Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedelleri	96
Tablo 4.12: Kesme-Bağlama Bedelleri	96
Tablo 4.13: Güvence Bedelleri.....	97

Tablo 4.14: Sayaç Kontrol Bedeli	97
Tablo 4.15: Lisanssız Üretim Başvuru Bedeli (Dağıtım Şirketleri).....	97
Tablo 4.16: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Görevli Tedarik Şirketleri).....	97
Tablo 4.17: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Elektrik Dağıtım Şirketleri)	97
Tablo 4.18: EPIAŞ 2021 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı	98
Tablo 4.19: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Teknik ve Teknik Olmayan Kayıp Enerji Satışları İle Görevli Tedarik Şirketlerine Yapılan Satışlarda)	98
Tablo 4.20: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Genel Aydınlatma Kapsamında Yapılan Satışlarda)	99
Tablo 4.21: İletim Kapasite Bedeli Üst Sınırları.....	103
Tablo 4.22: BOTAŞ'ın İletim Hizmet Bedeli Üst Sınırı	103
Tablo 4.23: BOTAŞ'ın Üçüncü Uygulama Dönemi Yatırım Tavanı	103
Tablo 4.24: BOTAŞ'ın Üçüncü Uygulama Dönemi Gelir Gereksinimi	103
Tablo 4.25: Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri.....	104
Tablo 4.26: Kurum Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri.....	104
Tablo 4.27: 2020 Yılında Perakende Satış Tarifeleri Hakkında Kurul Kararı Alınan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri.....	105
Tablo 6.1: 2019 ve 2020 Yıllarında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Ödenek Aktarımı.....	116
Tablo 6.2: 2018-2020 Yılları Ulusal Marker Saha Cihazı (XP) Analiz Sonuçları Karşılaştırması	117
Tablo 6.3: Petrol Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	117
Tablo 6.4: Petrol Piyasasında 2019-2020 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	117
Tablo 6.5: Petrol Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı	118
Tablo 6.6: LPG Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı.....	119
Tablo 6.7: LPG Piyasasında 2019-2020 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı	119
Tablo 6.8: LPG Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı	119
Şekil 7.1: 2020 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı	121
Şekil 7.2: 2020 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Tesis Türlerine Göre Dağılımı.....	121
Tablo 8.1: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Toplam Dava Sayısı	123
Tablo 8.2: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Piyasalara Dağılımı.....	123
Tablo 8.3: 2020 Yılında Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Dağılımı	123
Şekil 8.1: Yıllar İtibariyle Kurumumuza Açılan Davaların Piyasa Bazında Dağılımı	124
Tablo 8.4: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Takip Ettiği Davaların Kesinleşme Durumu.....	124
Tablo 8.5: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Kesinleştiği Tespit Edilen Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı.....	125

Tablo 8.6: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Sonuçlanan Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı.....	125
Şekil 8.2: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı ...	125
Tablo 8.7: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı.....	126
Tablo 8.8: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı.....	127
Şekil 8.3: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı	127
Şekil 9.1: Şikâyet Başlığı Altında İşlem Gören Bildirimlerin Aylar İtibariyle Yüzdesel Dağılımı.....	130
Şekil 9.2: Şikâyet Bildirimlerinin Şikâyet Kanallarına Göre Yüzdesel Dağılımı	130
Şekil 9.3: Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı	131
Şekil 9.4: Şikâyet Bildirimlerinin Gönderildikleri Yerlere Göre Dağılımı	131
Şekil 9.5: Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı.....	132
Şekil 9.6: Elektrik Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı.....	132
Şekil 9.7: Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	133
Şekil 9.8: Doğal Gaz Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı	134
Şekil 9.9: Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	134
Şekil 9.10: LPG Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı	135
Tablo 12.1: 2020 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler	141
Tablo 12.2: 2020 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler	142
Tablo 12.3: Kurum Personeli Kadro Dağılımı.....	143
Tablo 12.4: Yıllara Göre Kurum Personel Sayısı	144
Tablo 12.5: 2020 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler (Sürekli İşçi)	144
Tablo 12.6: 2020 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler (Sürekli İşçi).....	145
Tablo 12.7: Kurum Personeli Kadro Dağılımı (Sürekli İşçi)	145
Tablo 12.8: 2020 Yılında Yapılan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	145
Tablo 12.9: 2020 Yılında Yapılan Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri.....	146
Tablo 12.10: 2020 Yılında Alınan Yabancı Dil Eğitim Faaliyetleri	146
Tablo 12.11: 2020 Yılında Kurumda Staj Yapan Kişi Bilgileri.....	147
Tablo 13.1: Yıllar İtibariyle T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası (TL)	148

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AG: Alçak Gerilim

Bakanlık/ETKB: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

BGYS: Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi

BOTAŞ: Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi

CİMER: Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

CNG: Sıkıştırılmış Doğal Gaz

DTÖ: Dünya Ticaret Örgütü

EBİS: Elektronik Bildirim Sistemi

EBYS: Elektronik Belge Yönetim Sistemi

ECRB: Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu

EGE-PAL: Ege Üniversitesi - Petrol Araştırma Laboratuvarı

EİT: Ekonomik İş Birliği Teşkilatı

ENTSO-E: Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşletmecileri

EPARS: Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi

EPİAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi

EPVYS: Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi

ERRA: Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği

ICER: Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu

İNÖNÜ-PAL: İnönü Üniversitesi - Petrol Araştırma Laboratuvarı

IPA: AB-Türkiye Mali İşbirliği Katılım Öncesi Yardım Aracı

KEİ: Karadeniz Ekonomik İşbirliği

KEP: Kayıtlı Elektronik Posta

KKP: Kurumsal Kaynak Planlama

KTÜ-YUAM: Karadeniz Teknik Üniversitesi - Yakıt Uygulama ve Araştırma Merkezi

Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum/EPDK: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu

LNG: Sıvılaştırılmış Doğal Gaz

LPG: Sıvılaştırılmış Petrol Gazları

MEDREG: Akdeniz Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Birliği

OECD: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü

OG: Orta Gerilim

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

SOME: Siber Olaylara Müdahale Ekibi

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi

TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TÜPRAŞ: Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

UEA: Uluslararası Enerji Ajansı

UGETAM: İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş.

UM: Ulusal Marker

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

Kurumun görev, yetki ve sorumlulukları ile Kurumun yapısı hakkında bilgiler yer almaktadır.

1.1. Kurumun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Kurum, 03.03.2001 tarihli ve 24335 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4628 sayılı eski “*Elektrik Piyasası Kanunu*” ile “*Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu*” adı altında kurulmuş olup 02.05.2001 tarihli ve 24390 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4646 sayılı “*Doğal Gaz Piyasası Kanunu (Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve Doğal Gaz Piyasası Hakkında Kanun)*” ile “*Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu*” adını almıştır.

4628 sayılı Kanunun adı, 30.03.2013 tarihli ve 28603 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 30 uncu maddesiyle “*Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun*” olarak değiştirilmiştir.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz olup idari ve mali özerkliğe sahiptir. İlişkili olduğu Bakanlık, ETKB’dir.

Kurumun merkezi Ankara’dadır; taşra teşkilatı yoktur. Kurum, dağıtım bölgelerinde müşteri ilişkilerini sağlamak amacıyla irtibat büroları kurabilmektedir. Bu kapsamda İstanbul’da bir irtibat bürosu bulunmaktadır.

Kurum;

- 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun,
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu,
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu,
- 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu

ile kendisine verilen görevleri yerine getirmekte ve yetkileri kullanmaktadır.

Anılan Kanunlar, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG’nin; yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine tabi faaliyet gösterilebilecek, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir enerji piyasasının oluşturulmasını ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Bu amacın yerine getirilmesinde Kurum;

- Elektrik piyasasında; tüzel kişilerin yetkili oldukları faaliyetlerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisansların verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; piyasa performanslarının izlenip, performans standartlarının oluşturulması; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; lisans sahibi tüzel kişilerin denetlenmesi; düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanmasının sağlanması; piyasada Elektrik Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,
- Doğal gaz piyasasında; doğal gazın ithalatı, iletimi, dağıtımı, depolanması, ticareti ve ihracatı ile bu faaliyetlere ilişkin tüm gerçek ve tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerini tanımlayan lisans ve sertifikaların verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; piyasa ve sistem işleyişinin incelenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi, uygulanmasının sağlanması; lisans ve sertifika sahiplerinin, denetlenmesi, düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, tadili ve uygulanmasının sağlanması; piyasada Doğal Gaz Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,
- Petrol piyasasında; petrol ile ilgili rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve

ihrakiye faaliyetlerinin yapılması amacıyla tesis kurulması, işletilmesi, akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetleri için lisans verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; lisans gerektiren faaliyet ve işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve üstlenilen yükümlülükler, lisans kapsamındaki faaliyetlerin kısıtlanması, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel şartların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; tarifelerin onaylanması; piyasada oluşan fiyatların ve fiyat listelerinin takibi, piyasada Petrol Piyasası Kanununa uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

- LPG piyasasında; LPG dağıtımı, taşınması, otopaz bayilik faaliyetleri, depolanması, LPG tüpü imalatı, muayenesi, tamiri ve bakımı amacıyla tesis kurulması ve işletilmesi için lisans verilmesi ve ilgili diğer işlemlerin yapılması; lisans gerektiren faaliyet ve/veya işlemlerin kapsamı, lisans ile kazanılan hak ve yükümlülükler, faaliyetin yürütülmesine ilişkin olarak özel koşulların belirlenmesi; ikincil mevzuatın oluşturulması, geliştirilmesi ve uygulanmasının sağlanması; piyasa faaliyetlerine ilişkin gerekli yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin yapılması; piyasada oluşan fiyatların takibi, piyasada 5307 sayılı Kanuna uygun şekilde davranılmasının sağlanması,

konularında yetkili ve sorumludur.

1.2. Kurumun Yapısı

Kurumun teşkilatı; Kurul, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluşmaktadır.

1.2.1. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

Kurum, görevlerini yerine getirirken yetkilerini Kurul vasıtasıyla kullanmaktadır. Kurumun temsil ve karar organı Kuruldur. Kurulun ilk üyeleri, 02.11.2001 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2001/3168 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmıştır. Atanan üyelerin 19.11.2001 tarihinde Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu önünde yemin etmesiyle Kurul göreve başlamıştır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere en az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından (4628 sayılı Kanunun beşinci maddesi ve 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2, 3 ve 7 nci maddeleri gereğince) atanan yedi üyeden oluşur.

Kurul üyelerinin görevi atanma tarihi itibarıyla görevde dördüncü yılını doldurdukları tarih itibarıyla başka bir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Kurul üyelerinin görev süreleri dolmadan görevlerine son verilemez. Ancak, 4628 sayılı Kurumun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 nci maddesindeki yasakları ihlal ettiği veya 4628 sayılı Kanun ile kendilerine verilen görevler ile ilgili olarak işlediği suçlardan dolayı haklarında mahkûmiyet kararı kesinleşen Kurul Başkanı ve üyeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca devlet memuru olmak için aranılan şartları kaybettikleri tespit edilen veya üç aydan fazla bir süre ile hastalık, kaza veya başka bir nedenle görevlerini yapamaz durumda olan veya görev süresinin kalan kısmında görevine devam edemeyeceği, üç aylık süre beklenmeksizin tam teşekküllü bir hastaneden alınacak heyet raporu ile tevsik edilen Kurul üyeleri, süreleri dolmadan Cumhurbaşkanı tarafından görevden alınır. Başkanlık veya üyelikler, görev süresi dolmadan herhangi bir sebeple boşaldığı takdirde, boşalan üyeliklere bir ay içinde atama yapılır. Görev süresi sona eren üyelerin tekrar atanabilmesi mümkündür.

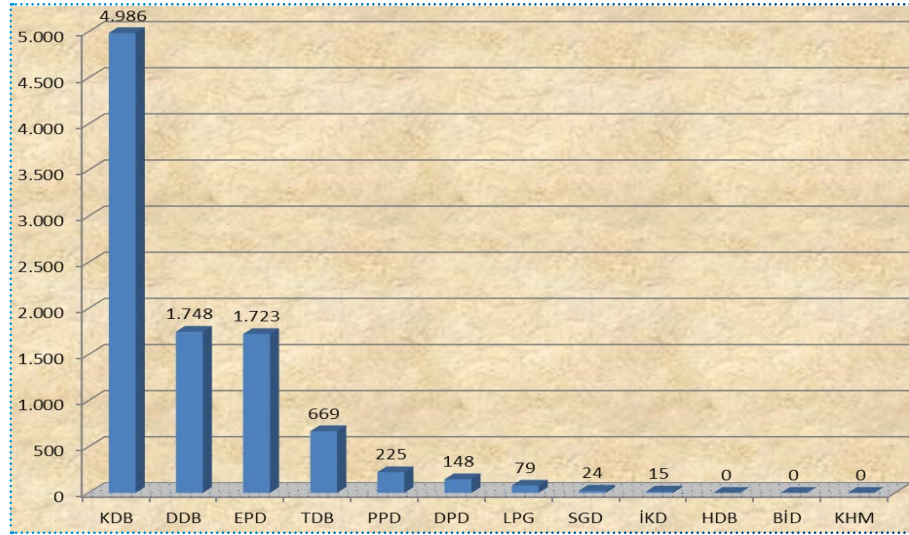
Kurul, haftada en az bir defa olmak üzere, gerekli gördüğü sıklıkta toplanır. Toplantıyı Kurul Başkanı veya yokluğunda İkinci Başkan yönetir. Her bir toplantının gündemi toplantıdan önce Başkan ya da yokluğunda İkinci Başkan tarafından hazırlanarak Kurul üyelerine bildirilir.

Kurul, salt çoğunlukla toplanır ve kararları toplantıya katılanların çoğunluğunun oyuyla alır. Tablo 1.1'de 2020 yılında alınan Kurul Kararlarının, Kurum hizmet birimlerine dağılımı gösterilmektedir. Tablo 1.2'de ise 2016-2020 yıllarında alınan, Kurul Kararlarının Kurum hizmet birimlerine göre dağılımına yer verilmektedir. Tablo 1.3'te görüldüğü üzere 2020 yılında Kurul, haftada yaklaşık ortalama 185 karar almıştır. Söz konusu Kurul Kararlarının büyük çoğunluğu, kamulaştırma faaliyetleri ile ilgilidir. Diğer yandan 2020 yılında 59 adet Kurul toplantısı yapılmıştır. Dolayısıyla 2020 yılında Kurul, her toplantıda ortalama 163 karar almıştır.

Tablo 1.1: 2020 Yılında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

Hizmet Biriminin Adı	Karar Sayısı	Oranı (%)
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı (KDB)	4.986	51,85
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı (EPD)	1.723	17,92
Denetim Dairesi Başkanlığı (DDB)	1.748	18,18
Tarifeler Dairesi Başkanlığı (TDB)	669	6,96
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı (PPD)	225	2,34
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı (DPD)	148	1,54
LPG Piyasası Dairesi Başkanlığı (LPG)	79	0,82
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı (İKM)	15	0,16
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı (SGD)	24	0,25
Hukuk Dairesi Başkanlığı (HDB)	0	0,00
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı (BİD)	0	0,00
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü (KHM)	0	0,00
Toplam	9.617	100

Şekil 1.1: 2020 Yılı Hizmet Birimlerine Göre Alınan Kurul Kararları

Tablo 1.2: 2016-2020 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Kurum Hizmet Birimlerine Göre Dağılımı

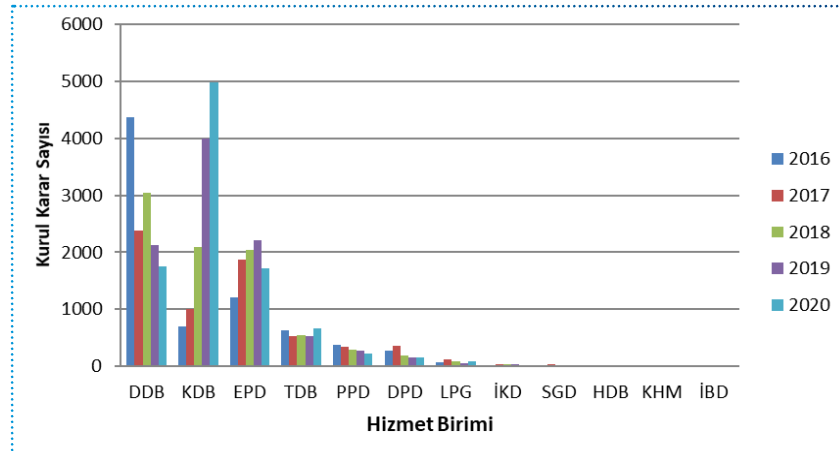
Hizmet Biriminin Adı	2016	Pay (%)	2017	Pay (%)	2018	Pay (%)	2019	Pay (%)	2020	Pay (%)	Toplam	Pay (%)
DDB	4.377	56,90	2.382	35,70	3.044	36,39	2.125	22,61	1.748	18,18	13.676	32,759
KDB	698	9,07	1010	15,14	2.100	25,10	3.996	42,52	4.986	51,85	12.790	30,637
EPD	1.214	15,78	1.878	28,14	2.049	24,49	2.211	23,53	1.723	17,92	9.075	21,738
TDB	637	8,28	525	7,87	546	6,53	524	5,58	669	6,96	2.901	6,949
PPD	381	4,95	334	5,01	295	3,53	269	2,86	225	2,34	1.504	3,603
DPD	280	3,64	364	5,45	183	2,19	160	1,70	148	1,54	1.135	2,719
LPG	63	0,82	116	1,74	86	1,03	50	0,53	79	0,82	394	0,944
İKD	20	0,26	35	0,52	38	0,45	33	0,35	15	0,16	141	0,338
SGD	21	0,27	29	0,43	24	0,29	26	0,28	24	0,25	124	0,297
HDB	1	0,01	0	0,00	1	0,01	2	0,02	0	0,00	4	0,010
KHM	1	0,01	0	0,00	0	0,00	1	0,01	0	0,00	2	0,005
İBD	-	-	-	-	-	-	1	0,01	0	0,00	1	0,002
Toplam	7.693	100	6.673	100	8.366	100	9.398	100	9.617	100	41.747	100

Tablo 1.3: 2016-2020 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Genel Dağılımı

Yıllar	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam/Ortalama Değerler
Toplam Karar Sayısı	7.693	6.673	8.366	9.398	9.617	8.349
Toplantı Sayısı	56	54	58	53	59	56
Toplantı Başına Ortalama Karar Sayısı	137	124	144	177	163	149
Haftalık Ortalama Karar Sayısı	147	128	161	181	185	160

Yukarıdaki tablolarda görüldüğü üzere Kurul, 2016-2020 yılları arasındaki dönemde yıllık ortalama 8.349 karar almıştır. Bahse konu dönemde toplantı başına ortalama 149 Kurul Kararı; haftada ise ortalama 160 Kurul Kararı alınmıştır. Aynı dönemde alınan Kurul Kararlarının yaklaşık %33'ü denetim, %31'i kamulaştırma, %21'i elektrik piyasası faaliyetleri ile ilgilidir.

Şekil 1.2: 2016-2020 Yılları Arasında Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı

Kurulun idari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul Kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un bazı maddelerinde Kurula çeşitli görev ve yetkiler verilmiştir. Ayrıca Kurulun görev ve yetkileri toplu bir şekilde 4628 sayılı Kanunun 5, 5/A, 5/B ve 5/C maddelerinde yer almaktadır.

1.2.2. Başkanlık

Kurul Başkanı, aynı zamanda Kurumun da başkanıdır. Hizmet birimlerinin uyumlu, verimli, disiplinli ve düzenli biçimde çalışması, hizmet birimleri ile Kurul arasında organizasyon ve koordinasyon Başkan tarafından sağlanır. Başkan, Kurul Kararlarının gereğinin yerine getirilmesinden ve Kurulun temsilinden sorumludur. Bu sorumluluk; Kurulun işleri ile ilgili olarak kamuoyuna bilgi verilmesi görevini de kapsar. Başkanlık tarafından Kurum personeline verilen yetkiler hariç olmak üzere, Kurumun tüm kararları Kurul tarafından alınır. Kurul, uygun bulunduğu konularda Başkanlığı görevlendirebilir veya yetkilendirebilir.

İkinci Başkan, Başkanın yokluğunda Başkanın görevlerini ve yetkilerini üstlenir.

Başkana, Kurum Başkanlığına ilişkin görevlerinde yardımcı olmak üzere Kurul Kararıyla iki başkan yardımcısı atanabilir. Başkan yardımcıları, Başkan tarafından verilen görev ve talimatların yerine getirilmesinden ve ilgili hizmet birimleri arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumludur.

Başkanlığın görev ve yetkileri, 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin sekizinci fıkrasında tanımlanmıştır.

1.2.3. Hizmet Birimleri

Kurumun hizmet birimleri ile bunların görev ve sorumlulukları, kadro unvanları ve sayıları, 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 18.05.2014 tarihli ve 29004 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

4628 sayılı Kanunda tanımlandığı üzere Kurum hizmet birimleri şunlardır¹:

- a) Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı
- b) Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı
- c) Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı
- ç) Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı
- d) Tarifeler Dairesi Başkanlığı
- e) Denetim Dairesi Başkanlığı
- f) Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı
- g) Hukuk Dairesi Başkanlığı
- ğ) Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- h) İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- ı) Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı
- i) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
- j) Kurul Hizmetleri Müdürlüğü
- k) Başkanlık Özel Kalem Müdürlüğü

1- 28.02.2019 tarihli ve 30700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 29 uncu maddesi ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'unun 9 uncu maddesine yeni bent eklenerek Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığı

Başkanlık Özel Kalem Müdürlüğü

Kurul Hizmetleri Müdürlüğü

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

İstanbul İrtibat Büro

Başkan Yardımcılığı

Başkan Yardımcılığı

Hukuk Dairesi B.

1. Grup Başkanlığı

2. Grup Başkanlığı

3. Grup Başkanlığı

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi B.

Bayiik Lisansı 1. G.B

Bayiik Lisansı 2. G.B

Mevzuat Geliştirme, Teknik Düzenleme ve Tüketici Hakları G.B

Dağıtıcı, Depolama ve Diğer Lisanslar G.B

Piyasa İzleme ve Gözetim G.B

Denetim Dairesi B.

Petrol Denetimi 1. Grup Başkanlığı

Petrol Denetimi 2. Grup Başkanlığı

LPG Denetimi G.B

Elektrik Denetimi G.B

Doğal Gaz Denetimi G.B

İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi B.

Personel ve Özlük İşleri G.B

Satınalma G.B

Yönetimi Geliştirme ve Eğitim G.B

Teknik İşler G.B

İdari ve Sosyal İşler G.B

Petrol Piyasası Dairesi B.

Bayiik Lisans-1 G.B

Bayiik Lisans-2 G.B

Rafinerici, Dağıtıcı ve Diğer Lisanslar G.B

Mevzuat Geliştirme, Teknik Düzenleme ve Tüketici Hakları G.B

Piyasa Gözetim ve Otomasyon G.B

Ulusal Marka ve Akaryakıt Harici Ürünler G.B

Elektrik Piyasası Dairesi B.

Üretim Hidrolik G.B

Üretim, Rüzgar ve Güneş G.B

Lisansız Üretim G.B

Üretim Termik G.B

Dağıtım ve Perakende Satış G.B

İletim ve OSB Faaliyetleri G.B

Organize Toptan Satış Piyasaları G.B

Tüketici Hakları ve Müşteri Hizmetleri G.B

Piyasa İzleme ve Mevzuat G.B

Strateji Geliştirme Dairesi B.

İstatistik ve Raporlama G.B

Dış İlişkiler G.B

Tüketici Hakları ve Müşteri Hizmetleri G.B

Strateji ve Sektörel Politikalar G.B

Bütçe ve Mali Hizmetler G.B

Muhasebe G.B

İdari Para Cezaları G.B

Elektrik Piyasası Dairesi B.

Üretim Hidrolik G.B

Üretim, Rüzgar ve Güneş G.B

Lisansız Üretim G.B

Üretim Termik G.B

Dağıtım ve Perakende Satış G.B

İletim ve OSB Faaliyetleri G.B

Organize Toptan Satış Piyasaları G.B

Tüketici Hakları ve Müşteri Hizmetleri G.B

Piyasa İzleme ve Mevzuat G.B

Bilgi İşlem Dairesi B.

Yazılım Geliştirme Hizmetleri G.B

Veri Yönetimi ve İş Zekası G.B

İnternet Hizmetleri ve Bilgi Sistemleri G.B

Bilgi Güvenliği Yönetimi G.B

Bilgi Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri G.B

Kamulaştırma Dairesi B.

1. Grup Başkanlığı

2. Grup Başkanlığı

3. Grup Başkanlığı

4. Grup Başkanlığı

Doğal Gaz Piyasası Dairesi B.

Şebeke İşleyiş G.B

Tüketici Hakları ve Müşteri Hizmetleri G.B

Dağıtım G.B

Lisanslar ve Sertifika G.B

Tarifeler Dairesi

Elektrik Piyasası Tarifeler G.B

Elektrik İletim ve Dağıtım Yatırımları G.B

Hidrokarbon Piyasası Tarifeler G.B

Mali Risk İzleme G.B

1.3. Kurum Faaliyetlerinin Denetlenmesi

Kurum, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun sadece 3, 7, 8, 12, 15, 17, 18, 19, 25, 43, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 68 ve 76 ncı maddelerine tabidir. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanunun 68'inci maddesi uyarınca Kurumun dış denetimi Sayıştay tarafından yapılmaktadır.

Sayıştay tarafından yapılan harcama sonrası dış denetimin amacı, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının TBMM'ye raporlanmasıdır.

Diğer yandan 17.08.2011 ve 28028 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 649 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesi ile değişik 3046 sayılı Kanunun 19/A maddesine göre Bakan, Kurumun her türlü faaliyet ve işlemlerini denetlemeye yetkilidir.

Ayrıca başvuru veya talep olması durumunda Kurum, Devlet Denetleme Kurulu tarafından da denetlenebilmektedir.

2. BÖLÜM

FAALİYETLERE
İLİŞKİN BİLGİLER

2. MEVZUAT GELİŞTİRİLMESİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasalarına ilişkin 2020 yılı içerisinde mevzuat geliştirme kapsamında yapılan faaliyetler yer almaktadır.

2.1. Elektrik Piyasası Mevzuatı

2.1.1. Kanun

2020 yılı içerisinde, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır;

- 26.03.2020 tarihli ve 31080 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 25.03.2020 tarihli ve 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 35 ila 37 nci maddeleri ile 6446 sayılı **Elektrik Piyasası Kanununun**
- *“Lisans Esasları” başlıklı 5 inci maddesinin “Yenilenebilir enerji kaynak alanlarını kullanacak tüzel kişilerde aranacak koşulların belirlenmesi, TEİAŞ tarafından bağlantı görüşü verilmesi ve kapasite tahsisi yapılması, yapılacak yarışma, yenilenebilir enerji kaynak alanı tahsisi, teminat alınması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde teminatın irat kaydedilmesi, yurt içinde üretim ve/veya yerli malı kullanım şartı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasların Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenleneceğine; bu üretim tesislerinde kullanılacak aksam için yurt içinde üretim ve/veya yerli malı kullanım şartının aranacağına, yenilenebilir enerji kaynak alanı için yarışma şartlarında belirlenecek süre boyunca uygulanacak olan fiyatın ne olacağına; bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için önlisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususların Kurum tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenleneceğine” ilişkin onikinci fıkrası ile “Yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenecek kamu ve hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda, bu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemeyeceğine, özel mülkiyete konu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi hâlinde, 2942 sayılı Kanun kapsamında acele kamulaştırma yapılabileceğine, 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında belirlenen bölgelerin aynı zamanda yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak da belirlenmesi hâlinde, bu alanların tahsis edileceği tüzel kişilerin belirlenmesi dışındaki diğer gerekli işlemlerin 4737 sayılı Kanuna göre yürütüleceğine, ancak bu alanları kullanacak tüzel kişilerin, bu fıkra ile onikinci fıkra hükümleri kapsamında Bakanlık tarafından belirleneceğine” ilişkin onüçüncü fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.*

- “*Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi*” başlıklı onyedinci maddesinin dördüncü fıkrasının üçüncü cümlesine “*grupları*” ibaresinden sonra gelmek üzere “*veya yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla ayrı tarifeler*” ibaresi ve fıkraya üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tüketiciler talep etmeleri halinde yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla belirlenen tarifelerden faydalanabilir.”

- Aynı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27 – (1) 5 inci maddenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla yürürlükten kaldırılan

onikinci ve onüçüncü fıkralarına yapılmış atıflar, 5346 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine yapılmış sayılır.

(2) 5 inci maddenin bu maddeyi ihdas eden Kanunla yürürlükten kaldırılan onikinci ve onüçüncü fıkraları kapsamında yapılmış yenilenebilir enerji kaynak alanları yarışmaları sonucunda imzalanmış sözleşmeler için mezkûr fıkraların hükümleri uygulanmaya devam edilir.”

- 02.12.2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.11.2020 tarihli ve 7257 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 31 ila 45 inci maddeleri ile 6446 sayılı **Elektrik Piyasası Kanununun**

- “*Tanımlar ve kısaltmalar*” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (tt) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“tt) Dağıtım şebekesi: Tüketicilerin iç tesisatını ve üreticilerin şalt sahasını dağıtım sistemine bağlamak üzere tesis edilen bağlantı hatları hariç dağıtım tesisini,”

- “*Lisans Esasları*” başlıklı 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin kontrol değişikliği sonucunu doğuran her türlü işleminin Kurul iznine tabi olduğuna dair (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“a) Tarifesi düzenlemeye tabi olan tüzel kişiler için; halka açık şirketlerde yüzde beş, diğerlerinde yüzde on ve üzerindeki sermaye payı değişiklikleri ile kontrol değişikliği sonucunu doğuracak her türlü işlem”

- “*İletim Faaliyeti*” başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bentler buna göre teselsül ettirilmiştir, aynı maddenin beşinci fıkrası ise şu şekilde yeniden düzenlenmiştir: “*Üretim ve tüketim tesislerinin iletim sistemine (önceki ibare “tesislerinin sisteme”) bağlantısı için yeni iletim tesisi ve bu tesisin sisteme bağlanabilmesi için yeni iletim hatlarının yapılmasının gerekli olduğu hâllerde; bu tesislerin yapımı için TEİAŞ’ın yeterli finansmanının olmaması veya zamanında yatırım planlaması yapılamaması durumlarında, söz konusu yatırımlar, bu tesise bağlantı talebinde bulunan tüzel kişi veya kişilerce müştereken yapılabilir veya finanse edilebilir. Yapılan yatırımın tutarı ilgili tüzel kişi veya kişiler ile TEİAŞ arasında yapılacak bir tesis sözleşmesi ile bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları çerçevesinde (ilave ibare olarak) iletim sistem kullanım bedelinden mahsup edilmek suretiyle geri ödenir. Geri ödeme süresi üretim ve tüketim tesisleri için en fazla beş yıldır (önceki ibare “on yıldır”). Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”*

“d) İletim sisteminin normal işletme koşulları içerisinde işletilmesi ile işletme güvenliği ve bütünlüğü üzerinde risk oluşturan durumlara ilişkin olarak bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarında düzenlenen sistem kullanım ihlallerinin takibini yapmak, ihlal durumu tespit edilen tüzel kişilere sistem kullanım anlaşmasında düzenlenen cezai şartları ve diğer yaptırımları uygulamak.”

- *"Dağıtım faaliyeti" başlıklı 9 uncu maddesinin daha önce "Dağıtım şirketi, dağıtım faaliyetlerinde kullanılmak üzere, sorumlu olduğu dağıtım bölgesinde, Kurulca onaylanan yatırım planında ayrıca belirtilmesi ve TEİAŞ'ın uygun görüşünün alınması kaydıyla 154 kV gerilim seviyesinde tesis kurabilir." şeklinde düzenlenen onikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve anılan maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.*

"(15) 4628 sayılı Kanunun mülga geçici 14 üncü maddesi kapsamında bağlantı görüşü oluşturularak tesis edilmiş ve/veya edilecek enerji nakil hatları ile ilgili olarak, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından Kuruma başvuruda bulunularak, dağıtım sisteminden bağlantı talep edilmesi halinde, bağlantı talebi meri mevzuat kapsamında değerlendirilir. Bu kapsamda TEİAŞ ile yapılan bağlantı anlaşması sonlandırılmak suretiyle dağıtım şirketiyle bağlantı anlaşması düzenlenir. TEİAŞ ile yapılan bağlantı anlaşması uyarınca tesis edilmiş olan enerji nakil hatları ile diğer şebeke unsurları, işletme ve bakım hizmetleri karşılığında, ilgisine göre ilgili dağıtım şirketi veya TEİAŞ tarafından iz bedelle devralınır."

- *"Lisanssız yürütülebilecek faaliyetler" başlıklı 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda kaynak türü bazında" ibaresi "10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun kapsamında" şeklinde değiştirilmiştir.*

"g) Bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi"

- *"Denetim" başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

"(1) 11 inci maddenin onuncu fıkrası uyarınca Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilecek olan piyasalara ilişkin 6362 sayılı Kanun hükümleri saklı olmak üzere, dağıtım şirketleri hariç elektrik piyasası faaliyetleri ile lisanssız faaliyet gösteren kişilerin bu Kanun kapsamındaki inceleme ve denetimi Kurum tarafından; elektrik dağıtım şirketlerinin denetimi ise Bakanlık tarafından yapılır. Ancak Bakanlık, elektrik dağıtım şirketlerinin denetimini, Kurum da dahil olmak üzere bu konuda ihtisas sahibi olan kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte yapabileceği gibi bu kurum ve kuruluşlara kısmen veya tamamen yetki devretmek suretiyle yaptırmaya da yetkilidir. Bakanlığın ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşlarından bu konuya ilişkin olarak yapacağı talepler süresinde karşılanır. Yetki devri yapılması halinde kendisine yetki devredilen veya birlikte yapılacak kurum veya kuruluşun denetim işlemleri için yapacağı her türlü masraf Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır. Bakanlık tarafından düzenlenen veya karara bağlanan denetim raporları Kuruma bildirilir. Denetim raporu sonucuna göre gerekli yaptırım ve işlemler Kurul tarafından karara bağlanır."

- *"Tarifeler ve tüketicilerin desteklenmesi" başlıklı 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (a) bendinin ikinci ve üçüncü cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

"Bağlantı tarifeleri, şebeke yatırım maliyetlerini kapsamaz; bağlantı yapılan tüketim tesisinin iç tesisatının ve üretim tesisinin şalt sahasının dağıtım şebekesine bağlanması için inşa edilen bağlantı hattı kapsamında katlanılan masraflar ile sınırlıdır. Bağlantı hattının tüketici veya üretici tarafından tesis edilmesi hâlinde, bağlantı hattı işletme ve bakım sorumluluğu karşılığı dağıtım şirketine devredilir, bu tüketicilerden ve üreticilerden bağlantı bedeli alınmaz."

- *"Kamulaştırma" başlıklı 19 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

"Taşınmaz temini işlemleri

MADDE 19 – (1) Elektrik piyasasında üretim faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili olarak;

a) Üretim faaliyetinde bulunan önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin önlisans veya lisansa konu faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini taleplerine yönelik işlemler, 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Kurum tarafından yürütülür. Taşınmaz temini talepleri Kurum tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde Kurul tarafından karar alınır. Bu kapsamda alınan kararlar, kamu yararı kararı yerine de geçer ve herhangi bir makamın onayına tabi değildir.

b) Kamulaştırma ve/veya devir yoluyla elde edilen taşınmazların mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar üretim tesislerinin mülkiyetine sahip olan ilgili kamu kurum veya kuruluşu adına, bunların bulunmaması halinde ise Hazine adına tescil edilir. Hazine adına tescil edilen veya niteliği gereği tapuda terkin edilen taşınmazlar üzerinde Hazine taşınmazlarının idaresiyle sorumlu ve görevli olan kamu kurumu tarafından, lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olmak üzere, lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir ve/veya kullanma izni verilir. Bu işlemlere konu edilemeyecek olanlar için ise bedel alınmaksızın kiralama yapılır.

c) Kamulaştırma, devir, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni, kiralama gibi işlemlere ilişkin bedeller ve projeden kaynaklı tazminatlar ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler, önlisans veya lisans sahibi özel hukuk tüzel kişileri tarafından ödenir. Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler üzerinde tesis edilen irtifak hakkı, kira ve kullanma izni sözleşmelerinde, sözleşmenin geçerliliğinin önlisans veya lisansın geçerlilik süresi ile sınırlı olacağı hükmü yer alır.

ç) Önlisans sahibinin lisans alamaması ya da önlisans veya lisansın sona ermesi ya da iptali hâlinde, önlisans veya lisans sahibi tüzel kişiler tarafından ödenmiş bulunan kamulaştırma bedellerine ilişkin olarak, kamulaştırılan taşınmazların üzerinde irtifak hakkı tesis edilmek, kiralamak ve/veya kullanma izni verilmek suretiyle başka bir önlisans veya lisans sahibinin kullanımına bırakılması durumunda, kamulaştırma bedeli lehine irtifak hakkı tesis edilen, kiralanan ve/veya kullanma izni verilen önlisans veya lisans sahibi tarafından kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

(2) Elektrik piyasasında dağıtım faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemleri ile ilgili olarak;

a) Dağıtım faaliyetinde bulunan lisans sahibi özel hukuk tüzel kişilerinin lisansa konu faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini taleplerine yönelik işlemler, 2942 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre TEDAŞ tarafından yürütülür. Taşınmaz temini talepleri TEDAŞ tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde TEDAŞ tarafından karar alınır. Bu kapsamda alınan kararlar, kamu yararı kararı yerine de geçer ve herhangi bir makamın onayına tabi değildir.

b) Temin edilen taşınmazların mülkiyeti ve/veya üzerindeki sınırlı ayni haklar TEDAŞ adına tescil edilir. Bu taşınmaz ve hakların kullanımı, lisans süresi ve dağıtım faaliyeti ile sınırlı olmak üzere, ilgili lisans sahibi özel hukuk tüzel kişisine aittir.

c) Özel hukuk tüzel kişileri tarafından faaliyette bulunma hakkı edinilen dağıtım bölgelerinde özelleştirme tarihi itibarıyla mevcut olan dağıtım tesislerinin bulunduğu ve bu tarih itibarıyla kamulaştırma kararları alınmamış veya kamulaştırma kararı alınmakla birlikte kamulaştırma işlemleri tamamlanmamış taşınmazların kamulaştırması TEDAŞ tarafından yapılır, tapuda TEDAŞ adına tescil edilir, kamulaştırma bedelleri ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler TEDAŞ tarafından ödenir.

ç) Özel hukuk tüzel kişileri tarafından faaliyette bulunma hakkı edinilen dağıtım bölgelerinde özelleştirme tarihi sonrasında yapılan yeni dağıtım tesisleriyle ilgili taşınmaz temini işlemlerinin gerektirdiği bedeller ile bu işlemlere ilişkin diğer giderler, ilgili lisans sahibi tüzel kişi tarafından ödenir ve tarifeler yoluyla geri alınır.

d) Süresinin bitmesi nedeniyle dağıtım lisansının sona ermesi halinde, tarifeler yoluyla geri alınamayan taşınmaz teminine ilişkin bedeller, TEDAŞ tarafından ilgili özel hukuk tüzel kişisine iade edilir.

(3) 2942 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi uyarınca kamulaştırılan taşınmazın sahibi veya mirasçıları tarafından geri alınması durumunda, taşınmaz sahibi veya mirasçıları tarafından geri ödenecek bedel, kamulaştırma bedelini ödemiş olan tüzel kişiye ödenir.

(4) Kamu tüzel kişiliğini haiz olan ve elektrik piyasasında üretim, iletim veya dağıtım faaliyetinde bulunan önlisans veya lisans sahibi kamu tüzel kişilerinin önlisansa veya lisansa konu faaliyetleri ile ilgili taşınmaz temini işlemleri, 2942 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre, bu tüzel kişiler tarafından yürütülür ve elde edilen taşınmazların mülkiyeti veya üzerindeki sınırlı aynı haklar bu kamu tüzel kişileri adına tescil edilir. Bu fıkra kapsamında, Hazinesin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için önlisans veya lisans sahibi kamu tüzel kişileri lehine, lisans süresince bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir, kiralama yapılır veya kullanma izni verilir.

(5) Bu maddede belirtilen hususlara ilişkin usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.”

- Aynı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 3 – (1) 8 inci maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinin uygulamasından kaynaklanan uyumsuzluklar idari yargıda görülür.”

“EK MADDE 4 – (1) Aşağıda belirtilen iş ve işlemleri yapmak üzere görevlendirilen personel hakkında, 3213 sayılı Kanunda belirlenen ve madencilik faaliyetlerinin incelenmesi ve denetlenmesi için görevlendirilen personele uygulanan harcıraha ilişkin hükümler uygulanır.

a) Bu Kanun kapsamında elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetlerinin denetlenmesi, incelenmesi ve kontrolü için görevlendirilenler

b) Bakanlık personelinden, elektrik üretim tesislerinde kullanılan yerli aksamın imalat ve tesis denetimi ile görevlendirilenler de dâhil olmak üzere, 5346 sayılı Kanun kapsamında elektrik üretim tesislerine ilişkin denetim faaliyetleri ile 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında yürütülen denetim faaliyetleri ve elektrik üretim tesislerinin kabul işlemleri için görevlendirilenler

c) TEİAŞ'ta 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bendi kapsamında görev yapan personelden, açık ve kapalı trafo merkezleri ile enerji nakil hatlarının denetimi, tesisi, bakımı veya kontrolü hizmetleri için görevlendirilenler

(2) Bu ödemeler damga vergisi hariç herhangi bir kesintiye tabi tutulmaz.”

- “Ulusal tarife uygulaması” başlıklı geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Düzenlemeye tabi tarifeler üzerinden elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından kısmen veya tamamen koruyacak şekilde tesis edilmiş ve uygulamaya ilişkin hususları Kurum tarafından hazırlanan tebliğ ile düzenlenmiş fiyat eşitleme mekanizması içerisinde tüm kamu ve özel dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri yer alır.

(2) Fiyat eşitleme mekanizması 31/12/2025 tarihine kadar uygulanır. Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı süre boyunca ulusal tarife uygulamasının gerekleri esas alınır ve ulusal tarifede çapraz sübvansiyona yer verilir. Ulusal tarife, Kurumca hazırlanır ve Kurul onayıyla yürürlüğe girer.

(3) İkinci fıkra kapsamındaki sürenin beş yıla kadar uzatılmasına Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(4) Fiyat eşitleme mekanizmasının uygulandığı dönemde tüm hesaplar ilgili mevzuata göre ayrıştırılarak tutulur.”

- “Arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik düzenlemeler” başlıklı geçici 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla işletmede olanlar dâhil 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan 5346 sayılı Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri ile bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan Bakanlık tarafından” ibaresi “Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girecek olan ve Bakanlık tarafından” şeklinde, “ilgili kurum tarafından verilmiş izin tarihinden itibaren yatırım ve işletme dönemlerinin ilk on yılında” ibaresi “lisans tarihinden itibaren on yıl boyunca” şeklinde değiştirilmiştir.
- “Genel aydınlatma” başlıklı geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2015 tarihine kadar” ibaresi “31/12/2025 tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiştir. Söz konusu tarih sınırlaması, genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde gerçekleşen aydınlatma giderlerinin, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanacağı süreye ilişkindir.
- Aynı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“Taşınmaz teminine ilişkin devam eden iş ve işlemler

GEÇİCİ MADDE 28 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce;

a) Elektrik dağıtım tesisleri için gerekli olan taşınmazların teminine yönelik olarak Kurul tarafından alınmış kararlara ilişkin işlemler TEDAŞ,

b) Elektrik üretim tesisleri için gerekli olan taşınmazların teminine yönelik olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kamulaştırma kararı alınmamış ve/veya 2942 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre devir işlemleri başlatılmamış taşınmazlarla ilgili süreçler Kurum, tarafından sonuçlandırılır.”

“Lisans ve önlisanslara ilişkin sonlandırma ve tadil hakkı

GEÇİCİ MADDE 29 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında mevcut olan üretim veya otoprodüktör lisanslarını, önlisanslarını ya da lisans başvurularını sonlandırmak ya da kurulu güç düşümü suretiyle tadil etmek isteyen tüzel kişilerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içerisinde Kuruma başvurmaları hâlinde lisansları, önlisansları veya lisans başvuruları sonlandırılarak ya da tadil edilerek teminatları ilgisine göre kısmen veya tamamen iade edilir.”

- 26.03.2020 tarihli ve 31080 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25.03.2020 tarihli ve 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 26 ve 27 nci maddeleri ile 5346 sayılı **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun**

- “Kaynak alanlarının belirlenmesi, korunması ve kullanılması” başlıklı 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 – Bakanlık, yenilenebilir enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, bu alanların ve bağlantı kapasitelerinin yatırımcılara tahsisıyla yatırımların hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla kamu ve

Hazine taşınmazları ile özel mülkiyete konu taşınmazlarda ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak yer seçimi yapmak suretiyle yenilenebilir enerji kaynak alanları oluşturur. Bu husus tapu kütüğüne şerh edilir. Şerh tarihinden itibaren üç yıl içinde 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 10 uncu maddesine göre kamulaştırma bedelinin tespitiyle Hazine adına tescil isteğinde bulunulduğuna dair mahkemeden alınacak belge tapu idaresine ibraz edilmediği takdirde, bu şerh tapu idaresince resen sicilden silinir. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemez. Belirlenen yenilenebilir enerji kaynak alanları imar planlarına resen işlenmek üzere Bakanlık tarafından ilgili mercilere bildirilir.

Elektrik enerjisi üretimine yönelik yenilenebilir enerji kaynak alanlarının ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak belirlenmesi, derecelendirilmesi, korunması, kullanılması, bu alanları kullanacak tüzel kişilerde aranacak koşulların belirlenmesi, TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım şirketi tarafından bağlantı ve sistem kullanımı hakkında görüş verilmesi ve kapasite tahsisi yapılması, yapılacak yarışma, yenilenebilir enerji kaynak alanı tahsisi, teminat alınması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi hâlinde teminatın irat kaydedilmesi, yerli malı kullanım şartlı aksamın özellikleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Yenilenebilir enerji kaynak alanlarında kurulacak üretim tesisleri için Bakanlık tarafından Türk lirası olarak belirlenecek tavan fiyat üzerinden teklif edilecek en düşük fiyat, söz konusu yenilenebilir enerji kaynak alanı için yarışma şartlarında belirlenecek süre boyunca YEK Destekleme Mekanizması kapsamında uygulanır. Yarışma sonucunda oluşacak fiyatın yarışma şartlarında belirlenecek süre içerisinde güncellenmesine ilişkin usul ve esaslar ilgili yarışma şartnamesinde Bakanlık tarafından belirlenir. Bu madde kapsamında kurulacak üretim tesisleri için ön lisans ve lisans verme koşulları, iptali ve tadili ile ilgili hususlar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Özel mülkiyete konu taşınmazların yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak belirlenmesi hâlinde, söz konusu alanlar üzerinde 2942 sayılı Kanunun 27 nci maddesi uyarınca acele kamulaştırma yapılabilir. 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında belirlenen bölgelerin aynı zamanda bu Kanuna göre yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak da belirlenmesi hâlinde, bu alanların tahsis edileceği tüzel kişilerin belirlenmesi dışındaki diğer gerekli işlemler 4737 sayılı Kanuna göre yürütülür. Ancak bu alanları kullanacak tüzel kişiler, bu madde hükümleri kapsamında Bakanlık tarafından belirlenir.”

- “YEK Destekleme Mekanizması” başlıklı 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretiminin desteklenmesi amacıyla uygulanan tarifeler ile YEK Destekleme Mekanizması kapsamındaki diğer gelirlerin değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

- 02.12.2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.11.2020 tarihli ve 7257 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 12 ila 23 üncü maddeleri ile 5346 sayılı **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun**
- “Tanımlar ve kısaltmalar” başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (4) ve (7) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, yenilenebilir enerji kaynaklarını tanımlayan (8) numaralı bendinde daha önce yer alan “biyokütleden elde edilen gaz (çöp gazı dâhil)” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ayrıca “akıntı enerjisi” ibaresi yerine sadece “akıntı” ibaresi konulmuş, biyokütle tanımının yapıldığı (9) numaralı bendinde yer alan “kentsel atıkların yanı sıra bitkisel yağ atıkları” ibaresi kaldırılarak onun yerine “belediye atıklarının (çöp gazı dâhil) yanı sıra bitkisel yağ atıkları” ibaresi gelmiş, yine aynı bentte daha önce “tarımsal hasat atıkları dâhil olmak üzere tarım ve orman ürünlerinden ve bu ürünler” ibaresi olarak yer alan ibare de “gıda ve yem değeri olmayan tarımsal atıkları, endüstriyel odun dışındaki orman ürünleri” şeklinde değiştirilmiş, jeotermal kaynak tanımının olduğu (10) numaralı bendindeki “kızgın kuru kayalardan elde edilen su, buhar ve gazları” ibaresi “kızgın kuru kayaların enerjisini taşıyan su, buhar ve gazları” şeklinde

değiştirilmiş, YEK Destekleme Mekanizmasının tanımının yapıldığı (14) numaralı bendine ilave bir ibare eklenerek "Bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim faaliyeti gösterenlerin faydalanabileceği fiyat, süreler, miktarlar (ilave ibare) ve bunlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları içeren destekleme mekanizması" şeklinde yeniden düzenlenmiş, YEK toplam bedeline ilişkin (16) numaralı bendinde yer alan "YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olanların her biri tarafından iletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarı ile YEK listesindeki fiyatların çarpılması suretiyle fiyatların çarpılması suretiyle," ibaresinden sonra gelmek üzere "Türk lirası olarak veya" ifadesi gelmiş, aynı maddenin MTA: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünü tanımlayan (6) numaralı bendi, Bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynakları başlıklı (11) numaralı bendi, Çöp gazını tanımlayan (13) numaralı bendi ile PMUM: Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezini tanımlayan (15) numaralı bentleri yürürlükten kaldırılmış ve ikinci fıkrasında yer alan "Bu Kanunda geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer terim ve kavramlar, 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunundaki anlama sahiptir" hükmü yerine "Bu Kanunda geçmekle birlikte tanımlanmamış diğer terim ve kavramlar, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunundaki anlama sahiptir." hükmü gelmiştir.

"4. EİGM: Enerji İşleri Genel Müdürlüğünü,"

"7. EPIAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,"

- "YEK Destekleme Mekanizması" başlıklı 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 6 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği 18/5/2005 tarihinden 31/12/2020 tarihine kadar işletmeye girmiş veya girecek olan YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim lisansı sahipleri için, bu Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan fiyatlar, on yıl süre ile uygulanır. 31/12/2020 tarihinden sonra işletmeye girecek olan YEK Belgeli üretim tesisleri için bu Kanuna göre uygulanacak fiyat ve süreler Cetveldeki fiyatları geçmemek üzere Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Lisanssız üretim faaliyeti kapsamındaki tesisler için on yıllık sürenin bitiminden itibaren lisans süresi boyunca elektrik piyasasında oluşan saatlik piyasa takas fiyatının yüzde on beşinin YEK Destekleme Mekanizmasına katkı bedeli olarak ödenmesi koşuluyla lisanslı üretim faaliyetine geçilmesine ilişkin ve/veya lisanssız üretim faaliyeti kapsamında üretilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için, elektrik piyasasında oluşan piyasa takas fiyatını geçmemek üzere uygulanacak fiyat ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Bu Kanuna ekli I sayılı Cetvelde hidroelektrik üretim tesisleri için yer alan fiyatlardan nehir tipi veya rezervuar alanı on beş kilometrekarenin altında olan hidroelektrik üretim tesisleri ile dalga, akıntı ve gel-git enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri faydalanabilir.

30/6/2021 tarihinden sonra işletmeye girecek olan elektrik üretim tesisleri için Türk lirası olarak uygulanacak YEK Destekleme Mekanizmasına ve fiyatların güncellenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir. İşletmeye giren lisanslı elektrik üretim tesislerinden YEK Destekleme Mekanizmasına bir sonraki takvim yılında tabi olmak isteyenler YEK Belgesi almak ve EPDK tarafından belirlenecek tarihe kadar EPDK'ya başvurmak zorundadır.

YEK Destekleme Mekanizmasında öngörülen süreler; tesislerden işletmedekiler için işletmeye girdiği tarihten, henüz işletmeye girmemiş olanlar için işletmeye girecekleri tarihten itibaren başlar. YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olanlar, uygulamaya dâhil oldukları yıl içerisinde uygulamanın dışına çıkamaz.

YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olanların listesi ile bunlara ait tesislerin işletmeye giriş tarihlerine, yıllık elektrik enerjisi üretim kapasitelerine ve yıllık üretim programına ilişkin bilgiler, kaynak türlerine göre EPDK tarafından yıl sonuna kadar yayımlanır.

Tamamı yenilenebilir olmak üzere birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan üretim

tesislerinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarının YEK Destekleme Mekanizmasından faydalanmasına ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

EPİAŞ, her fatura dönemi için YEK toplam bedelini ilan eder ve her bir tedarikçinin ödeme yükümlülüğü oranını belirler. Ödeme yükümlülüğü oranının belirlenmesi sırasında, bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilerek YEK Destekleme Mekanizmasına tabi olmaksızın serbest piyasada satışı yapılan elektrik enerjisi miktarı bu Kanun kapsamındaki hesaplamalara dâhil edilmez. Tüketicilere elektrik enerjisi sağlayan her bir tedarikçinin ödemekle yükümlü olduğu tutar belirlenerek ilgili tedarikçiye fatura edilir ve yapılan tahsilat YEK Destekleme Mekanizmasına tabi tüzel kişilere payları oranında ödenir. Bu fıkra kapsamındaki EPİAŞ dâhil uygulamalara ilişkin usul ve esaslar, EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten tesislerin lisanslarına derç edilecek yıllık üretim miktarı, bu tesislerin kaynağına göre mevcut kurulu gücü ile üretebileceği yıllık azami üretim miktarıdır.

Bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten ve bu madde hükmüne tabi olmak istemeyen tüzel kişiler, lisansları kapsamında serbest piyasada satış yapabilirler.

YEK Destekleme Mekanizmasına tabi üretim tesislerinin iletim ve/veya dağıtım sistem güvenliği açısından uymaları gereken yükümlülükler ile bu üretim tesislerinden dengeleme güç piyasası ve/veya yan hizmetler piyasası dâhilinde faaliyette bulunacakların belirlenmesi ve bu piyasalarda faaliyette bulunacak tüzel kişilere ilişkin hak ve yükümlülükler EPDK tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretiminin desteklenmesi amacıyla uygulanan tarifeler ile YEK Destekleme Mekanizması kapsamındaki diğer gelirlerin değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

- “Muafiyetli Üretim” başlıklı 6/A maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Lisanssız elektrik üretim faaliyeti

MADDE 6/A – Kendi tüketim ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten lisanssız elektrik üretim faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler; ihtiyaçlarının üzerinde ürettikleri elektrik enerjisini dağıtım sistemine vermeleri halinde I sayılı Cetveldeki fiyatlardan on yıl süre ile faydalanabilir. Bu kapsamda dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisinin görevli tedarik şirketi tarafından satın alınması zorunludur. İlgili şirketlerin bu madde gereğince satın aldıkları elektrik enerjisi, ilgili görevli tedarik şirketi tarafından YEK Destekleme Mekanizması kapsamında üretilmiş ve sisteme verilmiş kabul edilir.”

- “Yerli Ürün Kullanımı” başlıklı 6/B maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6/B – Lisans sahibi tüzel kişilerin bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve 30/6/2021 tarihinden önce işletmeye giren üretim tesislerinde kullanılan mekanik ve/veya elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmiş olması halinde; bu tesislerde üretilerek iletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi için, I sayılı Cetvelde belirtilen fiyatlara, üretim tesisinin işletmeye giriş tarihinden itibaren beş yıl süreyle; bu Kanuna ekli II sayılı Cetvelde belirtilen fiyatlar ilave edilir.

30/6/2021 tarihinden sonra işletmeye girecek yerli aksam kullanan, YEK Belgeli üretim tesisleri ile tüketim tesisinin ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak kurulacak lisanssız üretim tesisleri için Türk lirası olarak uygulanacak yerli katkı fiyatları, bu fiyatların güncellenmesi, uygulanacak süre ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenerek ilan edilir.

Yerli aksam kapsamının tanımı, standartları, sertifikasyonu ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

- "Diğer Uygulamalar" başlıklı 6/C maddesinin "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde, 31/12/2015 tarihine kadar her yıl güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin bağlanabileceği trafo merkezleri ve bağlantı kapasiteleri, E.İ.E. İdaresi'nin ve TEİAŞ'ın teknik görüşleri alınarak Bakanlık tarafından belirlenir ve yayımlanır. 31/12/2015 tarihinden sonraki yıllara ait bağlantı kapasiteleri ve trafo merkezleri, ilki 1/4/2014 tarihinde olmak üzere her yıl Bakanlık tarafından belirlenir ve yayımlanır." hükmüne haiz dördüncü fıkrası ile "31/12/2013 tarihine kadar iletim sistemine bağlanacak YEK Belgeli güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin toplam kurulu gücü 600 MW'dan fazla olamaz. 31/12/2013 tarihinden sonra iletim sistemine bağlanacak YEK Belgeli güneş enerjisine dayalı üretim tesislerinin toplam kurulu gücünü belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir." hükmüne haiz yedinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.
- "Yatırım Dönemi Uygulamaları" başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "EİE" ibaresi "EİGM" şeklinde değiştirilmiştir.
- "Arazi ihtiyacına ilişkin uygulamalar" başlıklı 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2025" şeklinde, "yatırım ve işletme dönemlerinin ilk on yılında" ibaresi ise "lisans tarihinden itibaren on yıl boyunca" şeklinde değiştirilmiştir.
- Aynı Kanuna aşağıda yer alan geçici madde 7, 8 ve 9 eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7 - Bu maddenin yürürlük tarihinden önce yapılan yarışmalar kapsamında sıfır veya sıfırdan küçük teklif fiyatı ile kapasite tahsis edilen tüzel kişiler, yerli katkı fiyatlarından faydalanamazlar."

"GEÇİCİ MADDE 8 - 12/5/2014 ile 30/4/2015 tarihleri arasında yapılan güneş enerjisine dayalı önlisans başvurularına ilişkin yarışmalar kapsamında kapasite tahsisi gerçekleştirilen üretim tesisleri için yarışma sonucu teklif edilen katkı payı tutarı, 31/12/2020 tarihinden sonra işletmeye girilmesi durumunda da ilgili mevzuatı kapsamında ödenir."

"GEÇİCİ MADDE 9 - 15/2/2011 ile 13/9/2011 tarihleri arasında yapılan rüzgar enerjisine dayalı lisans başvurularına ilişkin yarışmalar kapsamında kapasite tahsisi gerçekleştirilen üretim tesisleri için yarışma sonucu teklif edilen katkı payı, 31/12/2020 tarihinden sonra işletmeye girilmesi durumunda da ilgili mevzuatı kapsamında uygulanır."

- Aynı Kanuna ekli olan 1 sayılı Cetvel aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
- Aynı Kanuna ekli II sayılı Cetvelin "Yerli Katkı İlavesi (ABD Doları cent/kWh)" başlığında yer alan "İlavesi" ibaresi "Fiyatları" şeklinde değiştirilmiştir.

1 Sayılı Cetvel	
Yenilenebilir Enerji Kaynağına Dayalı Üretim Tesis Tipi	Uygulanacak Fiyatlar
a. Hidroelektrik üretim tesisi	7,3 (ABD Doları cent/kWh)
b. Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisi	7,3 (ABD Doları cent/kWh)
c. Jeotermal enerjisine dayalı üretim tesisi	10,5 (ABD Doları cent/kWh)
ç. Biyokütle dayalı üretim tesisi (çöp gazı dahil)	13,3 (ABD Doları cent/kWh)
d. Güneş enerjisine dayalı üretim tesisi	13,3 (ABD Doları cent/kWh)
e. 10/05/2019 tarihinden itibaren bağlantı anlaşmasına çağrı mektubu almaya hak kazanılan yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim faaliyeti kapsamındaki tesisler	EPDK tarafından TL kuruş/kWh olarak ilan edilen kendi abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli

2.1.2. Yönetmelikler

2020 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 02.02.2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin;**

- "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinde değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik ile (cc): gün öncesi dengeleme, (çç): gün öncesi fiyatı, (ee): gün öncesi piyasası fiyatı, (ğğ): gün öncesi planlama, (hh): gün öncesi planlama modülü, (ıı): gün öncesi programı, (ii): gün öncesi üretim/tüketim programı (GÜP), (ppp):sistem alış talimatı tanımları kaldırılmış (d), (t), (jj), (kk), (şş), (yy), (zz), (aaa), (ççç), (ddd), (ııı), (iii), (mmm), (nnn), (rrr), (sss), (yyy), (zzz), (dddd), (nnnn), (çççç), (ğğğğ), (öööö) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"d) Avans ödeme: Gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası kapsamında ticareti yapılan elektrik enerjisine ilişkin fatura kesilmeksizin yayınlanan avans ödeme bildirimlerine istinaden gerçekleştirilen ödemeyi,"

"t) Dengeleme mekanizması: Vadeli elektrik piyasası ile ikili anlaşmaları tamamlayıcı nitelikteki, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve gerçek zamanlı dengelemeden oluşan faaliyetleri,"

"jj) Gün öncesi satış teklifleri: Gün öncesi piyasası kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek satış tekliflerini,"

"kk) Gün öncesi alış teklifleri: Gün öncesi piyasası kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek alış tekliflerini,"

"şş) Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı (KGÜP): Bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bağlı olduğu dengeden sorumlu tarafın yükümlülüklerine ve gün öncesi piyasası sonucuna bağlı olarak bir sonraki güne ilişkin gerçekleştirilmeyi öngördüğü ve Sistem İşletmecisine dengeleme güç piyasasının başlangıcında bildirdiği üretim ya da tüketim değerlerini,"

"yy) Merkezi uzlaştırma kuruluşu: Piyasa katılımcıları arasındaki bu Yönetmelikle belirlenecek olan mali işlemleri yürütmek üzere kullanılan, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre merkezi takas kuruluşu olarak kurulan merkezi uzlaştırma kuruluşunu,"

"zz) Merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşması: Piyasa İşletmecisi ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında imzalanacak ve tarafların teminat yönetimi ve ödemelere ilişkin görev ve sorumluluklarını içeren anlaşmayı,"

"aaa) Merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşması: Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak, piyasa katılımcıları ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında teminat yönetimi ve nakit takas hizmetlerine ilişkin olarak imzalanacak olan anlaşmayı,"

"ççç) Nihai piyasa takas fiyatı (NPTF): Belli bir saat ve belli bir teklif bölgesi için, teklif bölgeleri arasındaki iletim kısıtları dikkate alınarak gün öncesi piyasasında belirlenen saatlik elektrik enerjisi alış-satış fiyatını,"

"ddd) Organize toptan elektrik piyasaları: Elektrik enerjisi, kapasitesi veya perakende alış satışının gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezî bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları ile sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü ve Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilen piyasaları ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından organize edilip işletilen dengeleme güç piyasası ve yan

üüüüü) Baz fiyat: Günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve kontratın işleme açıldığı gün Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen fiyatı, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün günlük gösterge fiyatını,

vvvvv) Günlük gösterge fiyatı: VEP Usul ve Esaslarında belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanan günlük gösterge fiyatını/fiyatlarını,

yyyyy) Vadeli elektrik piyasası (VEP): Piyasa katılımcılarına fiziksel teslimat yükümlülüğü doğuran ileri tarihli elektrik piyasasını,

zzzzz) Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşması: Piyasa katılımcısının vadeli elektrik piyasasına katılmak için imzaladığı standart anlaşmayı,

aaaaa) Vadeli elektrik piyasası yıllık katılım bedeli: Vadeli elektrik piyasasına katılan piyasa katılımcılarının her bir yıl için ödemek zorunda oldukları VEP Usul ve Esaslarında belirlenen katılım bedelini

bbbbb) VEP Usul ve Esasları: Bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat doğrultusunda vadeli elektrik piyasasının işletilmesine ilişkin usul ve esasları,

ccccc) Kısa pozisyon: Sahibine; vadeli elektrik piyasasında yapılan işlemlerde, kontratın teslimat dönemi geldiğinde elektrik enerjisini belirli bir fiyattan ve belirli bir miktarda teslim etme yükümlülüğü veren pozisyonu,

ççççç) Kontrat: Vadeli elektrik piyasasında ve gün içi piyasasında uzlaştırma dönemi bazında fiziksel teslimat yükümlülüğü doğuran sözleşmeyi,

ddddd) Piyasa İşletmecisi temerrüt yönetimi katkısı: Piyasa İşletmecisinin işlettiği veya yan hizmetler piyasası hariç olmak üzere mali uzlaştırma işlemlerini yürüttüğü ve merkezi karşı taraf olarak hizmet sunduğu piyasalarda katılımcıların temerrüde düşmeleri halinde kendi kaynaklarından ödemeyi taahhüt ettikleri tutarı,

eeeeee) Piyasa yapıcı: Vadeli elektrik piyasasında likit ve sürekli bir piyasanın oluşmasını teşvik etmek amacıyla belirlenen piyasa katılımcılarını,

ffffff) Seans: Vadeli elektrik piyasasında kontratların alım satım için işleme açık olduğu zaman dilimini,

ggggg) Temerrüt garanti hesabı: Piyasa katılımcılarının mali yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda kullanılmak amacıyla merkezi uzlaştırma kuruluşu ve Piyasa İşletmecisi nezdinde tutulan, teminatlar dışında kalan ve piyasa katılımcılarının katkı paylarıyla oluşturulan hesabı,

ğğğğğ) Ters işlem: Vadeli elektrik piyasasında aynı kontratta, uzun pozisyon karşısında kısa pozisyon, kısa pozisyon karşısında uzun pozisyon alınarak pozisyonun tasfiyesini,

hhhhh) Uzun pozisyon: Sahibine; vadeli elektrik piyasasında yapılan işlemlerde, kontratın teslimat dönemi geldiğinde elektrik enerjisini belirli bir fiyattan ve belirli bir miktarda teslim alma yükümlülüğü veren pozisyonu,

ııııı) Yöntem: Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak hazırlanan ve ilgili taraflar ile piyasa katılımcıları açısından bağlayıcı nitelikte olan düzenlemeleri,"

- "Dengeleme mekanizmasına ilişkin genel esaslar" başlıklı 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler genel hatları ile tanımlar başlıklı 2 nci maddede yapılan değişikliklerin madde metninde kaldırılması ve düzenlenmesine ilişkindir.
- "Denge sorumluluğunun genel esasları" başlıklı 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik fıkra metninde "gün öncesi dengelemenin tamamlanması aşamasına" ibaresi yerine "teslimat zamanına" ibaresinin eklenmesi ve "imkanları" ibaresinin "imkânları" ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir.
- 6 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 6/A maddesi eklenmiştir.

"Vadeli elektrik piyasasına ilişkin genel esaslar

MADDE 6/A – (1) Vadeli elektrik piyasası aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde Piyasa İşletmecisi tarafından işletilir:

- a) Katılımcılar tarafından sunulan teklifler, piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.
- b) Piyasada yürütülen faaliyetler, şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

(2) Vadeli elektrik piyasası;

- a) Piyasa katılımcılarına, sözleşme taahhütlerine ve üretim ve/veya tüketim planlarına ilişkin ileri tarihli dengeleme olanağının sağlanması,
- b) Piyasa katılımcılarının fiyat değişim risklerinden kaçınmak amacıyla işlem yapması,
- c) İleriye dönük fiyat sinyali oluşturarak öngörülebilirliğin artırılması,
- ç) Piyasa katılımcılarına ticaret imkanı sağlanması,

amaçlarına uygun olarak işletilir."

- 7 nci maddesinin başlığı "Gün öncesi dengelemeye ilişkin genel esaslar"dan, "Gün öncesi piyasasına ilişkin genel esaslar" olarak, birinci fıkrası değiştirilmiş; aynı maddenin ikinci ve dördüncü fıkraları ise yürürlükten kaldırılmıştır. Birinci fıkrada yapılan değişiklik madde başlığında yapılan değişikliğe paralel olarak dengeleme ibarelerinin kaldırılmasından ibarettir. İkinci ve dördüncü fıkrada yapılan değişiklikler de tanımlar başlıklı 2 nci maddede yapılan değişiklikler ile ilişkilidir.
- "Uzlaştırmaya ilişkin genel esaslar" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "gün öncesi planlama, gün öncesi piyasası dengeleme" ibaresi "vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası" olarak değiştirilmiş ve aynı fıkranın (b) bendinde yer alan "dengeleme" ibaresi "piyasası" olarak, "Gün" ibaresi de "Vadeli elektrik piyasası ve gün" olarak değiştirilmiştir.
- "Piyasa işletmecisinin sorumlulukları" başlıklı 11 inci maddesinin birinci, ikinci ve altıncı fıkralarında yer alan "gün öncesi planlama/gün öncesi piyasasının" ibareleri "vadeli elektrik piyasasının, gün öncesi piyasasının" olarak değiştirilmiş, dördüncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde yer alan "Prosedürünün" ibareleri "Yönteminin" olarak değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(7) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için temerrüt garanti hesabı kurulması ve yönetilmesi faaliyetlerini yürütür.

(8) Piyasa İşletmecisi, işlettiği organize toptan elektrik piyasalarında merkezi karşı taraf sıfatıyla alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenmek suretiyle takasın tamamlanmasını taahhüt ederek merkezi karşı taraf hizmetini yürütür.”

- “Sistem İşletmecisinin sorumlulukları” başlıklı 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik “yan hizmet alımı ve” ibaresinin yerine “gerçek zamanlı” ibaresinin, “mekanizması” ibaresinin yerine “faaliyetleri” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- 18/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 18/B maddesi eklenmiştir.

“Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına kayıtları

MADDE 18/B – (1) Piyasa katılımcısı olan üretim, iletim ve tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ile yalnızca satış teklifi sunarak işlem yapmak üzere dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler vadeli elektrik piyasasına katılabilirler. Bir piyasa katılımcısının vadeli elektrik piyasasına kaydının yapılabilmesi için;

a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

b) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması,

c) VEP Usul ve Esasları kapsamındaki giriş teminatı ve temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarının tamamlanmış olması,

ç) VEP Usul ve Esaslarında sayılan şartları taşıması ve belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi,

esastır.”

- 19 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Başlıkta yapılan değişiklik “gün öncesi planlama ve” ibaresinin kaldırılmasından ibarettir. Maddenin yeni başlığı **“Piyasa katılımcılarının dengeleme güç piyasasına kayıtları”** şeklindedir. Madde metninde yapılan değişiklikler de başlıkta yapılan değişikliğe paraleldir.
- “Dengeleme birimleri ve kayıt kuralları” başlıklı 22 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik “Dengeleme mekanizmasına” ibaresinin “Gerçek zamanlı dengeleme faaliyetlerine” ibaresi ile değiştirilmesinden ibarettir.
- “Kayıt işlemlerinin kapsamı” başlıklı 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak değiştirilmiştir.
- 25 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Piyasa Katılım Anlaşması, Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşması, Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ve Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşması

MADDE 25 – (1) Katılımcının kayıt dosyasında yer alan tüm bilgi ve belgelerin doğruluğunu teyit ettiğini, bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerini kabul ve taahhüt ettiğini bildiren ve denge sorumluluğuna ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini içeren maddelerden oluşan Piyasa Katılım Anlaşması ve vadeli elektrik piyasasına katılıma ilişkin yükümlülükleri içeren Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşması, gün öncesi piyasasına katılıma ilişkin yükümlülüklerini içeren Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ve gün içi piyasasına

katılıma ilişkin yükümlülüklerini içeren Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşması, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak Başkan onayına sunulur.

(2) Tüm piyasa katılımcıları, Piyasa Katılım Anlaşmasını, vadeli elektrik piyasasına katılan piyasa katılımcıları ayrıca Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasını, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları ayrıca Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasını ve gün içi piyasası katılımcıları ayrıca Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalayarak Piyasa İşletmecisine sunar.”

- 32/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 32/B maddesi eklenmiştir.

“Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına katılımlarına ilişkin işlemler

MADDE 32/B – (1) 18/B maddesinde belirtilen kayıt süreçlerini tamamlamış olan piyasa katılımcıları vadeli elektrik piyasasına kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilirler.

(2) Vadeli elektrik piyasasına katılıma ilişkin başvuru öncelikle PYS üzerinden gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi halinde Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek bilgi ve belgeler bildirilen formatta Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Vadeli elektrik piyasasına katılacak olan piyasa katılımcılarının, vadeli elektrik piyasasına ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini de içeren Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamaları esastır. Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasının ilgili piyasa katılımcısı tarafından imzalanması ile, ilgili piyasa katılımcısının vadeli elektrik piyasasına katılıma ilişkin kayıt işlemleri tamamlanmış olur.”

- Dördüncü Kısımın başlığı **“Vadeli Elektrik Piyasası, Gün Öncesi Piyasası ve Gün İçi Piyasasına İlişkin Hükümler”** şeklinde, aynı Kısımda yer alan Birinci Bölüm başlığı **“Vadeli Elektrik Piyasası”** şeklinde ve 35 ila 46 ncı maddeleri başlıklarıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış ve sistem alış talimatlarının etiket değerlerinin belirlenmesine ilişkin esasların düzenlendiği 47 nci madde ile gün öncesi planlama kapsamındaki bildirimlere ilişkin 48 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Vadeli elektrik piyasasına ilişkin genel esaslar

MADDE 35 – (1) Vadeli elektrik piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) İşlemler teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi bazında gerçekleştirilir.

b) Kontratlar, seans süresince sürekli ticaret metoduna göre işlem görür. Piyasa İşletmecisi tarafından VEP Usul ve Esaslarında öngörülen durumlarda işleme açılan kontratlar için geçici süreyle sürekli ticaret metodu yerine ihale yöntemi kullanılmasına karar verilebilir.

c) İşlem görecektir kontratlar, VEP Usul ve Esasları kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir.

ç) Eşleşen teklifler piyasa katılımcısı için teslimat dönemi içinde yük tipi ile belirlenen zaman dilimi boyunca elektrik enerjisinin teslim edilmesi ya da teslim alınması yükümlülüğü doğurur.

d) İlgili kontrat işleme kapanmadan önce açık pozisyon kapatıldığında, piyasa katılımcısının fiziki teslimat zorunluluğu ortadan kalkar.

e) Vadeli elektrik piyasasında gerçekleşen her bir eşleşmede Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına karşı taraftır.

(2) Vadeli elektrik piyasasında günlük iş akışı içerisinde; seans öncesi, seans, seans sonrası, günlük gösterge fiyatının ilanı ve gün sonu işlemleri yer alır.

Vadeli elektrik piyasası kontratları

MADDE 36 – (1) Vadeli elektrik piyasasında, Piyasa İşletmecisi tarafından teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi belirlenerek oluşturulan kontratlar işlemlere açılır.

(2) Teslimat dönemi, ilgili kontrata taraf olan piyasa katılımcılarının fiziki teslimat yükümlülüklerini kapsayan günleri ifade eder.

(3) Yük tipi, ilgili kontrata taraf olan piyasa katılımcılarının fiziksel teslimat yükümlülüklerini kapsayan teslimat döneminin her bir gününde fiziksel teslimata konu olan uzlaştırma dönemlerini ifade eder.

(4) Piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda Piyasa İşletmecisi tarafından farklı teslimat dönemleri ve yük tipleri tanımlanabilir. Piyasa İşletmecisi tanımlanan yeni kontratları, piyasa katılımcılarına ve Kuruma bildirerek işleme açabilir.

(5) Piyasa İşletmecisi tarafından kontratların işlem gördüğü seansların başlangıç ve bitiş saatleri belirlenerek piyasa katılımcılarına duyurulur.

(6) Piyasa İşletmecisi tarafından işleme açılacak olan kontratların basamaklandırılması ile seans içinde veya seans öncesinde kontratların bir kısmının veya tamamının işlemlerinin, fiyat hareketlerine ve işlem miktarlarına bağlı olarak geçici olarak durdurulması veya sonlandırılmasına ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasası teklifleri

MADDE 37 – (1) Piyasa katılımcıları, Piyasa İşletmecisi tarafından işlemlere açılan kontratlara VEP Usul ve Esaslarında belirtilen teklif tiplerine göre teklif sunabilir.

(2) Piyasa İşletmecisi, vadeli elektrik piyasası için yeni teklif tipleri tanımlayabilir.

(3) Teklifler, VEP Usul ve Esaslarında belirtilen çerçevede teslimat dönemi içinde yük tipi ile belirlenen zaman dilimi boyunca her bir uzlaştırma dönemi için aynı miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir.

(4) Teklifler, fiyatlar için virgülden sonra iki haneli TL/MWh, miktarlar için lot cinsinden 1 lot ve katları olacak şekilde bildirilir.

(5) Kontratlar için sunulan tekliflere ilişkin olarak tekliflerde bulunması zorunlu hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasasında fiyatlar, fiyatların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 38 – (1) Vadeli elektrik piyasasında, ilgili kontratlar için detayları VEP Usul ve Esaslarında belirlenen;

a) Günlük gösterge fiyatı,

b) Baz fiyat,

c) Açılış fiyatı,

Piyasa İşletmecisi tarafından tespit ve ilan edilir.

Vadeli elektrik piyasasında tekliflerin eşleşmesi ve ticari işlem onayı

MADDE 39 – (1) Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına sundukları tekliflerin aktif olarak kaydedilmesini takiben tekliflerin eşleştirilmesine ilişkin işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yürütülür:

a) Teklifler, her bir kontrat türü için kendi içlerinde ayrı ayrı değerlendirilir.

b) Teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi aynı olan ve aynı yönde verilen tekliflerden fiyatı iyi olan teklif önceliklidir.

c) Teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi aynı olan ve aynı yönde verilen eşit fiyatlı tekliflerden ilk önce kaydedilen teklif önceliklidir.

ç) Alış teklifi için fiyatı en yüksek olan, satış teklifi için fiyatı en düşük olan teklifler teklif defterinde en iyi teklif olarak gösterilirler.

d) Eşleşme fiyatı, eşleşen tekliflerden ilk kaydedilen teklifin fiyatıdır.

e) Tekliflerin eşleşmesi durumunda taraflar için ilgili teklifler pozisyona dönüşür.

(2) Eşleşen teklifler en iyi fiyatlı teklif sırasından çıkarılır ve Piyasa İşletmecisi, ilgili piyasa katılımcılarına ticari işlem onaylarını PYS üzerinden bildirir. Kısmen eşleşme olması durumunda, eşleşmemiş kalan miktar, teklif geçerli olduğu sürece teklif defterinde yer alır.

(3) Vadeli elektrik piyasasında tekliflerin eşleşmesi, ticari işlem onayı ve eşleşmelere ilişkin itirazlara dair hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasasında günlük fiyat değişim, işlem ve pozisyon limitleri

MADDE 40 – (1) Günlük fiyat değişim limitleri Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir ve ilan edilir.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa bazında ve/veya piyasa katılımcısı bazında işlem ve pozisyon limitleri belirlenir.

(3) Günlük fiyat değişim limitleri ile işlem ve pozisyon limitlerine ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasasında tekliflerin ve işlemlerin iptali

MADDE 41 – (1) İşleme taraf olan en az bir piyasa katılımcısının başvurusu üzerine veya resen, Piyasa İşletmecisi tarafından;

a) Piyasa işletmecisinden kaynaklı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılardan kaynaklanan hataların ortaya çıkması durumunda,

b) Piyasa katılımcılarının ve/veya kontratların işlemlerini durduracak diğer maddi unsurların varlığı halinde,

c) Piyasa bozucu veya haksız menfaat elde etmeye yönelik olan teklif ve işlemlerin tespit edilmesi durumunda,

ç) Piyasa İşletmecisine karşı mali yükümlülüklerin yerine getirilmemesi neticesinde net pozisyon artırıcı teklifler bulunması durumunda,

d) Teklif fiyatlarının günlük fiyat değişim limitleri dışında kalması halinde,

e) Seans sonrasında ve/veya işlem görmenin geçici olarak durdurulması hallerinde askıya alınan tekliflerin, teklif defterine önceliğini kaybetmeden iletilebilmesi için VEP Usul ve Esasları uyarınca belirtilen teklif bildirim koşullarını sağlamaması durumunda,

bekleyen tekliflerin ve/veya gerçekleşen işlemlerin tamamı veya bir kısmı Piyasa İşletmecisi tarafından iptal edilir.

(2) İptal işlemine ilişkin bilgilendirme PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur.

Vadeli elektrik piyasasına erişimin askıya alınması

MADDE 42 – (1) Piyasa İşletmecisi aşağıdaki hallerde ilgili piyasa katılımcısının PYS'ye erişimini ve/veya bu kapsamda hak ve borç doğuracak işlemler yapmasını katılım anlaşması uyarınca askıya alabilir:

a) VEP Usul ve Esaslarına aykırı işlemlerin düzeltilmemesi,

b) Piyasa katılım koşullarının herhangi birinin ortadan kalkması,

c) Vadeli elektrik piyasasının işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, Kurul kararı, yetkili makam ve mercilerin kararı ile alınan önlem veya kısıtlamanın bulunması.

(2) Piyasa İşletmecisi, olağan dışı durumların veya piyasasının işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, Kurul kararı, yetkili makam ve mercilerin kararlarının varlığı halinde tüm piyasa katılımcılarının PYS'ye erişimini VEP Usul ve Esaslarında belirtilen şartlar çerçevesinde tamamen ya da kısmen askıya alabilir.

(3) Birinci ve/veya ikinci fıkralar kapsamında PYS'ye erişimin VEP Usul ve Esasları ya da ilgili sözleşme şartları çerçevesinde askıya alınmasından sonra, askıya alınmaya neden olan koşulların ortadan kalkması durumunda takip edilecek süreç VEP Usul ve Esaslarında belirlenir.

Vadeli elektrik piyasası arıza ve bakım süreçleri

MADDE 43 – (1) Piyasa İşletmecisinin piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini engelleyecek nitelikte problemler oluşması, PYS'de bakım yapılması veya Piyasa İşletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PYS arıza ve bakım süreçleri uygulanır.

(2) Piyasa İşletmecisi; PYS'nin arızalanması, PYS'de bakım yapılması veya bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan sürede tamamlayamayacağını ortaya çıkması durumunda süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler veya ilgili kontratları askıya alır. PYS arıza süreçlerinin sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur. PYS bakım zamanlarının başlama ve sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) Her bir piyasa katılımcısı, PYS arıza veya bakım süreçlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişi belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerini Piyasa İşletmecisine bildirir.

(4) Piyasa İşletmecisi, PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza ve bakımları sebebiyle ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

Vadeli elektrik piyasasında temerrüt yönetimi esasları

MADDE 44 – (1) Vadeli elektrik piyasasında; teminata, temerrüt garanti hesabı katkı payına ve fatura ödemeye ilişkin yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyen piyasa katılımcıları temerrüde düşmüş sayılır.

(2) Temerrüde düşen piyasa katılımcılarının sahip oldukları pozisyonlar, Piyasa İşletmecisi tarafından VEP Usul ve Esaslarında belirtilen yöntemler kullanılarak kapatılır.

(3) Piyasa İşletmecisi, VEP Usul ve Esaslarında düzenlenen hususlar çerçevesinde, temerrüde düşen piyasa katılımcısına ait pozisyonların kapatılmasına, pozisyonların devri amacıyla ihale düzenlenmesine, pozisyonların temerrüde düşmemiş piyasa katılımcılarına zorunlu olarak dağıtımına veya pozisyonların resen sonlandırılmasına yetkilidir.

(4) Piyasa İşletmecisi, temerrüt yönetimi kapsamında temerrüde düşen piyasa katılımcıları adına merkezi karşı taraf sıfatıyla; vadeli elektrik piyasasında, gün öncesi piyasasında ve gün içi piyasasında işlem yapmaya yetkilidir.

(5) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak ilgili mevzuat uyarınca hesaplanan teminatları sunmayan ve/veya temerrüt durumuna düşen piyasa katılımcılarının söz konusu piyasalarda piyasa faaliyetlerinde bulunması bu Yönetmelik ile VEP Usul ve Esaslarında düzenlenen çerçevede kısmen veya tamamen engellenebilir.

Vadeli elektrik piyasasında piyasa yapıcılığı

MADDE 45 – (1) Piyasa İşletmecisi tarafından VEP Usul ve Esaslarında belirlenen kurallar çerçevesinde faaliyette bulunmak, piyasanın işlem hacmini ve etkinliğini artırmak üzere piyasa yapıcılar görevlendirilebilir.

Vadeli elektrik piyasasında özel işlem bildirimini

MADDE 46 – (1) Vadeli elektrik piyasasında, piyasa katılımcıları VEP Usul ve Esaslarında belirtilen kriterleri sağlayan tekliflerini, teklif defterine kaydetmeden işleme dönüştürmek amacıyla Piyasa İşletmecisine bildirebilirler.

(2) Özel işlem bildirimine ilişkin onay koşulları, teminat ve pozisyon limiti kontrolleri ile diğer kurallara ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.”

- “Gün öncesi piyasa süreci” başlıklı 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “gün öncesi piyasası fiyatını” ibaresi “nihai piyasa takas fiyatını” olarak değiştirilmiştir.

- “Teklif bölgelerinin belirlenmesi ve duyurulması” başlıklı 51 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Teklif bölgelerine dair uygulamanın yürürlüğe konulması ile birlikte söz konusu uygulama sonucundan etkilenen vadeli elektrik piyasası kontratları ve bu kontratlardaki pozisyonlara ilişkin hususlar piyasa katılımcılarına duyurulur.”

- “Gün öncesi piyasasında fark tutarı” başlıklı 53/A maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Fark Tutarı Yöntemi, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendine tanınan süre

içerisinde tamamlar.”

- 67 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 67/A maddesi eklenmiştir.

“Sistem İşletmecisi tarafından talep tahmininin bildirilmesi

MADDE 67/A – (1) Sistem İşletmecisi tarafından, her gün saat 11:30’a kadar, bir sonraki güne ait talep tahmini, PYS aracılığıyla yayımlanır.

(2) Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan talep tahmini; duyurunun yapıldığı günü takip eden gün saat 00:00’dan başlayarak, saat 24:00’a kadar olan dönemdeki her bir uzlaştırma dönemi içerisinde, sistemdeki tüm üretim tesisleri tarafından karşılanacak toplam talep (MWh) bilgisini içerir.

(3) Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan talep tahmininin, var olan imkanlar dahilinde en güncel verilere dayanılarak hazırlanmış olması esastır.”

- *“Dengeleme güç piyasası süreci” başlıklı 68 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gün öncesi dengelemenin” ibaresi “gün öncesi piyasasının” olarak değiştirilmiştir.*
- *“Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarının bildirilmesi” başlıklı 69 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “gün öncesi dengeleme” ibaresi “gün öncesi piyasası” olarak değiştirilmiştir.*
- *“Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma ve yük atma tekliflerinin yapısı ve içeriği” başlıklı 70 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan “gün öncesi fiyatından” ibareleri “nihai piyasa takas fiyatından” olarak, (e) ve (f) bentlerinde yer alan “gün öncesi fiyatı” ibareleri “nihai piyasa takas fiyatı” olarak değiştirilmiştir.*
- Dördüncü Kısımında yer alan Altıncı Bölüm başlığı *“Gün Öncesi Piyasası Faaliyetlerinin Uzlaştırılması”* şeklinde, 92 nci maddesinin başlığı *“Gün öncesi piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri”* ve aynı maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Gün öncesi piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılmasında;

a) Gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, gün öncesi piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ait ilgili piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin teklifleri,

b) Gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, gün öncesi piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ait gerçekleştirmiş oldukları enerji satış ya da enerji alış miktarları,

c) PYS’nin ilgili modülü aracılığıyla, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ilişkin, gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin teklifleri dikkate alınarak her bir teklif bölgesi için hesaplanan nihai piyasa takas fiyatları,

dikkate alınır.”

- 93 üncü maddesinin başlığı ile birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan *“Gün öncesi dengeleme”* ibareleri *“Gün öncesi piyasası”* olarak değiştirilmiştir.
- *“Sistem satış fiyatlarının belirlenmesi”* başlıklı 94 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan *“gün öncesi*

dengelemeye" ibaresi "*gün öncesi piyasasına*", "*gün öncesi dengeleme*" ibaresi "*gün öncesi piyasası*" değiştirilmiştir. Aynı maddenin birinci ve ikinci fıkraları da değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler formüllerde yapılan değişikliğe ilişkindir.

- 95 inci maddesinin başlığı ile birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "*Gün öncesi dengeleme*" ibareleri "*Gün öncesi piyasası*" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca maddenin ikinci fıkrasında birinci fıkrada yer alan formüle ilişkin değişiklik yapılmıştır.
- "*Sistem alışı fiyatlarının belirlenmesi*" başlıklı 96 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "*gün öncesi dengelemeye*" ibaresi "*gün öncesi piyasasına*", "*gün öncesi dengeleme*" ibaresi "*gün öncesi piyasası*" olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan formüle ilişkin değişiklik yapılmıştır.
- 97 nci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmiştir. Maddenin yeni başlığı "**Vadeli elektrik piyasası kapsamında sahip olunan pozisyonlara ilişkin tutarların hesaplanması**" şeklindedir. Maddede yapılan değişiklik ise Vadeli elektrik piyasasında sahip olunan pozisyonlara ilişkin olarak, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak ve/veya borç tutarının hesaplanmasına ilişkin formüle ilişkindir.
- 98 inci maddesi başlığıyla birlikte değiştirilmiştir. Maddenin yeni başlığı "**Gün içi piyasası kapsamında gerçekleşen eşleşmelere ilişkin tutarların hesaplanması**" şeklindedir. Maddede yapılan değişiklik de hesaplama formüle ilişkindir.
- "*Enerji dengesizliklerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri*" başlıklı 108 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş; ikinci fıkrasının (e) bendi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"e) Gün öncesi piyasası sonucunda her bir piyasa katılımcısının sisteme satış ya da sistemden alış miktarları,

f) Nihai piyasa takas fiyatları,"

"ğ) Vadeli elektrik piyasası kapsamında her bir piyasa katılımcısının satış ya da alış miktarları,"

"e) (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan veriler Piyasa İşletmecisi tarafından,"
- "*Sistem marjinal fiyatının hesaplanması*" başlıklı 109 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "*Gün Öncesi Fiyatına*" ibaresi "*nihai piyasa takas fiyatına*" olarak değiştirilmiştir.
- "*Enerji dengesizlik ve kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma tutarının hesaplanması*" başlıklı 110 uncu maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik hesaplama formüllerine ilişkindir.
- "*Bir dengeden sorumlu tarafın bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizlik miktarının hesaplanması*" başlıklı 111 inci maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik hesaplama formüllerine ilişkindir.
- 112/A maddesinden sonra gelmek üzere "*Uzlaştırmaya esas vadeli elektrik piyasası miktarının hesaplanması*" başlıklı 112/B maddesi eklenmiştir. Maddenin içeriği de hesaplama formülüne ilişkindir.
- "*Net toplam bakiyenin piyasa katılımcılarına dağıtılması*" başlıklı 113 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları değiştirilmiştir. İkinci fıkrada yapılan değişiklik tanımlar başlıklı 2 nci maddede yapılan değişikliğin madde metninde düzenlenmesinden ve üçüncü fıkrada yapılan değişiklik ise sıfır bakiye düzeltme tutarının hesaplanması için kullanılacak formülde geçen ibarelerin anlamlarına ilişkindir.
- "*Piyasa işletim ücreti*" başlıklı 116 ncı maddesinin üçüncü ve beşinci fıkralarında yer alan "*gün öncesi denge-*

leme" ibareleri "gün öncesi piyasası" olarak, beşinci fıkrasında yer alan "Gün Öncesi Dengeleme Piyasa" ibaresi "Gün Öncesi Piyasası" olarak, aynı fıkrada yer alan "Gün Öncesi Dengeleme" ibaresi "Gün Öncesi Piyasası" olarak değiştirilmiştir.

- 116 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 116/A maddesi eklenmiştir.

"Vadeli elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti ve yıllık katılım bedeli

MADDE 116/A – (1) Piyasa işletim ücreti; vadeli elektrik piyasasında yapılan işlemler için kontrat taraflarından MWh başına alınacak olup piyasa işletim ücretinin belirlenmesine ve piyasa katılımcılarından tahsil edilmesine ilişkin hususlar Kurul kararı ile düzenlenir.

(2) Piyasa işletim ücretine dahil edilecek vadeli elektrik piyasası yıllık katılım bedelinin tutarı ve bu tutarın piyasa katılımcılarından tahsil edilmesine ilişkin hususlar Kurul kararı ile düzenlenir."

- 117 nci maddesinin başlığı ile ikinci fıkrasında yer alan "Gün öncesi dengeleme" ibareleri "Gün öncesi piyasası" olarak, aynı maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "gün öncesi dengeleme" ibareleri "gün öncesi piyasası" olarak, "Gün öncesi dengelemeye" ibareleri "Gün öncesi piyasasına" olarak, "gün öncesi dengeleme piyasa" ibareleri ise "gün öncesi piyasası" olarak değiştirilmiştir.

- "Piyasa işletmecisinin sorumlulukları" başlıklı 120 nci maddesinde yer alan "Merkezi uzlaştırma bankasının" ibareleri "Merkezi uzlaştırma kuruluşunun" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasının" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşunun" olarak, "merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "Merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasında" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşunda" olarak ve birinci fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"k) Piyasa İşletmecisinin sorumluluğunda olan tüm Yöntemlerin hazırlanmasından ve piyasa katılımcılarına duyurulmasından,"

- "Piyasa katılımcılarının sorumlulukları" başlıklı 121 inci maddesinde yer alan "merkezi uzlaştırma bankasında" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşunda" olarak, "Merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasına" ibaresi ise "merkezi uzlaştırma kuruluşuna" olarak değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(2) Piyasa katılımcıları, VEP Usul ve Esasları kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa işletimine ilişkin olarak belirlenen kurallara uymakla, rekabeti veya piyasanın yapısını bozucu faaliyetlerde bulunmamakla yükümlüdür."

- "Merkezi uzlaştırma kuruluşunun sorumlulukları" başlıklı 122 nci maddesinin başlığı "Merkezi uzlaştırma kuruluşunun sorumlulukları" olarak, birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "Merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasının" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşunun" olarak değiştirilmiş ve aynı maddenin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"l) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için oluşturulan temerrüt garanti hesaplarına ilişkin işlemlerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmesinden ve TL cinsinden sunulan nakit katkı paylarının nemalandırılmasından,"

- "Aracı bankaların sorumlulukları" başlıklı 123 üncü maddesinde yer alan "Merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasına" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşuna" olarak, "merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak değiştirilmiştir.
- Yedinci Kısımın İkinci Bölümünün başlığı "Teminatlar ve Temerrüt Garanti Hesabı" olarak, 124 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "gün öncesi dengeleme" ibaresi "gün öncesi piyasası" olarak, dördüncü fıkrasında yer alan "Teminat Hesaplama Prosedürü" ibaresi "Teminat Hesaplama Yöntemi" olarak, beşinci fıkrasında yer alan "merkezi uzlaştırma bankasını" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşunu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasının" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşunun" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasıyla" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşuyla" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasında" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşunda" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasına" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşuna" olarak, "Merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak; altıncı fıkrasında yer alan "Merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak ve üçüncü fıkrası ile beşinci fıkrasının (ğ) bendi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) Piyasa katılımcılarından gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerini karşılamama risklerine bağlı olarak alınacak olan teminat tutarlarının hesaplanmasına ilişkin Teminat Hesaplama Yöntemi, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendine tanınan süre içerisinde tamamlar."

"ğ) Piyasa katılımcıları Teminat Usul ve Esaslarında belirtilen teminat olarak kabul edilebilecek kıymetlerden oluşan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlarını merkezi uzlaştırma kuruluşuna, teminat mektuplarını Piyasa İşletmecisine sunar. Piyasa katılımcısı tarafından sunulan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlar, merkezi uzlaştırma kuruluşu, teminat mektupları ise Piyasa İşletmecisi tarafından muhafaza edilir."

- 124 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Vadeli elektrik piyasası teminatlarına ilişkin esaslar

MADDE 124/A – (1) Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirememeleri veya faaliyetlerini gerçekleştirememeleri durumunda Piyasa İşletmecisinin, merkezi karşı taraf olarak üstlendiği risklerin yönetilmesi, alacaklı durumunda olan diğer piyasa katılımcılarının güvence altına alınması ve temerrüt yönetimi kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından açık pozisyonların kapatılmasında kullanılması amaçlarıyla piyasa katılımcılarından teminat alınır.

(2) Teminat yükümlülüğü, teminat türleri, teminat olarak kabul edilecek değerler, teminat süreçleri ve teminat tutarlarının hesaplanmasına ve dengeleme ve uzlaştırma işlemlerini düzenleyen ilgili mevzuat uyarınca sunulması gerekli teminatları aşan tutarların kullanılmasına ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

(3) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak ilgili mevzuat uyarınca hesaplanan teminatları sağlayamayan piyasa katılımcılarının söz konusu piyasalarda piyasa faaliyetlerinde bulunması, bu Yönetmelik ile VEP Usul ve Esaslarında yer alan düzenlemeler uyarınca kısmen veya tamamen engellenebilir.

(4) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Piyasa İşletmecisi, merkezi uzlaştırma kuruluşunu kullanır. Piyasa İşletmecisi ve merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında yapılan merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşmasıyla, merkezi uzlaştırma kuruluşunun görev ve sorumlulukları belirlenir.

(5) Merkezi uzlaştırma kuruluşu, Piyasa İşletmecisi adına katılımcı bazında piyasa faaliyetlerine ilişkin kendisine sunulan teminat tutarına, Piyasa İşletmecisi lehine rehin koyar.

Temerrüt garanti hesabı

MADDE 124/B – (1) Piyasa İşletmecisi işlettiği veya mali uzlaştırma işlemlerini yürüttüğü piyasalarda, piyasa katılımcılarının bir veya birkaçının temerrüde düşmesi halinde oluşabilecek zararların ilgili piyasa katılımcılarının teminatlarını aşan kısmı için kullanılmak üzere temerrüt garanti hesabı oluşturur.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için ortak bir temerrüt garanti hesabı kurulabileceği gibi her bir piyasa için ayrı temerrüt garanti hesabı da kurulabilir.

(3) Temerrüt garanti hesabı Piyasa İşletmecisi tarafından temsil ve idare olunur. Temerrüt garanti hesabındaki varlıklar, amacı dışında kullanılamaz, haczedilemez, rehnedilemez, idari mercilerin tasfiye kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(4) Temerrüt garanti hesabı ilgili piyasa katılımcılarının katkıları ile oluşturulur. Piyasa İşletmecisi, temerrüt halinde ödemek üzere, temerrüt yönetimi kaynaklarına katkı sağlamayı taahhüt eder. Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısının miktarı ve kullanılma şekli ilgili usul ve esaslarda düzenlenir.

(5) Temerrüde düşen piyasa katılımcılarının teminatları, temerrüt garanti hesabı katkı payları ve Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarının yeterli olması durumunda diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı paylarına başvurulmaz.

(6) Temerrüt garanti hesabı büyüklüğünün ve katkı paylarının belirlenmesi, katkı payı olarak kabul edilebilecek varlıkların türlerinin belirlenmesi, piyasa katılımcılarından alınması, ilave katkı payı alınacak durumlar, temerrüt garanti hesabındaki TL cinsinden sunulan nakit katkı paylarının nemalandırılması, bu varlıkların temerrüt durumunda kullanılması ve piyasa katılımcılarına iade edilmesine ilişkin hususlar ilgili usul ve esaslarda düzenlenir.”

- “Avans ödeme birimleri” başlıklı 132 nci maddesinde yer alan “gün öncesi dengeleme” ibareleri “gün öncesi piyasası” olarak, “Gün öncesi dengeleme” ibareleri “Gün öncesi piyasası” olarak, “merkezi uzlaştırma bankası” ibaresi “merkezi uzlaştırma kuruluşu” olarak, “merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak değiştirilmiştir.
- “Uzlaştırma bildirimleri” başlıklı 132/A maddesinin ikinci ve dördüncü fıkralarında yer alan “gün öncesi dengeleme” ibareleri “gün öncesi piyasası” olarak, dördüncü fıkrasında yer alan “Gün öncesi dengeleme” ibaresi “Gün öncesi piyasası” olarak, altıncı fıkrasında yer alan “nihai uzlaştırma bildiriminde” ibaresi “nihai uzlaştırma bildirimlerinde” olarak değiştirilmiştir.
- “Faturalama” başlıklı 132/C maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Gün öncesi dengeleme faaliyetleri” ibaresi “Gün öncesi piyasası” olarak, üçüncü fıkrasında yer alan “merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak, aynı maddenin birinci fıkrasının ikinci cümlesi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Nihai uzlaştırma bildiriminin yayımlanma tarihi, piyasa katılımcıları için fatura tebliğ tarihi olarak kabul edilir.”

- “Ödemeler ve tahsilat” başlıklı 132/Ç maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “piyasa katılımcılarına ödenecek olan bedeller,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasalara ilişkin ola-

rak piyasa katılımcısının süresinde ödenmemiş borçları düşülerek" ibaresi eklenmiş, aynı maddede yer alan "Gün öncesi dengeleme" ibareleri "Gün öncesi piyasası" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasındaki" ibareleri "merkezi uzlaştırma kuruluşundaki" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasından" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşundan" olarak, "gün öncesi dengeleme" ibaresi "gün öncesi piyasası" olarak, "Merkezi uzlaştırma bankası" ibareleri "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasını" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşunu" olarak, "merkezi uzlaştırma bankasına" ibaresi "merkezi uzlaştırma kuruluşuna" olarak, dokuzuncu ve on birinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(9) Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine iletilen faturaların bedelleri, gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin avans ödemeleri ve aynı piyasa katılımcısının fatura borçlusu olması durumunda borç tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden yedinci işgünü içerisinde, fatura tebliğ tarih ve sırasına göre, Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasalara ilişkin olarak piyasa katılımcısının süresinde ödenmemiş borçları düşülerek Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabından, aracı bankalar kullanılarak ödenir."

"(11) Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak avans ve fatura ödemelerine ilişkin olarak tek bir aracı banka ile çalışırlar; ancak, merkezi uzlaştırma kuruluşuna yapacakları ödemelere ilişkin olarak birden fazla banka ile çalışabilirler. Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak avans ve fatura ödemelerine ilişkin birlikte çalışacakları aracı bankayı merkezi uzlaştırma kuruluşuna yazılı olarak bildirirler ve söz konusu bankayı değiştirmeleri durumunda, merkezi uzlaştırma kuruluşuna en kısa sürede bildirimde bulunurlar."

"(16) Vadeli elektrik piyasasında temerrüde düşen piyasa katılımcılarının sahip oldukları teslimat dönemi başlamış olan uzun pozisyonlarının Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasası ve/veya gün içi piyasasında piyasa katılımcısı adına kapatılması sonucu oluşan avans alacağının bloke edilmesine ve diğer işlemlere ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir."

- "Avans ödemelerinin yapılmaması" başlıklı 132/D maddesinin birinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında yer alan "söz konusu" ibareleri "gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin" olarak, birinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "gün öncesi dengeleme faaliyetinin gerçekleştiği" ibareleri "bildirimin yapıldığı" olarak, dokuzuncu fıkrasında yer alan "merkezi uzlaştırma bankası" ve "merkezi uzlaştırma bankasıyla" ibareleri sırasıyla "merkezi uzlaştırma kuruluşu" ve "merkezi uzlaştırma kuruluşuyla" olarak değiştirilmiş ve beşinci fıkrasında yer alan "ödeme yapacağı" ibaresinden sonra gelmek üzere "gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin" ibaresi, aynı fıkrada yer alan "Karşılığı Olmayan Piyasa" ibaresinden önce gelmek üzere "VEP Usul ve Esasları ile" ibaresi eklenmiştir.
- "Fatura ödemelerinin yapılmaması" başlıklı 132/E maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Merkezi uzlaştırma bankası" ibaresi "Merkezi uzlaştırma kuruluşu" olarak, altıncı fıkrasında yer alan "merkezi uzlaştırma bankası" ve "merkezi uzlaştırma bankasıyla" ibareleri sırasıyla "merkezi uzlaştırma kuruluşu" ve "merkezi uzlaştırma kuruluşuyla" olarak değiştirilmiş, ikinci ve beşinci fıkralarında yer alan "sunması gereken" ibarelerinden önce gelmek üzere "Teminat Usul ve Esasları uyarınca" ibaresi eklenmiş, dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan "Kendisine" ibaresinden sonra gelmek üzere "Teminat Usul ve Esasları uyarınca" ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "Teminat tutarının" ibaresi "Teminat Usul ve Esasları kapsamındaki teminat tutarının" olarak, beşinci fıkrasının (g) bendinde yer alan "Teminat tutarı" ibaresi "Teminat Usul ve Esasları kapsamındaki teminat tutarı" olarak değiştirilmiş, beşinci fıkrasının (ğ) bendinde yer alan "piyasa katılımcılarına yansıtılan" ibaresinden sonra gelmek üzere "ödenmeyen" ibaresi eklenmiş,

aynı maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, beşinci fıkrasına ise aşağıdaki bent eklenmiştir.

“a) Piyasa katılımcısının Teminat Usul ve Esasları uyarınca yatırmış olduğu teminat, temerrüde düşülen borç tutarı kadar merkezi uzlaştırma kuruluşu veya Piyasa İşletmecisi tarafından kullanılarak borçlarına mahsup edilir. Borç tutarının tamamının Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunulan teminatlardan karşılanamaması halinde, ilgili piyasa katılımcısının VEP Usul ve Esasları uyarınca sunduğu teminattan karşılanır.

b) Piyasa katılımcısının fatura ödemesinin bir kısmının veya tamamının Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunduğu toplam teminat tutarından karşılanması durumunda ilgili piyasa katılımcısının bulundurması gereken toplam teminat tutarını aynı gün saat 11:00’a kadar tamamlaması istenir.”

“k) Vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmesine izin verilmez ve VEP Usul ve Esasları uyarınca temerrüt yönetimi hükümleri uygulanır.”

- 132/F maddesinin başlığında yer alan “Merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “Merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak, birinci fıkrasında yer alan “merkezi uzlaştırma bankası” ibareleri “merkezi uzlaştırma kuruluşu” olarak değiştirilmiştir.
- 132/F maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 132/G maddesi eklenmiştir.

“Lisansın iptali veya sona ermesinde uygulanacak hükümler

MADDE 132/G – (1) Piyasa katılımcısının lisansının iptali veya sona ermesi durumunda;

a) Organize toptan elektrik piyasalarına erişimi durdurulur. Ticari işlem onayı gerçekleşmemiş teklifleri iptal edilir. Alıcı veya satıcı olduğu tüm uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri iptal edilerek karşı taraflara bilgi verilir. Vadeli elektrik piyasasındaki açık pozisyonları ilgili mevzuat çerçevesinde kapatılır.

b) Portföyünde yer alan tüketiciler hariç olmak üzere, portföyünde bulunan tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin olarak; sisteme dağıtımdan bağlı olması durumunda ilgili dağıtım şirketine, dağıtım lisansına sahip ilgili OSB’ye ve iletimden bağlı olması durumunda TEİAŞ’a, ilgili katılımının sistem bağlantısının kesilmesi için Piyasa İşletmecisi tarafından bildirim yapılır.

c) Piyasa katılımcısının adına PYS’de kayıtlı tüm serbest tüketicilerin kayıtları, ilgili fatura döneminin başından itibaren geçerli olacak şekilde silinir ve bu işlem ile ilgili olarak Piyasa İşletmecisi tarafından TEİAŞ’a, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye ve ilgili görevli tedarik şirketine; ilgili görevli tedarik şirketi veya OSB tarafından da iki işgünü içerisinde ilgili serbest tüketicilere bilgi verilir. Katılımcının, varsa sonraki fatura dönemine ilişkin serbest tüketici talepleri silinir.

ç) Görevli tedarik şirketinin portföyüne düşen veya dağıtım lisansı sahibi ilgili OSB bünyesinde enerji tedarik edecek olan serbest tüketicilerin yapmış olduğu çekişler sebebiyle, ilgili tedarik şirketinin dengesizlik olarak almış olduğu enerji miktarı, ilgili ayın başlangıcından Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili dağıtım şirketine yapılan bildirim takip eden ikinci işgünü dahil olmak üzere; lisansı iptal edilen veya sona eren piyasa katılımcısının ise portföyünden çıkarılan serbest tüketicilerin çekişleri nedeniyle oluşan enerji dengesizliklerinin ilgili fatura döneminin başından kayıtların silindiği tarihe kadar belirlenen uzlaştırma dönemleri için piyasa takas fiyatı üzerinden değerlendirilir.

d) Lisansın sona erdiği veya iptal kararının bildirildiği tarihten sonraki dönemler için, söz konusu piyasa katılımcısının portföyünde bulunan üretim tesislerinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Bu üretim tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

e) Söz konusu piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu grubun dengeden sorumlu tarafı olması durumunda; dengeden sorumlu grup, ilgili fatura döneminin başından itibaren geçerli olacak şekilde dağıtılır. Dengeden sorumlu grubun tarafı ve grupta yer alan diğer katılımcılar için teminat hesabı, Teminat Usul ve Esaslar da dengeden sorumlu grubun dağıtılması sonrasında teminatın yeniden hesaplanmasına ilişkin olarak yer alan hükümlere göre yapılır.

(2) Lisansı sona eren veya iptal edilen piyasa katılımcıları hakkında bu Yönetmelik ve ilgili mevzuatın uzlaştırma işlemleri, teminatlar, avans ve fatura ödemelerine ilişkin hükümleri uygulanmaya devam edilir.

(3) Lisansın sona erdiği veya iptal kararının tebliğ edildiği tarihten sonra organize toptan elektrik piyasalarında işlem yaptığı, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildiriminde veya serbest tüketici talebinde bulunduğu tespit edilen piyasa katılımcıları hakkında Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.”

- Yedinci Kısımın Üçüncü Bölümünden sonra gelmek üzere aşağıdaki bölüm eklenmiş, diğer bölüm buna göre teselsül ettirilmiştir.

“DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Vadeli Elektrik Piyasası Uzlaştırma Bildirimleri, Faturalama İşlemleri,

Ödemeler ve Ödemelerin Yapılmaması Durumu

Vadeli elektrik piyasası uzlaştırma bildirimleri

MADDE 132/Ė – (1) Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının her fatura dönemi için Piyasa İşletmecisine ödeyecekleri ya da Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren ön uzlaştırma bildirimleri, en geç fatura dönemini takip eden ayın on birinci günü, nihai uzlaştırma bildirimleri ise, fatura dönemini takip eden ayın on beşinci günü, ayın on beşinci gününün hafta sonu veya resmi tatile denk gelmesi durumunda hafta sonu veya resmi tatilin bitimini takip eden işgünü PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulur.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan vadeli elektrik piyasasına ilişkin ön uzlaştırma bildiriminde asgari olarak aşağıda belirtilen kalemler yer alır:

- Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
- Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,
- Fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri,
- Katılımcıya tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti.

(3) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan vadeli elektrik piyasasına ilişkin nihai uzlaştırma bildiriminde asgari olarak aşağıda belirtilen kalemler yer alır:

- a) Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
- b) Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,
- c) Fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri,
- ç) Katılımcılara tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,
- d) Temerrüt garanti hesabı katkı payı,
- e) Temerrüt garanti hesabı gecikme zammı tutarı,
- f) Düzeltme kalemi.

Vadeli elektrik piyasası faturalama işlemleri

MADDE 132/H – (1) Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre faturaları düzenler. PYS’de nihai uzlaştırma yayımlanma tarihi, fatura tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

(2) Vadeli elektrik piyasası uzlaştırılmasına ilişkin tek bir fatura düzenlenir ve ilgili piyasa faaliyetiyle iştigal eden piyasa katılımcılarına faturaları Piyasa İşletmecisi tarafından gönderilir.

(3) Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren katılımcının ilgili piyasa faaliyetlerine ilişkin düzenlenmiş olan faturalara istinaden borç/ alacak bilgilerini merkezi uzlaştırma kuruluşuna bildirir.

(4) Ödeme yapılacak piyasa katılımcıları, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre vadeli elektrik piyasası uzlaştırılmasına ilişkin düzenlenen faturayı Piyasa İşletmecisine gönderir.

(5) Nihai uzlaştırma sonuçlarına göre oluşan tutarlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığının her yıl yayımladığı tahakkuktan vazgeçme sınırının altındaysa bu sınıra ulaşıncaya kadar oluşan tutarlara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilmeyebilir. Yıl içinde söz konusu uzlaştırma tutarları toplamı, tahakkuktan vazgeçme sınırına ulaştığı ay, toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Yıl içinde bu sınıra ulaşılmadığı takdirde yılsonunda toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Tahakkuktan vazgeçme sınırı her yıl Piyasa İşletmecisi tarafından duyurulur.

Vadeli elektrik piyasasına ilişkin ödemeler ve tahsilat

MADDE 132/I – (1) Piyasa katılımcılarına uzlaştırmaya ilişkin iletilen faturaların bedelleri, aynı piyasa katılımcısının fatura alacaklı olması durumunda alacak tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile borçlu piyasa katılımcıları tarafından aracı bankalar aracılığıyla Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden altıncı işgünü ödenir.

(2) Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine iletilen faturaların bedelleri, aynı piyasa katılımcısının fatura borçlusu olması durumunda borç tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden yedi işgünü içerisinde, fatura tebliğ tarih ve sırasına göre, Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasalara ilişkin olarak piyasa katılımcısının süresinde ödenmemiş borçları düşülerek Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma kuruluşundaki

hesabından, aracı bankalar kullanılarak ödenir.

(3) Merkezi uzlaştırma kuruluşu, sunmuş olduğu teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak katılımcıların ödemesi gereken hizmet bedellerini, aylık bazda piyasa katılımcılarına bildirir. Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından piyasa katılımcılarına iletilen hizmet bedelleri, bu bedelin tebliğ tarihini takip eden altı işgünü içerisinde merkezi uzlaştırma kuruluşuna ödenir.

(4) Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak fatura ödemelerine ilişkin olarak tek bir aracı banka ile çalışırlar, merkezi uzlaştırma kuruluşuna yapacakları ödemelere ilişkin olarak ise birden fazla banka ile çalışabilirler. Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak fatura ödemelerine ilişkin birlikte çalışacakları aracı bankayı merkezi uzlaştırma kuruluşuna yazılı olarak bildirir ve söz konusu bankayı değiştirmeleri durumunda, merkezi uzlaştırma kuruluşuna en kısa sürede bildirimde bulunur.

(5) Merkezi uzlaştırma kuruluşu ve aracı bankalar tarafından teminatlar ve fatura ödemelerine ilişkin olarak kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlanması gereken süreçlerin belirlenmiş olan süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, aracı banka; merkezi uzlaştırma kuruluşunu, merkezi uzlaştırma kuruluşu da Piyasa İşletmecisini ivedilikle bilgilendirir. Bu durumda, Piyasa İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler ve bu değişikliklerle ilgili piyasa katılımcılarını bilgilendirir.

(6) Beşinci fıkrada belirtilen sebeplerden ötürü merkezi uzlaştırma kuruluşu, aracı bankalar ve Piyasa İşletmecisinin teminat ve ödeme işlemlerine ilişkin olarak yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda taraflara uygulanacak yaptırımlar, ilgili taraflar arasında yapılan anlaşmalarda yer alır.

(7) İlgili uzlaştırma dönemine ilişkin olarak hem alacaklı, hem de borçlu olan piyasa katılımcıları için faturaya esas uzlaştırma bildirimini yayımlanmasını ve alacak faturasının Piyasa İşletmecisine tebliğ edilmesini müteakiben alacak ve borçlar arasında mahsuplaşma işlemi otomatik olarak yapılır.

Vadeli elektrik piyasasına ilişkin fatura ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/İ – (1) Piyasa katılımcısının, söz konusu faturadan kaynaklanan net borcunu, fatura tebliğ tarihini takip eden altı işgünü içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından günlük olarak hesaplanan temerrüt faizi tutarlarının aylık toplamları faturaya esas değer olarak kabul edilir. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla ilgili piyasa katılımcısının faturasına yansıtılır.

(2) Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın, VEP Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat fazlasının ve/veya temerrüt garanti hesabı katkı payı fazlasının ilgili fatura bildirimine ilişkin piyasa katılımcısının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda; piyasa katılımcısının borcu, serbest cari hesabında bulunan tutardan ve/veya VEP Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerindeki nakit teminattan ve/veya temerrüt garanti hesabı katkı payı fazlasından otomatik olarak karşılanır ve piyasa katılımcısı fatura temerrüdüne düşmez.

(3) Piyasa İşletmecisinin piyasa katılımcılarına ödeme yapacağı fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip

eden yedi işgünü içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla Piyasa İşletmecisine düzenlenen faturaya yansıtılır.

(4) Piyasa katılımcısının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden altı işgünü içerisinde ödememesi durumunda, piyasa katılımcısının ayrıca bir ihtara gerek olmaksızın temerrüde düştüğü kabul edilir. Temerrüde düşen piyasa katılımcısına ilişkin olarak, yasal yollar saklı kalmak üzere fatura borcunun tahsil edilmesi amacıyla sırasıyla;

a) Cari hesabında bulunan tutara, VEP Usul ve Esasları kapsamında sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan tutara ve sunması gereken temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarının üzerinde olan tutara,

b) VEP Usul ve Esasları uyarınca sunmuş olduğu toplam teminat tutarına,

c) Teminat Usul ve Esasları kapsamında sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan nakit teminat tutarına,

ç) Temerrüde düşen piyasa katılımcısının temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarına,

d) Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarına,

e) Diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı payları tutarına,

f) Teminat Usul ve Esasları kapsamında sunmuş olduğu teminat tutarına,

g) Temerrüt garanti hesabı tamamlama çağrısı ile tekrar toplanan katkı payları tutarına,

başvurulur.

(5) Piyasa katılımcısının fatura ödemesinin bir kısmının veya tamamının VEP Usul ve Esasları uyarınca sunulduğu toplam teminat tutarından karşılanması durumunda ilgili piyasa katılımcısının bulundurması gereken toplam teminat tutarını aynı gün saat 12:00'a kadar tamamlaması istenir. Piyasa katılımcısının VEP Usul ve Esasları uyarınca bulundurması gereken toplam teminat tutarını tamamlamaması durumunda vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmesine izin verilmez. Vadeli elektrik piyasası kapsamında sahip olduğu açık pozisyonları VEP Usul ve Esasları uyarınca kapatılır.

(6) Temerrüt yönetimi çerçevesinde temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarları kullanılmış olan piyasa katılımcıları için VEP Usul ve Esaslarında belirtilen temerrüt garanti hesabı katkı payı temerrüt durumu kontrolü uygulanır. Temerrüt garanti hesabı katkı payı yükümlülüğünü VEP Usul ve Esaslarında belirtilen sürelerde yerine getirmemesi nedeniyle temerrüde düştüğü tespit edilen piyasa katılımcılarının açık pozisyonları VEP Usul ve Esaslarının ilgili hükümleri çerçevesinde kapatılır; vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmelerine izin verilmez.

(7) Vadeli elektrik piyasası fatura temerrüdüne düşmesi nedeniyle, Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarı ve/veya diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı payının kullanılmasına neden olan piyasa katılımcısının, söz konusu tutarları, fatura son ödeme tarihini takip eden üçüncü işgünü saat 12:00'a kadar tamamlamaması halinde;

a) Temerrüt halindeki piyasa katılımcısının gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmesine izin verilmez.

b) Satıcı olduğu uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimini girmesine izin verilmez, ileriye dönük yapılmış olan satış yönündeki ikili anlaşma bildirimleri iptal edilir ve ilgili taraflara PYS aracılığıyla bilgi verilir.

c) 132/E maddesinin beşinci fıkrasının (a), (b), (ç), (d), (i) ve (k) bentleri hükümleri uygulanır.

ç) Serbest tüketici kayıtlarının silindiği ilk fatura dönemini takip eden ve serbest tüketici listeleri kesinleşmemiş tüm fatura dönemlerine ilişkin piyasa katılımcısı tarafından yapılmış olan serbest tüketici talepleri iptal edilir. Piyasa İşletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini yerine getirmediği süre boyunca, serbest tüketici talebinde bulunmasına izin verilmez.

(8) Dördüncü fıkranın (d), (e) ve (g) bentleri kapsamında temerrüt garanti hesabından kullanılan tutarların temerrüde düşen ilgili piyasa katılımcısından tahsil edilmesi halinde bu tutarlar sırasıyla;

a) Temerrüt garanti hesabı katkı paylarına başvuru diğer piyasa katılımcılarının ilgili hesabına,

b) Piyasa İşletmecisi temerrüt yönetimi katkısı tutarına,

kullanılan tutar kadar aktarılır.

(9) Ödemeler ve teminatlara ilişkin yükümlülüklerin 132/1 maddesinde belirtilen süreler içinde Piyasa İşletmecisi ve merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve merkezi uzlaştırma kuruluşuyla ilgili olan arızaların Piyasa İşletmecisine geçerli sebeplerle raporlanması halinde, Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcısına temerrüt faizi uygulanmaz.

(10) Piyasa katılımcısına uygulanacak asgari temerrüt matrahı ve temerrüt faizi Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla duyurulur. Asgari temerrüt matrahının altındaki tutarlara temerrüt cezası uygulanmaz.”

- “Yükümlülüğün yerine getirilmemesi” başlıklı 137 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak değiştirilmiştir.
- “Devir ve temlik” başlıklı 138 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “devir ve temlikler” ibaresi “devir, temlik ve taşınır rehinleri” olarak değiştirilmiş, aynı fıkrada yer alan “onay almak kaydıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “rehin ve” ibaresi eklenmiştir.
- “Tebliğat” başlıklı 139 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Piyasa Katılım Anlaşmasında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasında” ibaresi eklenmiştir.
- “Gün öncesi planlama” başlıklı Geçici 5 inci ve “Gün öncesi planlama kapsamında kısıt yönetimi” başlıklı geçici 20 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.
- Geçici 19 uncu maddesinin başlığında yer alan “Merkezi uzlaştırma bankası” ibaresi “Merkezi uzlaştırma kuruluşu” olarak, aynı maddenin birinci fıkrasında yer alan “merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak, “merkezi uzlaştırma bankası” ibareleri “merkezi uzlaştırma kuruluşu” olarak değiştirilmiştir.
- “Temerrüt garanti hesabının oluşturulması” başlıklı aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 37 – (1) Vadeli elektrik piyasası dışında Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya yan hizmet-

ler piyasası hariç olmak üzere mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için Temerrüt Garanti Hesabına İlişkin Usul ve Esaslar 1/1/2022 tarihine kadar yayımlanır.”

- 01.03.2020 tarihli ve 31055 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Şebeke Yönetmeliği'nin** “İletim sistemine bağlantı esasları” başlıklı 33 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.
 - “(2) TEİAŞ’ın bir dağıtım barasına veya bu baraya bağlı dağıtım sistemine bağlanacak üretim tesisinin ya da tesislerinin toplam kurulu gücü azami, ilgili baranın kısa devre arıza akım sınırının aşılması kaydıyla mezkûr baradaki transformatörün cebri soğutmasız nominal görünür gücüne kadar olabilir. Kurulu gücü 50 MW ve üzeri olan üretim tesislerinin bağlantısı iletim seviyesinden yapılır. Transformatör merkezlerinde yer alan fiderlerin ve transformatör kapasitesinin verimli kullanılması için; fider tahsis talepleri, fider yüklenme durumları göz önüne alınarak dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yapılır. Teknik gereksinim halinde TEİAŞ tarafından transformatör merkezinde gerekli fider değişikliği ve/veya düzenlemesi ilgili dağıtım lisans sahibi tüzel kişiye bildirilir. 10 MW’ın altındaki üretim tesisleri için müstakil fider tahsisi yapılmaz. Bununla beraber, 10 MW altında kurulu gücü olan ve en yakın bağlantı noktası bir transformatör merkezi olan üretim tesisleri için yakınlarda bağlanılabilecek dağıtım sistemine ait bir nokta olmaması, söz konusu transformatör merkezinde kullanılabilecek bir fider bulunması, söz konusu fiderin ileride dağıtım şirketlerince kullanılma olasılığının bulunmaması ve dağıtım şirketinin de uygun görüşü alınması halinde müstakil fider tahsisi yapılabilir.”
- 03.03.2020 tarihli ve 31057 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin**
 - “Bağlantı görüşü” başlıklı 10/A maddesinin dördüncü fıkrasının (a) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik, bağlantı talebinde bulunulan tüketim tesisleri açısından; Dağıtım şirketince yapılacak inceleme neticesinde saha etüdü gerektirmeyen hallerde başvuru tarihinden itibaren on iş günü yerine yedi iş günü, saha etüdü gerektiren hallerde ise başvuru tarihinden itibaren yirmi iş günü yerine on iş günü içerisinde, beşinci fıkra hükümleri dikkate alınarak belirlenen bağlantı talebinin karşılanabileceği makul bir süreyi ve gerekçelerini içeren bağlantı görüşü başvuru sahibine yazılı veya kullanıcının talep etmesi halinde elektronik olarak bildirilebileceğine ilişkindir.
 - Son kısmına “Önlisans aşamasında bağlantı ve sistem kullanım anlaşmalarının imzalanması” başlıklı aşağıdaki geçici madde 8 eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8

- (1) Üretim tesislerine ilişkin bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları üretim lisansı alınmadan önce imzalanamaz. Ancak, önlisans sahibi tüzel kişinin başvurusu ve dağıtım lisansı sahibinin olumlu görüş vermesi şartıyla 31/12/2020 tarihine kadar bağlantı anlaşması imzalanabilir.
- (2) Birinci fıkra kapsamında yatırımın ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından yatırım programı kapsamında tesis edilmesi halinde, Kullanıcı Tarafından Dağıtım Varlıklarının Tesis Edilmesi Metodolojisi kapsamında hesaplanacak yatırım tutarının tamamı kadar teminat kullanıcıdan alınır. Alınan teminatların geri ödemesinin yapılabilmesi için üretim tesisinin geçici kabulünün yapılmış olması, söz konusu dağıtım tesisinin geçici kabulü ile dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kamu yararı, irtifak hakkı tesisi veya devir kararının veya orman kesin izin belgesinin alınmış olması gerekir.”

- 08.03.2020 tarihli ve 31062 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin;**

- "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"şşş) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisi: Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisini, birleşik elektrik üretim tesisini, destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisini ve birlikte yakmalı elektrik üretim tesisini,

ttt) Birleşik elektrik üretim tesisi: Şebekeye aynı bağlantı noktasından bağlanan birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan tek bir elektrik üretim tesisini,

uuu) Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi: Şebekeye aynı bağlantı noktasından bağlanan tamamı yenilenebilir birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan tek bir elektrik üretim tesisini,

üüü) Birlikte yakmalı elektrik üretim tesisi: Yenilenebilir enerji kaynakları dışındaki kaynakların kullanıldığı elektrik üretim tesislerinde, ana kaynak yanında yenilenebilir yardımcı kaynağın aynı tesiste yakıldığı tek bir elektrik üretim tesisini,

vvv) Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisi: Üretim tesislerinde ısı dönüşüm sürecinde diğer bir enerji kaynağından da yararlanan tek bir elektrik üretim tesisini,

yyy) Ana kaynak: Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde önlisans veya lisans başvurusunda tercih edilen kaynağı,

zzz) Yardımcı kaynak: Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde önlisans veya lisans başvurusunda kullanılan ana kaynak türünde olmamak üzere, ana kaynak dışındaki diğer kaynak ya da kaynakları,

aaaa) Yüzer GES: Rezervuarlı veya regülatörlü hidroelektrik üretim tesisleri santral sahaları kapsamındaki su yüzeylerine kurulan güneş enerjisine dayalı elektrik üretim ünitelerini,"

- "Önlisans ve lisans alma yükümlülüğü" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasına cümle eklenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir. Eklenen cümle tanımlara eklenen birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinin madde yansımasına ilişkindir.

"(4) Birleşik elektrik üretim tesisi ve birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinde hiçbir koşulda yardımcı kaynak ana kaynağa dönüştürülemez."

- "Önlisans başvuru usulü" başlıklı 12 nci maddesinin beşinci fıkrasına bent eklenmiş, aynı maddenin altıncı fıkrasının (c) bendi değiştirilmiş ve aynı maddenin yedinci fıkrasına bent eklenmiştir. Yapılan beşinci fıkradaki ekleme birleşik elektrik üretim tesisi ve birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinin önlisans başvurusunda değerlendirmenin nasıl yapılacağına ilişkindir. Altıncı fıkrada yapılan değişiklik yardımcı kaynaklara dayalı üniteler için DSİ'nin uygun görüşünün alınması gerektiğinin düzenlenmesinden ve yedinci fıkrasına eklenen bent birleşik elektrik üretim tesisi ve birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi için yapılan önlisans başvurusunda maddenin hangi bentlerinin uygulanacağına ilişkindir.

- "Önlisans başvurularının değerlendirilmesi" başlıklı 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(7) Birleşik elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi için yapılan önlisans başvurularının yardımcı kaynakları için bu maddede düzenlenen yarışma hükümleri dışındaki tüm hükümler uygulanır."

- “Önlisans süresi içerisinde tamamlanması gereken iş ve işlemler” başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin (2) numaralı alt bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2) Hidrolik kaynağa dayalı üretim tesisleri için DSİ ile yapılmış Su Kullanım Hakkı Anlaşmasının, Yüzer GES’ler veya hidroelektrik kaynaklara dayalı tesislerin kanal yüzeylerinde veya rezervuar alanında azami su kotu ile işletme kotu arasında kalan yerlerde kurulacak güneş enerjisine dayalı üniteler için DSİ ile yapılan kiralama sözleşmesinin,”

“(5) Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisi kurmak amacıyla başvuruda bulunan önlisans sahibi tüzel kişiler, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarındaki yükümlülüklerini yerine getirir. Bu yükümlülükler, kaynak bazında ayrı ayrı veya birlikte yerine getirilebilir.”

- “Önlisansın tadil edilmesi” başlıklı 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(12) Önlisansa konu üretim tesisinin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi kapsamında yapılan tadil başvurusu;

a) Önlisansa derç edilmiş sahanın dışına çıkılmaması,

b) Önlisansa derç edilmiş tesis toplam elektriksel kurulu gücünün değişmemesi,

c) Önlisansa derç edilmiş mevcut bağlantı şekli ile bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değişmemesi,

ç) Yardımcı kaynağı rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı olan önlisanslar için yardımcı kaynaklara ilişkin Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik değerlendirmenin uygun olması,

d) Hidroelektrik kaynaklara dayalı önlisanslar için DSİ tarafından uygun görüş verilmesi, Yüzer GES’ler veya hidroelektrik kaynaklara dayalı tesislerin kanal yüzeylerinde veya rezervuar alanında azami su kotu ile işletme kotu arasında kalan yerlerde kurulacak güneş enerjisine dayalı üniteler için DSİ ile kiralama sözleşmesinin yapılmış olması,

kaydıyla uygun bulunabilir. Uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, beşinci fıkrada belirlenen yükümlülüklerin tamamlanması ve rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisleri için Teknik Etkileşim İzni belgesinin alınması amacıyla ilgili kurumlara başvuru yapıldığına ilişkin belgenin Kuruma sunulması kaydıyla önlisans tadili yapılır.”

- “Lisans başvurusu” başlıklı 20 nci maddesinin altıncı fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi ile birleşik elektrik üretim tesisi üretim lisansı başvurularında (a), (b), (ç) ve (d) bentleri kapsamındaki yükümlülükler için ana kaynak ve yardımcı kaynak kurulu güçleri toplanarak ana kaynak üzerinden birlikte değerlendirilir.”

- “Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması” başlıklı 24 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(17) Üretim lisansına konu tesisinin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi kapsamında yapılan tadil başvurusu;

a) Lisansa derç edilmiş sahanın dışına çıkılmaması,

b) Lisansa derç edilmiş tesis toplam elektriksel kurulu gücün değışmemesi,

c) Üretim lisansına derç edilmiş mevcut bağlantı şekli, bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değışmemesi,

ç) Yardımcı kaynağı rüzgâr veya güneş enerjisine dayalı olan lisanslar için yardımcı kaynaklara ilişkin Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik değeriendirmenin uygun olması,

d) Hidroelektrik kaynaklara dayalı lisanslar için DSİ tarafından uygun görüş verilmesi, Yüzer GES'ler veya hidroelektrik kaynaklara dayalı tesislerin kanal yüzeylerinde veya rezervuar alanında azami su kotuyla işletme kotu arasında kalan yerlerde kurulacak güneş enerjisine dayalı üniteler için DSİ ile kiralama sözleşmesinin yapılmış olması,

kaydıyla uygun bulunabilir. Uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, dördüncü fıkrada belirlenen yükümlülüklerin tamamlanması ve rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisleri için Teknik Etkileşim İzni belgesinin Kuruma sunulması kaydıyla lisans tadili yapılır.”

- “Lisansların sona ermesi” başlıklı 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Birleşik elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesislerine konu önlisans veya üretim lisansında yer alan ana kaynağa dayalı ünitelerin kurulu gücünün sıfıra indirilmesi suretiyle ilgili önlisans veya üretim lisansının tadil talebi, önlisans veya üretim lisansının sonlandırılması talebi olarak değeriendirilir.”

- “Üretim lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Birleşik elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesislerinde sisteme verilebilecek aktif çıkış gücü, ana kaynağa dayalı geçici kabulü yapılmış olan ünitelerin toplam elektriksel kurulu gücünü aşmaz. Üretim miktarının ana kaynağa dayalı geçici kabulü yapılmış ünitelerin kurulu gücüne karşılık gelen enerji miktarından fazla olması halinde, söz konusu miktardan fazla olan üretimler için herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Ancak bu durum katılımcının ilgili mevzuattaki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.”

- “Yükümlülüklerin ertelenmesi, askıya alınması ve kaldırılması” başlıklı 35 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “lisans sahibinin” ibaresinden önce gelmek üzere “önlisans veya” ibaresi eklenmiş, aynı fıkrada yer alan “Kuruma yazılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya EPDK Başvuru Sistemi üzerinden elektronik” ibaresi eklenmiştir.

- “Lisans bedelleri” başlıklı 43 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(15) Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi ile birleşik elektrik üretim tesisi için lisans bedelleri ana kaynak ve yardımcı kaynak kurulu güçleri toplanarak ana kaynak üzerinden birlikte değeriendirilir.”

- “Teminatın iadesi ve irat kaydedilmesi” başlıklı 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Birleşik elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinde yardımcı kaynağa dayalı olarak kurulan ünitenin, ana kaynağa dayalı ünite işletmeye geçmeden önce işletmeye geçmesi halinde; yardımcı kaynağa dayalı ünite için Kuruma sunulan teminat, ana kaynağa dayalı ünite işletmeye geçinceye kadar iade edilmez.”

- Yapılan bu değışiklikler 01.07.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 08.03.2020 tarihli ve 31062 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değışiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin**

- "Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"bb) Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi: Şebekeye aynı bağlantı noktasından bağlanan tamamı yenilenebilir birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan tek bir elektrik üretim tesisini,"

"cc) Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisi: Üretim tesislerinde ısıl dönüşüm sürecinde diğer bir enerji kaynağından da yararlanan tek bir elektrik üretim tesisini,"

- "YEK destekleme mekanizması" başlıklı 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"(4) Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarı, üretim tesisinde kullanılan yenilenebilir enerji kaynakları için belirlenen fiyatlardan en düşük olanı üzerinden ve tesisin kalan süresi için YEKDEM kapsamında değerlendirilir.

(5) Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisinde kullanılan enerji kaynaklarının tamamının yenilenebilir olması halinde, bu tesiste üretilerek sisteme verilen net enerji miktarı üretim tesisinde kullanılan ana enerji kaynağı için belirlenen fiyat üzerinden ana kaynağa dayalı ünitenin kalan süresi üzerinden YEKDEM kapsamında değerlendirilir."

- "YEKDEM'den yararlanabilecekler" başlıklı 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) YEKDEM kapsamındaki üretim tesislerinin, tamamı yenilenebilir olmak üzere destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi durumunda, söz konusu tesisin YEKDEM yararlanma süresinde değişiklik yapılmaz."

- Yapılan bu değişiklikler 01.07.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 21.04.2020 tarihli ve 31106 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği'ne**

- "Ödeme usulü" başlıklı aşağıdaki geçici madde 38 eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 38 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süre ile 132/Ç maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına yapılacak ödemeler, fatura tebliğ tarihi ve sırası dikkate alınmaksızın, ilgili fatura dönemi için piyasa katılımcılarından tahsil edilen tüm tutarların net alacak tutarlarına oranına göre gerçekleştirilir. Bu ödemelerin yapılmasını müteakip bir sonraki ön uzlaştırma bildirim yayımlanana kadar yeni bir tahsilat yapılırsa bunlar da birinci cümledeki usule göre alacaklı piyasa katılımcılarına dağıtılır. Kurul bu uygulamanın süresini altı aya kadar uzatmaya yetkilidir."

- 21.04.2020 tarihli ve 31106 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Dağıtım ve Perakende Satışına İlişkin Hizmet Kalitesi Yönetmeliği'ne**

- "2020 yılına ilişkin uygulamalar" başlıklı aşağıdaki geçici madde 13 eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 13 – (1) 2020 yılı için yıllık teknik kalite ölçüm dönemi, teknik kalite ölçüm cihazlarının tesis edilmesiyle başlar ve müteakip yılın Mart ayı sonunda nihayete erer.

(2) Teknik kalite ölçüm cihazları, Kurum tarafından bildirilen noktalara dağıtım şirketi tarafından 2020 yılı Ağustos ayı sonuna kadar tesis edilir.

(3) 2020 yılına ait Teknik Kalite Ölçüm Raporları, Kasım ve Mart aylarının sonuna kadar olan verileri içerecek şekilde müteakip ayın sonuna kadar Kuruma sunulur.

(4) Bu maddede belirlenen süreler veya tarihler Kurul Kararı ile değiştirilebilir.”

• 14.05.2020 tarihli ve 31127 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin;**

- “Önlisans başvurularının değerlendirilmesi” başlıklı 15 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik başvuru değerlendirme sürecinin sonuçlandırılabilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlardan da bilgi ve belge istenebileceğinin madde metnine işlenmesinden ibarettir.
- “Önlisansın tadil edilmesi” başlıklı 18 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (d) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik “MWm” ibaresinin yerine “MW” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- “Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması” başlıklı 24 üncü maddesinin on birinci fıkrasının (e) bendi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik “MWm” ibaresinin yerine “MW” ibaresinin eklenmesinden ibarettir.
- “Lisans bedelleri” başlıklı 43 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(16) 57 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında; onay alınması gerektiği halde onay alınmadan gerçekleştirilen ya da onay verilen veya onaya tabi olmayan ortaklık yapısı değişiklikleri kapsamında yapılması gereken lisans tadil başvurularının; onay alınması gerektiği halde onay alınmadan gerçekleştirilen ortaklık yapısı değişiklikleri için değişikliğin gerçekleştiği takvim yılı içinde, diğerleri için ilgili hükümde belirlenen sürelerin bittiği takvim yılı içinde başvuru yapılması halinde tadil bedeli üç kat, sonraki her bir takvim yılı için ilave bir kat olarak uygulanır.

(17) 59 uncu maddenin onuncu fıkrası kapsamında ilgili tüzel kişinin kendisine tanınan süre içerisinde birleşme veya bölünme işlemi tamamlaması ancak yükümlülüklerini süresi içinde tamamlamaması halinde lisans alma bedeli bir katı artırılarak uygulanır.”

- “Dolaylı pay değişikliği” başlıklı 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan bent “Lisans sahibi veya lisans başvurusunda bulunmuş bir tüzel kişiyi kontrol eden gerçek veya tüzel kişilerden her birinin, o tüzel kişilikte yüzde yüz oranında dolaylı paya sahip olduğu kabul edilir.” şeklindedir.
- “Birleşme ve bölünme” başlıklı 59 uncu maddesinin onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(10) Birleşme veya bölünmeye onay verilmesi kararında herhangi bir yükümlülüğe yer verilmesi halinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmesi için süre tayin edilir. Süresi içerisinde yükümlülükleri yerine getirerek lisans alma bedelini ödeyip Kuruma başvuru yapan tüzel kişiye eskisinin devamı mahiyetinde yeni lisans verilir. Yükümlülüklerin mücbir sebep halleri dışında öngörülen süre içerisinde yerine getirilememesi halinde onay işlemi süre sonunda kendiliğinden hükümsüz hale gelir.”

- 19.06.2020 tarih ve 31160 sayılı Resmi Gazetede amacı, elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanması, incelenmesi, değerlendirilmesi, belirlenmesi, onaylanması, yayımlanması ve revizyonuna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği** yayımlanmıştır. Yönetmeliğin yürürlük tarihi 01.01.2021'dir.

- 28.07.2020 tarihli ve 31199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin** “Yekdem gelirinin hesaplanması ve paylaşılması” başlıklı 15 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan bu değişiklik YEKDEM gelirinin hesaplanmasına ilişkindir.
- 28.07.2020 tarihli ve 31199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği’nin;**

- “Önlisansın tadil edilmesi” başlıklı 18 inci maddesinin on ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(12) Önlisansa konu üretim tesisinin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi kapsamında yapılan tadil başvurusu;

a) Önlisansa derç edilmiş sahanın dışına çıkılmaması,

b) Önlisansa derç edilmiş tesis toplam elektriksel kurulu gücünün değişmemesi,

c) Önlisansa derç edilmiş mevcut bağlantı şekli ile bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değişmemesi,

ç) Yardımcı kaynağı rüzgar veya güneş enerjisine dayalı olan önlisanslar için yardımcı kaynaklara ilişkin Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik değerlendirmenin uygun olması,

d) Hidroelektrik kaynaklara dayalı önlisanslar için DSİ tarafından uygun görüş verilmesi,

kaydıyla uygun bulunabilir. Uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, beşinci fıkrada belirlenen yükümlülüklerin tamamlanması, rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri için Teknik Etkileşim İzni belgesinin alınması amacıyla ilgili kurumlara başvuru yapıldığına ilişkin belgenin ve Yüzer GES’ler veya hidroelektrik kaynaklara dayalı tesislerin kanal yüzeylerinde veya rezervuar alanında azami su kotu ile işletme kotu arasında kalan yerlerde kurulacak güneş enerjisine dayalı üniteler için DSİ ile kiralama sözleşmesi imzalanması için başvuru yapıldığına ilişkin belgenin Kuruma sunulması kaydıyla önlisans tadili yapılır.”

- “Lisans tadil başvurularının incelenmesi, değerlendirilmesi ve sonuçlandırılması” başlıklı 24 üncü maddesinin on yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(17) Üretim lisansına konu tesisin birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi kapsamında yapılan tadil başvurusu;

a) Lisansa derç edilmiş sahanın dışına çıkılmaması,

b) Lisansa derç edilmiş tesis toplam elektriksel kurulu gücünün değişmemesi,

c) Üretim lisansına derç edilmiş mevcut bağlantı şekli, bağlantı noktası ve gerilim seviyesinin değişmemesi,

ç) Yardımcı kaynağı rüzgar veya güneş enerjisine dayalı olan lisanslar için yardımcı kaynaklara ilişkin Enerji İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan teknik değerlendirmenin uygun olması,

d) Hidroelektrik kaynaklara dayalı lisanslar için DSİ tarafından uygun görüş verilmesi,

kaydıyla uygun bulunabilir. Uygun bulma Kurul kararının tebliğ tarihinden itibaren Kurul kararında belirlenen süre içerisinde, dördüncü fıkrada belirlenen yükümlülüklerin tamamlanması, rüzgar enerjisine dayalı üretim

tesisleri için Teknik Etkileşim İzni belgesinin ve Yüzer GES'ler veya hidroelektrik kaynaklara dayalı tesislerin kanal yüzeylerinde veya rezervuar alanında azami su kotu ile işletme kotu arasında kalan yerlerde kurulacak güneş enerjisine dayalı üniteler için DSİ ile imzalanan kiralama sözleşmesinin Kuruma sunulması kaydıyla lisans tadili yapılır.”

- “Üretim lisansı sahibinin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 30 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Jeotermal kaynağa dayalı üretim tesislerinde birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi kurulması kapsamında, Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca santral sahası sınırlarına bütünleşik ilave alanda yardımcı kaynağa dayalı ünite/üniteler, tesisin iç ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulabilir.

(5) Sanayi tesisi bünyesinde kurulmuş olanlar hariç kömür yakıtlı üretim tesislerinde birleşik elektrik üretim tesisi veya destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisi kurulması kapsamında, Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca santral sahası sınırlarına bütünleşik ya da maden işletme ruhsat sahası içerisinde kalacak ve bir koridorla santral sahasına birleştirilecek ilave alanda yardımcı kaynağa dayalı ünite/üniteler, tesisin iç ihtiyacının karşılanması amacıyla kurulabilir.”

- Sonuna “Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinin geçici kabulü” başlıklı aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 30 – (1) 1/1/2021 tarihinden önce birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde ana kaynağa dayalı ünitelerin kısmi veya tam kabulü yapılmadan yardımcı kaynağa dayalı ünite veya ünitelerin kısmi veya tam kabulü yapılmaz.”

- 28.07.2020 tarihli ve 31199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği'nin**

- “Piyasa katılımcılarının kayıt zorunluluğu” başlıklı 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“ç) Serbest ve serbest olmayan tüketicilerden Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla belirlenen tarifeler üzerinden enerji temin etmek isteyen tüketicilerin,”

- “Uzlaştırma bildirimleri” başlıklı 132/A maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ön uzlaştırma bildirimi” ve dördüncü fıkrasında yer alan “nihai uzlaştırma bildirimi,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “asgari olarak” ibareleri eklenmiştir.

- Yapılan değişiklikler 01.08.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

- 07.08.2020 tarihli ve 31206 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin** “Yekdem gelirinin hesaplanması ve paylaşılması” başlıklı 15 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir. Yapılan bu değişiklik YEKDEM gelirinin hesaplanmasına ilişkindir.

- 23.09.2020 tarihli ve 31253 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği'nin** “Diğer hükümler” başlıklı 37 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Bu Yönetmelik kapsamında tesis edilecek elektrik üretim tesisi ve bağlantı ekipmanında kullanılan malzemeler; ilgili mevzuat ve standartlara göre imal edilmiş, garanti kapsamında ve son beş yıl içerisinde üretilmiş olmalıdır. Bu fıkra hükmünde yer alan beş yıl şartı, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamındaki tesisler için uygulanmaz.”

- 14.11.2020 tarihli ve 31304 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile amacı, elektrik üretimi ve tüketiminde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması ve çevrenin korunması amaçlarıyla tüketicilere tedarik edilen elektrik enerjisinin belirli bir miktarının veya oranının, lisans sahibi tüzel kişiler tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiğinin takip, ispat ve ifşa edilmesi ile tüketicilere yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrik enerjisinin belgelendirilmek suretiyle tedarik edilmesine imkân sağlayan bir yenilenebilir enerji kaynak garanti sisteminin oluşturulması ve bu sistemin ayırım gözetmeyen, objektif, şeffaf bir şekilde işletilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olan **Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliği** yayımlanmıştır. Bu yönetmeliğin yürürlük tarihi 01.06.2021 tarihi olarak kararlaştırılmıştır.

- 14.11.2020 tarihli ve 31304 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin**

- “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesinde yer alan “yenilenebilir enerji kaynak belgesi” tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aşağıda yer alan “yenilenebilir enerji kaynak garanti belgesi” tanımı eklenmiştir. Yenilenebilir enerji kaynak belgesi tanımında yapılan değişiklik, “YEKBEL” ibaresinin “YEK belgesi” olarak değiştirilmesi ve bent metninden “ve takibi” ibaresinin kaldırılmasından ibarettir.

“y) Yenilenebilir enerji kaynak belgesi (YEK belgesi): Yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen elektrik enerjisinin ulusal piyasada ve uluslararası piyasalarda alım satımında kaynak türünün belirlenmesi için üretim lisansı sahibi tüzel kişiye Kurum tarafından verilen belgeyi,”

“çç) Yenilenebilir enerji kaynak garanti belgesi (YEK-G belgesi): Tüketicieye tedarik edilen elektrik enerjisinin belirli bir miktarının veya oranının Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliği kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiğine dair kanıt sağlayan ve ihraç edilen, her biri 1 MWh elektrik üretimine tekabül eden elektronik belgeyi,”

- 5 inci bölümünün başlığı “YEK Belgesi, YEK-G Belgesi ve Çeşitli Hükümler” olarak değiştirilmiştir.
- “Yek Belgesi” başlıklı 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, (c) bendi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler madde metninden “ve takibi” ibarelerinin kaldırılmasına ilişkindir.

“a) Lisansı kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynağından üretilebilir elektrik enerjisinin ulusal ve/veya uluslararası piyasalarda satışında kaynak türünün belirlenmesi,”

“(2) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilere verilen lisans belgesi, lisansı kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynağından üretilebilir elektrik enerjisinin, ulusal ve/veya uluslararası piyasalarda satışında kaynak türünün belirlenmesi ve YEKDEM kapsamındaki uygulamalardan yararlanmak amacıyla Yenilenebilir Enerji Kaynak Belgesi olarak lisans süresince geçerlidir.”

- “Yek Belgesi” başlıklı 24 üncü maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“YEK-G belgesi

MADDE 24/A – (1) Tüketicilere tedarik edilen elektrik enerjisinin yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiğinin takibi, ispat ve ifşa edilmesi ile tüketicilerin yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik enerjisini belgeleştirerek tedarik etmesine imkân sağlamak amacıyla Kurumca yetkilendirilen lisans sahibi tüzel kişi tarafından Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi (YEK-G belgesi) ihraç edilir. YEK-G belgesine ilişkin hususlar Elektrik Piyasasında Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Belgesi Yönetmeliğinde düzenlenir.”

- 25.12.2020 tarihli ve 31345 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği**'nin “Ön Proje Onayı” başlıklı Geçici madde 26'da değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik ile Yönetmeliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesinde üretim tesisinin inşaatına başlanabilmesi için alınması gerekli olan proje ya da kat'i proje onayı yerine ön proje onayının da sunulabileceği tarih 31.12.2020'den 31.12.2021'e uzatılmıştır.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede amacı, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde kullanıcıların kullanımına sunulması amacıyla elektrik enerjisinin tedarik sürekliliği, ticari ve teknik kalitesine ilişkin dağıtım şirketleri, görevli tedarik şirketleri ve kullanıcılar tarafından uyulması gereken kurallar ile uygulamalara ilişkin usul ve esasları belirlemek olan **Elektrik Piyasasında Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerine İlişkin Kalite Yönetmeliği** yayımlanarak 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede amacı, elektrik dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyeti kapsamında yapacağı her tür yapım işleri, mal ve hizmet alımı ile varlık satışı işlerinde şeffaflığı, rekabeti, eşit muameleyi, isteklilerin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve diğer mevzuat uyarınca ticari sırlarının gizliliğini, denetlenebilirliğini ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak üzere uygulayacakları esasları belirlemek olan **Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Satın Alma ve Satış İşlemleri Uygulama Yönetmeliği** yayımlanarak 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.1.3. Tebliğler

2020 yılında elektrik piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 11.11.2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmi Gazetede amacı, görevli tedarik şirketlerinin perakende satış faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki maliyet ve hizmetlerini karşılayacak şekilde perakende satış tarifesinin tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olan **Perakende Satış Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ** yayımlanarak 01.01.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 19.11.2020 tarihli ve 31309 sayılı Resmi Gazetede amacı, elektrik dağıtım şirketlerinin dağıtım faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki maliyet ve hizmetlerini karşılayacak şekilde dağıtım tarifesinin tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olan **Dağıtım Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ** yayımlanarak 01.01.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 12.12.2020 tarihli ve 31332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16 nci maddesi uyarınca **2021 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ** 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 19.12.2020 tarihli ve 31339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik tebliği ile **Dağıtım Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'de** değişiklik yapılmıştır.
- 19.12.2020 tarihli ve 31339 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik tebliği ile **Perakende Satış Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'de** değişiklik yapılmıştır.

2.1.4. Kurul Kararları

2020 yılında elektrik piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9814 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendi ve Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin 41 inci maddesi hükümleri uyarınca 2021 yılı için serbest tüketici limitinin 1.200 kWh olarak uygulanmasına karar verilmiştir. Bu limite karşılık gelen teorik piyasa açıklık oranı ise %97,2 olarak hesaplanmıştır.

Yıllar itibarıyla elektrik piyasasında serbest tüketici limitinin değişimi Tablo 2.1'de yer almaktadır.

Tablo 2.1: Yıllar İtibarıyla Elektrik Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2003-2021)

Uygulanan Yıl	Serbest Tüketici Limiti (kWh)	Teorik Piyasa Açıklık Oranı (%)
2003	9.000.000	-
2004	7.800.000	27,8
2005	7.700.000	30
2006	6.000.000	32
2007	3.000.000	38,6
2008	1.200.000	41
2009	480.000	49,2
2010	100.000	63,3
2011	30.000	78
2012	25.000	83
2013	5.000	84
2014	4.500	85
2015	4.000	85,04
2016	3.600	85,8
2017	2.400	90
2018	2.000	92,6
2019	1.600	95,4
2020	1.400	96,8
2021	1.200	97,2

- 02.02.2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 05.12.2019 tarih ve 8965-2 sayılı Kurul Kararı ile amacı, vadeli elektrik kontratlarının Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi (EPIAŞ) bünyesinde güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işlem görmesine ilişkin hususları düzenlemek olan Vadeli Elektrik Piyasası İşletim Usul ve Esasları yayımlanmıştır. Usul ve Esasların 01.12.2020 olan yayım tarihi 20.11.2020 tarihli ve 31310 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.11.2020 tarih ve 9704 sayılı Kurul Kararı ile 01.06.2021 olarak değiştirilmiştir.
- 12.02.2020 tarihli ve 31037 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 06.02.2019 tarihli ve 9166 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW üstü Lisanssız güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri hakkında 2020 yılı için ekte yer alan bedellerin belirlenmesine, söz konusu bedellerden elde edilen gelirlerin tamamının gelir farkı düzeltme bileşeni işlemleri kapsamında dikkate alınmasına, elektrik dağı-

tım şirketleri tarafından ilgili başvuru sahiplerine tahakkuk ettirilen bedellerin Elektrik Dağıtım Şirketleri Düzenleyici Hesap Planında 602 Diğer Gelirler hesabında ayrı bir alt başlıkta kayıt edilmesine karar verilmiştir.

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİM TESİSLERİ PROJE ONAY VE KABUL BEDELLERİ			
LÜY KAPSAMINDA GES TESİSLERİNİN PROJE ONAY BEDELİ	BEDEL TL (KDV hariç)	LÜY KAPSAMINDA GES TESİSLERİNİN KABUL BEDELLERİ İŞİ	BEDEL TL (KDV hariç)
10 kWe - 100 kWe (100 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	278	10 kWe - 100 kWe (100 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	529
100 kWe - 300 kWe (300 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	1.058,00	100 kWe- 300 kWe (300 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	1.528,50
300 kWe - 500 kWe (500 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	2.263,50	300 kWe- 500 kWe (500 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	2.309,50
500 kWe - 700 kWe (700 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	3.733,00	500 kWe- 700 kWe (700 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	4.089,50
700 kWe - 1000 kWe (1000 kWe hariç) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	5.147,50	700 kWe - 1 MWe (1 MWe hariç) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	5.202,50
1 MWe üzeri LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Beher MWe İçin Elektrik Proje Onayı; LÜY kapsamındaki 1 MWe üzeri GES üretim tesislerinde beher MWe için, 700 kWe - 1000 kWe indisindeki hizmet bedelinin %50'si oranında ilave proje onayı hizmet bedeli alınır.	2.574,00	1 MWe üzeri LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Beher MWe İçin Kabul Bedeli; LÜY kapsamındaki 1 MWe üzeri GES üretim tesislerinde beher MWe için, 700 kWe - 1000 kWe indisindeki hizmet bedelinin %50'si oranında ilave kabul bedeli alınır.	2.601,50

- 18.03.2020 tarihli ve 31072 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.03.2020 tarihli ve 9237 sayılı Kurul Kararı ile 30.07.2015 tarih ve 5709 sayılı Kurul Kararının (b) bendi değiştirilerek rüzgar enerjisine dayalı önlisans başvurularının 5 ila 9 Ekim 2020 tarihleri arasında alınmasına ve konunun Kurum tarafından kamuoyuna duyurulmasına karar verilmiştir.
- 04.04.2020 tarihli ve 31089 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 02.04.2020 tarihli ve 9276 sayılı Kurul Kararı ile "dünyayı ve ülkemizi etkileyen Corona Virüsü (COVID-19) Salgını'nın Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin (Yönetmelik) 35 inci maddesi ile Elektrik Piyasasında Lisansız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 19 uncu maddesi kapsamında "mücbir sebep" olarak kabul edilmesine, bu kapsamda;

A. Yönetmelik kapsamında önlisans veya üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin süreli yükümlülükleri açısından 10/03/2020 tarihinde veya sonrasında:

1) Önlisans süreleri ile üretim lisansı kapsamında inşaat öncesi dönem ile inşaat dönemi ya da Yönetmeliğin Geçici 15 inci maddesi kapsamındaki yükümlülük erteleme süreleri,

- 2) Önlisans veya üretim lisansı tadil işleri kapsamında belirlenen yükümlülüklerle ilişkin süreleri,
- 3) Birleşme veya bölünme işlemleri kapsamında belirlenen yükümlülüklerle ilişkin süreleri,
- 4) Eskisinin devamı mahiyetinde üretim lisansı verilmesi kapsamında belirlenen yükümlülüklerle ilişkin süreleri,
- 5) Önlisans veya lisans başvuruları kapsamında gerekli bilgi ve belgelerin tamamlanması için verilen süreleri,
- 6) Yönetmeliğin 18 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yapılması öngörülen başvurulara ilişkin süreleri,

B. Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında kurulması öngörülen üretim tesislerinden bağlantı anlaşması süresi 10/03/2020 tarihinde veya sonrasında;

sona eren veya sona erecek gerçek veya tüzel kişilere, sona erme tarihinden itibaren geçerli olmak ve bir defaya mahsus olmak üzere, söz konusu sürelerinin, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın. 3 (üç) ay süreyle uzamış olarak değerlendirilmesine ve bu konuda ilgili ana hizmet dairesinin yetkilendirilmesine, karar verilmiştir.”

- 11.04.2020 tarihli ve 31096 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.04.2020 tarihli ve 9292 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım şebekesine bağlı lisanslı/lisanssız elektrik üreticileri tarafından geçici kabul öncesi üretilerek dağıtım şebekesine bedelsiz verilen enerji üzerinden, üreticilere dağıtım bedeli ve/veya sistem kullanım bedeli tahakkuk edilmemesine karar verilmiştir.
- 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.06.2020 tarihli ve 9392 sayılı Kurul Kararı ile amacı, elektrik üretim tesisi kurmak üzere yapılan önlisans başvuruları veya alınan önlisanslara ilişkin proje sahaları ile üretim lisansı başvuruları veya üretim lisansları kapsamındaki tesislere ilişkin santral sahalarının belirlenmesinde uygulanacak esasları düzenlemek olan **Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar** yayımlanarak 01.07.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Usul ve esasların “Önlisans müteakip üretim lisansı başvurularında santral sahasının uyumlaştırılması” başlıklı geçici 2 nci maddesi 01.01.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.² 04.07.2020 tarihli ve 31175 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan düzeltme ilanı kapsamında, 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmi Gazetede aslına uygun olarak yayımlanan Elektrik Piyasasında Önlisans ve Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların 12 nci maddesinin birinci fıkrasında geçen “fermantasyon” ibaresi “biyometanizasyon” olarak ve Şekil 7’de geçen “Hammadde hazırlama, çelik ayrıştırma/boyut küçültme ünite alan” ibaresi “Hammadde hazırlama, çelik ayrıştırma/boyut küçültme ünite alanı” olarak düzeltilmiştir.
- 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.06.2020 tarihli ve 9393 sayılı Kurul Kararı ile 27.06.2019 tarih ve 8674 sayılı Kurul Kararının eklerinden
 - “Önlisans Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi” başlıklı Ek-3,
 - “Lisans Başvurusunda Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi” başlıklı Ek-4,
 - “Önlisans ve Lisans Tadil Başvuruları ile Birleşme, Bölünme, Tesis/Proje Devri Onay Başvurularında Sunulması Gereken Bilgi ve Belgeler Listesi” başlıklı Ek-5’in değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.06.2020 tarihli ve 9394 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 9 uncu maddesi ile 23 üncü maddesi kapsamında elektrik piya-

2- Bu usul ve esasların “Önlisans müteakip üretim lisansı başvurularında santral sahasının uyumlaştırılması” başlıklı geçici 2 nci maddesinin 01.01.2021 olarak karar verilen yürürlüğe giriş tarihi, 16.01.2021 tarihli ve 31366 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.01.2021 tarihli ve 9971 sayılı Kurul Kararı kapsamında 01.07.2021 şeklinde değiştirilmiştir.

şasında üretim faaliyetinde bulunmak isteyen tüzel kişilere verilecek önlisans süreleri ile bu tüzel kişilerin üretim lisanslarına derç edilecek inşaat sürelerinin belirlenmesi amacıyla **“Önlisans Süreleri ile Tesis Tamamlanma Tarihinin Belirlenmesinde Referans Alınacak İnşaat Süreleri”**ne ilişkin olarak uygulanacak hükümlere ilişkin düzenleme yapılmış ve 21/11/2013 tarihli ve 4711 sayılı Kurul Kararının yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiştir.

- 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.06.2020 tarihli ve 9395 sayılı Kurul Kararı ile 5346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi gereğince yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üreten tesislerin önlisans veya üretim lisanslarına derç edilecek yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının tespitiinde esas alınacak yıllık azami üretim miktarına ilişkin düzenleme yapılmış ve 21/11/2013 tarihli ve 4709-2 sayılı Kurul Kararının yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiştir.
- 25.06.2020 tarihli ve 31166 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.06.2020 tarihli ve 9397 sayılı Kurul Kararı ile
 - Elektrik piyasasında üretim faaliyeti için yapılan önlisans ve üretim lisansı başvurularında sağlanması gereken sermaye yükümlülüğünün hesaplanması ile Kuruma sunulacak teminat tutarlarının belirlenmesinde kaynak bazındaki toplam birim yatırım tutarlarına ilişkin,
 - Asgari sermaye tutarının hesaplanmasına ilişkin,
 - Teminat tutarının hesaplanmasına ilişkin,
 - Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerine ilişkin başvurularda, bu kararda belirtilen işlemlerle ilgili olarak ana kaynak ve yardımcı kaynağın MWm cinsinden kurulu güçlerinin toplanarak ana kaynak birim yatırım tutarı üzerinden birlikte değerlendirilmesine ilişkin,
 - 21/11/2013 tarihli ve 4709-4 sayılı ve 21/11/2013 tarihli ve 4709-6 sayılı Kurul Kararlarının yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiştir.
- 28.07.2020 tarihli ve 31199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.07.2020 tarihli ve 9460 sayılı Kurul Kararı ile aşağıdaki karar alınmıştır.

“1) Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin 17 nci maddesi gereğince, 1/8/2020 tarihinden itibaren, görevli tedarik şirketlerinin tüzel kişilik kayıtları esnasında;

a) Serbest olmayan tüketicilerin, tedarikçisini seçmemiş serbest tüketicilerin, daha önce tedarikçisini seçmiş olup tekrar görevli tedarik şirketinden düzenlenen perakende satış veya son kaynak tedarik tarifesinden enerji alan serbest tüketiciler ile serbest ve serbest olmayan tüketicilerden Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla belirlenen tarifeler üzerinden enerji temin etmek isteyen tüketicilerin,

b) İkili anlaşmalarla görevli tedarik şirketinden enerji alan serbest tüketicilerin,

c) 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun uyarınca ürettiği enerjisi satın alınan lisanssız üretim tesisleri ile bunlarla ilişkilendirilmiş tüketim tesislerinin, uzlaştırma hesaplarının ayrı ayrı yapılabilmesini teminen üç farklı kategori olarak kayıt edilmesine,

2) 24/05/2017 tarihli ve 7095-1 sayılı Kurul Kararı ile değiştirilen 27/12/2012 tarihli ve 4209 sayılı Kurul Kararının yürürlükten kaldırılmasına, karar verilmiştir.”

- 04.08.2020 tarihli ve 31203 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.07.2020 tarihli ve 9457 sayılı Kurul Kararı ile
 - 24/05/2018 tarihli ve 7853-41 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) başvuruları kapsamında elektronik ortamda oluşacak "Başvuru Dilekçesi ve Bilgi Formu" formatının yürürlükten kaldırılmasına,
 - Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 5 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca YEKDEM başvuruları kapsamında elektronik ortamda oluşacak "Başvuru Dilekçesi ve Bilgi Formu" formatının kabul edilmesine karar verilmiştir.
- 22.09.2020 tarihli ve 31252 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.09.2020 tarihli ve 9534 sayılı Kurul Kararı ile 30/07/2015 tarih ve 5709 sayılı Kurul Kararıyla 2020 yılı sonuna kadar kullandırılmasına karar verilen 2000 MW'lık Türkiye elektrik sistemine bağlanması öngörülen rüzgâr santrali kapasitesi kapsamında Kurumumuzca alınacak rüzgâr enerjisine dayalı önlisans başvurularının ikinci bir duyuruya kadar ertelenmesine karar verilmiştir.³
- 03.10.2020 tarihli ve 31263 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 01.10.2020 tarihli ve 9583 sayılı Kurul Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun Geçici 7 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki lisans sahibi bir tüzel kişinin bir takvim yılı içerisinde lisansına kayıtlı olan yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının piyasada satabileceği oranının 2021 yılı için %40 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.
- 06.10.2020 tarihli ve 31266 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 05.10.2020 tarihli ve 9598 sayılı Kurul Kararı ile **Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esasların "İlk Uygulamaya İlişkin Esaslar"** başlıklı Geçici 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(5) Bu fıkra hükmünün yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kurul tarafından yeni bir karar alınıncaya kadar; ilgili piyasalarda asgari fiyat ümitleri 0 TL/MWh, azami fiyat limitleri ise içinde bulunulan takvim ayı esas alınarak iki ay önceki takvim ayından itibaren geriye dönük 12 aylık PTF ağırlıklı ortalamalarının iki katı olarak uygulanır. Bu uygulama süresince bu Usul ve Esasların 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmaz."

- 27.10.2020 tarihli ve 31287 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.10.2020 tarihli ve 9636 sayılı Kurul Kararı ile **Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ**'in 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan tüketim miktarına ve Kurulca belirlenen katsayıya ilişkin hususlarda değişiklik yapılmıştır.
- 28.10.2020 tarihli ve 31288 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.10.2020 tarihli ve 9639 sayılı Kurul Kararı ile amacı, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin dağıtım sistemi gelir düzenlemesi kapsamında yatırım harcamalarının belirlenmesi ve gerçekleşmesinin izlenmesine ilişkin kuralları düzenlemek olan **Elektrik Piyasası Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilerek 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.
- 18.11.2020 tarihli ve 31308 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 12.11.2020 tarihli ve 9689 sayılı Kurul Kararı ile amacı, elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kulla-

3- 03.03.2021 tarihli ve 31412 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25/02/2021 tarihli ve 10045-17 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı sonuna kadar Türkiye elektrik sistemine bağlanması öngörülen 2.000 MW'lık rüzgâr santrali kapasitesinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınının 09/02/2021 tarihli ve 21789 sayılı yazısı ile Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yönetmeliği çerçevesinde yatırımcılara tahsis edilmesine karar verildiğinin bildirilmesi nedeniyle Kurumca, TEİAŞ'ın 15/05/2015 tarihli ve BG5UA0ZC barkod numaralı yazısı ile bildirilen söz konusu 2.000 MW kapasiteye ilişkin rüzgâr enerjisine dayalı önlisans başvurusu alınmamasına karar verilmiştir.

nımına sunulması için elektrik dağıtım şirketlerinin 2021-2025 yıllarını kapsayan tarife uygulama döneminde gerçekleştirecekleri planlı bakım faaliyetlerini düzenlemek olan **Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Planlı Bakım Harcamalarının Tarife Hesaplamalarında Dikkate Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilerek 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.

- 04.12.2020 tarihli ve 31324 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 03.12.2020 tarihli ve 9760 sayılı Kurul Kararı ile 2021 yılı YEKDEM başvurusu yapmayan YEK belgeli üretim tesisleri için YEKDEM başvuru sisteminin 21.12.2020 tarihine kadar açılması ve bu tesisler için 2021 yılı YEKDEM başvurularının 21.12.2020 tarihine kadar alınmasına karar verilmiştir.
- 08.12.2020 tarihli ve 31328 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 03.12.2020 tarihli ve 9745 sayılı Kurul Kararı ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi ve Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi çerçevesinde, her bir üretim şirketinin tedarik etmekle yükümlendiği elektrik enerjisini veya kapasitesini teminen, bir takvim yılı için piyasalardan satın alabileceği toplam elektrik enerjisi miktarı belirlenmiş ve bu karar 01.01.2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu karar kapsamında 27.03.2014 tarihli ve 4935-18 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmıştır.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.12.2020 tarihli ve 9804 sayılı Kurul Kararı ile amacı, elektrik enerjisinin teknik kalitesine ilişkin elektrik dağıtım şirketleri ve elektrik dağıtım sistemi kullanıcılarının hak ve yükümlülükleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **Elektrik Dağıtım Sisteminin Teknik Kalitesine İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilmiştir.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.12.2020 tarihli ve 9805 sayılı Kurul Kararı ile amacı; elektrik dağıtım şirketlerinin sistem işletim gelir tavanı hesaplamalarında dikkate alınacak kalite faktörünün hesaplanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **4. Tarife Uygulama Dönemi Dağıtım Faaliyeti Kalite Faktörü Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilerek 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.12.2020 tarihli ve 9806 sayılı Kurul Kararı ile amacı; görevli tedarik şirketlerinin perakende satış gelir tavanı hesaplamalarında dikkate alınacak kalite faktörünün hesaplanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **4. Tarife Uygulama Dönemi Görevli Tedarik Şirketleri Perakende Satış Faaliyeti Kalite Faktörü Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilerek 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 14.12.2020 tarihli ve 9807 sayılı Kurul Kararı ile amacı; elektriğin yeterli, kaliteli ve sürekli bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için elektrik dağıtım şirketleri ile görevli tedarik şirketleri tarafından kurulan çağrı merkezlerinin kullanıcı veya tüketicilere yönelik yirmi dört saat verimli ve kesintisiz hizmet sağlamasına ilişkin olarak uyması gereken çağrı merkezi hizmet kalitesi standartlarına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi olan **Elektrik Dağıtım Şirketleri ile Görevli Tedarik Şirketleri Çağrı Merkezleri Hizmet Kalitesi Standartlarına İlişkin Usul ve Esaslar** kabul edilerek 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmesi kararlaştırılmıştır.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9857 sayılı Kurul Kararı ile 30.07.2015 tarihli ve 5707-2 sayılı Kurul Kararı ile onaylanan Tahmini Tüketim Değeri Belirleme Metodolojisinin yürürlükten kaldırılarak, yeni **Tahmini Tüketim Değeri Belirleme Metodolojisinin** onaylanarak yayımlanmasına karar verilmiştir.

2.2. Doğal Gaz Piyasası Mevzuatı

2.2.1. Kanun

2020 yılı içerisinde, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununda aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- 02.12.2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.11.2020 tarihli ve 7257 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 6 ila 9 uncu maddeleri ile 4646 sayılı **Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun**

- *"Tanımlar"* başlıklı 3 üncü maddesinin Üretim tanımını içeren 8, iletim tanımını içeren 10 ve ithalatçı şirket tanımını içeren 32 numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve organize toptan doğal gaz satış piyasası tanımını içeren 43 ve son kaynak tedariki tanımını içeren 44 numaralı aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"8) Üretim: Doğal gazın 30/5/2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında Türkiye'de yer altında bulunan yataklarından yer üstüne çıkarılmasını, temizlenmesini ve arıtılmasını, toplama hatlarıyla iletim hatlarına ve/veya dağıtım şebekesine kadar taşınmasını,"

"10) İletim: Üretime mahsus toplama hatları ve dağıtım şebekeleri haricindeki gaz boru hattı şebekesiyle gerçekleştirilen veya ihracat lisansı kapsamında yapılan sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) taşıma faaliyeti haricindeki LNG taşıma vasıtalarıyla gerçekleştirilen doğal gaz naklini,"

"32) İthalatçı şirket: Yurt dışından LNG, sıkıştırılmış doğal gaz (CNG) veya gaz formunda doğal gaz ithal edilmesi faaliyetlerini gerçekleştiren tüzel kişiyi,"

"43) Organize toptan doğal gaz satış piyasası (OTSP): Doğal gaz sisteminden yararlanan lisans sahiplerince doğal gazın alım-satımının ve dengeleme işlemlerinin yapıldığı piyasalar, ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren doğal gaz piyasaları ve Kurul tarafından belirlenen diğer doğal gaz piyasası işlemlerinin gerçekleştirildiği, Kurul tarafından düzenlenen piyasayı,

44) Son kaynak tedariki: Tüketicilere sözleşme süresi içerisinde doğal gazı tedarik etmekte olan şirketlerin iflasi, lisanslarının iptal edilmesi ve/veya organize toptan doğal gaz satış piyasası çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucunda temerrüde düşmesi gibi nedenlerle doğal gaz tedarik edilemeyen veya serbest tüketici olma hakkına sahip olduğu halde gaz tedariki sağlanamayan tüketicilere Kurul tarafından belirlenen yöntem çerçevesinde yetkilendirilen lisans sahiplerince gaz arzı sağlanmasını,"

- *“Doğal Gaz Piyasa Faaliyetleri” başlıklı 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin dördüncü paragrafına üçüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler, (f) bendine aşağıdaki paragraf, (g) bendine sekizinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ve aynı bende aşağıdaki alt bentler eklenmiştir.*

“Üretilen doğal gazın iletim şebekesi vasıtasıyla iletilmesinin teknik ve ekonomik olarak uygun olmadığına Kurulca karar verilmesi ve üretim yapan toptan satış şirketinin kendi üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmesi kaydıyla, üretim şirketi tarafından dağıtım şebekesine bağlantı yapılarak üretilen doğal gaz dağıtım şirketine öncelikle satın alınır. Kurul, gerekli hallerde bu kapsamda satın alınacak doğal gaz bedelini belirler.”

“LNG ihracatı yapmak isteyen tüzel kişiler, ihracat lisanslarına derç edilmesi ve yurt içinde teslim faaliyeti bulunmamaları kaydıyla, LNG taşıma faaliyetinde bulunabilirler.”

“Dağıtım şirketleri boru hatlarının ulaşmadığı bölgelerde LNG veya CNG ile besleme yöntemiyle doğal gaz dağıtım faaliyetinde bulunabilirler. Dağıtım şirketleri LNG veya CNG tesis yatırımlarını kendileri yapabilecekleri gibi bu faaliyetleri hizmet alımı yoluyla da gerçekleştirebilir. Ancak, dağıtım şirketleri LNG ve CNG’nin doğrudan satış faaliyetinde bulunamaz. Acil durum veya mücbir hallerde mevcut iletim ve dağıtım şebekeleri LNG veya CNG ile beslenebilir. LNG ve CNG faaliyeti gerçekleştiren lisans sahipleri, acil durum ve mücbir hallerde iletim ve dağıtım şirketlerinin taleplerini karşılamakla yükümlüdür. Bu konuda usul ve esaslar Kurulca belirlenir.”

“8) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu kapsamında yapı kayıt belgesi alan yapının bulunduğu bölgenin uygulama imar planı olmaması veya uygulama imar planı olmakla birlikte yolların imar mevzuatına uygun olarak açılmamış olması halinde; ilgili belediyenin meclis kararı olarak bu bölgelerde yapılacak şebekelerin yapım tarihinden itibaren 10 yıl içerisinde deplase edilmesi gerektiğinde yatırımın deplase edilen kısmıyla ilgili tüm maliyetleri üstleneceğini taahhüt etmesi şartıyla, doğal gaz dağıtım şirketleri tarafından bu bölgelere şebeke yatırımı yapılabilir.

9) Doğal gaz dağıtım şirketlerinin dağıtım bölgelerine ilave edilecek yeni genişleme bölgelerinde yerleşim yeri belediyesince doğal gaz dağıtım şirketine yatırım yapılması talebinde bulunulması halinde; ilgili dağıtım şirketinden teminat, kontrollük hizmet bedeli, kaplama bedeli, zemin/alan tahrip bedeli, hafriyat döküm bedeli ve benzeri adlarla herhangi bir bedel alınmaz ve altyapı kazı alanının üst kaplamaları ilgili belediye tarafından bedelsiz olarak yapılır.”

- *“Rekabetin korunması ve geliştirilmesi, bilgi verme ve hesap ayrışımı” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki alt bentler eklenmiştir.*

“4) Kurul, bir tüketiciye sözleşme süresi içerisinde doğal gazı tedarik etmekte olan şirketlerin iflası, lisanslarının iptal edilmesi ve/veya organize toptan doğal gaz satış piyasası çerçevesinde yükümlülüklerini yerine getirmemesi sonucunda temerrüde düşmesi gibi nedenlerle doğal gaz tedarik edilemeyen veya serbest tüketici olma hakkına sahip olduğu halde gaz tedariki sağlanamayan tüketicilere gaz arzı sağlamak üzere bir veya birden fazla lisans sahibini son kaynak tedarikçisi olarak yetkilendirebilir. Son kaynak tedarikçisi ve son kaynak tedarik bedelinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurul tarafından belirlenir.

5) Piyasada rekabet ortamının oluşturulması amacıyla Kurul belirli bir lisans sahibinin ya da lisans sahiplerinin Kurul tarafından belirlenen miktar veya orandaki doğal gazın organize toptan doğal gaz satış piyasasını kullanmak suretiyle alım satımını yapmalarını teşvik edebilir ve/veya zorunlu hale getirebilir. Bu konuya ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

- 4646 sayılı Kanuna “Şirket kurulumu ve devir” başlıklı Ek madde 1 eklenmiştir.

“Şirket kurulumu ve devir

EK MADDE 1 – Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları tarafından bu maddenin yürürlük tarihinden önce yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye’deki şubelerinin bulunduğu yerlerde söz konusu şirketlerin ortaklarınca, işletme konuları, ticaret unvanları, sermayeleri ve ortaklık payları aynı kalmak suretiyle, bu madde ve özel hukuk hükümlerine tabi olmak ve ikinci fıkrada belirtilen işlemleri gerçekleştirmek üzere, Cumhurbaşkanı kararıyla ayrı birer şirket kurulabilir. Bu şirketler, bu madde ve 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun bu maddeye aykırı olmayan hükümlerine göre Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü de alınmak suretiyle hazırlanacak esas sözleşmelerinin tescil ve ilanıla faaliyete geçerler.

Kurulan şirketler faaliyete geçmelerini müteakip en geç altı ay içerisinde yurt dışındaki şirketlerle yapacakları protokollerle, yurt dışındaki şirketlerin her türlü; haklarını, alacaklarını, yükümlülüklerini, taşınmalarını ve taşınmazlarını, gemilerini ve taşıtlarını, ruhsatlarını ve lisanslarını, fikri ve sınai haklarını, uluslararası kuruluşlar ve şirketler nezdindeki hisselerini ve ortaklıklarını, sözleşmelerini ve kredi anlaşmalarını, araçlarını, gereçlerini ve malzemelerini, yazılımlarını ve donanımlarını, yazılı ve elektronik ortamdaki kayıtlarını ve diğer dokümanlarını, taraf olduğu davaları ve icra takiplerini, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki borçlarını ve personelini devralabilirler. Söz konusu devir işlemlerinin tamamlanmasıyla beraber, yurt dışında kurulan şirketlerin Türkiye’deki şubeleri talep üzerine tasfiyesiz terkin olunur. Bu devirlere ilişkin bütün devir, temlik ve intikal işlemleri ile bu işlemlerden doğan kazançlar ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek her türlü sözleşme, protokol ve kâğıtlar damga vergisi dâhil her türlü vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerden istisnadır. Bu devir işlemlerine ve protokollere ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı yetkilidir. İlgili mevzuatta yurt dışındaki şirketlere yapılan atıflar devir işlemlerinin tamamlanmasını müteakip ilgisine göre Türkiye’de kurulan şirketlere yapılmış sayılır.

Kurulan şirketler, işletme konusu dâhilinde olmak kaydıyla 11/9/1981 tarihli ve 2522 sayılı Kamu Kuruluşlarının Yurt Dışındaki İhalelere Katılması Hakkında Kanuna tabi olmaksızın yurt içinde ve yurt dışında gereken faaliyetleri yürütmeye yetkilidir. Bu şirketler hakkında; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanunu, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, ceza ve ihalelerden yasaklanma hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun kuruluşu ve tescile, ayni ve nakdi sermaye konulmasına, sermaye ve kanuni yedek akçelerle ilgili olarak kendiliğinden sona ermeye ilişkin hükümleri, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 18/5/1994 tarihli ve 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kamu kurum ve kuruluşlarına personel alınmasına dair ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaz. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi denetimine ilişkin 2/4/1987 tarihli ve 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Kurulan şirketlerde 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir.

Kurulan şirketlerin ortaklık yapısını değiştirmeye, yurt içinde ve yurt dışında şirket kurmasına veya bir şirkete yüzde elliden fazla hisseyle ortak olmasına karar vermeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.”

2.2.2 Yönetmelikler

10/12/2020 tarih ve 9764 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen 12 /01/2021 31362 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası (OTSP) Yönetmeliği’nde aşağıdaki hususlar çerçevesinde değişiklikler gerçekleştirilmiştir:

- Tanımlarda vadeli doğal gaz piyasasına ilişkin kavramları ve Vadeli Doğal Gaz Piyasası İşletim Usul ve Esasları'nı kapsayacak şekilde değişiklikler ve ilaveler yapılmıştır.
- Organize toptan doğal gaz satış piyasasına ve piyasa işlemlerine ilişkin genel esasları içeren maddeler ile gerekli görülen diğer hükümlere vadeli doğal gaz piyasasının işletimine ilişkin hükümler konulmuştur.
- Piyasa katılımcıların imzalayacakları sözleşmelere VGP Katılım Anlaşması da ilave edilmiştir.
- OTSP bünyesinde işletilen piyasalarda piyasa izlemeye yönelik düzenleme yapılmasına işaret eden bir hüküm ilave edilmiş ve organize piyasalarda fiyatların izlenmesi, analiz edilmesi ve raporlanması piyasa işletmecisinin görevi olarak sayılmıştır.
- Vadeli Gaz Piyasası İşletim Usul ve Esasları Taslağında yer alan temerrüt garanti hesabı ile fatura ve ödemelere ilişkin hükümlere Yönetmelikte de yer verilmiştir.

OTSP'nin devreye alınma şeklini içeren geçici maddeler mevzuatın sadeleştirilmesi için yürürlükte kaldırılarak VGP'nin işleme açılması ve sanal uygulama yapılmasına ilişkin geçici madde ilave edilmiştir.

2.2.3 Tebliğler

2020 yılında doğal gaz piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 12.12.2020 tarihli ve 31332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca **2021** Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.2.4 Kurul Kararları

2020 yılında doğal gaz piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 11.01.2020 tarihli ve 31005 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.01.2020 tarihli ve 9114 sayılı Kurul Kararı ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında 2020 Gaz yılı (A2) Şubat ayı için yapılması gereken talep çağrısına yönelik karar alınmıştır.
- 29.01.2020 tarihli ve 31023 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.01.2020 tarih ve 9143 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı ulusal doğal gaz tüketim tahmini 9.155 kcal/m^3 üst ısı değeri esas alınarak $52.019.230.516 \text{ Sm}^3$ ($553.484.612.693 \text{ kWh}$) olarak belirlenmiştir. Yıllara göre Kurum tarafından yapılan ulusal doğal gaz tüketim tahmini ve ulusal doğal gaz tüketim gerçekleştirmeleri Tablo 2.2'de gösterilmektedir.

Tablo 2.2: Yıllara Göre Doğal Gaz Tüketim Tahmini ve Gerçekleşme Verileri (2005-2020)

Yıllar	Tahmin	Gerçekleşme	Tahmin ve Gerçekleşme Sapması (%)
	(Sm ³)	(Sm ³)	
2005	25.800.000.000	27.348.213.942	6
2006	30.100.000.000	30.982.063.980	2,93
2007	36.200.000.000	35.394.878.230	-2,22
2008	37.500.000.000	36.865.051.313	-1,69
2009	35.000.000.000	35.218.839.390	0,63
2010	37.000.000.000	37.411.118.370	1,11
2011	39.000.000.000	43.697.409.192	12,04
2012	48.500.000.000	45.241.762.899	-6,72
2013	47.600.000.000	45.582.044.872	-4,24
2014	46.500.000.000	48.717.179.257	4,77
2015	50.862.943.531	47.999.276.834	-5,63
2016	49.562.579.420	46.480.780.189	-6,22
2017	46.029.977.218	53.857.136.920	17
2018	54.523.999.692	49.328.933.112	-9,52
2019	52.133.229.503	45.285.498.420	-13,1
2020	52.019.230.516	48.261.352.140	-7,22

- 29/01/2020 tarihli ve 31023 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 23/01/2020 tarihli ve 9138 sayılı Kurul Kararı ile Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Usul ve Esasları’nda (PUE), OTSP’de ürün çeşitliliği ve likiditenin arttırmasına katkı sağlayacak yedi güne kadar uzayabilen teslim koşullu satış işlemlerinin yapılabilmesine yönelik yeni ürünlerin (Haftalık ürün, hafta içi ürünü ve hafta sonu ürünü) ilave edilmesi ve bu ürünlerin ticareti ile ilgili düzenlemeler dahil olmak üzere, Piyasa katılımcılarına Bakiye Sıfırlama Tutarı (BAST)’nın dağıtılması gibi bir takım değişiklikler yapılmıştır.
- 13/02/2020 tarihli ve 9175-4 sayılı Kurul Kararı ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde kapasite ürününün dağıtılmasına ilişkin olarak 2020 Gaz yılının (A3) Mart ayı için yapılması gereken talep çağırısına yönelik karar alınmış olup, bu kapsamda spot boru gazı ithalat faaliyetinde bulunmak amacıyla Şubat ve Mart ayları için herhangi bir istekli tarafından kapasite rezerve etmeye hak kazanılamamıştır.
- 11.01.2020 tarihli ve 31005 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.01.2020 tarihli ve 9114 sayılı Kurul Kararı ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında 2020 Gaz yılı için yapılması gereken talep çağırılına yönelik karar alınmıştır.
- 16.02.2020 tarihli ve 31041 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13.02.2020 tarihli ve 9190 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun Geçici 2 nci maddesi ve 29.04.2006 tarih 26153 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 13.04.2006 tarih ve 725 sayılı Kurul Kararı gereğince BOTAŞ’ın mevcut sözleşmelerinin var olduğu ülkeler dışındaki ülkelerden yapılacak ithalat müracaatlarına ilişkin olarak aşağıda yer alan metin Resmi Gazete ve Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır.

“4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu’nun Geçici 2 nci maddesi ve 29 Nisan 2006 tarihli ve 26153 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13/04/2006 tarih ve 725 sayılı Kurul Kararı gereğince; Irak’tan aşağıda yıllar itibarıyla verilen ithalat miktarları için yapılacak ithalat lisans başvuruları 28/02/2020 tarihi mesai saati bitimine kadar

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na yapılır. Bu tarihten sonra yapılan başvurular kabul edilmez. İthalat lisans başvurularında, 13/04/2006 tarih ve 725 sayılı Kurul Kararının 2 nci maddesi kapsamında Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği Ek-1'de yer alan "Lisans Başvuru Dilekçesi", Ek-2'de yer alan "Taahhütname", Ek-3'ün ilk 9 ve 10 (a) maddelerinde belirtilen bilgi/belgeler ile 10 uncu maddesinin (a) fıkrasının (iii) maddesi kapsamında Ek'te yer alan Taahhütname Kuruma sunulur."

YILLAR	(9155 kcal/ m ³ üst ısııl değere baz)
2023-2043	2.710.678.318 m ³ /yıl

- 29.02.2020 tarihli ve 31054 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 27.02.2020 tarihli ve 9210 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılına mahsus olmak üzere,
 - İthalat lisansı sahibi tüzel kişiler için 03.11.2016 tarihli ve 6574-7 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen depolama yükümlülük oranının %2 olarak uygulanmasına,
 - Dağıtım şirketlerine ve serbest tüketicilere satış yapan, toptan satış lisansı sahibi tüzel kişiler ile ithalat (Spot) lisansı sahibi tüzel kişiler için 03.11.2016 tarihli ve 6574-8 sayılı Kurul Kararı ile belirlenen depolama yükümlülük oranının %0,5 olarak uygulanmasına karar verilmiştir.
- Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde kapasite ürününün dağıtılmasına ilişkin olarak;

05/03/2020 tarihli ve 9227 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı İkinci Çeyrek (Ç2) ve Nisan Ayı (A4), 09/04/2020 tarihli ve 9289-5 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı Mayıs Ayı (A5),

07/05/2020 tarihli ve 9339-2 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı Haziran Ayı (A6),

11/06//2020 tarihli ve 9384 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı Üçüncü Çeyrek (Ç3) ve Temmuz Ayı (A7), 02/07/2020 tarihli ve 9423-4 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı Ağustos Ayı (A8),

10/09/2020 tarihli ve 9536 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı Dördüncü Çeyrek (Ç4) ve Ekim Ayı (A10), 08/10/2020 tarihli ve 9601 sayılı Kurul Kararı ile 2020 Gaz Yılı Kasım Ayı (A11)

için yapılması gereken talep çağrılarına yönelik karar alınmış olup söz konusu talep çağrılarında herhangi bir başvuru olmamıştır.

- 11.04.2020 tarihli ve 31096 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.04.2020 tarihli ve 9295 sayılı Kurul Kararı ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (e) bendinin sekizinci alt bendi ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 22 nci maddesi uyarınca, Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin (BOTAŞ) transit doğal gaz iletimi dâhil, 2020 Yılı Doğal Gaz İletim Şebekesi Yatırım Programının onaylanmasına ilişkin karar alınmıştır.
- 2020 Gaz yılının (A9) Eylül ayına ilişkin olarak 06/08/2020 tarihli ve 9485-2 sayılı Kurul Kararı, 2020 Gaz yılının (A12) Aralık ayına ilişkin olarak ise 06/11/2020 tarihli ve 9674 sayılı Kurul Kararları ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde kapasite ürününün dağıtılması için yapılması gereken talep çağrılarında yönelik kararlar alınmış olup, bu doğrultuda Eylül ve Aralık aylarında kapasite rezerve etmeye hak kazanan şirketler tarafından Malkoçlar Giriş noktası üzerinden Ülkemize spot boru gazı girişi yapılmıştır.
- 17/09/2020 tarihli ve 31247 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10/09/2020 tarihli ve 9537 sayılı Kurul Kararı ile Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Usul ve Esasları'nda (PUE), Sürekli Ticaret Platformu

(STP)'nda tekliflerin eşleşmesine ilişkin olarak yapılan itirazlara dair hükümlerin eklenmesi, teminat olarak kabul edilebilecek kıymetlere "T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca ihraç edilen Eurobond'lar"ın da dâhil edilmesi, haftalık ürünlerin devreye girmesi sonucu işlem limitine ilişkin hususların yeniden değerlendirilmesi sonucu "Günlük İşlem ve Fatura İşlem Teminatları" maddesi ve bu maddelerin yürürlük tarihlerine ilişkin düzenlemeler, arıza ve bakım halleri ile ilgili hususlar ve belirsizlik ve tereddütlere yol açan bazı ifadelerde düzenlemeler yapılması gibi çeşitli konularda değişiklik yapılmıştır.

- 24/10/2020 tarihli ve 31284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22/10/2020 tarihli ve 9632 sayılı Kurul Kararı ile Boru Hatları İle Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) Silivri Yer Altı Doğal Gaz Depolama Tesisi Temel Kullanım Usul ve Esasları'nda (KUE), kapasite ve/veya atıl kapasite rezervasyon başvuru süreçlerine ilişkin hususlar ve teminat verilmesi işlemlerinde esneklik getirilmesine yönelik hususlar olmak üzere bir takım değişiklikler yapılmıştır.
- 10/12/2020 tarihli ve 9765 sayılı Kurul Kararı ile Spot Boru Gazı İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar (Usul ve Esaslar) kapsamında 2021 Gaz Yılı için yapılması gereken talep çağrılarına ilişkin olarak; 2021 Gaz Yılına mahsus olmak üzere Yıllık Talep Çağrısı yapılmamasına, kapasite ürünlerinin dağıtılması amacıyla 2021 Gaz Yılı Birinci Çeyreklik (Ç1) ve Ocak Ayı (A1) için yapılması gereken talep çağrısına yönelik karar alınmıştır.
- 26.12.2020 tarihli ve 31346 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9859 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasasında Elektronik Ortamda Yapılabilecek Başvurulara İlişkin Olarak Alınan 04.04.2019 tarih ve 8522 sayılı Kurul Kararının ikinci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "2020" tabiri "2021" olarak değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle 8522 sayılı Kurul Kararının 1 inci maddesinde belirtilen başvuruların 31.12.2021'e kadar yazılı olarak da alınması sağlanmıştır.
- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9818 sayılı Kurul Kararı ile serbest tüketici olma sınırına ilişkin olarak 2015 yılı boyunca uygulanmak üzere alınan 18.12.2014 tarihli ve 5362 sayılı Kararın 2021 yılı boyunca aynen uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir. Yıllar itibarıyla doğal gaz piyasasında serbest tüketici limitinin değişimi Tablo 2.4'te yer almaktadır.

Tablo 2.3: Yıllar İtibarıyla Doğal Gaz Piyasasında Serbest Tüketici Limitinin Değişimi (2005-2021)

Uygulanan Yıl	Kurul Karar Sayısı	Serbest Tüketici Limiti (m ³)	
		Mevcut şirketler ve lisans yürürlük tarihinden itibaren 5 senesi dolan ihaleli şirketler	İhale ile lisans alan diğer şirketler
2005	408	1.000.000	15.000.000
2006	629	1.000.000	15.000.000
2007	1032	1.000.000	15.000.000
2008	1438 ve 1808/1	1.000.000	15.000.000
2009	1896/1	1.000.000	15.000.000
2010	2378	800.000	15.000.000
2011	2966	700.000	15.000.000
2012	3600	300.000	15.000.000
2013	4168	Kullanımı 300.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2014	4793	Kullanımı 100.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2015	5362	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2016	5920	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2017	6778	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2018	7537	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2019	8265	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2020	8996	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.
2021	9818	Kullanımı 75.000 m ³ altında kalan konut tüketicileri (evsel tüketiciler) hariç olmak üzere, tüm tüketiciler serbest tüketicidir.*	İhale ilanında ve lisansında belirtilmiştir.

* Konut tüketicileri için serbest tüketici limiti hesabında, tek sayaçtan ölçülen tüketim miktarı dikkate alınmaktadır.

Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalelerine İlişkin Bilgiler;

- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun yayımlandığı 2001 yılından günümüze kadar geçen dönemde, Kanun ve ikincil mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilen şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihaleleri ile doğal gazın yaygınlaştırılması ve doğal gaz dağıtım faaliyetinin özel sektör tarafından yürütülmesi sağlanmıştır.
- Kanun gereği, şehir içi doğal gaz dağıtım hizmeti, EPDK tarafından açılan ihaleyi kazanarak dağıtım lisansı alan şirket tarafından yerine getirilmektedir. Şirketler tarafından verilen teklifler, ilgili mevzuatta belirtilen usul ve esaslara göre, bir kWh doğal gazın sunumu için tek bir bedel olarak verilen birim hizmet ve amortisman bedeli üzerinden değerlendirilmektedir.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında EPDK tarafından bugüne kadar yapılan ihaleler ve Kanun öncesi verilen dağıtım lisansları sonucunda 81 ilimizde ve 554 ilçemizde hâlihazırda fiilen doğal gaz kullanımına başlanmıştır. Doğal gaz kullanımının ülke geneline yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda daha önceki yıllarda ihalesine çıkılmasına rağmen başarısızlıkla sonuçlanan Artvin, Hakkâri ve Şırnak illerimize doğal gaz ulaştırılması amacıyla açılan ihaleler Mart 2017 içerisinde gerçekleştirilmiş ve başarıyla sonuçlandırılmıştır. Mevcut durumda lisanslama işlemleri tamamlanmış olup 2018 yılında bu illerimizde doğal gaz arzı gerçekleştirilmiştir. Böylece, hâlihazırda 81 ilimizde Doğal Gaz kullanımına imkân sağlanmıştır.
- Doğal gaz kullanımının ülke genelinde yaygınlaştırılması hedefi doğrultusunda, mevcut doğal gaz dağıtım bölgesi lisans kapsamı dışında kalan merkez nüfusu 10 bin ve 20 bin üzerindeki ilçelerimize doğal gaz ulaştırılması amacıyla alınan Bakanlar Kurulu Kararları kapsamında gerekli çalışmalar yürütülmekte olup söz konusu ilçelerin doğal gaz dağıtım bölgeleri kapsamına alınması işlemleri ve yatırım süreçleri takip edilmektedir. 4646 sayılı Kanun'dan öncesi faaliyetlerini gerçekleştirmekte olan 7 dağıtım şirketi ve Kurumumuzca yapılan ihaleler neticesinde lisans verilen 65 dağıtım şirketi ile birlikte ilgili mevzuat çerçevesinde hâlihazırda toplam 72 adet "Doğal Gaz Dağıtım Lisansı" verilmiştir.
- İstanbul Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (İGDAŞ) haricindeki tüm dağıtım bölgelerinde doğal gaz dağıtımını özel sektör eliyle yapmaktadır.

2.3. Petrol Piyasası Mevzuatı

2.3.1. Kanun

2020 Yılında 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda değişiklik yapılmamıştır.

2.3.2. Yönetmelikler

2020 yılında petrol piyasasında aşağıda belirtilen Yönetmelik çalışmaları yapılmıştır:

- 07.02.2020 tarihli ve 31032 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin;**

- “Lisans başvurusu” başlıklı kimlere lisans verilemeyeceğine dair 7 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “Kanunun 20 nci maddesinin birinci ve/veya beşinci fıkraları uyarınca lisansı iptal edilen tüzel kişiye” ibaresi “Kanunun 20 nci maddesi uyarınca lisansı iptal edilen tüzel kişiye” olarak değiştirilmiştir. Nitekim idari yaptırımları düzenleyen 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 20 nci maddesinde 14.02.2019 tarihinde değişiklik yapıldığından; yeni düzenlemede lisans iptaline ilişkin hükümler söz konusu maddenin farklı fıkra ve alt bentlerinde yer almaktadır. Ayrıca, yine 7 nci maddenin yedinci fıkrasının (a) bendinde yer alan asgari ödenmiş sermaye miktarına ilişkin düzenlemede “ihrakiye teslimi lisansı” ibaresinden önce gelmek üzere “faaliyet konusu sadece madeni yağ olanlar hariç” ibaresi eklenmiştir.
- Geçici 26 nci maddesinde yer alan “1/1/2020” ibaresi “1/7/2020” olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklik ile atık madeni yağdan baz yağ üretim faaliyetinde bulunan madeni yağ lisansı sahibi olan kişilerin üretim yetkinlik puanı en az %55 olan kapasite raporunu kuruma ibraz etme süresi 1/7/2020 tarihine uzatılmıştır.
- Geçici maddeler kısmına aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 27 – 1/1/2020 tarihinden önce lisans alanlar; 31/12/2019 tarihinde yürürlükte olan ilgili mevzuatla belirlenen asgari ödenmiş sermayesini korumak ve 1/7/2020 tarihine kadar 7 nci maddenin yedinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen asgari ödenmiş sermayeyi sağlamakla yükümlüdür.”

- 28.07.2020 tarihli ve 31199 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin;**

- “*Lisans gerektiren faaliyetler ve muafiyetler*” başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik “*istasyonlu bayi ve istasyonsuz bayi kategorilerine göre*” ibaresinin kaldırılmasından ibarettir.
- “*Lisans gerektiren faaliyetler ve muafiyetler*” başlıklı 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasının sonuna cümle eklenmiştir. Eklenen cümle “*Atık madeni yağlardan üretilenler hariç olmak üzere baz yağ üretilmesi sadece rafinerici lisansı kapsamında yapılabilir.*” şeklindedir.
- “*Lisans başvurusu*” başlıklı 7 nci maddesinin yedinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “150.000.000” ibaresi, “75.000.000” olarak değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik rafinerici lisansı için asgari ödenmiş sermaye miktarının düşürülmesinden ibarettir.
- “*Lisans başvurularının incelemeye ve değerlendirmeye alınması*” başlıklı 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinin başına “*Tesis kurulmak üzere yapılan*” ibaresi eklenmiştir.
- “*Lisans tadili*” başlıklı 15 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Dağıtıcı lisansı sahibi şirketlerin birleşmesi durumunda, her bir bayi için lisans tadil bedeli yatırılmış olması koşuluyla, başka bir belge aranmaksızın bayilerin dağıtıcı tadili yapılır.”

- “*Lisansların sona ermesi ve tadili*” başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (d), (e) ve (g) bendi değiştirilmiştir.

(d) Bayilik lisanslarında, bayilik sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesinden veya lisansa kayıtlı dağıtım şirketine ait dağıtıcı lisansının iptali veya sona ermesinden itibaren (altmış gün yerine) otuz gün içerisinde dağıtıcı tadili başvurusu yapılmaması veya Kuruma yeni bayilik sözleşmesi ibraz edilmemesi halinde,

(e) Lisans başvurusu kapsamında aranan işyeri açma ve çalışma ruhsatı hariç (bir belgenin geçerliliğini sonradan yitirdiğinin anlaşılması yerine) lisans alma koşullarından herhangi birinin kaybedildiğinin tespit edilmesi üzerine, durumun lisans sahibine bildirilerek tebligatı izleyen onbeş gün içerisinde koşulun tekrar sağlandığına ilişkin (ibaresi eklenmiştir.) geçerli belgenin Kuruma ibrazının istenmesine rağmen, bu sürenin sonuna kadar geçerli belgenin Kuruma ibraz edilmemesi halinde,

g) Bayilik faaliyeti kapsamında haklı ve mücbir sebepler hariç altı aydan uzun süreli pompadan satış (ibaresi eklenmiştir.) yapılmaması halinde,

- “*Lisans sahibinin temel hak ve yükümlülükleri*” başlıklı 18 inci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Lisansa kayıtlı bir bilginin değişmesi veya lisansa bilgi eklenmesinin veya lisanstan bilgi çıkarılmasının gerekmesi halinde, bu durumun vuku bulmasından veya lisans sahibi tarafından öğrenilmesinden itibaren en geç altmış gün, bayilik lisansına kayıtlı dağıtım şirketinin değişmesi halinde ise otuz gün içerisinde lisans sahibi gerekli tüm bilgi ve belgelerle birlikte Kuruma başvuruda bulunarak lisansının tadilini talep etmek zorundadır.”

- “*Dağıtıcı lisansı kapsamında yürütülebilecek faaliyetler*” başlıklı 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde ve üçüncü fıkrasında değişiklik yapılmıştır. Değişiklikler aşağıdaki gibidir.

Dağıtıcı lisans sahipleri piyasada; “f) Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki sınırlamalar

dışında, lisanslarına alt başlık olarak ihrakiye teslimi faaliyeti işlenmesi koşuluyla, (eklenen ibare) Özel Tüketim Vergisiz akaryakıt satışlarının, ticari deniz vasıtalarına doğrudan yapılması," ile iştilgal edebilir.

"Dağıtıcı lisansı sahipleri, faaliyeti geçici olarak durdurulan dağıtıcıların bayilerine, faaliyetin durdurulduğu süre ile sınırlı olmak ve dağıtıcı tadili yapılmak (eklenen ibare) kaydıyla akaryakıt satışı yapabilir."

- "Dağıtıcı lisans sahibinin yükümlülükleri" başlıklı 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerinde yer alan "bir ay" ibareleri ve "iki ay" ibaresi, "on beş gün" olarak değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikler bayilik sözleşmelerinin feshedilmesi ve sona ermesi durumunun Kuruma bildirilmesi süresi ile alakalıdır.
- "Bayilik teşkilatı kurulması" başlıklı 34/A maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki üçüncü fıkraya eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Dağıtıcı lisansı sahipleri bayilik teşkilatını korumakla yükümlüdür. Bayilik teşkilatının oluşturulamaması veya oluşturulduktan sonra korunamaması durumunda, dağıtıcı lisansı sahibinin bildirim gereksizdir, otuz gün içerisinde gerekli bayi sayısına ulaşması zorunludur. Bu süre sonunda gerekli sayıda bayi bulunmayan dağıtıcı lisansı sahipleri bayilik teşkilatını oluşturamamış veya koruyamamış olarak kabul edilir ve Yönetmeliğin 17 nci maddesine göre işlem gerçekleştirilir."

"Bayilik teşkilatının oluşturulmasına ilişkin süreler, Kurum tarafından geçici olarak faaliyeti durdurulan lisanslar için durur. Sona erdirilen veya iptal edilen lisansların mahkeme kararı ile tekrar yürürlüğe girmesi durumunda, bu maddenin birinci fıkrasının uygulanması bakımından, yeni lisans alınmış gibi kabul edilir."

- Geçici 27 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki fıkraya eklenmiştir.

"1/1/2020 tarihinden önce lisans alanlar; 31/12/2019 tarihinde yürürlükte olan ilgili mevzuatla belirlenen asgari ödenmiş sermayesini korumak ve 1/1/2020(ibaresi kaldırılmış) 1/1/2021(ibaresi eklenmiş) tarihine kadar 7 nci maddenin yedinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen asgari ödenmiş sermayeyi sağlamakla yükümlüdürler. Bu yükümlülüğün yerine getirilmediğinin tespiti halinde ilgilinin lisansı sona erdirilir. (ibaresi eklenmiştir.)"

"1/1/2020 tarihinden önce lisans alanlar, bu yükümlülüğün sağlandığını gösterir Yeminli Mali Müşavir raporunu 1/2/2021 tarihine kadar Kuruma iletmekle yükümlüdürler."

- 24.10.2020 tarihli ve 31284 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Değişiklik Yönetmeliği ile **Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğin**

- "Ulusal Markerin Ekleneceği Akaryakıt Türleri" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Maddede yapılan değişiklik ile referans test yakıtı ve ilk araç dolun yakıtının yurtiçi üreticilerden de temin edilebileceğine ve ilk araç dolun yakıtlarına da ulusal marker eklenmeyeceğine ilişkindir.

"Kurumdan izin alınması ve sonrasında belgelendirilmesi kaydıyla Ar-Ge ve test amaçlı olarak yurt dışından veya yurt içi üreticilerden temin edilen ve ulusal marker uygulaması kapsamında bulunan referans test yakıtlarına ve araç ilk dolun yakıtlarına ulusal marker eklenmez."

- "Örnek Teminat Mektubu" başlıklı Ek-1'de yer alan Örnek teminat mektubunda yer alan Kurum adresi

“Muhsin Yazıcıoğlu Caddesi No:51/C Yüzüncüyıl” ibaresi “Mustafa Kemal Mahallesi 2078. Sokak No: 4 06510” şeklinde değiştirilmiştir.

2.3.3. Tebliğler

2020 yılında petrol piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 27.07.2020 tarihli ve 31195 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik tebliği ile **Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ’de** değişiklik yapılmıştır.
- 12.12.2019 tarihli ve 31332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 19’uncu maddesi uyarınca **2021 Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ** 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.
- 31.12.2020 tarihli ve 31351 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik tebliği ile **Motorin Türlerine Biyodizel Harmanlanması Hakkında Tebliğ’de** değişiklik yapılmıştır.

2.3.4. Kurul Kararları

2020 yılında petrol piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 11.01.2020 tarihli ve 31005 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 09.01.2020 tarihli ve 9116 sayılı Kurul Kararı ile 07.12.2016 tarihli ve 6648 sayılı Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik akaryakıt türlerinin GTİP Numaralarının değiştirilmesine ilişkindir.
- 18.02.2020 tarihli ve 31043 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13.02.2020 tarihli ve 9177 sayılı Kurul Kararı ile Farklılaştırılmış Akaryakıtlara İlişkin Kurul Kararının “Uyumlu hale getirme” başlıklı Geçici madde 1’inde değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik ile Farklılaştırılmış akaryakıt ticareti yapan dağıtıcıların durumlarını karara uygun hale getirmesi için süre 01.03.2021 tarihine uzatılmış ve akaryakıt katkılama yapılabilmesi Kuruma işaretleme ve katkılama bildirim yapılması gerektiği düzenlenmiştir.
- 25.02.2020 tarihli ve 31050 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 20.02.2020 tarihli ve 9199 sayılı Kurul Kararı ile 14.03.2018 tarih ve 7742 sayılı Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Ticareti Hakkında Kararda değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklikler Kararın
 - “Tanımlar” başlıklı 3 üncü maddesine “lisanslı tesis” tanımının eklenmesinden,
 - “Başvuru ve izin verilmesi” başlıklı 4 üncü maddesi üçüncü fıkrasındaki izin başvurusunun sonuçlandırılacağı sürenin değiştirilmesi ve akaryakıt temininin ne şekilde yapıldığı hususunda Kurumun bilgi isteyebileceğinden ve teminleri ispatlayamayan başvuruların reddedileceğinden, beşinci fıkrasında satış miktarının hesaplanmasında hangi verilerin esas alınacağından,
 - “Sınırlamalar” başlıklı 5 inci maddenin birinci fıkrasında dağıtıcılar arası akaryakıt ticaretinin lisanslı tesisler dışında yapılamayacağı düzenlemesinden ve
 - Ek’te yer alan Dağıtıcılar Arası Ticarete İlişkin Klavuz’un değiştirilmesinden ibarettir.
- 18.04.2020 tarihli ve 31103 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16.04.2020 tarihli ve 9303-5 sayılı Kurul Kararı ile rafineri tesisleri hariç, piyasaya arz edilecek benzin türlerine yönelik olarak, lisans sahiplerince

gerekli önlemlerin alınması kaydıyla, 30/6/2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere; TS EN 228 Otomotiv Yakıtları - Kurşunsuz Benzin - Özellikler ve Deney Yöntemleri (Aralık 2017) standardında belirtilen "Buhar Basma" ve "70 °C'ta Buharlaştırma Yüzdesi - E70" özelliklerine ait asgari sınır değerleri için "yaz dönemi" değerlerinin, azami sınır değerleri için "kış dönemi" değerlerinin esas alınmasına dair karar alınmıştır.

- 27.09.2020 tarihli ve 31257 sayılı **Resmi Gazetede yayımlanan 24.09.2020 tarihli ve 9566-1** sayılı Kurul Kararı ile 04.10.2017 tarih ve 7319 sayılı Kurul Kararı ile alınan Zorunlu Petrol Stoku Kupon Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın
 - "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b), (c) ve (f) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"b) Hizmet alan; Kupon sistemi kapsamında Kurumdan izin almış lisans sahiplerinden, zorunlu petrol stoku yükümlülüğünü karşılamak üzere hizmet alan lisans sahibini,

c) Hizmet veren: Kupon sistemi kapsamında bir başka lisansı sahibinin zorunlu petrol stoku yükümlülüğünü karşılamak üzere Kurumdan izin alan rafinerici, dağıtıcı veya ihrakiye teslimi lisansı sahibini,

f) Kupon sistemi: Rafinerici, dağıtıcı veya ihrakiye teslimi lisansı sahibinin bir başka lisans sahibi adına zorunlu petrol stoku tutmasına ilişkin sistemi,"
 - "Kısıtlamalar" başlıklı 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) Kupon sistemi kapsamında, ihrakiye teslimi lisansı sahibi yalnızca kendisine ait lisanslı depolama tesislerinde bulunan jet yakıtı ile bu hizmeti verebilir."
 - "İzin" başlıklı 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

"c) Ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinin asgari 75.000 metreküp depolama kapasiteli, depolama lisansına sahibi olması."
 - "İzinin sona ermesi" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) İzin alan.

a) Lisans sahibinin, lisansının herhangi bir nedenden dolayı sona ermesi, iptal edilmesi veya faaliyetinin geçici olarak durdurulması.

b) Dağıtıcı lisansı sahibinin, bir takvim yılında asgari 60.000 ton benzin ve veya motorin türlerini dağıtıcılar arası ticaret hariç teslim etme yükümlülüğünü yerine getirmemesi.

c) Dağıtıcı veya rafinerici lisansı sahibinin, zorunlu petrol stoku yükümlülüğünü bir takvim yılı içerisinde 10 günden fazla yerine getirmemesi,

ç) Lisans sahibinin kupon sistemi kapsamında yükümlülüğünü yerine getirmemesi,

d) Ihrakiye teslimi lisansı sahibinin, asgari 75.000 metreküp depolama kapasitesine sahip depolama lisansı sahipliğinin ortadan kalkması, hallerinde izni kendiliğinden sona erer."
 - "Kupon Sistemi İzin Başvuru Formu" başlıklı Ek-3'ü değiştirilmiştir.

- 27.09.2020 tarihli ve 31257 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.09.2020 tarihli ve 9566-2 sayılı Kurul Kararı ile 04/10/2017 tarihli ve 7319 sayılı Kural Kararı ile alınan Zorunlu Petrol Stoku ve Gelir Payı Yükümlülüklerine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar'ın "*Tanımlar*" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi "*Kupon sistemi: Rafinerici, dağıtıcı veya ihrakiye teslim lisansı sahibinin bir başka lisans sahibi adına zorunlu petrol stoku tutmasına ilişkin sistemi.*" şeklinde değiştirilmiştir.
- 10.10.2020 tarihli ve 31270 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 08.10.2020 tarihli ve 9602 sayılı Kurul Kararı ile 18.07.2019 tarihli ve 8730 sayılı **Farklılaştırılmış Akaryakıtlara İlişkin Kurul Kararı**'nda değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik çoğunlukla diğer kodlu akaryakıt tanımına ve buna ilişkin düzenlemelere ilişkindir.
- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9822 sayılı Kurul Kararı ile Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Karar kabul edilmiştir. Kurul Kararı G.T.İ.P. numaralarının belirlenmesine ilişkindir. Aynı Kurul Kararı ile 07.12.2016 tarihli ve 6648 sayılı Kurul Kararı kaldırılmıştır.
- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9820 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı ve Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği 50 nci maddesi uyarınca 2021 yılında uygulanacak olan ulusal petrol stokunun tamamlayıcı kısmın edinilmesi nedeniyle oluşabilecek kaynak ihtiyacı, finansman giderleri ve bu kısım stokların depolama ve idame maliyeti için kullanılacak gelir payı bedelleri belirlenmiştir. Kararda belirlenen 2020 yılında uygulanacak gelir payı bedelleri;
 - Benzin türleri (ihrakiye amaçlı kullanılanlar dâhil) ve benzin türleri ile harmanlanmak üzere temin edilen etanol için; 5,26 TL/m³
 - Motorin (ihrakiye amaçlı kullanılanlar dâhil) ve biodizel türleri için; 5,26 TL/ m³
 - Gazyağı için; 5,26 TL/ m³
 - Havacılık yakıtları için; 5,26 TL/ m³
 - Yakıt nafta için; 5,26 TL/ m³
 - Damıtık denizcilik yakıtları için; 5,26 TL/ m³
 - Artık denizcilik yakıtları için; 5,59 TL/ton
 - Fuel oil (ihrakiye amaçlı kullanılanlar dâhil) türleri için; 5,59 TL/ton'dur.
- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9821 sayılı Kurul Kararı ile 15/11/2018 tarih 8181-9 sayılı Kurul Kararındaki %2'den fazla Yağ Asidi Metil Esteri (YAME) içeren motorin türleri için "oksidlenme kararlılığı" özelliğinin teknik düzenleme kapsamında aranmamasına yönelik verilen sürenin 31/12/2022 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

2.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Mevzuatı

2.4.1. Kanun

2020 Yılında 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda değişiklik yapılmamıştır.

2.4.2. Yönetmelikler

2020 yılında LPG piyasasında Yönetmelik çalışması yapılmamıştır.

2.4.3. Tebliğler

2020 yılında LPG piyasasında aşağıda belirtilen Tebliğ çalışmaları yapılmıştır:

- 12.12.2020 tarihli ve 31332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16'ncı maddesi uyarınca **2021** Yılında Uygulanacak Para Cezaları Hakkında Tebliğ 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

2.4.4. Kurul Kararları

2020 yılında LPG piyasasında düzenleyici işlem niteliğinde aşağıdaki Kurul Kararları ihdas edilmiştir:

- 28.03.2020 tarihli ve 31082 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.03.2020 tarih ve 9264-3 sayılı Kurul Kararı ile
 - 07/12/2017 tarih 7494 sayılı LPG Piyasasında Zorunlu Petrol Stoğu ve Zorunlu Petrol Stoğunun Kupon Sistemi Kapsamında LPG Olarak Tutulabilmesine Dair Karar'ın 5 inci maddesinin ikinci bendinde yer alan Kupon izni başvuru süresine ilişkin hükmün 2020 yılı için uygulanmamasına,
 - Kupon hizmeti izni alan rafinerici lisansı sahibi şirketlerin LPG Kupon hizmeti kapsamında tuttıkları stok miktarının 27.07.2017 tarihli ve 7204-9 sayılı Stok İzleme Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Karar kapsamında izlenmesine, karar verilmiştir.
- 10.10.2020 tarihli ve 31270 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 08.10.2020 tarih ve 9604 sayılı Kurul Kararı ile 07/12/2017 tarihli ve 7494 sayılı Kurul Kararı'nın 5 inci maddesinin 4 üncü fıkrasının son cümlesi "*Rafinerici lisansı sahipleri de bu Karar kapsamında Kurumdan aldıkları izin çerçevesinde kendi LPG depolarında veya lisanslı depolarda kupon sistemi hizmeti verebilir.*" şeklinde değiştirilmiştir.

- 20.10.2020 tarihli ve 31280 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 15.10.2020 tarih ve 9615 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında faaliyette bulunan rafinerici lisansı sahiplerinin, müşterisi olan LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin rafineri bölgesi dışındaki LPG taleplerini karşılamak maksadıyla, ilgili rafinerici lisansı sahibinin yıllık LPG üretim kapasitesinin azami %15'i kadar LPG miktarını toptan alım suretiyle diğer LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinden temin edebileceğine karar verilmiştir.
- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9825 sayılı Kurul Kararı ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 16 ncı maddesi ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 40 ıncı maddesi uyarınca LPG Piyasasında 2021 yılı gelir payı bedelinin 11,80 TL/Ton olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

Mevzuat geliştirme faaliyetleri haricinde piyasa bilgilendirme kapsamında, LPG'nin otopaz, tüplü ve dökme LPG haricinde farklı kullanım alanlarını da incelemek amacıyla, Kurumumuz tarafından "*Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarının (LPG) Farklı Kullanım Alanlarının İncelenmesi*" kitabı hazırlanmış ve Kurum internet sitesinde paylaşılmıştır.

2.5. Diğer Mevzuat Faaliyetleri

Bu kısımda, yukarıda belirtilen sektörel ayırmadan bağımsız olarak Kurum tarafından 2020 yılında yapılmış mevzuat çalışmaları yer almaktadır.

2.5.1. Enerji Piyasası Bildirimleri ile İlgili Mevzuat Değişiklikleri

Bu kapsamdaki mevzuat değişiklikleri ile enerji piyasalarında faaliyet gösteren lisans sahiplerinin yapmakla yükümlü oldukları bazı bildirimlerin yapılma sürelerinin değiştirilmesi, bazı durumlarda ilgili piyasalar için yeni bildirim türlerinin tanımlanması, bir takım bildirimlerin muhatabı olan Daire Başkanlıklarında değişikliğe gidilmesi, bildirim formlarının bazılarının isminde ve/veya içeriğinde revizyonlar gerçekleştirilmesi, bildirimlerin bazılarına ise ilave formlar eklenmesi, bunun yanı sıra mevcut bildirim formlarından bazılarının kaldırılması, yine bir takım bildirim formlarının açıklama kısımlarında değişiklikler yapılması ile bildirimlere ilişkin yükümlülerin hangi lisans sahipleri olduğunun yeniden düzenlenmesi söz konusu olmuştur.

- 19.02.2020 tarihli ve 31044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13.02.2020 tarihli ve 9185 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı*"nın eki olan Ek-1 Elektrik Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 19.02.2020 tarihli ve 31044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13.02.2020 tarihli ve 9186 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı*"nın eki olan Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 19.02.2020 tarihli ve 31044 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 13.02.2020 tarihli ve 9187 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı*"nın eki olan Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.
- 03.07.2020 tarihli ve 31174 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 02.07.2020 tarihli ve 9430 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "*Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı*"nın eki olan Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun ve Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.

- 23.12.2020 tarihli ve 31343 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9849 sayılı Kurul Kararı ile 20/11/2014 tarihli ve 5313-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen ve 24/12/2014 tarihli ve 29215 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Enerji Piyasası Bildirim Sistemi Kullanım Talimatı”nın eki olan Ek-1 Elektrik Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun, Ek-2 Doğal Gaz Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun ve Ek-3 Petrol Piyasası Bildirim Yükümlülük Tablosunun değiştirilmesine karar verilmiştir.

2.5.2. Diğer Değişiklikler

- 31.01.2020 tarihli ve 31025 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.01.2020 tarih ve 9155 sayılı Kurul Kararı ile doğal gaz piyasasında tüketim kademelerinin belirlenmesine yönelik olarak alınan 25.07.2012 tarih ve 3938 sayılı Kurul Kararının kademelerin belirlenmesine yönelik 2 nci maddesine “Doğal gaz ile çalışan elektrik üretim santrallerinin kademelerinin belirlenmesinde son üç takvim yılı tüketim miktarlarından en yüksek olanı esas alınır” ibaresi ek fıkra olarak eklenmiştir.
- 21.03.2020 tarihli ve 31075 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.03.2020 tarih ve 9253 sayılı Kurul Kararı ile BOTAŞ’ın ulusal iletim şebekesi yatırım programının onaylanması için alınmış olan 09.05.2019 tarih ve 8579 sayılı Kurul Kararında değişiklik yapılmıştır. Değişiklik ile 2019 yılı iletim şebekesi yatırım tavanı tutarı 643.748.000’den 1.002.943.000’e yükseltilmiştir.
- 04.04.2020 tarihli ve 31089 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.03.2020 tarih ve 9268 sayılı Kurul Kararı ile amacı, ülkemiz elektrik, ve doğal gaz dağıtım sistemlerinin, uluslararası kalite standartları düzeyine ulaştırılması, sistem işletimine yönelik teknoloji geliştirilmesi, bilgi üretilmesi, yenilik yapılması, yerlilik oranının, verimliliğin ve hizmet kalitesinin artırılması, hizmet maliyetinin ve kayıpların düşürülmesine yönelik olarak elektrik ve doğal gaz dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetlerinin desteklenmesi ve teşvik edilmesine ilişkin kuralları belirlemek olan **Elektrik ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Araştırma, Geliştirme ve Yenilik Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Usul ve Esaslar** yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 25.04.2020 tarihli ve 31109 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16.04.2020 tarih ve 9313 sayılı Kurul Kararı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklikler genel hatları ile e-başvuru işlemlerinin usul ve esaslara işlenmesine ilişkindir.
- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarih ve 9839 sayılı Kurul Kararı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Tarafından Yürütülen Taşınmaz Temini İşlemlerine İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik tarım dışı amaçla kullanım izni alınmamış taşınmazlar için uzlaşma görüşmelerine başlanamayacağına ilişkindir.

3. LİSANSLAMA, SERTİFİKA VE İZİN VERME FAALİYETLERİ

Bu bölümde elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarına dair lisanslama, sertifika ve izin verme faaliyetleri yer almaktadır.

3.1. Elektrik Piyasası Lisanslama ve İzin Faaliyetleri

3.1.1. Lisanslama Faaliyetleri

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, elektrik piyasasında Kanun hükümleri uyarınca lisans alma koşulu ile yerine getirilebilecek faaliyetler üretim, iletim, dağıtım, toptan satış, perakende satış, piyasa işletim, ithalat ve ihracat faaliyetleri olarak sayılmış; aynı maddenin üçüncü fıkrasında piyasada faaliyet gösterebilecek tüzel kişiler tanımlanmıştır. Bu kapsamda, elektrik piyasasında faaliyette bulunmak isteyen tüzel kişilerin Kurumdan lisans almaları gerekmektedir. Kurum tarafından verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Elektrik piyasasında istisnalar hariç olmak kaydıyla piyasa faaliyetleri, Kurumdan alınan lisanslar kapsamında yürütülmektedir. Her bir piyasa faaliyeti ve faaliyetin yürütüldüğü her bir tesis için ayrı lisans alınması zorunludur. Lisans sahipleri, sahip oldukları her bir lisansa konu faaliyet için ve tarifesi düzenlemeye tabi her faaliyet ve bu faaliyetin lisansı kapsamında sınırlandığı her bölge için ayrı hesap ve kayıt tutmakla yükümlüdür.

Lisanslar, devredilememekte; ancak lisans sahibinin hisseleri devredilebilmektedir. 02.12.2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 22.11.2020 tarihli ve 7257 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan değişiklik çerçevesinde lisans sahibi tüzel kişilerden tarifesi düzenlemeye tabi olanların hisselerinin devredilmesi Kurul onayına tabi olup diğer lisans sahiplerinin hisse devirleri Kurum onayına tabi olmaktan çıkarılmıştır. Ayrıca bir lisans sahibinin; bir başka lisans sahibi ile veya lisans sahibi olmayan bir tüzel kişiyle, kendi veya lisans sahibi bir başka tüzel kişi bünyesinde tüm aktif ve pasifleriyle bir bütün olarak birleşmek istemesi veya bir lisans sahibinin tam veya kısmi olarak bölünmek istemesi halinde, Kuruldan izin alınması zorunludur.

Lisanslar; üretim, iletim ve dağıtım lisanslarında asgari süre on yıl olmak üzere en çok kırk dokuz yıl için verilebilmektedir. Lisans sahibi tüzel kişiler, lisansları kapsamındaki faaliyetlerini lisansta belirlenen çerçevede yerine getirmekle; ayrıca gerçekleştirdikleri faaliyet ile ilgili tesis varlıklarını faaliyet türlerine göre muhtemel risklere karşı korumak amacıyla teminat altına almakla yükümlüdür. Bu kapsamda lisans sahibi tüzel kişilerin üretim, iletim ve dağıtım tesislerini; doğal afetler, yangın, kaza, hırsızlık, üçüncü şahıslara karşı mali sorumluluk, terör ve sabotaj tehlikelerine karşı teminat altına almaları zorunludur.

Kurumun, elektrik piyasasında faaliyette bulunulması için verdiği lisanslar; Üretim Lisansı, İletim Lisansı, Dağıtım Lisansı, Tedarik Lisansı, OSB Dağıtım Lisansı, OSB Üretim Lisansı ve Piyasa İşletim Lisansıdır.

Tablo 3.1: Elektrik Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Dağıtım Lisansı	0	0	0	0		0	21
İletim Lisansı	0	0	0	0		0	1
OSB Dağıtım Lisansı	5	4	0	0	2	11	181
OSB Üretim Lisansı	0	0	0	0		0	3
Üretim Önlisans*	170	174	172	0	86	602	321
Piyasa İşletim Lisansı	0	0	0	0		0	2
Tedarik Lisansı	10	13	9	1	4	37	217
Üretim Lisansı	150	186	52	2	206	596	1.782
Toplam	335	377	233	3	298	1.246	2.528

*Üretim lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişiye, üretim tesisi yatırımına başlaması için mevzuattan kaynaklanan izin, onay, ruhsat ve benzeri belgeleri edinebilmesi ve üretim tesisinin kurulacağı sahanın mülkiyet veya kullanım hakkını elde edebilmesi için Kurum tarafından belirli süre ile verilen izindir.

Üretim faaliyeti kapsamında Kurum tarafından gerçekleştirilen lisans işlemleri ve 2020 yılı sonu itibarıyla lisanslı üretim kapasitesinin, yakıt/kaynak türü ve kurulu güç bazında dağılımı Tablo 3.2'de gösterilmektedir.

Tablo 3.2: Elektrik Piyasasında 2020 Yılında Üretim Faaliyeti Kapsamında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (MWe)

Lisans Tipi	Kaynak/Yakıt Türü	Lisans Başvurusu	Lisans Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/Erdirilmesi	Lisans İptali	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Kurulu Gücü	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı (Adet)
OSB Üretim Lisansı	Doğal Gaz	0,00	0,00	0,00	0,00	156,68	3
	Toplam	0,00	0,00	0,00	0,00	156,68	3
Önlisans	Biyokütle	869,99	835,11	862,76	0,00	743,64	126
	Diğer	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Doğal Gaz	9,07	5,39	2,00	0,00	810,75	3
	Güneş	0,00	0,00	1.219,46	0,00	0,00	0
	Hidrolik	220,73	185,05	606,56	0,00	3.807,57	91
	İthal Kömür	0,00	0,00	1.540,00	0,00	800,00	1
	Jeotermal	57,28	80,00	152,28	0,00	350,80	10
	Kömür	0,00	0,00	55,00	0,00	0,00	0
	Motorin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Proses Atık Isısı	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Rüzgâr	0,00	1.055,00	1.053,15	0,00	3.688,44	87
	Uranyum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Yerli Kömür	0,00	0,00	0,00	0,00	519,83	3
	Toplam	1.157,07	2.160,55	5.491,22	0,00	10.721,03	321
Üretim Lisansı	Biyokütle	839,983	844,97	52,05	0,00	1.759,57	242
	Dalga	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Diğer	0,00	0,00	0,00	0,00	86,95	10
	Doğal Gaz	20,42	21,74	2.541,69	0,00	26.846,70	279
	Fuel-oil	0,00	0,00	0,00	0,00	1.054,51	24
	Güneş	1.174,46	1.249,46	10,00	0,00	1.488,81	38
	Hidrolik	1.405,11	2.119,09	670,51	7,77	33.838,94	778
	İthal Kömür	0,00	0,00	0,00	0,00	11.766,80	13
	Jeotermal	121,85	121,85	3,00	0,00	1.803,63	63
	Kömür	55,00	55,00	0,00	0,00	1.629,56	17
	LNG	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	1
	LPG	0,00	0,00	0,00	0,00	11,00	1
	Motorin	0,00	0,00	0,00	0,00	209,86	9
	Nafta	0,00	0,00	0,00	0,00	16,87	2
	Prolitik Oil & Prolitik Gaz	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	Proses Atık Isısı	0,00	13,50	13,50	0,00	150,13	14
	Rüzgâr	664,45	1.136,00	317,75	0,00	11.429,76	262
	Uranyum	0,00	0,00	0,00	0,00	4.800,00	1
	Yerli Asfaltit	0,00	0,00	135,00	0,00	405,00	1
Yerli Kömür	620,00	620,00	620,00	0,00	13.761,89	27	
Toplam	4.901,28	6.181,62	4.363,49	7,77	111.070,00	1.782	
Genel Toplam	6.058,35	8.342,18	9.854,71	7,77	121.947,71	2.106	

3.1.2. İthalat ve İhracat İzinleri

Tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler ithalat ve/veya ihracat; üretim lisansı sahibi tüzel kişiler de ihracat faaliyetinde bulunabilmektedirler. Bu çerçevede;

- 11.06.2013 tarihli ve 28674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren *“Türkiye Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Ahıska-Borçka Enterkonneksiyon Hattı Yoluyla Sınır Ötesi Elektrik Ticaretine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair 6490 Sayılı Kanun”* ve Türkiye ve Gürcistan Enerji Bakanlıkları arasında imzalanmış olan 20.01.2012 tarihli Türkiye-Gürcistan Sınır Ötesi Elektrik Ticareti Anlaşması'nın *“Kullanıma Açık Kapasite (KAK) ve Kapasitenin Tahsisi”* başlıklı 6 ncı maddesinin (b) bendinde yer alan *“Her halükarda, KAK'ın tahsis edileceği şirket, ihracatçı ülke tarafından belirlenecektir.”* hükmü gereği ve TEİAŞ Yönetim Kurulu'nun 11.09.2013 tarihli ve 31-429 sayılı Kararı ile yürürlüğe giren, TEİAŞ Genel Müdürlüğü ve Gürcistan Elektrik Şirketi (GSE) arasında imzalanan 19.09.2013 tarihli Enterkonneksiyon İşletme Anlaşmasının *“Kapasite Tahsisi”* başlıklı 4 üncü maddesinin 4. bendinde yer alan *“kapasite tahsisini elektrik ihracatı yapan Taraf yapacaktır”* hükmü gereği; Türkiye-Gürcistan arasında mevcut Borçka-Akhalsıkhe enerji iletim hattı üzerinden asenkron paralel işletme yöntemi ile elektrik enerjisi ithalatına ilişkin Kurum tarafından yapılacak lisans tadil işlemleri, bu kapsamda tesis edilmektedir.
- Ayrıca, Türkiye elektrik sisteminin ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron Bölgesi sistemi ile 18.09.2010 tarihinde başlatılan senkron paralel bağlantısı neticesinde, Bulgaristan, Yunanistan ve Türkiye arasında AB kuralları ve ENTSO-E uygulamaları doğrultusunda, Türkiye elektrik sistemi ve ENTSO-E Avrupa Kıtası Senkron Bölgesi arasında ticari elektrik enerjisi alışverişi için sınırlı miktarda kapasite tahsisine izin verilmiştir. Bu çerçevede, ENTSO-E bölgesi ile olan ticarete temel oluşturacak olan kapasite tahsisleri iki şekilde gerçekleştirilmektedir. İlk olarak Türkiye-Yunanistan hattı için Güneydoğu Avrupa Koordineli İhale Ofisi (SEE CAO) kapsamında ihale yapılmakta ve kapasite talebi olan katılımcılar bu ihaleye katılmaktadır. Buna ilişkin Yönetmelik değişikliği 28.12.2014 tarihinde yapılmış ve SEE CAO tarafından uygulanacak olan ihale kuralları da 08.01.2015 tarihli Kurul Kararı ile kabul edilerek onaylanmıştır. ENTSO-E bölgesi ile olan diğer senkron paralel hat olan Türkiye-Bulgaristan enterkonneksiyon hattı kapasite tahsisi ise Yönetmelik ve onaylanan usul ve esaslar doğrultusunda Türkiye ve Bulgaristan iletim sistem işletmecileri tarafından yapılmaya devam edilmektedir. Söz konusu Hat kapasite tahsisine ilişkin güncel bilgiler <https://tcat.teias.gov.tr/> adresinde yayımlanmaktadır. 2020 yılı itibarıyla izin uygulanması devam etmektedir.

3.2. Doğal Gaz Piyasası Lisanslama ve Sertifika Faaliyetleri

3.2.1. Lisans İşlemleri

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinde piyasa faaliyetleri tanımlanmış ve piyasa faaliyetlerinde bulunacak tüzel kişilerin gerekli lisansları almaları şart koşulmuştur. Doğal gazın üretimi piyasa faaliyeti olarak öngörülmemiş olup 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamında alınan ruhsatlar çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Ancak, doğal gaz üretimi yapan şirketlerin ürettikleri doğal gazı satabilmeleri için 4646 sayılı Kanun çerçevesinde toptan satış ve/veya ihracat lisansı almaları gerekmektedir.

Doğal gaz piyasası faaliyetlerine yönelik verilecek lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Lisanslar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre ile verilir.

Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; İthalat Lisansı, İhracat Lisansı, Toptan Satış Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Sıkıştırılmış Doğal Gaz (CNG) Lisansı ve Dağıtım Lisansıdır.

Tablo 3.3: Doğal Gaz Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Dağıtım Lisansı	0	0	0	0	42	42	72
Depolama Lisansı	0	0	0	0		0	8
İhracat Lisansı	2	6	0	0		8	22
İletim Lisansı	0	0	1	0	1	2	15
İthalat Lisansı	8	12	5	0	6	31	70
Sıkıştırılmış Doğalgaz Lisansı*	4	6	2	1	3	16	96
Toptan Satış Lisansı	4	6	3	1	3	17	51
Toplam	18	30	11	2	55	116	334

* CNG lisansının kapsamı altında CNG Satış, CNG İletim-dağıtım ve OtoCNG olmak üzere üç tane CNG alt lisans türü bulunmaktadır. Tablo 3.3'deki CNG lisans sayıları, piyasadaki yılsonu itibarıyla mevcut üç CNG lisansı alt türü sayısının toplamından oluşmaktadır.

** Üretim yapan toptan satış lisansı sahibi şirket sayısı 10 olup 2020 yılı sonu itibarıyla bir adet Toptan Satış (Oto LNG) Lisansı sahibi bulunmaktadır.

Tablo 3.4: Lisanslı Doğal Gaz Depolama Tesisi Bilgileri

Lisans Sahibi	Tesis İli	Depolama Tipi	Lisanslara Kayıtlı Depolama Toplam Kapasitesi*** (m3)
TOREN DOĞALGAZ DEPOLAMA VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ*	MERSİN	Yeraltı	3.000.000.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)	İSTANBUL	Yeraltı	2.841.000.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)	AKSARAY	Yeraltı	850.000.000
GAZ DEPO VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ*	MERSİN	Yeraltı	1.000.000.000
ETKİ LİMAN İŞLETMELERİ DOĞALGAZ İTHALAT VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ**	İZMİR	LNG	166.631
EGE GAZ ANONİM ŞİRKETİ**	İZMİR	LNG	280.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)**	HATAY	LNG	263.000
BOTAŞ (BORU HATLARI İLE PETROL TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ)**	TEKİRDAĞ	LNG	255.000

*Tesis henüz faaliyete geçmemiştir.

** Sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG)

*** Miktarlar, faaliyette olan tesisler için lisanslarında kayıtlı 2020 yılına ait kapasite; faaliyette olmayan tesisler için ise faaliyete başlayacakları dönemde sahip olacakları depolama kapasite miktarlarıdır. Kurumumuz tarafından dördü yeraltı dördü de LNG terminali olarak verilmiş olan sekiz adet depolama lisansı bulunmaktadır. Verilmiş olan yer altı depolama lisansları kapsamında 2020 yılı sonu itibarıyla fiili yer altı depolama kapasitesi 3,691 milyar m³'e ulaşmıştır.

3.2.2. Sertifika İşlemleri

Doğal gaz piyasasında iç tesisat ve servis hatları ile yapım ve hizmet faaliyetlerini yürüten gerçek veya tüzel kişilere verilecek sertifikalara ilişkin usul ve esaslar, Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde belirlenmiştir.

Doğal gazla ilgili herhangi bir yapım ve hizmet faaliyeti, sertifika sahibi olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilemez. Sistemle ilgili; fizibilite, etüt, proje, müşavirlik, kontrol ve denetleme, yapım, servis, bakım ve onarım gibi hizmetleri yapacak olanlar da yapacakları faaliyetler için Kurumdan sertifika almak zorundadır.

Sertifikalar bir defada en az on, en fazla otuz yıllık süre için verilmektedir. Sertifikalar ayrıca vize işlemine tabidir. Sertifika sahibi, vizesi olmadan faaliyetine devam edemez. Vize süresi, sertifika yürürlük ve yapılan her yeni vize başlangıç tarihinden itibaren yapım ve hizmet sertifikası için iki yıl, iç tesisat ve servis hatları sertifikası için bir yıldır.

Sertifika verilmesini müteakip her sertifika sahibi için ayrı bir sicil dosyası açılmakta ve ilgili mevzuat hükümlerine göre sicil kayıtları tutulmaktadır. Yapım ve hizmet sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler Kurumun internet sayfasında, iç tesisat ve servis hatları sertifikası alan gerçek ve tüzel kişiler, sertifika aldığı dağıtım şirketinin internet sayfasında ilan edilmektedir.

Tablo 3.5: Doğal Gaz Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Sertifika İşlemleri (Adet)

Sertifika Tipi	Sertifika İşlem Türü					Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Sertifika Sayısı
	Sertifika Başvurusu	Sertifikanın Verilmesi	Sertifikanın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Sertifika Vizesi	Tadil Edilen Sertifika Sayısı		
Yapım ve Hizmet Sertifikası	105	108	61	213	38	525	1.007

3.3. Petrol Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

Petrol ile ilgili; rafinaj, işleme, madeni yağ üretimi, depolama, iletim, serbest kullanıcı ve ihrakiye faaliyetlerinin yapılması ve bu amaçla tesis kurulması ve/veya işletilmesi; akaryakıt dağıtımı, taşınması ve bayilik faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. Bu husustaki lisanslara ilişkin usul ve esaslar, Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde düzenlenmiştir. Faaliyet konularına göre Kurum tarafından verilen lisanslar; Rafinerici Lisansı, İşletme Lisansı, Madeni Yağ Lisansı, Depolama Lisansı, İletim Lisansı, Serbest Kullanıcı Lisansı, İhrakiye Teslimi Lisansı, Dağıtıcı Lisansı, Taşıma Lisansı, Bayilik Lisansı'dır.

Tablo 3.6: Petrol Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
Bayilik Lisansı	1.393	1.365	1.265	0	3.439	7.462	13.105
Dağıtıcı Lisansı	14	3	14	22	17	62	48
Depolama Lisansı	13	7	3	0	33	57	96
İhrakiye Teslimi Lisansı	8	2	5	0	8	20	66
İletim Lisansı	2	2	1	0	5	10	35
İşleme Lisansı	2	0	1	0	4	6	13
Madeni Yağ Lisansı	28	18	9	0	41	126	131
Rafinerici Lisansı	0	0	0	0	9	4	6
Serbest Kullanıcı Lisansı	10	8	16	0	2	35	27
Taşıma Lisansı	16	14	12	0	7	55	70
Toplam	1.486	1.419	1.326	22	3.565	7.837	13.597

Tablo 3.7: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Lisanslı Rafineri Tesisi Bilgileri

Lisans Sahibi	Tesis İli	Ham Petrol İşleme Kapasitesi (Ton/Yıl)	Depolama Kapasitesi (ton)
ERSAN PETROL SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ*	KAHRAMANMARAŞ	1.400.000	-
STAR RAFİNERİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	10.000.000	2.036.051
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	11.900.000	2.508.219
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	11.300.000	2.998.552
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	KIRIKKALE	5.400.000	1.265.563
TÜPRAŞ, TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	BATMAN	1.400.000	268.265

*Tesis henüz faaliyete geçmemiştir.

Tablo 3.8: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Petrol Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri

Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
ADANA	2.568	0,04
ANKARA	73.368	1,06
ANTALYA	438.880	6,33
ARTVİN	54.500	0,79
BALIKESİR	13.000	0,19
BURSA	2.000	0,03
ÇANAKKALE	8.581	0,12
DENİZLİ	122	0,00
DİYARBAKIR	9.744	0,14
ELAZIĞ	1.972	0,03
ERZURUM	4.934	0,07
GAZİANTEP	9.339	0,13
GİRESUN	43.130	0,62
HATAY	354.147	5,11
ISPARTA	728	0,01
MERSİN	2.066.644	29,79
İSTANBUL	736.430	10,62
İZMİR	819.617	11,82
KAYSERİ	789	0,01
KOCAELİ	864.888	12,47
KONYA	121	0,00
MALATYA	9.960	0,14
MARDİN	3.931	0,06
MUĞLA	18.286	0,26
NEVŞEHİR	1.091	0,02
SAMSUN	195.890	2,82

Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
TEKİRDAĞ	829.946	11,96
TRABZON	143.915	2,07
ŞANLIURFA	60	0,00
VAN	1.304	0,02
KIRIKKALE	200.669	2,89
BATMAN	16.763	0,24
BARTIN	9.326	0,13
Toplam	6.936.643	100

*Dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı alt başlığındaki depo kapasiteleri de dâhil edilmiştir.

3.3.1. Akaryakıt Harici Ürün İzinlerine Dair İşlemler

Akaryakıt haricinde kalan petrol ürünlerinin yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temininde uygunluk yazısı düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği "Akaryakıt Haricinde Kalan Petrol Ürünlerinin Yurt İçi ve Yurt Dışı Kaynaklardan Teminine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" 24.04.2013 tarihli ve 28627 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda; Kurumumuzdan uygunluk yazısı alınması şartıyla akaryakıt haricinde kalan petrol ürünlerinin yurt içinden temini sanayiciler, yurt dışından ithali doğrudan sanayiciler ya da sanayiciler adına ithalatçılar tarafından yapılabilmektedir. Tebliğ kapsamında 2020 yılında 1.057 adet Uygunluk Belgesi düzenlenmiştir.

3.3.2. Lisans Sahiplerine Yönelik Otomasyon Çalışmaları

3.3.2.1. Ulusal Marker

Ülkemiz petrol piyasasında dolaşımda olan akaryakıtın, piyasaya yasal yollardan girip girmediğinin tespit edilecek, kaçak ve standart dışı ürün satışının önlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesi ile Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına İlişkin Yönetmelik uyarınca, UM uygulaması 01.01.2007 tarihinde başlamıştır.

Uygulama kapsamında 2020 yılında ilgili lisans sahiplerine teslim edilen ve kullanılan UM ile işaretlenen akaryakıt miktarları yıllar bazında aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 3.9: Yıllar İtibariyle Kullanılan Ulusal Marker ve İşaretlenen Akaryakıt Miktarları

Yıllar	Lisans Türü	Teslim Edilen UM Miktarı (lt)	Kullanılan UM Miktarı (lt)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Biyodizel/ Etanol-Gazyağı Miktarı (m ³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı (m ³)
2007	Rafineri	105.502,64	100.936,65	2.550.960,00	9.813.110,00	0,00	12.364.070,00
	Dağıtıcılar	63.270,89	56.522,89	751.636,00	6.247.129,00	26.719,00	7.025.484,00
	Toplam	168.773,53	157.459,54	3.302.596,00	16.060.239,00	26.719,00	19.389.554,00
2008	Rafineri	99.646,23	97.632,10	2.632.398,00	9.527.443,00	0,00	12.159.841,00
	Dağıtıcılar	58.378,19	58.724,41	394.211,00	6.843.603,00	18.568,00	7.256.382,00
	Toplam	158.024,42	156.356,51	3.026.609,00	16.371.046,00	18.568,00	19.416.223,00

Yıllar	Lisans Türü	Teslim Edilen UM Miktarı (lt)	Kullanılan UM Miktarı (lt)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Biyodizel/ Etanol- Gazyağı Miktarı (m ³)	Toplam İşaretlenen Akaryakıt Miktarı (m ³)
2009	Rafineri	87.617,32	88.218,87	2.675.966,00	8.320.760,00	0,00	10.996.726,00
	Dağıtıcılar	66.726,45	66.141,29	276.821,00	7.975.514,00	12.231,00	8.264.566,00
	Toplam	154.343,77	154.360,16	2.952.787,00	16.296.274,00	12.231,00	19.261.292,00
2010	Rafineri	79.641,87	79.614,98	2.380.445,00	7.571.627,00	0,00	9.952.072,00
	Dağıtıcılar	80.050,80	78.335,93	367.442,00	9.405.426,00	18.591,00	9.791.459,00
	Toplam	159.692,67	157.950,90	2.747.888,00	16.977.053,00	18.591,00	19.743.532,00
2011	Rafineri	91.993,00	92.304,00	2.413.099,00	9.124.916,00	0,00	11.538.015,00
	Dağıtıcılar	72.401,00	72.963,00	193.624,00	8.903.953,00	22.982,00	9.120.559,00
	Toplam	164.394,00	165.267,00	2.606.723,00	18.028.869,00	22.982,00	20.658.574,00
2012	Rafineri	99.958,02	98.531,33	2.398.835,00	9.917.338,00	237,00	12.316.410,00
	Dağıtıcılar	74.187,38	74.738,16	66.004,00	9.245.186,00	30.915,00	9.342.105,00
	Toplam	174.145,40	173.269,49	2.464.839,00	19.162.524,00	31.152,00	21.658.515,00
2013	Rafineri	94.351,72	94.683,00	2.438.404,00	9.361.800,00	7.140,00	11.807.344,00
	Dağıtıcılar	95.664,74	90.253,68	17.806,00	11.180.726,00	68.796,00	11.267.328,00
	Toplam	190.016,47	184.936,69	2.456.210,00	20.542.526,00	75.936,00	23.074.672,00
2014	Rafineri	83.288,36	82.046,06	2.464.564,00	7.731.514,00	59.754,00	10.255.832,00
	Dağıtıcılar	110.635,56	109.330,47	2.051,00	13.558.513,00	105.822,00	13.666.386,00
	Toplam	193.923,93	191.376,54	2.466.616,00	21.290.027,00	165.577,00	23.922.220,00
2015	Rafineri	108.111,46	108.536,59	2.823.176,00	10.664.398,00	79.484,00	13.567.058,00
	Dağıtıcılar	108.758,10	109.350,88	0,00	13.516.467,00	152.793,00	13.669.260,00
	Toplam	216.869,56	217.887,47	2.823.176,00	24.180.865,00	232.277,00	27.236.318,00
2016	Rafineri	124.068,39	126.088,45	2.918.536,74	12.814.129,71	28.389,19	15.761.055,64
	Dağıtıcılar	111.493,34	108.872,34	0,00	13.455.607,96	153.577,87	13.609.185,83
	Toplam	235.561,73	234.960,79	2.918.536,74	26.269.737,67	181.967,06	29.370.241,47
2017	Rafineri	133.762,01	130.937,80	2.982.718,02	13.369.035,61	15.473,43	16.367.227,06
	Dağıtıcılar	119.137,46	117.971,15	0,00	14.588.287,66	158.433,03	14.746.720,69
	Toplam	252.899,47	248.908,95	2.982.718,02	27.957.323,26	173.906,46	31.113.947,74
2018	Rafineri	137.217,16	136.097,38	3.033.684,35	13.966.248,42	12.237,88	17.012.170,64
	Dağıtıcılar	107.606,46	108.945,34	0,00	13.412.442,25	205.871,57	13.618.313,81
	Toplam	244.823,61	245.042,72	3.033.684,35	27.378.690,66	218.109,44	30.630.484,46
2019	Rafineri	139.047,49	138.857,97	3.138.062,08	14.205.698,60	13.483,34	17.357.244,02
	Dağıtıcılar	98.834,02	101.826,72	0,00	12.508.538,44	219.817,70	12.728.356,14
	Toplam	237.881,51	240.684,69	3.138.062,08	26.714.237,04	233.301,04	30.085.600,17
2020	Rafineri	166.221,94	163.736,99	3.146.182,46	17.311.232,89	9.706,62	20.467.121,97
	Dağıtıcılar	78.661,95	77.805,28	0,00	9.583.784,42	141.862,36	9.725.464,78
	Toplam	244.883,89	241.542,22	3.146.182,46	26.895.017,32	151.568,98	30.192.768,76
Genel Toplam		2.796.233,96	2.770.003,67	40.066.627,65	304.124.428,95	1.562.885,98	345.753.942,60

Kurumca belirlenen şart ve seviyede UM, ilgili lisans sahipleri tarafından akaryakıtta eklenmekte ve ardından piyasaya arz edilmeden önce TÜBİTAK tarafından geliştirilen “*basitleştirilmiş kontrol cihazı*” ile kontrol edilmektedir. Piyasaya arz edilen akaryakıtın denetimlerinde yine TÜBİTAK tarafından üretilen “*Ulusal Marker Saha Kontrol Cihazı*” kullanılmaktadır. Petrol piyasasında serbest dolaşımda bulunan akaryakıtın denetimleri Kurumumuz ile İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan işbirliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

UM uygulaması neticesinde, ülke içerisinde yasal olarak serbest dolaşıma giren akaryakıt ile yasal olmayan akaryakıt ayrıştırılarak, ürün ikmal zincirinin her aşamasında ürün kalite denetimi yapılabilen ve kaçak akaryakıtın yurt içinde piyasaya arzı ve standart dışı akaryakıtın diğer akaryakıt ile karıştırılarak piyasaya sunulması engellenmektedir. Böylece piyasaya arz edilen akaryakıtın dolaylı olarak standartlara uygun olması da sağlanabilmektedir.

3.3.2.2. Akaryakıt Bayileri Otomasyon Sistemi

Petrol Piyasası Kanununun 7 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan “*Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular.*” hükmü çerçevesinde Kurumca gerekli çalışmalar yapılmış ve 06.07.2007 tarihli ve 26574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 27.06.2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. Söz konusu Kurul Kararının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde bulunan “*Akaryakıt istasyonlarında stok hareketleri ve akaryakıt alım satım işlemlerinin elektronik ortamda, günlük olarak izlenebilmesine yönelik bir istasyon otomasyon sistemi kurar. Merkez bağlantısı olan istasyon otomasyon sistemi ile bayilerindeki akaryakıt alım satım hareketlerini izler ve raporlar. Kayıt dışı ikmal ve satış tespit edilmesi halinde Kurumu derhal bilgilendirir.*” hükmü gereği otomasyon sistemleri kurma ve uygulama yükümlülüğü dağıtıcı lisansı sahiplerine verilmiştir. Söz konusu yükümlülük akaryakıt istasyonları için 30.06.2011 sabit köy pompaları ve tarımsal amaçlı satış tankerleri için 30.09.2011 tarihinde başlamıştır.

1240 sayılı Bayi Denetim Sistemi’ne ilişkin Kurul Kararı kapsamında dağıtıcı lisansı sahiplerinin, kurdukları denetim sistemi vasıtasıyla topladıkları verileri günlük ve aylık olarak Kurumumuza bildirme yükümlülükleri bulunmaktadır. Söz konusu verilerin bir kısmı EBİS kapsamında elektronik imzalı bildirim olarak alınmakta olup bir kısmı ise Kurumumuz web servisleri aracılığıyla Kurumumuza ulaştırılmaktadır. Kurumumuza ulaşan istasyon otomasyon sistemi verileri, Petrol Piyasası Kanunu kapsamında kaçak akaryakıt ile mücadelede görevli kurum ve kuruluşlar ile görevlerinin gerektirdiği ölçüde paylaşılmaktadır. Ayrıca, söz konusu veriler doğrultusunda oluşturulan istatistikî bilgiler haftalık olarak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile paylaşılmaktadır.

3.3.2.3. Petrol Depo Stok Takip Sistemi

Petrol piyasasında ulusal stok kapsamına giren depolama tesislerinde bulunan tanklardaki petrol miktarını ve seviyelerinin saatlik olarak elektronik ortamda izlenmesi ve bu sistemlerde oluşan verilerin, Kurumumuz tarafından da doğrudan takip edebilmesi için tank takip sisteminin kurulması çalışmaları tamamlanmıştır. Petrol Depo Stok Takip sistemine Kupon sistemi de eklenerek 01.01.2018 tarihi itibarı ile sistem hizmete sunulmuştur.

3.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisanslama Faaliyetleri

LPG ile ilgili; LPG Dağıtıcı, LPG Taşıma, LPG Depolama, LPG Otogaz Bayilik, LPG Tüpü İmalatı, LPG Tüpü Muayenesi, Tamiri ve Bakımı faaliyetlerinin yapılması için lisans alınması zorunludur. LPG lisansları kapsamında yapılacak faaliyetler ve lisans sahiplerinin yükümlülükleri, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilmiştir.

2020 yılı içerisinde LPG piyasasında gerçekleştirilen lisans işlemleri Tablo 3.10'da yer almaktadır.

Tablo 3.10: LPG Piyasasında 2020 Yılında Gerçekleştirilen Lisans İşlemleri (Adet)

Lisans Tipi	Lisans Başvurusu	Lisansın Verilmesi	Lisansın Sona Ermesi/ Erdirilmesi	Lisans İptali	Tadil Sayısı	Genel Toplam	Dönem Sonu Yürürlükteki Lisans Sayısı
LPG Dağıtıcı Lisansı	5	4	11	0	34	54	91
LPG Depolama Lisansı	20	19	25	0	24	88	99
LPG Otogaz Bayilik Lisansı	1.053	1.030	936	0	1.669	4.688	10.854
LPG Taşıma Lisansı	11	8	8	0	9	36	58
LPG Tüpü İmalatı Lisansı	1	1	2	0	0	4	10
LPG Tüpü Muayenesi Tamiri Bakımı Lisansı	14	14	17	0	15	60	80
Toplam	1.104	1.076	999	0	1.751	4.930	11.192

3.4.1. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kupon İzni Verme Faaliyetleri

Ulusal Petrol Stok Komisyonunun 2017/1 sayılı Kararı ve LPG Piyasasında Zorunlu Petrol Stoku ve Zorunlu Petrol Stokunun Kupon Sistemi Kapsamında LPG Olarak Tutulabilmesine Dair Karar kapsamında, 2020 yılında (2021 yılında hizmet vermek üzere) 9 Dağıtıcı ve 2 Rafinerici lisansı sahibi şirkete kupon izni verilmiştir.

28.03.2020 tarihli ve 31082 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.03.2020 tarih ve 9264-3 sayılı Kurul Kararı kapsamında ise, 3 Dağıtıcı ve 1 Rafinerici lisansı sahibi şirkete kupon izni verilmiştir.

Tablo 3.11: 2020 Yılı Sonu İtibariyle LPG Piyasası Depolama Lisansı Bilgileri

Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
ADANA	950	0,12
ADİYAMAN	1.115	0,14
AĞRI	70	0,01
AKSARAY	254	0,03
AMASYA	836	0,11
ANKARA	16.005	2,07
ANTALYA	37.254	4,82
ARTVİN	420	0,05
AYDIN	880	0,11
BALIKESİR	200	0,03
BATMAN	676	0,09
BURDUR	625	0,08

Tesis İli	Toplam Kapasite (m ³)	Toplam Depolama Kapasitesindeki Payı (%)
BURSA	552	0,07
ÇANKIRI	360	0,05
ÇORUM	930	0,12
DİYARBAKIR	2.595	0,34
ELAZIĞ	687	0,09
ERZURUM	4.035	0,52
ESKİŞEHİR	476	0,06
GAZİANTEP	575	0,07
GİRESUN	6.139	0,79
HATAY	225.800	29,23
IĞDIR	230	0,03
ISPARTA	1.755	0,23
İSTANBUL	15.180	1,97
İZMİR	118.963	15,40
KAHRAMANMARAŞ	1.280	0,17
KARABÜK	460	0,06
KARAMAN	70	0,01
KAYSERİ	2.023	0,26
KIRIKKALE	11.698	1,51
KİLİS	165	0,02
KOCAELİ	190.866	24,71
KONYA	4.331	0,56
MALATYA	1.985	0,26
MANİSA	945	0,12
MARDİN	1.795	0,23
MERSİN	6.100	0,79
NEVŞEHİR	230	0,03
NİĞDE	1.368	0,18
ORDU	345	0,04
OSMANİYE	4.016	0,52
SAMSUN	28.351	3,67
SİİRT	295	0,04
SİVAS	345	0,04
TEKİRDAĞ	53.864	6,97
TOKAT	935	0,12
TRABZON	21.633	2,80
VAN	575	0,07
YOZGAT	645	0,08
ZONGULDAK	629	0,08
Toplam	772.511	100

4. FİYAT OLUŞUMU ve TARİFELENDİRME FAALİYETLERİ

Bu bölümde elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarına ilişkin 2020 yılı içerisinde yürütülen tarifelendirme ile fiyat oluşumuna ilişkin faaliyetler yer almaktadır.

4.1. Elektrik Piyasası Tarifeleri

Elektrik piyasasında düzenlemeye tabi tarifelerin hazırlanmasına, incelenmesine, değerlendirilmesine, değiştirilmesine ve onaylanmasına ilişkin usul ve esaslar Elektrik Piyasası Tarifeler Yönetmeliği ve ilgili tebliğlerinde düzenlenmiştir. 2020 yılında tarife uygulamalarına dair alınan Kurul Kararları ve yapılan işlemlere dair önemli bilgiler aşağıda verilmektedir.

4.1.1. İletim Tarifesi

25.04.2020 tarihli ve 31109 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 22.04.2020 tarihli ve 9319 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik piyasasında iletim sistem işleticisi olarak faaliyet gösteren Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) için gelir tarife düzenlemelerine esas parametrelerin geçerli olacağı altıncı uygulama döneminin 1/1/2021 (dâhil)-31/12/2023 (dâhil) olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

31.12.2020 tarihli ve 31351(5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 30.12.2020 tarihli ve 9956 sayılı Kurul Kararı ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi'nin; İletim Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında, altıncı uygulama dönemi işletme giderleri ve yatırım bileşeni tablolarına istinaden altıncı uygulama dönemi sistem kullanım ve sistem işletim gelir gereksinimleri ile ilgili parametrelerin aşağıda yer alan şekilde onaylanmasına, karar verilmiştir.

	2021	2022	2023
Sistem Kullanım Gelir Gereksinimi (TL)	7.607.418.374	8.422.807.102	9.050.755.422
Sistem İşletim Gelir Gereksinimi (TL)	84.602.873	84.658.732	84.827.256
Reel Makul Getiri Oranı	%12,55		
Baz TÜFE Değeri	487,38		
Verimlilik Parametresi	%0		
Uygulama Dönemi	01/01/2021 - 31/12/2023		

31.12.2020 tarihli ve 31351(5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 30.12.2020 tarihli ve 9957 sayılı Kurul Kararı ile TEİAŞ'ın 2021 yılı sistem kullanım ve sistem işletim gelir tavanları Tablo 4.1'de yer aldığı şekliyle onaylanmıştır.

Tablo 4.1: TEİAŞ'ın 2021 Yılı Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Gelir Tavanları

	Sistem Kullanım	Sistem İşletim
2021 Gelir Tavanı (TÜFE=487,38 TL)	12.348.821.002	3.255.787.721

31.12.2020 tarihli ve 31351(5. Mükerrer) sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 30.12.2020 tarihli ve 9958 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2021 tarihinden itibaren TEİAŞ iletim sistemi sistem kullanım ve sistem işletim tarifeleri, 15 bölge bazında üreticiler ve tüketiciler için Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifelerini Hesaplama ve Uygulama Yönetim Bildirimi çerçevesinde Tablo 4.2'deki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.2: İletim Sistemi Sistem Kullanım ve Sistem İşletim Tarifeleri

Tarife Bölgesi	Üretim ⁽¹⁾			Tüketim ⁽¹⁾		
	Sistem Kullanım		Sistem İşletim	Sistem Kullanım		Sistem İşletim
	(TL/MW-Yıl)	(TL/MWh)	(TL/MWh)	(TL/MW-Yıl)	(TL/MWh)	(TL/MWh)
1	37.124,78	9,07	6,33	68.698,64	8,28	6,45
2	42.084,84	9,07	6,33	64.602,79	8,28	6,45
3	41.854,10	9,07	6,33	65.098,57	8,28	6,45
4	42.400,29	9,07	6,33	64.163,33	8,28	6,45
5	44.429,98	9,07	6,33	63.136,00	8,28	6,45
6	46.311,51	9,07	6,33	62.685,82	8,28	6,45
7	47.695,87	9,07	6,33	59.725,91	8,28	6,45
8	51.460,52	9,07	6,33	58.695,83	8,28	6,45
9	53.456,93	9,07	6,33	57.022,15	8,28	6,45
10	61.327,06	9,07	6,33	52.243,29	8,28	6,45
11	63.748,61	9,07	6,33	51.441,97	8,28	6,45
12	65.877,12	9,07	6,33	49.654,92	8,28	6,45
13	67.973,12	9,07	6,33	49.308,28	8,28	6,45
14	73.043,03	9,07	6,33	44.625,15	8,28	6,45
15	76.819,46	9,07	6,33	43.280,42	8,28	6,45

1) İletim ek ücreti dâhil edilmemiştir.

4.1.1.1. İletim Ek Ücreti

- 27.09.2020 tarihli ve 31257 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.09.2020 tarihli ve 9575 sayılı Kurul Kararıyla, 4628 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasının (h) bendi ve aynı Kanunun 10 uncu maddesinin (1-A) fıkrasının (e) bendi uyarınca 2021 yılında uygulanacak iletim ek ücreti, TEİAŞ'ın iletim tarifesinin %0,5'i (binde beşi) oranında belirlenmiştir.

4.1.2. Dağıtım ve Perakende Satış Tarifeleri

27.07.2019 tarihli ve 30844 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 25.07.2019 tarih ve 8750 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik piyasasında faaliyet gösteren dağıtım şirketleri ve görevli tedarik şirketlerinin gelir/tarife düzenlemelerine esas parametrelerin geçerli olacağı dördüncü uygulama dönemi 01.01.2021(dâhil)-31.12.2025(dâhil) olarak belirlenmiştir.

Dağıtım şirketleri tarafından, dağıtım sistemi kullanıcılarına ve genel aydınlatma alt abone grubundaki tüketicilere; görevli tedarik şirketleri tarafından, serbest olmayan tüketiciler ile serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmeyen ve 20.01.2018 tarihli ve 30307 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında tanımlanan düşük tüketimli tüketicilere 2020 yılının her tarife dönemi ile 2021 yılının ilk tarife dönemi için uygulanan tarife tablolarının onaylanmasına dair alınan Kurul Kararları Tablo 4.3'te gösterilmektedir.

Tablo 4.3: Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri Tarife Tablolarına Dair Kurul Kararları

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazetenin Tarih ve Sayısı
24.12.2020	9102	01.01.2020	28.12.2019-30992
26.03.2020	9270	01.04.2020	31.03.2020-31085
30.06.2020	9420	01.07.2020	01.07.2020 -31172
30.09.2020	9580	01.10.2020	01.10.2020-31261
30.12.2020	9954	01.01.2021	31.12.2020-31351

Dağıtım şirketlerinin 2021-2025 dördüncü uygulama dönemi sistem işletim gelir gereksinimleri ve ilgili parametreleri aşağıda yer alan tabloda belirtilen Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

Tablo 4.4: Dağıtım Şirketlerinin 2021-2025 Dördüncü Uygulama Dönemi Sistem İşletim Gelir Gereksinimlerinin ve İlgili Parametrelerin Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9894
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9895
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9898
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9899-1
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9901-1
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9902-1
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9903-1
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9904-1
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9905-1
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9906-1
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9907-1
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9908-1
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	24.12.2020	9909-1
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9910-1
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9911-1
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9912-1
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9913-1
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9914-1
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9915-1
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9916-1
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9919-1

Aşağıda yer alan tabloda belirtilen Kurul Kararları ile dağıtım şirketlerinin 2021 yılı sistem işletim gelir tavanları onaylanmıştır.

Tablo 4.5: Dağıtım Şirketlerinin 2021 Yılı Sistem İşletim Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9922-1
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9923-1
Akedaş Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9924-1
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9925-1
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9926-1
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9927-1
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9928-1
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9929-1
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9930-1
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9931-1
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9932-1
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9933-1
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	29.12.2020	9934-1
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	29.12.2020	9935-1

Aşağıda yer alan tabloda belirtilen Kurul Kararları ile görevli tedarik şirketlerinin 2021 yılı perakende satış gelir tavanları onaylanmıştır.

Tablo 4.6: Görevli Tedarik Şirketlerinin 2021 Yılı Perakende Satış Gelir Tavanlarının Onaylanmasına İlişkin Kurul Kararları

Görevli Tedarik Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Akedaş Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9924-2
Aras Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9925-2
Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9922-2
CK Akdeniz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9923-2
CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9927-2
CK Çamlıbel Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9928-2
Çoruh Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9929-2
Dicle Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9930-2
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9926-2
Enerjisa İstanbul Anadolu Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9933-2
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9938-2
Fırat Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9931-2
Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9932-2
Kayseri Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9934-2
Limak Uludağ Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9940-2
Meram Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9935-2
Osmangazi Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9936-2

Görevli Tedarik Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Sakarya Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9937-2
Trakya Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9939-2
Türkerler Vangölü Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9941-2
Yeşilirmak Elektrik Perakende Satış A.Ş.	29.12.2020	9942-2

Ayrıca; Tablo 4.7’de gösterildiği üzere 23/12/2015 tarihli ve 5965-1 ila 21 sayılı Kurul Kararları ile elektrik dağıtım şirketlerinin 01/01/2016 tarihinde başlayacak üçüncü uygulama dönemine ilişkin 2016-2020 yılları yatırım planları onaylanmış ve daha sonra alınan Kurul Kararlarıyla bazı elektrik dağıtım şirketlerinin 2016-2020 yılları yatırım planları revize edilmiştir.

Tablo 4.7: 2016-2020 Yılları Yatırım Planlarının Revize Edilmesine Dair Kurul Kararları

Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9789
Yeşilirmak Elektrik Dağıtım A.Ş.	20.08.2020	9502
Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.	20.08.2020	9501
Sakarya Elektrik Dağıtım A.Ş.	13.02.2020	9180
Osmangazi Elektrik Dağıtım A.Ş.	28.10.2020	9659
Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş.	16.04.2020	9304
AKEDAŞ Elektrik Dağıtım A.Ş.	02.07.2020	9427
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.11.2020	9723
Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.	18.10.2018	8134
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9774
Meram Elektrik Dağıtım A.Ş.	28.10.2020	9655
Kayseri ve Civarı Elektrik Türk A.Ş.	19.03.2020	9254
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9784
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	10.12.2020	9782
Fırat Elektrik Dağıtım A.Ş.	03.09.2020	9525
Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.	16.08.2018	8016
Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9032
Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.	16.04.2020	9306
Boğaziçi Elektrik Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9892
Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş.	26.12.2019	9031
Vangölü Elektrik Dağıtım A.Ş.	08.10.2020	9605

Tablo 4.8: 2020 Yılında Dağıtım Bölgesi Bazında Gerçekleşen Yatırım Tutarları (Cari Fiyatlarla-TL)

Dağıtım Bölgesi	2020 Yatırım Tutarı
TOROSLAR	1.001.098.976
BAŞKENT	1.099.826.243
OSMANGAZİ	527.051.702
DİCLE	781.996.953
BOĞAZIÇI	688.495.643
GDZ	519.470.385
YEŞİLIRMAK	367.194.162
MERAM	505.731.485
ADM	265.336.687
İSTANBUL A.Y.EDAŞ	395.565.926
ULUDAĞ	452.289.348
AKDENİZ	345.502.695
ARAS	208.386.909
ÇORUH	261.953.165
KAYSERİ	199.413.252
FIRAT	170.745.508
VANGÖLÜ	340.084.777
TRAKYA	209.001.241
AKEDAŞ	101.045.317
SAKARYA	197.018.067
ÇAMLİBEL	167.649.901
TOPLAM	8.804.858.340

Not: EDAŞ'lar tarafından, 31/12/2020 tarihi itibarıyla EBİS üzerinden bildirilen 2020 yılı yatırım tahmin bildirim beyanları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Elektrik dağıtım şirketlerinin 2016-2019 yıllarını kapsayan elektrik dağıtım yatırımlarının gerçekleşmeleri Tablo 4.9'da belirtilen Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

Tablo 4.9: 2016-2019 Yılları Yatırım Gerçekleşmelerine Dair Kurul Kararları

Dağıtım Bölgesi	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
TOROSLAR	26.11.2020	9724
BAŞKENT	10.12.2020	9772
OSMANGAZİ	03.12.2020	9750
DİCLE	12.11.2020	9693
BOĞAZIÇI	19.11.2020	9710
GDZ	24.09.2020	9569
YEŞİLIRMAK	23.07.2020	9469
MERAM	03.12.2020	9752
ADM	15.10.2020	9616
İSTANBUL A.Y.EDAŞ	24.09.2020	9571

Dağıtım Bölgesi	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
ULUDAĞ	17.09.2020	9555
AKDENİZ	26.11.2020	9726
ARAS	15.10.2020	9617
ÇORUH	10.09.2020	9541
KAYSERİ	03.09.2020	9526
FIRAT	10.09.2020	9539
VANGÖLÜ	22.10.2020	9634
TRAKYA	15.10.2020	9620
AKEDAŞ	03.09.2020	9527
SAKARYA	15.10.2020	9619
ÇAMLIBEL	12.11.2020	9691

Ayrıca, 22/10/2020 tarihli ve 9639 sayılı Kurul Kararı kabul edilen Elektrik Piyasası Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar (Usul ve Esas) 28/10/2020 tarihli ve 31288 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Usul ve Esaslar'ın yayımlanmasının akabinde elektrik dağıtım şirketlerinin 2021-2025 yıllarını kapsayan IV. Uygulama Dönemi Yatırım Tavanları 10/12/2020 tarihinde Tablo 4.10'da belirtilen Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

Tablo 4.10: 2021-2025 Dördüncü Uygulama Dönemi Yatırım Tavanı Kurul Kararları

Dağıtım Bölgesi	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı
TOROSLAR	10.12.2020	9790
BAŞKENT	10.12.2020	9775
OSMANGAZİ	10.12.2020	9787
DİCLE	10.12.2020	9779
BOĞAZİÇİ	10.12.2020	9776
GDZ	10.12.2020	9781
YEŞİLIRMAK	10.12.2020	9794
MERAM	10.12.2020	9786
ADM	10.12.2020	9768
İSTANBUL A.Y.EDAŞ	10.12.2020	9783
ULUDAĞ	10.12.2020	9792
AKDENİZ	10.12.2020	9679
ARAS	10.12.2020	9771
ÇORUH	10.12.2020	9778
KAYSERİ	10.12.2020	9785
FIRAT	10.12.2020	9780
VANGÖLÜ	10.12.2020	9793
TRAKYA	10.12.2020	9791
AKEDAŞ	10.12.2020	9770
SAKARYA	10.12.2020	9788
ÇAMLIBEL	10.12.2020	9777

Not: EDAŞ'lar tarafından, 31/12/2019 tarihi itibarıyla EBİS üzerinden bildirilen 2019 yılı yatırım tahmin bildirim beyanları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

4.1.2.1. Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedeli

29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9878 sayılı Kurul Kararı ile

- Bağlantı hattında hem havai hem de yeraltı kablolarının kullanılması durumunda, birim bedel hesaplanırken havai ve yer altı hatlarının her birinin uzunluğunun ayrı ayrı dikkate alınarak hesaplanmasına,
- 100 kW üzeri hatlar için bağlantı bedeli hesaplanırken, 100 kW'ya kadar olan 123,03 TL/metre fiyatına, 100 kW üzerindeki her kW'nın 0,6 TL/m ile çarpılması ile bulunan bedelin ilave edilerek hesaplanmasına,
- Şirket tarafından bağlantı hizmeti alan tüketiciye aşağıda yer alan TL/metre bazlı bedeller dışında başka bir ad altında herhangi bir bedel uygulanmamasına,
- Bağlantı bedeline esas güç olarak Dağıtım Sistemine Bağlantı Anlaşmasının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan ilgili mevzuat kapsamında belirtilen gücün esas alınmasına,
- Bu kapsamda aşağıdaki tablo 4.11'da yer alan bedellerin Kararın yürürlüğe girdiği tarih itibariyle 2021 yılı için Dağıtım Bağlantı Bedeli olarak uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.11: Dağıtım Sistemi Bağlantı Bedelleri

Bağlantı Bedeli	TL/metre
AG	
0-15 kW (dâhil)	
Yer altı	66,57
Havai	30,94
15-50 kW	
Yer altı	90,10
Havai	52,52
50-100 kW	
Yer altı	123,03
Havai	65,42
100 kW üzeri	
Yer altı	$123,03 + 0,6 \times (\text{Güç} - 100)$
OG	
Yer altı	314,53
Havai	84,08

4.1.2.2. Kesme-Bağlama Bedeli

29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9869 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2021 tarihinden itibaren Tablo 4.12'de yer alan kesme-bağlama bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.12: Kesme-Bağlama Bedelleri

Bağlantı Seviyesi	Kesme-Bağlama Bedeli (TL)
AG	20
OG	150

4.1.2.3. Güvence Bedeli

29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9868 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2021 tarihinden itibaren Tablo 4.13'de yer alan güvence bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.13: Güvence Bedelleri

Abone Grupları	Güvence Birim Bedeli (TL/kW)
Sanayi ve Ticarethane	106,9
Mesken	37,6
Şehit Aileleri ve Muharip Gaziler	18,8
Tarımsal Sulama, Aydınlatma ve Diğer	50,7

4.1.2.4. Sayaç Kontrol Bedeli

29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9870 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2021 tarihinden itibaren Tablo 4.14'de yer alan sayaç kontrol bedellerinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.14: Sayaç Kontrol Bedeli

Sayaç Tipi	Sayaç Kontrol Bedeli (TL)
Direkt bağlı tek fazlı aktif veya üç fazlı aktif ve/veya reaktif sayaçlar	27,8
Akım trafolu ve/veya gerilim trafolu aktif ve/veya reaktif sayaçlar	35,2

Bahsi geçen düzenlemelerin yanı sıra;

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9872 sayılı Kurul Kararı ile ilgili şebeke işletmecisi tarafından Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2021 yılı için tahsil edilebilecek başvuru bedeli aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

Tablo 4.15: Lisanssız Üretim Başvuru Bedeli (Dağıtım Şirketleri)

Kurulu Güç	Başvuru Bedeli (TL)
0-250 kW (dâhil) TL/Yıl	0
250 kW üzeri TL/Yıl	947,5

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9873 sayılı Kurul Kararı ile görevli tedarik şirketlerinin Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2021 yılı için tahsil edebileceği yıllık işletim bedeli aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.16: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Görevli Tedarik Şirketleri)

Kurulu Güç	İşletim Bedeli (TL/yıl)
0-250 kW (dâhil)	0
250 kW üzeri	1895,0

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9874 sayılı Kurul Kararı ile elektrik dağıtım şirketlerinin Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası gereğince 2021 yılı için tahsil edebileceği yıllık işletim bedeli aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.17: Lisanssız Üretim İşletim Bedeli (Elektrik Dağıtım Şirketleri)

Kurulu Güç	İşletim Bedeli (TL/yıl)
0-10 kW (dâhil)	0
10-250 kW (dâhil)	1.324,7
250 kW üzeri	2.649,5

4.1.3. Piyasa İşletim Tarifesi

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9834 sayılı Kurul Kararıyla, EPIAŞ'ın 2021 yılı piyasa işletim gelir tavanı Tablo 4.16'daki gibi belirlenmiş ve 9836 sayılı Kurul Kararıyla Elektrik Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılansınası İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi ve Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılansınası İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi kabul edilmiştir.

Tablo 4.18: EPIAŞ 2021 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı

2021 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı - Elektrik Piyasası Payı (TL - TÜFE=529,32)	169.785.385
2021 Yılı Piyasa İşletim Gelir Tavanı - Doğal Gaz Piyasası Payı (TL - TÜFE=529,32)	7.945.581

4.1.4. OSB Dağıtım Bedeli

Dağıtım lisansı sahibi Organize Sanayi Bölgelerinin 2021 yılında onaylı sınırları içerisindeki katılımcılarına uygulayacağı dağıtım bedelleri, 25/11/2020 tarihli ve 31315 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19/11/2020 tarihli ve 9709-1 ila 9709-181 sayılı Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

OSB yönetimleri Organize Sanayi Bölgelerinin Elektrik Piyasası Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik çerçevesinde dağıtım bedeli tekliflerini Sanayi veya Sanayi Harici tüketicileri ile Üreticiler için AG, OG, tek terimli ve çift terimli olarak sunabilmektedirler. Dağıtım bedeli değerlendirmeleri OSB'lerin birim enerji maliyet tahminleri, yatırım giderleri, işletme giderleri, kayıp enerji giderleri ve içinde buldukları dağıtım bölgeleri için öngörülen dağıtım tarife öngörülerini göz önüne alınarak "kıyaslama modeli" çerçevesinde yapılmaktadır.

4.1.5. EÜAŞ Toptan Satış Tarifesi

EÜAŞ'ın 2020 yılının tamamı ve 2021 yılının ilk tarife dönemi için onaylanan toptan satış tarifeleri Tablo 4.19 ve 4.20'de yer almaktadır.

Tablo 4.19: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri (Dağıtım Şirketlerine Teknik ve Teknik Olmayan Kayıp Enerji Satışları İle Görevli Tedarik Şirketlerine Yapılan Satışlarda)

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Aktif Elektrik Enerjisi Bedeli (Kırş/kWh)
26.12.2019	9101	01.01.2020	28.12.2019-30992	27,5683
26.03.2020	9269	01.04.2020	31.03.2020-31085	22,8311
30.06.2020	9419	01.07.2020	01.07.2020-31172	13,2000
30.09.2020	9579	01.10.2020	01.10.2020-31261	15,4894
30.12.2020	9953	01.01.2021	31.12.2020-31351(5.M)	20,5000

**Tablo 4.20: EÜAŞ Toptan Satış Tarifeleri
(Dağıtım Şirketlerine Genel Aydınlatma Kapsamında Yapılan Satışlarda)**

Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Yürürlük Tarihi	Yayımlandığı Resmi Gazete Tarih ve Sayısı	Aktif Elektrik Enerjisi Bedeli (Kırş/kWh)
26.12.2019	9101	01.01.2020	28.12.2019-30992	27,5683
26.03.2020	9269	01.04.2020	31.03.2020-31085	27,9900
30.06.2020	9419	01.07.2020	01.07.2020-31172	29,0000
30.09.2020	9579	01.10.2020	01.10.2020-31261	29,0000
30.12.2020	9953	01.01.2021	31.12.2020-31351(5.M)	33,0000

4.1.6. Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.12.2019 tarihli ve 9040-4 sayılı Kurul Kararı ile 5346 sayılı “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun” kapsamında; 2020 yılında geçerli olmak üzere, Türkiye Ortalama Elektrik Toptan Satış Fiyatı 26,63 Kırş/kWh olarak belirlenmiştir.

4.1.7. Elektrik Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları

- 31.03.2020 tarihli ve 31085 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26.03.2020 tarihli ve 9271 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı Nisan-Aralık dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında aşağıdaki şekilde revize edilmiştir.

Aylar	2020 Öngörülen YEKDEM Maliyeti (TL/MWh)
Nisan	121,02 (228,12) ¹
Mayıs	128,66 (216,89) ²
Haziran	106,82 (134,36) ³
Temmuz	100,67
Ağustos	105,91
Eylül	90,70
Ekim	92,25 (104,04) ⁴
Kasım	88,51 (106,36) ⁵
Aralık	90,10
Yıl Ortalama	102,74

- ¹18.04.2020 tarihli ve 31103 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 16.04.2020 tarihli ve 9311 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı Nisan dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında 228,12 TL/MWh olarak revize edilmesine karar verilmiştir.
- ²22.05.2020 tarihli ve 31134 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 21.05.2020 tarihli ve 9362 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı Mayıs dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında 216,89 TL/MWh olarak revize edilmesine karar verilmiştir.

- 320.06.2020 tarihli ve 31161 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 18.06.2020 tarihli ve 9401 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı Haziran dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında 134,36 TL/MWh olarak revize edilmesine karar verilmiştir.
- 401.10.2020 tarihli ve 31261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.09.2020 tarihli ve 9581 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı Ekim dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında 104,04 TL/MWh olarak revize edilmesine karar verilmiştir.
- 520.11.2020 tarihli ve 31310 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19.11.2020 tarihli ve 9708 sayılı Kurul Kararı ile 2020 yılı Kasım dönemi için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında 106,36 TL/MWh olarak revize edilmesine karar verilmiştir.
- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9871 sayılı Kurul Kararı ile görevli tedarik şirketlerinin dağıtım şirketlerinden aldıkları ödeme bildirim ve ikinci ihbar bırakma hizmetleri ile ilgili olarak 01.01.2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere aşağıdaki bedeller belirlenmiştir.

2021		
	AG	OG
Ödeme Bildirimi Bırakma Bedeli (TL/İşlem)	0,059	0,59
İkinci Bildirim Bırakma Bedeli (TL/İşlem)	1,19	11,93
Ödeme bildirimi ile birlikte İkinci Bildirim Bırakılması Durumunda Uygulanacak Bedel (TL/İşlem)	0	

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9877 sayılı Kurul Kararı ile Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ ile 5/10/2016 tarihli ve 6520 sayılı Kurul Kararının 4 üncü maddesi uyarınca belirlenen Otomatik Sayaç Okuma Sistemi kapsamında ilave veri talep edilmesi halinde tahsil edilecek bedelin 01/01/2021 tarihinden itibaren aşağıdaki şekilde uygulanmasına karar verilmiştir.

2021	Sayaç/Ay
OSOS İLAVE VERİ TALEBİ BEDELİ	8,8 TL

- 03.07.2020 tarihli ve 31174 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 02.07.2020 tarihli ve 9422 sayılı Kurul Kararı ile 3/12/2017 tarihli ve 7524 sayılı Kurul Kararının Yürürlükten Kaldırılarak ekte verilen Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliğinin 110 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrası Uyarınca Beklenen Uzlaştırma Dönemi Üretim/Tüketim Miktarından Sapma Miktarı ile Üretim Planından Sapmaya İlişkin Tutarın Hesaplanmasında Kullanılacak Fiyatın Belirlenmesine Dair Katsayının Belirlenmesi Hakkında Karar kabul edilmiştir. Karar 01.08.2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- 24.07.2020 tarihli ve 31195 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.07.2020 tarihli ve 9467 sayılı Kurul Kararı ile "Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve

Esaslar”da değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişiklik Usul ve Esasların “Üretim faaliyetleri için tarifelerin uygulanması” başlıklı 18 inci maddesine aşağıda yer alan fıkraların eklenmesinden ibarettir.

“(5) Yeşil tarife: 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrası kapsamında, yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla Kurul tarafından belirlenen tarifedir.

(6) Yeşil tarife, ilgili tüketicinin Yeşil tarifeyi seçmesi durumunda tarife tablolarında yer alan birim fiyatlar üzerinden uygulanır. Tüketici Yeşil tarifeye geçme talebini yazılı olarak görevli tedarik şirketine yapar. Tarife değişikliği, talep tarihinin içinde bulunduğu dönem sonundaki endeks tespitleri ile çıkarılacak faturayı takip eden ilk fatura döneminde yerine getirilir. Yeşil tarifeye geçme talebi bir takvim yılında en fazla iki kez yapılır.”

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9875 sayılı Kurul Kararı ile “Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 36 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendi gereğince tahsil edilebilecek işlem bedelinin 2021 yılı için aşağıda yer aldığı şekilde belirlenmesine

İşlem	İşlem Bedeli
Pay devri	0 TL
Diğer işlemler	602,7 TL

karar verilmiştir.”

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9876 sayılı Kurul Kararı ile “Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri hakkında 2021 yılı için aşağıda yer alan bedellerin belirlenmesine,

İşlem	İşlem Bedeli
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje onayı	144,6 TL
10 kW ve altı çatı ve cephe uygulamalı güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri için proje kabulü	191,7 TL

karar verilmiştir.”

- 29.12.2020 tarihli ve 31349 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 24.12.2020 tarihli ve 9878 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği kapsamında 10 kW üstü Lisanssız güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisleri için elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılacak proje onay ve kabul işlemleri hakkında 2021 yılı için ekte yer alan bedellerin belirlenmesine,

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİM TESİSLERİ PROJE ONAY VE KABUL BEDELLERİ			
LÜY KAPSAMINDA GES TESİSLERİNİN PROJE ONAY BEDELİ	BEDEL TL (KDV hariç)	LÜY KAPSAMINDA GES TESİSLERİNİN KABUL BEDELLERİ	BEDEL TL (KDV hariç)
10 kWe - 100 kWe (100 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	309,4	10 kWe - 100 kWe (100 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	588,7
100 kWe - 300 kWe (300 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	1.177,4	100 kWe- 300 kWe (300 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	1.701,0

GÜNEŞ ENERJİSİNE DAYALI LİSANSIZ ELEKTRİK ÜRETİM TESİSLERİ PROJE ONAY VE KABUL BEDELLERİ			
300 kWe - 500 kWe (500 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	2.518,9	300 kWe- 500 kWe (500 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	2.507,1
500 kWe - 700 kWe (700 kWe dahil) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	3.733,00	500 kWe- 700 kWe (700 kWe dahil) LÜY kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	4.089,50
700 kWe - 1000 kWe (1000 kWe hariç) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Elektrik Proje Onayı	5728,4	700 kWe - 1 MWe (1 MWe hariç) LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Kabul Bedeli	5.789,6
1 MWe üzeri LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Beher MWe İçin Elektrik Proje Onayı; LÜY kapsamındaki 1 MWe üzeri GES üretim tesislerinde beher MWe için, 700 kWe - 1000 kWe indisindeki hizmet bedelinin %50'si oranında ilave proje onayı hizmet bedeli alınır.	2.864,5	1 MWe üzeri LÜY Kapsamında GES Üretim Tesislerinin Beher MWe İçin Kabul Bedeli; LÜY kapsamındaki 1 MWe üzeri GES üretim tesislerinde beher MWe için, 700 kWe - 1000 kWe indisindeki hizmet bedelinin %50'si oranında ilave kabul bedeli alınır.	2.895,1

karar verilmiştir."

- 31.12.2020 tarihli ve 31351(5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 30.12.2020 tarihli ve 9955 sayılı Kurul Kararı ile 2021 yılı için tedarik edilen birim enerji miktarı başına öngörülen YEKDEM maliyetinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesi kapsamında aşağıdaki şekilde belirlenmesine karar verilmiştir.

Aylar	2021 Öngörülen YEKDEM Maliyeti (TL/MWh)
Ocak	98,44
Şubat	115,49
Mart	142,35
Nisan	154,67
Mayıs	155,47
Haziran	129,20
Temmuz	128,05
Ağustos	130,89
Eylül	115,35
Ekim	107,85
Kasım	119,77
Aralık	104,22

4.1.8. Lisans Bedelleri

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9841 sayılı Kurul Kararı ile Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 43 üncü maddesi uyarınca 2021 yılında uygulanacak olan önlisans ve lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, önlisans ve lisans tadili, önlisans ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

4.2. Doğal Gaz Piyasası Tarifeleri

Doğal gaz piyasası tarifelerine ilişkin düzenlemeler, 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliği kapsamında yapılmaktadır.

4.2.1. İletim ve Sevkiyat Kontrol Tarifeleri

03.10.2013 tarihli ve 4638-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen “Doğal Gaz İletim Lisansı Sahibi Şirketlerin Tarifelerine Esas Gelir Tavanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar” çerçevesinde BOTAŞ’ın 2021 yılı iletim ve sevkiyat kontrol bedellerinin belirlenmesine yönelik 19.11.2020 tarihli ve 9707 sayılı Kurul Kararı, 20.11.2020 tarihli ve 31310 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kararla belirlenen iletim kapasite bedeli üst sınırları Tablo 4.21’de gösterilmektedir.

Tablo 4.21: İletim Kapasite Bedeli Üst Sınırları

Noktalar	(TL/Sm ³ -Gün)	(TL/kWh-Gün)
Giriş Noktaları	0,000648	0,00006090
Çıkış Noktası	0,026397	0,00248092
İhracat Çıkış Noktası (Yunanistan)	0,054915	0,00516118

BOTAŞ’ın iletim hizmet bedeli üst sınırı ise aynı Kurul Kararı ile aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Tablo 4.22: BOTAŞ’ın İletim Hizmet Bedeli Üst Sınırı

	(TL/Sm ³)	(TL/kWh)
İletim Hizmet Bedeli	0,038877	0,00365385

29.12.2019 tarihli ve 30993 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, 26.12.2019 tarihli ve 9036 sayılı Kurul Kararı ile 03.10.2013 tarihli ve 4638-1 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen “Doğal Gaz İletim Lisansı Sahibi Şirketlerin Tarifelerine Esas Gelir Tavanlarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” çerçevesinde 23.05.2003 tarihli ve DİL/148-17/021 numaralı iletim lisansı sahibi BOTAŞ’ın üçüncü uygulama dönemine ilişkin iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine esas yıllık gelir gereksinimlerinin belirlenmesine yönelik Karar alınmıştır. Söz konusu Kararla BOTAŞ’ın iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine ilişkin üçüncü uygulama dönemi 2020 - 2022 olarak, iletim ve sevkiyat kontrol tarifelerine ilişkin reel makul getiri oranı %11,52 (vergi öncesi), net reel makul getiri oranı % 10,893 (vergi öncesi) olarak belirlenmiştir. BOTAŞ’ın üçüncü uygulama dönemine ilişkin yıllık yatırım tavanı ve gelir gereksinimleri sırasıyla Tablo 4.23 ve 4.24’de yer almaktadır.

Tablo 4.23: BOTAŞ’ın Üçüncü Uygulama Dönemi Yatırım Tavanı

	2020	2021	2022
Yatırım Tavanı (TL) ¹	754.116.406	1.152.083.349	640.263.000

¹Bu tutarlar Yİ-ÜFE =449,96 fiyatlarıyladır.

Tablo 4.24: BOTAŞ’ın Üçüncü Uygulama Dönemi Gelir Gereksinimi

	2020	2021	2022
Gelir Gereksinimi (TL) ¹	3.148.131.989	3.226.998.030	3.270.274.834

¹Bu tutarlar Yİ-ÜFE =449,96 fiyatlarıyladır.

4.2.2. Bağlantı Tarifeleri

16.12.2020 tarihli ve 31336 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 10.12.2020 tarihli ve 9795 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Bağlantı ve Hizmet Bedellerine İlişkin Usul ve Esaslarda yer verilen bedellerin belirlenmesine yönelik karar alınmıştır. 2021 yılına ilişkin güncellenmiş bedeller Tablo 4.25'de yer almaktadır.

Tablo 4.25: Dağıtım Şirketleri İçin Belirlenen Bağlantı Tarifeleri

BAĞLANTI BEDELLERİ	2020 Yılı	2021 Yılı
Abone Bağlantı Bedeli (TL)	656,7	749
İlave Abone Bağlantı Bedeli (TL/100 m2)	570,5	651
Bağlantı Kontrol ve Onay Bedeli (İlk 100 metre için) (TL)	570,5	651
Bağlantı Kontrol ve Onay Bedeli (İlave her 1 metre için) (TL)	3,5	4
Güvence Bedeli Kombi (TL/Adet)	563,9	620
Güvence Bedeli Soba (TL/Konut)	503	551
Güvence Bedeli Merkezi Sistem (TL/BBS)	503	551
Güvence Bedeli Ocak (TL)	29,8	35
Güvence Bedeli Şofben (TL)	60,8	70
Ön Ödemeli Sayaç Değişim Bedeli (TL)	268,7	306
Sayaç Açma Kapama Bedeli (TL)	26,5	30
Servis Kutusu Söküm Bedeli (TL)	227,8	260

4.2.3. İç Tesisat Proje Onay, Kontrolörlük, Test ve İşletmeye Alma İşlemleri Bedelleri

Doğal gaz dağıtım şirketlerinin iç tesisat proje onay, kontrolörlük, test ve işletmeye alma işlemleri bedelleri üst sınırlarına ilişkin alınan 10.12.2020 tarihli ve 9795 sayılı Kurul Kararı 16.12.2020 tarihli ve 31336 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 2021 yılına ilişkin güncellenmiş bedeller Tablo 4.26'da gösterilmektedir.

Tablo 4.26: Kurum Tarafından Belirlenen İç Tesisat Proje Onay, Kontrol, Test ve İşletmeye Alma Üst Bedelleri

İÇ TESİSAT İŞLEM BEDELLERİ	2020 Yılı	2021 Yılı
SAYAÇ TİPİ		
G4, G6 (TL/Adet)	45,3	52
G10, G16, G25 (TL/Adet)	85,1	97
G40, G65, G100 (TL/Adet)	170,3	194
G160, G250, G400 (TL/Adet)	258,7	295
G400'den büyük (TL/Adet)	348,3	397
Kolon Hattı (TL/Proje)	45,3	52

4.2.4. Toptan Satış Tarifeleri

22.12.2011 tarihli ve 3577 sayılı Kurul Kararı ile 01.01.2012 tarihinden itibaren bu konuda yeni bir düzenleme yapılmaya kadar uygulanmak üzere, doğal gaz toptan satış fiyatlarının taraflar arasında serbestçe belirlenmesi kararlaştırılmış olup söz konusu uygulama halen devam etmektedir.

4.2.5. Perakende Satış Tarifeleri

01.07.2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 22.06.2017 tarihli ve 7139 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilmiş olan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri İçin Tarife Hesaplama Usul ve Esasları (Metodoloji), 30.05.2019 tarihli ve 8647-2 sayılı Kurul Kararı ile değişik 10/07/2014 tarihli ve 5120-1 sayılı Kurul Kararı 2017-2021 tarife uygulama dönemi perakende satış tarifelerine yönelik olarak aşağıda belirtilen Kurul Kararları alınmıştır.

Tablo 4.27: 2020 Yılında Perakende Satış Tarifeleri Hakkında Kurul Kararı Alınan Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri

Doğal Gaz Dağıtım Şirketi Unvanı	Kurul Karar Tarihi	Kurul Karar Sayısı	Kapsamı
Aksa Mustafakemalpaşa Susurluk Karacabey Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	27.02.2020	9218	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Kızılcahamam Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	27.02.2020	9214	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Aksa Bandırma Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	02.04.2020	9282	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
İzmir Doğalgaz Dağıtım Ticaret ve Taahhüt A.Ş.	25.06.2020	9413	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Enerya Kapadokya Gaz Dağıtım A.Ş.	25.06.2020	9412	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Armadaş Arsan Maraş Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	25.06.2020	9411	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
Palen Enerji Doğalgaz Dağıtım Endüstri ve Ticaret A.Ş.	25.06.2020	9410	Tüketim Tahmini Kaynaklı Birim Bedel Revizyonu
İzmirgaz Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	23.07.2020	9472	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Kargaz Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.08.2020	9508	CNG Fiyat Farkı ve İlave Yatırım Talepleri Nedeniyle Tarife Revizyonu
Kırgaz Kırıkkale Kırşehir Doğal Gaz Dağıtım Pazarlama Ticaret A.Ş.	20.08.2020	9500	Genişleme Nedeniyle Tarife Revizyonu
Palen Enerji Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	10.09.2020	9543	Genişleme Nedeniyle Tarife Revizyonu
Armadaş Arsan Maraş Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	24.09.2020	9568	Genişleme Nedeniyle Tarife Revizyonu
Palgaz Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	28.10.2020	9658	Eksik Yatırım Tavanı Gerçekleşmesi Nedeniyle Tarife Revizyonu
Akmercan Cepa Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.11.2020	9739	İkinci tarife uygulama dönemi Perakende Satış Tarifelerinin Belirlenmesi
Gazdaş Gaziantep Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	26.11.2020	9730	CNG Fiyat Farkı Talebi Nedeniyle Tarife Revizyonu
Akmercan Delta Doğalgaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	26.11.2020	9729	İkinci tarife uygulama dönemi Perakende Satış Tarifelerinin Belirlenmesi
Trakya Bölgesi Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.	24.12.2020	9893	CNG Fiyat Farkı Talebi ve Eksik Yatırım Tavanı Gerçekleşmesi Nedeniyle Tarife Revizyonu
Uşak Doğal Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	30.12.2020	9959	İlave Yatırım Talebi Nedeniyle Yatırım Tavanı Revizyonu
Enerya Konya Gaz Dağıtım Anonim A.Ş.	30.12.2020	9947	Genişleme Nedeniyle Tarife Revizyonu
Enerya Denizli Gaz Dağıtım A.Ş.	30.12.2020	9946	Genişleme Nedeniyle Tarife Revizyonu

4.2.6. Doğal Gaz Piyasası ile İlgili Alınan Diğer Tarife Kurul Kararları

- 22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9837 sayılı Kurul Kararı ile "Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasası İşletim Gelir Tavanının Karşılınması İçin Uygulanacak Bedel ve Komisyonlar ile Uygulamaya İlişkin Yöntem Bildirimi"nde ifade edilen ücretlerin belirlenmesine yönelik karar alınmıştır. Karar 01.01.2021 tarihi itibarıyla yürürlüktedir. Kararda yer alan 2021 yılında Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasasında geçerli olacak KDV dâhil birim ücretler aşağıda yer aldığı gibidir.

Ücret Adı	Birim Fiyat
Birim İşletim Ücreti	0,000795TL/Sm ³
Birim Dengesizlik Uzlaştırma İşletim Ücreti	0,004767 TL/Sm ³
Yıllık Katılım Ücreti	17.657 TL
Kabul Edilmeyen İtiraz Ücreti	200 TL/adet

4.2.7. Lisans Bedelleri

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9844 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 4646 sayılı Kanun ile değişik (B) fıkrasının (a) bendi uyarınca doğal gaz piyasasında 2021 yılında uygulanacak katılma payı belirlenmiştir.

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9842 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca 2021 yılında uygulanacak olan lisans alma, yıllık lisans, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9843 sayılı Kurul Kararı ile Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliği uyarınca 2021 yılında uygulanacak olan sertifika alma, sertifika yenileme, sertifika tadili, sertifika sureti çıkartma, sertifika vize bedelleri ile iç tesisat ve servis hatları sertifikası vermekle yükümlü dağıtım şirketlerinin alacağı hizmet bedelleri belirlenmiştir.

4.3. Petrol Piyasası Tarifeleri

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun yürürlüğe girmesini müteakiben 01.01.2005 tarihinden itibaren serbest fiyat uygulamasına geçilmiştir. Petrol alım satımında fiyatların en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa koşulları dikkate alınarak oluşturulacağı kabul edilmiştir. Yerli ham petrol için, teslim yeri olan en yakın liman veya rafineride teşekkül eden "Piyasa Fiyatı" fiyat olarak kabul edilmiştir.

Petrol piyasasında tarifeler tabi olduğu işlem açısından dört kategoride ele alınabilir. Bunlar;

- Onaya Tabi Tarifeler: İletim lisansı kapsamında yürütülen taşıma faaliyetine ilişkin iletim tarifesi ile iletim hatlarıyla bağlantılı depolama tesislerindeki lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeleri ifade eder.
- Bildirime Tabi Tarifeler: Kuruma bildirildikten sonra uygulanmaya başlanan, işleme ve iletim hatları ile bağlantılı olmayan lisanslı depolama faaliyetlerine ilişkin tarifeler ile rafinerici ve dağıtıcı lisans sahiplerinin tavan fiyat tarifelerindeki değişiklikleri ifade eder.
- Fiyat İlanı: Onay ve bildirim gerektirmeyen, bayilik lisansı sahipleri tarafından akaryakıt istasyonlarında görünür şekilde yerleştirilmiş panolarda, akaryakıt tavan fiyatları olarak ilan edilen fiyatları ifade eder.
- Fiyat Listesi: İşleme lisansı sahipleri tarafından lisansları kapsamındaki ürünlere ilişkin Kuruma bildiri yapılan ve uygulamaya girmesi sağlanan fiyat listelerindeki değişiklikleri ifade eder.

Dağıtıcıların akaryakıt "depo fiyatları" ile bayilere "tavsiye ettikleri" veya bayiler adına belirledikleri "tavan fiyat"ların elektronik ortamda bildiri ve izlenmesine ilişkin veri tabanı oluşturulmuştur. Veri tabanı, dağıtım şirketlerinin elektronik bildirimleri ile güncellenmektedir. Veri tabanındaki verilerin derlenmesi neticesinde kamuoyuna illere göre bayi tavan fiyatları ve Kamu İhale Mevzuatı kapsamında, akaryakıt fiyat farkı hesaplamalarında kullanılmak üzere, en yüksek işlem hacimli sekiz şirketin İstanbul Avrupa Yakası ortalama akaryakıt fiyatları ilan edilmektedir.

5015 sayılı Kanunun fiyat oluşumuna ilişkin 10 uncu maddesinde rafineri ve dağıtıcı lisansı sahibi şirketler ile ilgili olarak, “Rafinerici ve dağıtıcı lisansı kapsamında yapılan piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatlar, en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak, lisans sahipleri tarafından hazırlanan tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirilir.” hükmü yer almaktadır. Bu hüküm çerçevesinde; piyasa payları piyasanın yaklaşık %90’ına sahip olan piyasa aktörlerinden rafinerici lisansı sahibi TÜPRAŞ ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin piyasa payları itibarıyla fiyatlandırma uygulamaları;

- Fiyat oluşumu,
- Ülkemizdeki akaryakıt fiyatları,
- Bu fiyatların yıllar itibarıyla değişimi,
- Türkiye dağıtım ve bayi paylarının değişimi,
- Fiyat hareketlerinin tüketicilere yansıtılması,
- En yakın erişilebilir dünya serbest piyasasında oluşan fiyatlar ile Türkiye-AB karşılaştırmaları

çerçevesinde incelenmektedir. Bu incelemeler neticesinde elde edilen bulgular muhtelif zamanlarda piyasa katılımcıları ve ilgili Bakanlıklarla bir araya gelinerek değerlendirilmektedir.

Dağıtıcı, iletim ve depolama lisansı almak üzere Kuruma başvuruda bulunan şirketlerin tarife dosyalarına ilişkin görüş verilmiştir. Ayrıca depolama ve iletim tarifelerinin tadil edilmesine ilişkin işlemler sonuçlandırılmıştır.

Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin üçüncü fıkrasında “Tarife dosyası uygun bulunmayan lisans başvurularının” reddedileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda, Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığına yapılan lisans başvuruları ekindeki tarife dosyaları incelenerek ilgili daireye görüş bildirilmiştir.

Enerji Piyasası Bildirim Yönetmeliği kapsamında bildirim sisteminin fiyatlara ilişkin bölümünün yönetilmesi işlemleri yapılmakta, fiyat bildirimleri takip edilmekte, gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmaktadır.

- Bildirim sistemi üzerinden yurtiçi fiyatların takibinin yapılmasının yanı sıra, Platts aboneliği kapsamında Akdeniz piyasası başta olmak üzere ham petrol (Brent-dated) ve benzin, motorin, fueloil türleri, gazyağı, jet yakıtı gibi ürün fiyatlarının FOB ve CIF fiyatları, AB ülkelerinin vergili ve vergisiz akaryakıt bayi satış fiyatları gibi yurt dışı fiyat hareketleri de takip edilmektedir. Elde edilen verilerden raporlar üretilmekte, tavan fiyat belirlenmesi sürecinde olduğu gibi dağıtıcı ve rafinerici lisansı sahiplerinin en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa fiyat oluşumu kapsamında fiyat hareketlerini izlemek üzere analizlerde kullanılmaktadır. Bu çerçevede, 2014 yılında aylık olarak yayımlanmasına başlanan *Petrol Piyasası Fiyatlandırma Raporlarının* Kurumun internet sitesinde yayımlanmasına devam edilmiştir.

4.3.1. Lisans Bedelleri

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9845 sayılı Kurul Kararı ile petrol piyasasında 2021 yılında uygulanacak olan lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı (vize), lisans sureti çıkartma, tarife onayı, akaryakıt ticaret izni ve kupon hizmeti izin bedelleri belirlenmiştir.

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9846 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik (C) bendinin (a) alt bendi uyarınca petrol piyasasında faaliyet gösterecek lisans sahibi gerçek ve tüzel kişilerin ödemekle yükümlü oldukları 2021 yılı için uygulanacak katılma payı oranları belirlenmiştir.

4.4. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Fiyatlar

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, LPG alım satımında fiyatların, erişilebilir dünya serbest piyasa koşullarına göre oluşmasını öngörmektedir. Kanuna göre, rafinericiler ve dağıtıcılar, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin fiyatları, erişilebilir dünya serbest piyasalarındaki fiyat oluşumunu dikkate alarak, tavan fiyatlar olarak Kuruma bildirmektedirler.

Bu kapsamda rafinericiler ve dağıtıcıların, lisansları kapsamında yaptıkları piyasa faaliyetlerine ilişkin vermiş oldukları tavan fiyat bildirimleri dikkate alınarak yurtiçi LPG fiyatlarındaki gelişmeler düzenli olarak izlenmiştir. Düzenli olarak Kuruma verilen bildirimlerin yanı sıra otogaz fiyatları üzerine kapsamlı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Ülkemiz LPG piyasasındaki fiyatlardaki gelişmeler AB ülkelerindeki fiyat hareketleri ile karşılaştırılmıştır.

4.4.1. Lisans Bedelleri

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9847 sayılı Kurul Kararı ile 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği uyarınca sıvılaştırılmış LPG piyasasında 2021 yılı için uygulanacak olan lisans alma, lisans tadili, süre uzatımı (vize) ve lisans sureti çıkartma bedelleri belirlenmiştir.

22.12.2020 tarihli ve 31342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 17.12.2020 tarihli ve 9848 sayılı Kurul Kararı ile 4628 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin 5015 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değişik (D) bendinin (a) alt bendi ve LPG Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 41 inci maddesi uyarınca LPG piyasasında 2021 yılı için uygulanacak katılma payı oranları belirlenmiştir.

5. BİLİŞİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde Kurum bünyesinde bilişim hizmetleri kapsamında 2020 yılında yürütülen faaliyetler anlatılmaktadır. Bilişim sistemleri kapsamında EPVYS, EBİS, EPARS, EBYS, VEPS ve KKP'nın Kurum bünyesinde kurulumu yapılmış olup, söz konusu sistemlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. BGYS işletilmesi ve Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı 2020-2023 kapsamında ciddi mesafeler kat edilmiştir.

5.1. Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)

Kurumda işletilen BGYS ile alınmış olan TS ISO/IEC 27001:2013 sertifikası kapsamında belge yenileme çalışmaları başarıyla tamamlanmıştır.

Sektörel SOME'lerin Kurumsal SOME'ler üstünde etkin bir denetim ve yaptırım gücüne sahip olması için gereken mevzuat düzenlemelerinin yapılması ve ardından denetimlerin gerçekleştirilmesi çalışmaları kapsamında 13.07.2017 tarihli ve 30123 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Enerji Sektöründe Kullanılan Endüstriyel Kontrol Sistemlerinde Bilişim Güvenliği Yönetmeliği" uyarınca, denetim faaliyetleri yaşanan küresel Covid-19 salgını nedeniyle yapılamamış, bunun yerine sektör bilgi güvenliği faaliyetlerini uzaktan izleme gerçekleştirilmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uyum yükümlülüğü çerçevesinde Kurumda uyumlaştırma projesi 2020 yılı içerisinde başlatılıp tamamlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından hazırlanarak 27.07.2020 tarihinde erişime açılan Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi'ne uyum çerçevesinde ilgili gerek Kurumumuzda gerekse enerji sektöründe kritik altyapı olarak tanımlanmış işletmelerde çalışmalara başlanması sağlanmıştır.

Enerji sektöründe siber güvenlik olgunluk modeli çalışmaları devam ettirilmiştir.

5.2. Bilişim Altyapı Sistemleri ve Destek Hizmetleri

Kurum envanterinde mevcut ücretli Linux sürümlerinin ücretsiz sürümlerine geçişleri gerçekleştirilmiştir. Linux işletim sistemi üzerinde çalışan bazı açık kaynak ürünlerin işlevleri ise Kurumda kullanılan ve hâlihazırda lisansı mevcut ürünler ile gerçekleştirilebilecek şekilde aktarılmıştır.

Eski hizmet binasında çalışmakta olan ve ekonomik ömrünü doldurmuş blade sunucular ve veri depolama ünitesinin yeni hizmet binasına taşınması gerçekleştirilmiştir. Söz konusu cihazlar yeni veri merkezi içinde konumlandırılmış ve Kurum sistemine entegrasyonu sağlanmıştır. Test sunucularının bu ortamda barındırılabilmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

Covid-19 pandemisi sebebi ile uzaktan çalışacak personel sayısında yaşanan artışı karşılayabilmek amacı ile mevcut kullanılan lisans sayısı artırılarak Kurum personelinin tamamının uzaktan çalışması sağlanmıştır.

Kurum VPN erişimleri ve kurumsal e-posta hizmetleri SMS veya authenticator uygulaması kullanılmak sureti ile çok faktörlü olarak doğrulanarak hizmet vermeye başlanmıştır.

Kurum ortak dosya sistemine uzaktan güvenli olarak erişimi temin edecek olan ürün devreye alınmıştır. Müteakiben üçüncü kişiler ile güvenli dosya paylaşımına imkân sağlayacak yeni modül devreye alınmıştır.

1.2PB kapasiteli depolama ünitesi ile yedekleme ve ağ kontrol yazılımlarının kullanımı için 4 adet sunucu alımı ihalesi gerçekleştirilmiştir. Depolama alanına ihtiyacı olan grup başkanlıklarının talepleri doğrultusunda erişim hakları tanımlanmıştır.

Sanallaştırma altyapı kapasitesinin artırımı amacı ile 7 adet sunucu ve sanallaştırma lisansları alımı ihalesi gerçekleştirilmiştir. Temini sağlanan sunucular yeni bir sunucu ve disk kümesi olarak yapılandırılmış, oluşan iki kümenin sanallaşmış ağ altyapısı ile çalışacak şekilde konfigüre edilme işlemleri devam etmektedir.

Kurum siber güvenlik sistemlerinin sürekli olarak denetlemesini sağlayan ve mevcutta tek vektörlü olarak hizmet veren ürün üç vektör üzerinden hizmet verebilecek şekilde uzun dönemli PoC kapsamına alınmıştır.

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında faaliyet gösteren akaryakıt istasyonlarının satış verilerinin Kurum sistemlerine aktarılması ve analiz edilebilmesi amacı ile çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

İstanbul irtibat bürosu sistemine iki adet sunucu eklenmiş ve hâlihazırda kullanılan sunucu yedeklenmiştir.

İlgili Daire tarafından talep edilen Elektrik ve Doğal gaz dağıtıcı firmaların CBS verilerine güvenli erişimin sağlanabilmesi amacı ile söz konusu firmalar ile site-to-site VPN tünelleri oluşturulmuştur.

EDVARS sisteminin ilgili siber güvenlik direktiflerine uygun ve kullanıcı yönetimi EPDK tarafından sağlanacak şekilde yapılandırılabilmesi amacı ile Elektrik Piyasası Dağıtıcı Lisansına sahip firmalar ile çalışmalar başlatılmıştır.

Kurum sistemleri, ağları ve siber güvenlik altyapısı ile ilgili olarak rutin çalışmalar devam ettirilmiş, incelemelerimiz ve ilgili grupların talepleri doğrultusunda geliştirme ve iyileştirme faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

5.3. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS)

EBYS; Kalkınma Bakanlığı E-Yazışma Paketine (EYP), TS 13298 standardına, Başbakanlık Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Esas ve Usuller Hakkındaki Yönetmeliğe, Standart Dosya Planı konulu 2005/7 sayılı Başbakanlık Genelgesine, 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanunu'na ve Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) entegrasyonlarına uyumlu hale getirilmiştir. Bu sayede 2016 yılının Ocak ayından bu yana elektrik ve doğal gaz dağıtım şirketleri ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla e-yazışma yapılabilmektedir. EBYS'de kamu kurum ve kuruluşu, özellikle de Bakanlıklar arasında yapılan yazışmalarda KEP adresi belli olanlarla zorunlu olarak e-Yazışma yapılmaktadır.

27.07.2020 tarihinde EBYS Web Uygulamasının kolaylaştırılmış (lite) bir versiyonu olan EBYS Mobil modülünün kullanımına başlanmıştır. EBYS mobil uygulaması ile cep telefonları ve tabletlerden evrak sevki, evrak paraflama, evrak imzalama, vekâlet, form doldurma, vb. işlemleri kolaylıkla yapılabilmektedir.

EBYS Mobil Uygulaması ile belgeleri imzalamada kullanılacak kart okuyucuları ve EBYS Web Uygulamasında kullanılacak olan E-İmza Kütüphanesi alınarak kullanılmaya başlanmıştır.

Kurum internet sitesinde yayınlanan Tüketici Şikâyetleri Modülünün revize çalışmaları 2020 yılının sonlarına doğru çalışmalara başlanmış olup, 2021 yılının ikinci çeyreğinde Tüketici Şikâyetleri Modülü mobil uyumlu hale getirilmesi planlanmaktadır. Bunun sonucunda tüketici talep ve şikâyetlerinin sağlıklı bir şekilde iletilmesi, zaman ve iş gücü kaybının önüne geçilmesi, tüketici memnuniyetinin artması sağlanacaktır.

10.06.2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Resmi Yazışmalarda Uygulanacak

Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” in 23 üncü maddesinde bahsi geçen Belge Doğrulama Bilgileri bölümünde “Elektronik ortamda hazırlanan belgelerin iç veya dış yazı ayrımı yapılmaksızın tamamında doğrulama kodu olmalıdır...” hükmü haizdir. Bu kapsamda Kurumumuz EBYS uygulamasının, e-Devlet üzerinden evrak doğrulama hazırlıkları bitirilmiş ve testleri tamamlanmıştır. Bu husustaki hizmetimiz <https://www.turkiye.gov.tr/epdk-ebys> bağlantısı ile 18.12.2020 tarihinde kullanıma açılmıştır.

5.4. Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi (UETS) Entegrasyon Çalışmaları

15.03.2018 tarih ve 30361 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 7101 sayılı Kanun ile PTT A.Ş.’ye Ulusal Elektronik Tebligat Sistemi’ni (UETS) kurma ve işletme görevi verilmiştir. Bu kapsamda, Adalet Bakanlığınca söz konusu Kanun kapsamında, 06.12.2018 tarih ve 30617 sayılı Resmi Gazete’de “Elektronik Tebligat Yönetmeliği” yayınlanmıştır. Buna göre, 1 Ocak 2019’dan itibaren elektronik tebligat gönderimi UETS sisteminden yapılacak olup; tebligat gönderici ve alıcı adresleri de söz konusu sistem üzerinden verilecektir.

PTT tarafından Kurumumuza verilen entegrasyon rehberine göre UETS sistemini EBYS sistemimize entegre etme çalışmaları, 19 Aralık 2018 tarihinde başlamıştır. 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren entegrasyon çalışmaları tamamlanana kadar eskiden kullanılan fiziksel tebligat sistemi kullanılmaya devam edilmiştir.

24.12.2019 tarihinde e-tebligat evraklarını EBYS’den gönderme işlemi için test çalışmalarına başlanmış ve 14.01.2020 tarihinden itibaren EBYS ile PTT tebligat sistemi arasında yapılan entegrasyonla e-Tebligat gönderimi aktif edilerek kullanılmaya başlanılmıştır.

5.5. Kurum İnternet Sitesi

Kurum internet sitesi geliştirmeleri, Daire Başkanlıklarından ve kullanıcılardan gelen istekler doğrultusunda devam etmektedir.

Ayrıca Kurum Intranet sitesi de yeniden tasarlanarak 01.11.2019 tarihinde yayınına açılmıştır ve geliştirmeleri devam etmektedir.

5.6. Kurumsal Kaynak Planlama (KKP)

KKP Sistemi 2020 yılı Haziran ayında yeni teknolojilere uygun olarak geliştirilmeye başlanmış olup; ilk olarak Maaş Hesaplama modülü 16.11.2020’de devreye alınmıştır. Personel Özlük, terfi modüllerinin geliştirilmesine ise 2020 Kasım ayında başlanmış olup, parça parça modüller kullanılmaya başlanmıştır ve geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

5.7. Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS)

Kurumumuz personeline hizmet vermekte olan Enerji Piyasası Analiz ve Raporlama Sistemi (EPARS), Kurumumuzda ihtiyaç duyulan enerji piyasası bilgilerinin analizi ve raporlanması için kurulmuş olan bir sistemdir. Kurumda kullanılan tüm sistemler üzerinde yer alan, analiz ve raporlama için anlamlı olabilecek veriler EPARS veri ambarlarına aktarılmış olup, gelen talepler doğrultusunda diğer anlamlı olan veriler de bu veri ambarlarına aktarılmaya devam edilmektedir. EPARS ile bu veri ambarlarındaki veriler sorgulanabilmekte, üzerinde analizler yapılarak raporlar oluşturulabilmektedir.

EPARS kapsamında yetkili Kurum personeli dinamik olarak kendi raporlarını üretebildikleri gibi, birden fazla parametreye bağlı olarak hızlıca sorgulanabilen veriler ve bu verilerle hazırlanmış sabit raporları da kullanabilmekte-

dirler. Raporlarda; petrol, LPG, elektrik, doğal gaz piyasalarına ait lisans verileri ve bahse konu sektörlerde faaliyet gösteren şirketler tarafından Kurumumuza gönderilen bildirimlerden elde edilen veriler yer almaktadır. Şirketlerin gönderdiği verilerin, şirketler arası doğruluk kontrolleri de EPARS çapraz kontrol raporları ile yapılmaktadır.

2020 yılında, Daire Başkanlıklarından gelen rapor talepleri doğrultusunda 95 adet yeni rapor oluşturularak ve 163 adet mevcut raporda ise güncelleme yapılarak yetkili Kurum personelinin kullanımına sunulmuştur. Diğer kamu kurumlarından gelen veri taleplerinin karşılanmasına yönelik ise, gerekli web servis sorguları hazırlanmıştır.

Yıl içerisinde veri yönetimi ve iş zekâsı sunucularında bakım, güvenlik, test, performans ve kapasite artırım çalışmaları rutin olarak sürdürülmüştür.

5.8. Enerji Piyasası Veri Tabanı Yönetim Sistemi (EPVYS)

Kuruma mevzuatla verilen görevlerin; verimlilik ve performans artışı sağlayarak, hızlı ve güvenli bir biçimde elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ve gerek Kurum içinde gerekse diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışılabilirliğinin de sağlandığı bir bilişim sistemi kurulmuş ve devreye alınmıştır. Bu kapsamda, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında faaliyet gösteren şirketlere ilişkin Lisans, Muhatap, Tarife, Dava, Denetim ve İdari Para Cezaları bilgilerine ilişkin ihtiyaçlar doğrultusunda geliştirmeler ve güncellemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda 2020 yılında yapılan çalışmalar şunlardır:

- EPVYS yazılım geliştirmesi birimlerden gelen talepler doğrultusunda Kurum personeli tarafından yapılmıştır.
- YEKDEM Başvuruları kapsamında alınan kararlar doğrultusunda başvuru süreci güncellenmiş ve başvurular online alınmıştır. Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları kapsamında Elektrik, Doğal Gaz, Petrol ve LPG piyasası Yeni Lisans Başvurusu, Tadil, Süre Uzatma, Sona Erdirme ve Suret Çıkarma işlemlerinin tamamı elektronik ortamda EPDK Başvuru Sistemi üzerinden alınmaya devam edilmektedir. Mevzuat değişiklikleri kapsamında başvuru süreçlerinde gerekli yazılım güncellemeleri yapılmıştır.
- Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları kapsamında Kurumumuz sistemlerinde bulunan veriler, talep eden Kurumlarla elektronik ortamda paylaşılmaktadır.
- Kurum adına yapılan denetim işlemlerinin Saha Denetim Sistemi (SDS) üzerinden online olarak yapılmasına başlanmıştır. Denetim süreçlerinin yeni mevzuat kapsamında güncellenerek SDS ve Soruşturma Yönetim Sistemi (SYS) üzerinden elektronik ortamda yönetilmesine devam edilmektedir. Mevzuat değişiklikleri kapsamında denetim süreçlerinde gerekli yazılım güncellemeleri yapılmıştır.
- Kamulaştırma başvurularının EPDK Başvuru Sistemi üzerinden elektronik ortamda alınmasına başlanmıştır.
- Elektrik Piyasası Lisans süreçlerinde kullanılan yazı şablonlarının EPVYS üzerinden oluşturulması ve süreç yönetiminin EPVYS üzerinden yapılması için gerekli analiz ve tasarım çalışmaları tamamlanmış, yazılım geliştirme işlemlerine devam edilmektedir.
- LPG Piyasası Depo Takip Sistemi verilerinin EPDK Başvuru Sistemi üzerinden girilebilmesi için yazılım geliştirme çalışmalarına devam edilmektedir.
- Cumhurbaşkanlığı Ulusal Veri Sözlüğü (UVS) projesi kapsamında Ulusal Veri Sözlüğü çalışmalarına katılım sağlanmaktadır. Bu kapsamda gerekli veri girişleri yapılmıştır.

Lisans ve lisans tadil başvurularının, sertifika, izin, YEKDEM ve kamulaştırma işlemlerinin elektronik ortamda alınarak işlemlerin hızlandırılması, işlemlerde istenen belgelerin sadeleştirilmesi/azaltılması ve elektronik ortamda temin edilebilecek belgelerin fiziki olarak alınmaması yönündeki çalışmalara devam edilmektedir.

Kamu kurumlarının Tedarik şirketlerinden elektrik temininde fiyatın belirlenmesi için Kurumumuz tarafından aylık olarak yayınlanan endeks ve tavan fiyat bilgilerinin EPVYS üzerinden otomatik olarak oluşturulması ve yayınlanması sağlanmıştır.

Kuruma personel alım başvurularının online ortamda gerçekleştirilmesi için YÖK ve ÖSYM entegrasyonlarında güncellemeler yapılmıştır. 2020 Yılı 15.Grup Enerji Uzman Yardımcısı Alımı iş başvuruları online olarak iş başvurusu modülü üzerinden alınmıştır.

5.9. Diğer Kurum ve Kuruluşlar ile Veri Paylaşımı (Veri Erişim ve Paylaşım Sistemi (VEPS))

Bu başlık altında 2020 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda özetlenmektedir:

- Cumhurbaşkanlığı Performans Takip Sistemi ile entegrasyon sağlanmıştır.
- LPG Piyasası Depo Takip Sistemi verilerinin web servis üzerinden alınması için yazılım geliştirme çalışmalarına devam edilmektedir.
- Diğer Kurumlardan gelen web servis ile veri talepleri ve Kurum içi uygulamaların web servis üzerinden haberleşmesi için gerekli güncellemeler yapılmıştır.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Karar Destek Sistemi (KDS) projesi kapsamında istenilen veriler Entegrasyon ile erişime açılmıştır.
- Kamu kurumlarının Tedarik şirketlerinden elektrik temininde fiyatın belirlenmesi için Kurumumuz tarafından aylık olarak yayınlana endeks ve tavan fiyat bilgilerinin oluşması için EPIAŞ ile entegrasyon sağlanmıştır.
- Kurum bünyesinde kurulacak olan Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ile EPVYS üzerindeki verilerin paylaşılması için çalışmalar yapılmıştır.
- CBS kapsamında Doğal Gaz Dağıtım Şirketleri ile Veri Erişim Paylaşım Protokolleri imzalanmıştır.
- Ticaret Bakanlığı Akaryakıt Bilgi Sistemi (AKBİS) ile SDS arasında entegrasyon için çalışmalara başlanmıştır.

5.10. Elektronik Bildirim Sistemi (EBİS)

EBİS yazılım geliştirmesi birimlerden gelen talepler doğrultusunda Kurum personeli tarafından yapılmıştır. Bildirim sistemi üzerinden alınan veriler Kurum tarafından yayımlanan yıllık ve aylık sektör raporlarının hazırlanmasında kullanılmakta ve söz konusu raporlar, Kurum internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları kapsamında Elektrik ve Doğal Gaz abonelerinin Abonelik Başvuru, Fesih Başvuru ve Borç Sorgulama işlemlerinin izlenmesi için gerekli veriler bildirim sistemleri aracılığıyla alınmaya başlanmış olup bu verilerin düzenli olarak Cumhurbaşkanlığına iletilmesi sağlanmıştır.

6. DENETİM

Kurum, 4628, 4646, 5015, 5307 ve 6446 sayılı Kanunlar kapsamında enerji piyasalarında denetim yapmaya yetkilidir. Bu çerçevede elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yapılacak denetimler ile ön araştırma ve soruşturmalarda izlenecek usul ve esaslar hakkında çıkarılan dört ayrı yönetmelikle denetim ve soruşturmaların nasıl yapılacağı belirlenmiştir.

Kurul, re'sen veya kendisine intikal eden ihbar veya şikâyetler üzerine, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı faaliyet ve işlemleri nedeniyle, doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için ön araştırma yapılmasına karar verebilmektedir. Bu doğrultuda elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında yürütülecek denetim, ön araştırma ve soruşturma faaliyetlerinin incrasına ilişkin yönetmeliklerde 6719 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun sonrasında gerekli değişiklikler yapılmış ve bahse konu yönetmelikler 04.01.2017 tarihli ve 29938 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişikliklerle, Kurul ön araştırma ve soruşturma açma yetkisini Başkanlık Makamına devretmiştir.

Kurum, piyasa faaliyetlerini kendi personeli veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tâbi tutmaktadır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında ilgili kuruluşlar tarafından Kurum adına yürütülen denetim çalışmaları 2020 yılında da yoğun bir şekilde devam etmiştir.

6.1. Elektrik Piyasası Denetim Faaliyetleri

Elektrik piyasasında gerçekleştirilen denetimler ve soruşturmalar neticesinde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 16 ncı maddesi kapsamındaki yaptırım ve cezalar uygulanmaktadır.

2020 yılı içerisinde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanun uyarınca hazırlanmış ikincil mevzuata aykırılık teşkil ettiği değerlendirilen iş ve işlemler gerçekleştiren lisans sahipleri hakkında 447 adet yeni soruşturma süreci başlatılmıştır. Yıl içerisinde yürütülen ve bir önceki yılda başlatılmış olup yıl içerisinde neticelendirilen soruşturmalar kapsamında 2020 yılında 178 adet ihtar yaptırımı; 28 farklı lisans sahibi hakkında toplam 20.827.078, -TL. tutarında 35 adet idari para cezası yaptırımı uygulanmıştır. Ayrıca yıl içerisinde 4 adet lisans sahibi firmanın lisansı iptali edilmiştir.

6.2. Doğal Gaz Piyasası İnceleme ve Denetim Faaliyetleri

6.2.1. Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin 5 Yıllık Yatırım Yükümlülükleri İncelemeleri

Kurum tarafından her bir dağıtım bölgesi için ayrı ayrı yapılan "Doğal Gaz Dağıtım Lisansı İhalesi" neticesinde lisans almaya hak kazanan tüm dağıtım şirketlerinin, dağıtım lisansı, lisansın mütemmim cüzü olan ihale şartnamesi ve ilgili mevzuat kapsamında 5 (beş) yıllık yatırım yükümlülükleri bulunmaktadır.

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin beşinci paragrafı, Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 30 uncu maddesi ve lisans sahibi dağıtım şirketlerinin lisanslarının "Genel Hükümler" bölümünün ilgili maddesi çerçevesinde, 5 (beş) yıllık yatırım yükümlülüklerinin yerine getirilip getirilmediğinin tespiti için 29.01.2009 tarihli ve 1955 sayılı Kurul Kararı alınmıştır. İlgili Kurul Kararları çerçevesinde, doğal gaz dağıtım şirketlerinin 5 yıllık yatırım yükümlülüklerinin Kurum adına izlen-

mesi ve incelenmesine yönelik olarak, İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Teknolojileri Araştırma Mühendislik Sanayi Ticaret A.Ş. (UGETAM) ve S&Q Mart Kalite Güvenlik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (S&Q MART) ile Elektrik Tesisleri Mühendislik Müteahhitlik Danışmanlık ve Ticaret A.Ş. (ELTEM-TEK) yetkilendirilmiştir.

05.07.2011 tarih ve 3303-4 sayılı ve 18.04.2012 tarih ve 3783-2 sayılı Kurul Kararları ile doğal gaz dağıtım şirketlerinin 5 yıllık yatırım yükümlülükleri kapsamında kendilerinden kaynaklanmayan mücbir sebeplerle yapılamayan yatırımların incelenmesine ilişkin düzenleme, ayrıca 08.01.2015 tarihli ve 5409-5 sayılı Kurul Kararı çerçevesinde de 5 yıllık yatırım yükümlülüğü raporlarında mücbir sebep olarak görünen yatırımların mevcut durumlarının tespiti amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Söz konusu çalışmalara yönelik olarak belirlenen kapsam ve raporlama konusunda yapılan yetkilendirme çerçevesinde; bahse konu raporlar Kurum bünyesinde kurulan Komisyon tarafından incelenmekte ve Komisyon incelemeleri neticesinde mevzuata aykırılık olarak değerlendirilen hususlar Denetim Dairesi Başkanlığına intikal ettirmektedir.

Diğer taraftan Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinin 70 inci maddesi kapsamında, doğal gaz dağıtım şirketlerinin dağıtım bölgesine genişleme yoluyla dâhil edilen şehirlerin süreli yükümlülüklerinin incelenmesini teminen, 29/01/2009 tarihli ve 1955-1 sayılı Kurul Kararıyla yetkilendirilmiş/yetkilendirilecek şirketler tarafından aynı Kurul Kararı kapsamındaki hususlarda inceleme yapılması ve hazırlanacak denetim raporlarının Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı tarafından değerlendirilmesine ilişkin 24/10/2019 tarihi ve 8900 sayılı Kurul Kararı alınmıştır.

Anılan Kurul Kararı gereğince, yetkili firmalar UGETAM, S&Q MART ve ELTEM-TEK tarafından genişleme bölgelerindeki incelemeler devam etmekte ve tamamlanan inceleme raporları Kuruma sunulmaktadır.

6.2.2. Doğal Gaz Piyasası Denetim Faaliyetleri

Doğal gaz piyasasına yönelik gerçekleştirilen denetim faaliyetleri kapsamında lisans ve sertifika sahipleri hakkında 2020 yılı içerisinde;

- 90 adet yeni soruşturmaya başlanılmış, önceki senelerde başlanılmış olmakla birlikte sonlandırılmamış olan 39 adet soruşturma ile beraber toplam 129 adet soruşturma yürütülmüş, yürütülen 129 adet soruşturmanın 96 adedi sonlandırılmış, 33 adedi ise 2021 yılına devretmiş,
- 63 adet soruşturma, 6 adet lisans ve 57 adet İç Tesisat ve Servis Hatları Sertifikası sahibi kişinin, bundan böyle ilgili mevzuat hükümlerine uygun hareket etmesi hususunda ihtar edilmesi ile sonlandırılmış,
- 27 adet soruşturmada, 2 adet lisans ve 25 adet İç Tesisat ve Servis Hatları Sertifikası iptal edilmiş,
- 6 adet soruşturma ise, kişiler hakkında idari yaptırım uygulanmaksızın sonlandırılmıştır.

6.3. Petrol Piyasası Denetim Faaliyetleri

Petrol piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuat hükümlerine uygunluğunun incelenmesi ve bu kişilerce piyasaya arz edilen petrol ve madeni yağın teknik düzenlemelere uygunluğunun araştırılması, hata, aykırılık, usulsüzlük ve suiistimallerin tespit edilmesi halinde ilgili kanunlarda öngörülen gerekli yaptırımların uygulanması suretiyle yapılan çalışmalardır. Petrol piyasası faaliyetlerine yönelik olarak gerçekleştirilen inceleme ve denetim faaliyetleri neticesinde, idari para cezaları ve idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamındaki denetimler Kurumun koordinasyonunda yürütülmektedir. Bu kapsamda, denetim yapılacak piyasa faaliyetleri, denetim tarihi ve denetimin gerçekleştirileceği bölgeler Kurum tarafından belirlenmekte, bu konuda alınan Kurul Kararından itibaren 1 (bir) yıl içerisinde denetim ilgili paydaşlarla müştereken planlanmakta veya denetimle yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşlarının kendi sorumluluk bölgelerinde bu kuruluşlarca planlanarak, lisans sahiplerinin yılda en az bir kez olmak üzere ulusal marker da dâhil olmak üzere denetimleri gerçekleştirilmektedir.

Gerek tespitler neticesinde gerekse yapılan şikâyet ve ihbarlar çerçevesinde Kurum adına denetim yapmakla yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar tarafından denetimlerin yapılmasına devam edilmiştir. Özellikle yerleşim planı dışında gizli tank ve düzeneklerle kaçak akaryakıt satışının yapıldığı tesislere yönelik olarak Ticaret Bakanlığı ve Savcılık nezaretinde İl Jandarma Komutanlıkları ve İl Emniyet Müdürlüklerince denetimler yapılarak kaçak akaryakıt satışına yönelik tespitler yapılmıştır.

Protokol yapılan kuruluşlara 2019-2020 yılları arasında yapılan ödenek aktarımları Tablo 6.1'de gösterilmektedir.

Tablo 6.1: 2019 ve 2020 Yıllarında Denetim Kapsamında Protokolcü Kuruluşlara Ödenek Aktarımı

Protokol Kapsamındaki Kuruluşlar	Aktarılan Ödenek Tutarı (TL)		Değişim (%)
	2019 Yılı	2020 Yılı	2019→2020
Jandarma Genel Komutanlığı	1.500.000	6.000.000	300,00
Emniyet Genel Müdürlüğü	1.250.000	7.000.000	460,00
Sahil Güvenlik Komutanlığı	3.500.000	7.500.000	114,29
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	4.000.000	0,00	-100,00
Ticaret Bakanlığı	2.000.000	5.000.000	150,00
ODTÜ-PAL	0,00	150.000	100,00
TÜBİTAK	34.500.000	64.000.000	85,51
TOPLAM	46.750.000	89.650.000	91,76

Ayrıca lisans sahiplerinin 5015 sayılı Kanun ve ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterip göstermedikleri de incelenmiştir.

Petrol piyasası denetimleri kapsamında ilgili lisans sahipleri tarafından piyasa faaliyetine konu edilen akaryakıtın yeterli şart ve seviyede ulusal marker içerip içermediğinin tespit edilmesi amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı⁴, Ticaret Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin katılımıyla yapılan denetimler kapsamında ulusal marker ölçüm sonucu geçersiz çıkan numuneler, TÜBİTAK, EGE-PAL, ODTÜ PAM, İNÖNÜ-PAL ve KTÜ-YUAM'a intikal ettirilmiştir. Söz konusu denetimler sonucunda standart dışı veya kaçak akaryakıt şüphesi ile alınan ve yapılan analizler neticesinde teknik düzenlemelere aykırı olduğu tespit edilen ve/veya UM ölçüm sonucu geçersiz çıkan tesislere ilişkin yasal işlemler gerçekleştirilmiştir.

⁴ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Kurumumuz arasında 28.06.2006 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren Petrol ve LPG Piyasalarında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolü, karşılıklı mutabakat ile 05.03.2020 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır.

Tablo 6.2: 2018-2020 Yılları Ulusal Marker Saha Cihazı (XP) Analiz Sonuçları Karşılaştırması

Ölçüm Sayıları	2018 Yılı		2019 Yılı		Değişim (%)	2020 Yılı		Değişim (%)
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	2017→2018	Adet	Oran (%)	2018→2019
Geçerli Ölçüm Sayısı	99.315	98,05	101.109	98,81	1,81	85.668	99,16	-15,27
Geçersiz Ölçüm Sayısı	1.975	1,95	1.218	1,19	-38,33	725	0,84	-40,47
Toplam Ölçüm Sayısı	101.290	100	102.327	100	1,02	86.393	100	-15,57

Petrol piyasasında 2020 yılında yapılan denetim ve soruşturmalar sonucunda; niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller kapsamında yapılan denetimlerde **484** adet ihtar işlemi tesis edilmiş olup, Kurumca uygulanan idari para cezaları ise Tablo 6.3 ve Tablo 6.4'te gösterilmektedir.

Tablo 6.3: Petrol Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Dağıtıcı	298	34,49	666.664.590	76,84
Bayilik	536	62,05	93.934.620	18,66
Madeni Yağ	25	2,89	15.826.894	4,30
Kurumca Yetki Verilen Gözetim Firmaları	2	0,23	3.423.507	0,18
Depolama	3	0,34	5.751.600	0,02
Toplam	864	100	785.601.212	100

Tablo 6.4: Petrol Piyasasında 2019-2020 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	2019 Yılı		2020 Yılı	
	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Dağıtıcı	317.588.193	76,84	666.664.590	84,76
Bayilik	77.101.826	18,66	93.934.620	11,85
Madeni Yağ	17.784.463	4,30	17.784.463	2,23
Depolama	70.000	0,02	5.751.600	0,73
İhrakiye Teslimi	747.269	0,18	-	-
Kurumca Yetki Verilen Gözetim Firmaları	-	-	3.423.507	0,43
Toplam	413.291.751	100	785.601.212	100

Petrol piyasasında 2020 yılında uygulanan idari para cezalarının fiillerine göre dağılımı Tablo 6.5'te gösterilmektedir.

Tablo 6.5: Petrol Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı

İdari Para Cezasına Konu Fiil	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otomasyon Yükümlülüğü ve Lisans Kapsamı Dışında Faaliyet	561	64,94	480.456.787	61,17
Ulusal Petrol Stok Yükümlülüğüne Aykırılık	55	6,36	205.933.830	26,22
Lisansın Tabi Olacağı Usul ve Esaslara Aykırılık	51	5,90	15.848.035	2,01
Ulusal Markerin Yeterli Şart ve Seviyede Olmaması	30	3,47	45.422.213	5,78
Dağıtıcı Dışında Akaryakıt İkmali	131	15,17	17.684.816	2,25
Diğer*	36	4,16	20.255.531	2,57
Toplam	864	100	785.601.212	100

* Petrol piyasası mevzuatının kötü niyet ve tehlikeli eylem sonucunu doğuracak işlemlerden özenle kaçınma yükümlülüğünü ihlal, ulusal marker ekleme işlemi meydana gelen usulsüzlük gibi muhtelif maddelerine muhalefetten kesilen cezaları kapsamaktadır.

6.4.Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Denetim Faaliyetleri

LPG piyasası denetimleri, piyasada faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerin piyasaya ilişkin faaliyetlerinin ve hesaplarının ilgili mevzuata uygunluğunun incelenmesi ve değerlendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmektedir. LPG piyasasında yapılan faaliyetlere yönelik inceleme – denetim faaliyetleri ve neticesinde uygulanacak yaptırımlar ve cezalar, 5307 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi çerçevesinde uygulanmaktadır. Bu Kanun hükümlerine dayanılarak çıkartılan ikincil mevzuat kapsamında da işlemler yürütülmektedir. Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında piyasanın tamamı denetlenmiş olup lisanssız olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin faaliyetleri mühürleme suretiyle durdurulmuştur.

5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunu, Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasasında Yapılacak Denetimler ile Ön Araştırma ve Soruşturmalarda Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Petrol Piyasası ve LPG Piyasasında Yapılacak Denetimlere İlişkin İşbirliği Protokolleri kapsamında denetimler yapılmış olup; 5307 Sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu'nun (Kanun) 17 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin 14/02/2019 tarihli ve 7164 sayılı Maden Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca Kurul tarafından belirlenen niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller kapsamında yapılan denetimlerde **255** otogaz istasyonuna ihtar işlemi tesis edilmiştir.

Tablo 6.6: LPG Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz Bayilik	58	65,16	7.041.581	52,71
Dağıtıcı	10	11,24	3.066.495	22,97
Depolama	21	23,60	3.25.0000	24,32
Toplam	89	100	13.358.076	100

Tablo 6.7: LPG Piyasasında 2019-2020 Yıllarında Uygulanan İdari Para Cezalarının Lisans Tipine Göre Dağılımı

Lisans Tipi	2019 Yılı		2020 Yılı	
	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz Bayilik	34.451.977	92,18	7.041.581	52,71
Dağıtıcı	2.922.033	7,82	3.066.495	22,96
Depolama	0	0,00	3.250.000	24,33
Toplam	37.374.010	100	13.358.076	100

LPG piyasasında idari yaptırımlar ve idari para cezaları, lisanssız faaliyette bulunmak, teknik düzenlemelere aykırı ürün ikmal etmek, lisansın verdiği hak ve yükümlülüklerle aykırı davranmak, tesiste sorumlu müdür ve yetkili personel istihdam etmemek, başka dağıtıcıya ait tüp bulundurmamak, dağıtıcının bayisi olmayan istasyona LPG ikmal etmesi, oto gaz istasyonunda tüp dolumuna yarayan aparat bulundurmamak ve/veya tüp dolumu yapmak fiillerinden dolayı uygulanmaktadır.

Tablo 6.8: LPG Piyasasında 2020 Yılında Uygulanan İdari Para Cezalarının İdari Para Cezasına Konu Fiillere Göre Dağılımı

İdari Para Cezasına Konu Fiil	Uygulanan İdari Para Cezası Adedi	Oran (%)	İdari Para Cezası Tutarı (TL)	Oran (%)
Otogaz İstasyonlarında LPG Tüpü Dolumu ve Satışı Yapmak	30	33,71	3.616.120,00	27,07
Lisans Sahibinin Hak ve Yükümlülüklerine Aykırı Davranması	4	4,49	939.814,00	7,04
İstasyonlarda Sorumlu Müdür Bulundurulmaması	2	2,25	200.000,00	1,50
Sertifikasız Personel Çalıştırılması	17	19,10	1.759.647,00	13,17
Piyasa Faaliyetlerinde, Teknik Düzenlemelere Uygun Olmayan LPG Sunmak	29	32,58	6.402.680,61	47,93
Diğer	7	7,87	439.814,39	3,29
Toplam	89	100	13.358.076,00	100

7. TAŞINMAZ TEMİNİ İŞLERİ

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesine göre doğal gaz iletim, dağıtım ve depolama tesisleri için ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11 inci maddesi kapsamındaki petrol rafinerileri, lisanslı depolama tesisleri, iletim hatları ve işleme tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan taşınmazların temin edilmesi işlemleri Kurum tarafından yürütülmektedir. Elektrik piyasasındaki taşınmaz teminine ilişkin görevler, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi hükümlerine göre Kurum, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve TEDAŞ arasında paylaştırılmışken, mezkûr maddede 02.12.2020 tarihli ve 31322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7257 sayılı Kanunla önemli değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu maddede yapılan değişikliklerle, kurumlar arasında dağınık halde yürütülen ve büyük oranda bürokrasiye neden olan uygulama kaldırılarak elektrik piyasasında üretim faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemlerinin tümünün Kurum, dağıtım faaliyetlerine ilişkin taşınmaz temini işlemlerinin tümünün ise TEDAŞ tarafından yapılması sağlanmıştır.

Bu çerçevede, özel mülkiyetteki taşınmazlar için “kamulaştırma”, Maliye Hazinesinin (MH) mülkiyetindeki ya da Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki (DHTA) taşınmazlar için “irtifak hakkı tesisi veya kiralama”, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetindeki taşınmazlarda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesinin uygulanması yoluyla “devir” işlemlerine ilişkin olarak 2020 yılında yürütülen faaliyetler aşağıda belirtilmektedir:

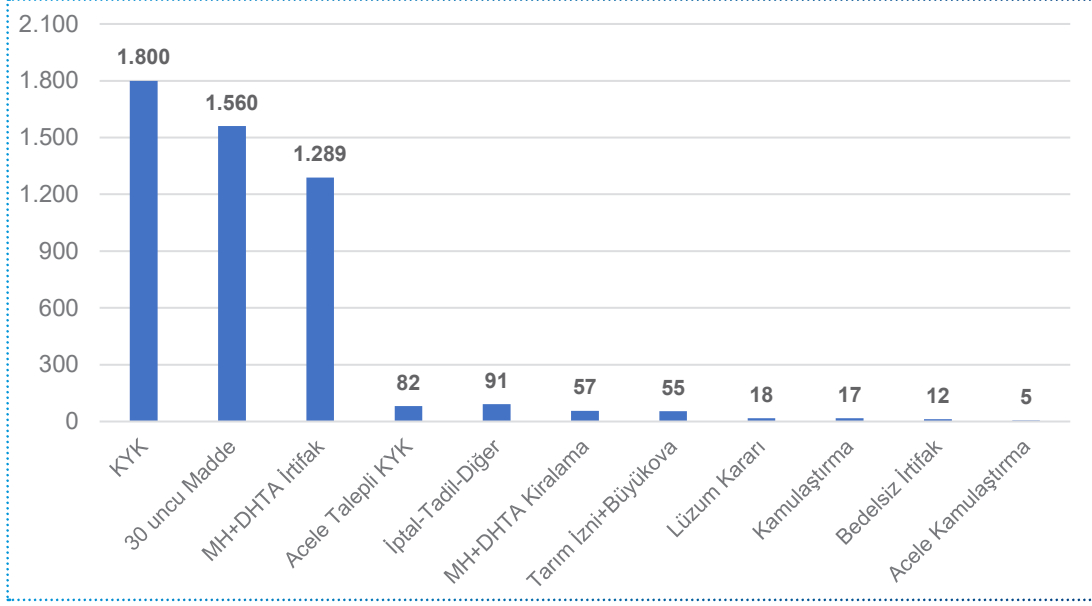
2020 yılı içerisinde, enerji tesislerinin kurulabilmesi için gerekli olan 32.678 adet (*enerji nakil hattı güzergâhı kapsamındaki özel mülkiyete ait taşınmazlar hariç*) taşınmazın teminine ilişkin olarak toplam 4.986 adet Kurul Kararı alınmıştır:

- Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 6.111 adet taşınmazda irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin olarak 1.289 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Maliye Hazinesinin mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 359 adet taşınmazda kiralama işlemi tesis edilmesine ilişkin olarak 57 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetindeki 10.415 adet taşınmazda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 30 uncu maddesinin uygulanmasına yönelik 1.560 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi gereğince, 82 adedi acele kamulaştırma talepli olmak üzere toplam 1.882 adet Kamu Yararı Kararı (KYK) alınmıştır. Ayrıca, 6446 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde 7257 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonrasında, 46 adet taşınmazın kamulaştırılması amacıyla 1 adet kamulaştırma kararı ve 2 adet taşınmazda acele kamulaştırma uygulanmasına ilişkin 1 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 12 nci maddesine göre, doğal gaz dağıtım tesislerine ilişkin 18 adet Lüzum Kararı; toplam 201 adet taşınmaz için ise 12 adet Kamulaştırma Kararı alınmıştır. Ayrıca, toplam 19 adet taşınmazda acele kamulaştırma uygulanmasına yönelik 4 adet Kurul Kararı alınmıştır.

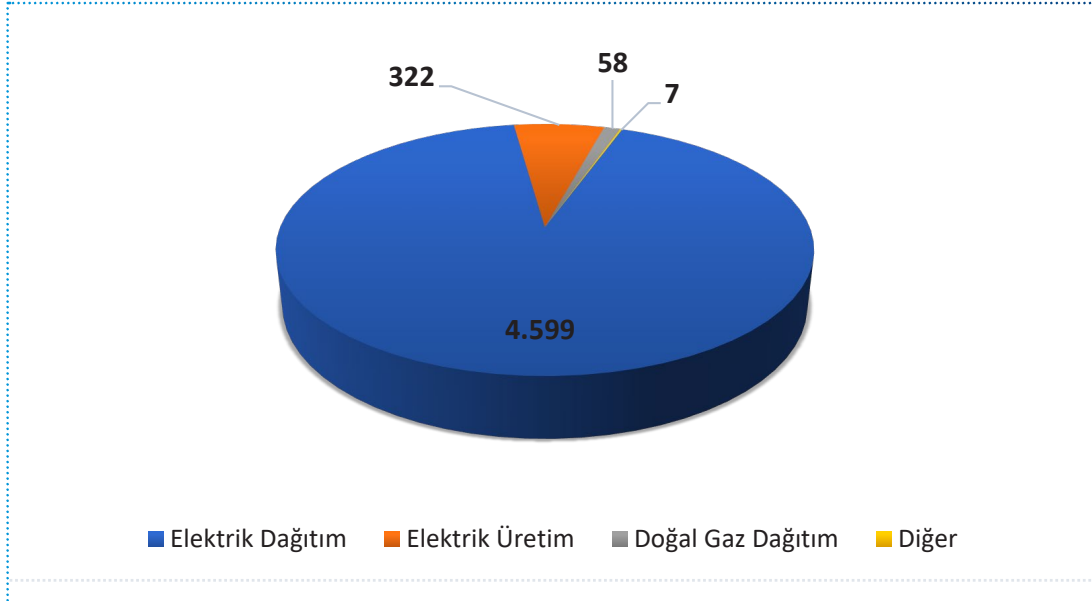
5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 11 inci maddesi gereğince, petrol iletim tesislerine ilişkin olarak 2.393 adet parsel için 4 adet kamulaştırma kararı alınmıştır.

- 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Kanun kapsamında yer alan hidroelektrik üretim tesislerinin rezervuar alanında bulunan Hazinesinin özel mülkiyetinde ve/veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan toplam 282 adet taşınmazın bedelsiz kullanımına ilişkin olarak 12 adet Kurul Kararı alınmıştır.

- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13 üncü ve 14 üncü maddeleri kapsamında tarım arazilerinin ve büyük ovalarda bulunan tarım arazilerinin amacı dışında kullanımı için karar alınması uygulaması kapsamında toplam 5.114 adet taşınmaz için 55 adet Kurul Kararı alınmıştır.
- Ayrıca; mahkeme kararının uygulanması, vazgeçme, iptal veya tadil vb. konulara ilişkin olarak toplam 3.365 adet taşınmazla ilgili olarak 91 adet Kurul Kararı alınmıştır.

Şekil 7.1: 2020 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Dağılımı

Şekil 7.2: 2020 Yılında Taşınmaz Teminine İlişkin Alınan Kurul Kararlarının Tesis Türlerine Göre Dağılımı

Lisans sahibi tüzel kişilerin proje çalışmalarında kullanılmak üzere, harita temini ve hava fotoğrafı çekim izni talepleri hakkında Harita Genel Müdürlüğü nezdinde çalışmalara devam edilmiştir.

Taşınmaz teminine ilişkin başvuruların elektronik ortamda alınması uygulaması, 01.07.2020 tarihinde başlatılmıştır. Elektronik başvuru uygulamasının geliştirilmesine yönelik olarak Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı ile Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı koordinesinde başlatılan çalışmalara devam edilmiştir.

“Elektrik Piyasasında Önlisans veya Lisanslara Konu Üretim Tesislerinin Santral Sahalarının Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” uyarınca, santral sahalarının tespitine yönelik olarak Kuruma sunulan koordinat verilerinin uygunluğunun değerlendirilebilmesini teminen veri raporlama, vektör veriye dönüştürme, haritaya aktarma ve harita görseli oluşturma süreci için gerekli imkân ve kabiliyet geliştirilmiştir.

Coğrafi Bilgi Sistemleri konusunda yürütülen çalışmalar kapsamında, elektrik dağıtım şirketleri ile doğal gaz dağıtım şirketlerine ait coğrafi web servislerine Kurumumuz tarafından erişim sağlanması için çalışmalara başlanmış, elektrik dağıtım şirketlerinin tamamının, doğal gaz dağıtım şirketlerinin ise bir kısmının deneme amaçlı coğrafi web servislerine erişim sağlanmış ve şebeke verileri görüntülenebilir hale getirilmiştir. Bu konudaki çalışmalar sürdürülmektedir.

Kamulaştırma işlemleri kapsamında ihtiyaç duyulan parsel sınırları, tapu kayıtları gibi bilgilerin güncel olarak temin edilebilmesi amacıyla Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne ait web servislerine Kurumumuzun erişimi sağlanmıştır.

8. HUKUK İŞLERİ

8.1. Dava Takip İşlemleri

Kurumumuzun taraf olduğu dava ve takiplere ilişkin iş ve işlemler, 11.09.2003 tarihli ve 207-51 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe konulan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Taraf Olduğu Davaların Takibine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Tablo 8.1: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Toplam Dava Sayısı

Dava Türü	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	32.861	54,90
İdari Davalar	20.788	34,72
Hukuk Davaları	6.211	10,38
TOPLAM	59.860	100

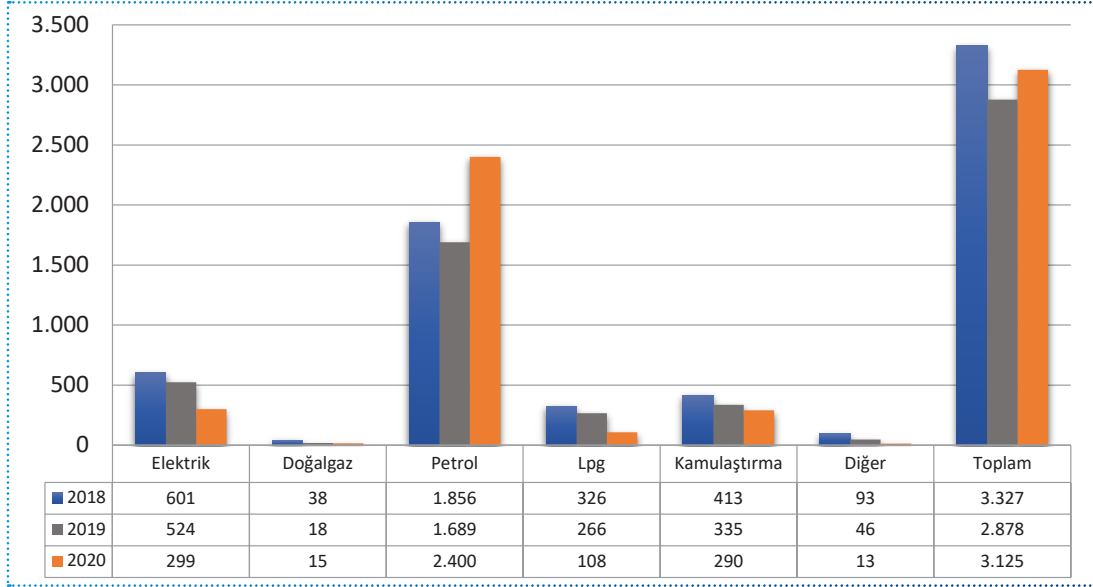
Tablo 8.2: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Piyasalara Dağılımı

Piyasa	Dava Sayısı	Oran (%)
Elektrik	8.028	13,41
Doğal Gaz	508	0,85
Petrol	47.188	78,83
LPG	2.215	3,70
Kamulaştırma	1.211	2,02
Diğer	710	1,19
TOPLAM	59.860	100

Tablo 8.3: 2020 Yılında Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Dağılımı

Dava Türü	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	1.549	49,56
İdari Davalar	1.188	38,02
Hukuk Davaları	388	12,42
TOPLAM	3.125	100

Tablolardan anlaşılacağı üzere Kurumumuzun taraf olduğu davaların büyük kısmı, petrol piyasası ile ilgilidir. Bu durumun petrol piyasasında, lisanslı aktör sayısının fazla olmasından kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Şekil 8.1: Yıllar İtibariyle Kurumumuza Açılan Davaların Piyasa Bazında Dağılımı

2020 yılında;

- Kurumumuz tarafından 3.125 adet davaya taraf olunmuştur.
- Kurumumuzun taraf olduğu 3.125 adet davadan; 1.549 adedi ceza davası, 1.188 adedi idari dava, 388 adedi hukuk davasıdır.
- 2.403 adet dava dışı dosyanın (takipsizlik, haciz ihbarnamesi, görevsizlik vs.) takibi yapılmıştır.

Tablo 8.4: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Takip Ettiği Davaların Kesinleşme Durumu

Dava Türü	Dava Sayısı	Kesinleşenler	Derdestler
Ceza Davaları	32.861	197	32.664
İdari Davalar	20.788	5.885	14.903
Hukuk Davaları	6.211	29	6.182
Toplam	59.860	6.111	53.749

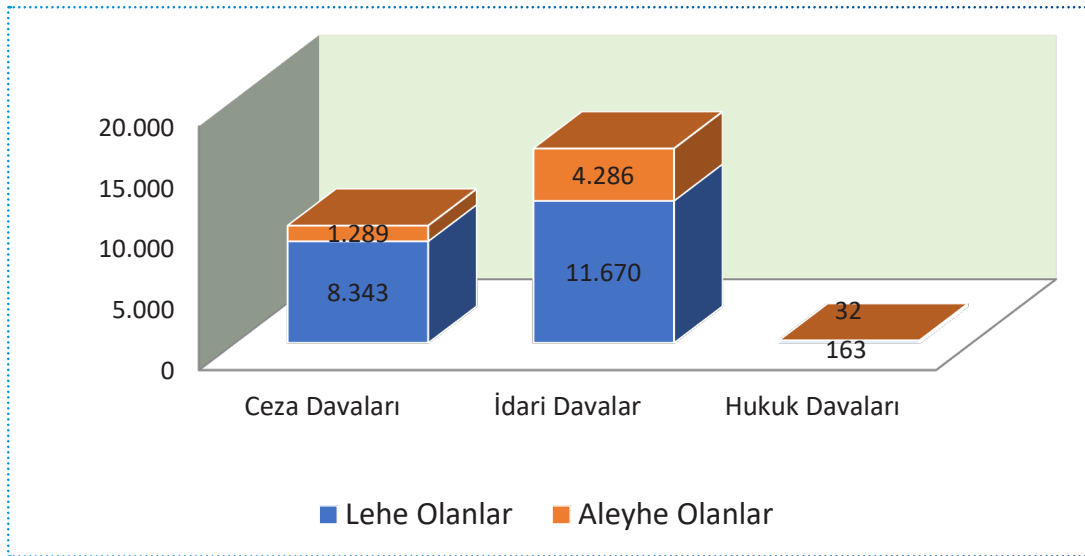
- 31.12.2020 tarihi itibarıyla; Kurumumuz tarafından 59.860 adet davaya taraf olunmuş olup bahse konu davaların 53.749 adedi halen derdesttir.
- Kurumumuzun taraf olduğu 59.860 adet davadan; 32.861 adedi ceza davası, 20.788 adedi idari dava, 6.211 adedi hukuk davasıdır.
- Taraf olunan bu davalardan; 197 adedi ceza davası, 5.885 adedi idari dava, 29 adedi hukuk davası olmak üzere toplam 6.111 adedi kesinleşmiştir.
- Taraf olunan davaların 32.664 adedi ceza davası 14.903 adedi idari dava, 6.182 adedi hukuk davası olmak üzere toplam 53.749 adedi derdesttir.
- 17.875 adet dava dışı dosyanın (takipsizlik, haciz ihbarnamesi, görevsizlik vs.) takibi yapılmıştır.

Tablo 8.5: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Kesinleştiği Tespit Edilen Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı

Dava Türü	Lehe Olanlar		Aleyhe Olanlar	
	Dava Sayısı	Oran (%)	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	162	82,23	35	17,77
İdari Davalar	4.451	75,63	1.434	24,37
Hukuk Davaları	19	65,52	10	34,48
Toplam	4.632	75,80	1.479	24,20

Tablo 8.6: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davalardan Sonuçlanan Davaların, Sonuçları Bakımından Dağılımı

Dava Türü	Lehe Olanlar		Aleyhe Olanlar	
	Dava Sayısı	Oran (%)	Dava Sayısı	Oran (%)
Ceza Davaları	8.343	86,62	1.289	13,38
İdari Davalar	11.760	73,29	4.286	26,71
Hukuk Davaları	163	83,59	32	16,41
Toplam	20.266	78,33	5.607	21,67

Şekil 8.2: 2020 Yılı Sonu İtibariyle Kurumumuzun Taraf Olduğu Davaların Sonuçları Bakımından Dağılımı

8.2. Görüş Verme

Kurumumuzun hizmet birimlerine, çalışmalarını yürüttükleri mevzuat hazırlama gibi düzenleyici işlemler ile Kurumumuzu bağlayacak, Kurumumuza yükümlülük getirecek ya da Kurumumuzun veya mensuplarının taraf olabileceği ihtilaflara yol açabilecek nitelikteki işlemleri tesis etmeden önce veya hukuki bir konuyla ilgili görüş verilmektedir. Ayrıca Kurumumuz hizmet birimleri dışında, Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına da görüş verilmektedir.

Bu kapsamda;

- 2020 yılında 159 adet hukuki görüş verilmiştir.
- 31.12.2020 tarihi itibarıyla toplam 2.901 adet hukuki görüş verilmiştir.

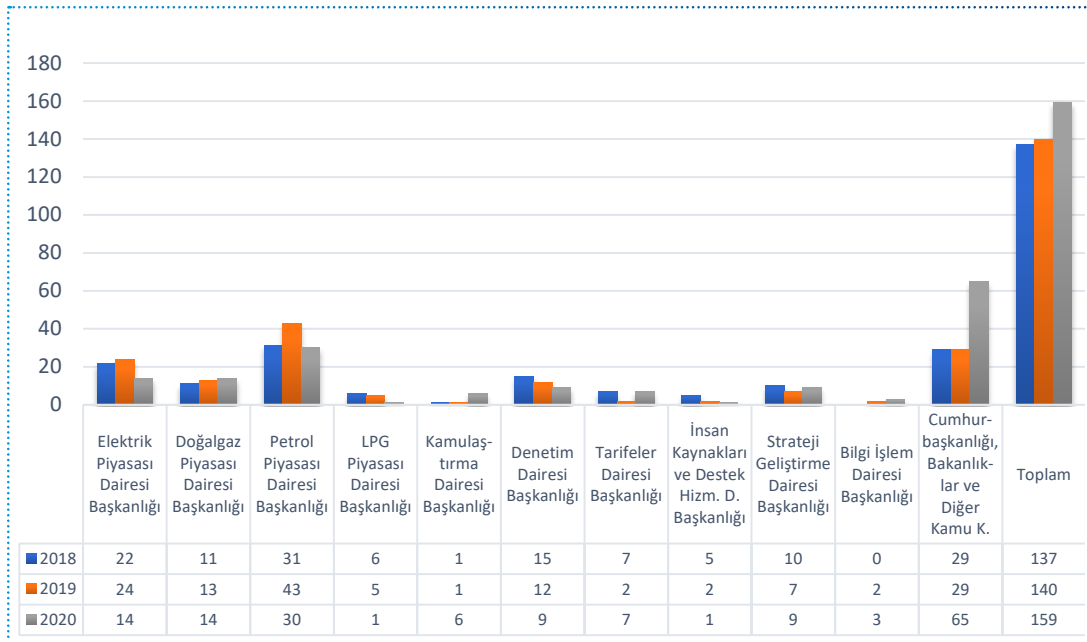
Tablo 8.7: 2020 Yılı Sonu İtibarıyla Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

Görüş Verilen Yerler	Görüş Sayısı	Oran (%)
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı	832	28,68
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı	450	15,51
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı	589	20,30
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı	206	7,10
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	30	1,03
Denetim Dairesi Başkanlığı	219	7,55
Tarifeler Dairesi Başkanlığı	99	3,41
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	108	3,72
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	128	4,41
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı	5	0,17
Kurul Hizmetleri Müdürlüğü	4	0,13
Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	231	7,99
TOPLAM	2.901	100

Tablo 8.8: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

Görüş Verilen Yerler	2018 Yılı		2019 Yılı		2020 Yılı	
	Görüş Sayısı	Oran (%)	Görüş Sayısı	Oran (%)	Görüş Sayısı	Oran (%)
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanlığı	22	16,06	24	17,14	14	8,81
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanlığı	11	8,03	13	9,29	14	8,81
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı	31	22,63	43	30,71	30	18,87
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası Dairesi Başkanlığı	6	4,38	5	3,57	1	0,63
Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı	1	0,73	1	0,71	6	3,77
Denetim Dairesi Başkanlığı	15	10,95	12	8,57	9	5,66
Tarifeler Dairesi Başkanlığı	7	5,11	2	1,43	7	4,40
İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	5	3,65	2	1,43	1	0,63
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	10	7,3	7	5,00	9	5,66
Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı		-	2	1,43	3	1,89
Cumhurbaşkanlığı, Bakanlıklar ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	29	21,16	29	20,72	65	40,87
TOPLAM	137	100	140	100	159	100

*Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı 2019 yılında kurulduğundan, anılan Daire Başkanlığı görüş verilerinde 2019 yılından itibaren gösterilmeye başlanmıştır.

Şekil 8.3: Yıllar İtibariyle Hukuk Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen Görüşlerin Dağılımı

9. TÜKETİCİ HAKLARININ KORUNMASI

Tüketici haklarının korunmasını teminen; şikâyet ve başvuruları inceleyerek sonuçlandırma, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilerin tüketicilerine sundukları hizmetlerde uygulayacakları standart, usul ve esasları belirleme, enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar konusunda kamuoyunu bilgilendirme ve tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Kuruma gelen şikâyetlerin istatistiklerinin daha sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için EBYS'de bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Böylelikle, Kuruma gelen şikâyetlere ilişkin çeşitli istatistiki veriler anlık olarak raporlanabilmektedir.

Kurum internet sayfasında sürekli güncellemeler yapılmakta olup, Tüketici Köşesine daha rahat erişim imkânı sağlanmıştır. Tüketici Köşesinde, elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri ile doğalgaz dağıtım şirketlerine ait olan internet adresleri, çağrı merkezi telefonları gibi bilgilere daha hızlı ulaşım sağlanmıştır.

Kuruma gelen şikâyetlerin sayısının her geçen gün artması ve bu şikâyetlerin muhatabı olan Elektrik Dağıtım ve Görevli Tedarik Şirketleri ve Doğalgaz Dağıtım Şirketlerine şikâyetlerin daha kolay ve hızlı iletilmesini sağlamak amacıyla muhatap şirketlere KEP adresi zorunluluğu getirilmiş, şikâyetlerin bir Elektronik Yazışma Paketi (EYP) olarak lisans sahiplerine intikali sağlanmıştır. Böylelikle tüketici şikâyetlerinin daha hızlı bir şekilde çözüm adresine yönlendirilmesi ve müracaatçıya her aşamada SMS gönderilerek bilgilendirilmesi sağlanmış ve internet sayfası üzerinden TC Kimlik numarası ile takip yapılabilmektedir. Dağıtım şirketlerinden gelen cevapların internet sayfasında müracaatçı tarafından görülmesi sağlanmıştır. Dağıtım şirketleri tarafından zamanında cevaplanmayan müracaatlar için şirketlere sistem üzerinden uyarı mesajı gönderilmektedir.

9.1. Tüketici Bilincinin Oluşturulması ve Geliştirilmesi

Enerji piyasasına ilişkin düzenlemeler ve uygulamalar ile tüketicinin hak ve sorumlulukları konusunda tüketici bilinci oluşturmaya yönelik çalışmalar kapsamında; Kurumun internet sayfasında tüketici bölümüne yer verilmiştir.

Tüketici Köşesi, sektör bazında aşağıda belirtilen başlıkların tamamını ya da bir kısmını içerecek şekilde oluşturulmuştur:

- Mevzuat (İlgili piyasaya ilişkin tüketicileri doğrudan ilgilendiren mevzuata yer verilmiştir)
- Piyasa ve Tüketici Hakları (Piyasa yapısı ve bu piyasada temel tüketici haklarının ne olduğuna ilişkin tanıma sunu şeklinde yer verilmiştir)
- Tüketici Kılavuzu ve Sıkça Sorulan Sorular (Tüketicilerin sıkça sordukları sorulara ilişkin verilen yanıtlar ve tüketici haklarının kullanımına ilişkin açıklamaları içermektedir)
- Geçmiş Dönem Uygulanan Ulusal Tarifeler ve Diğer Ülke Uygulamaları (Elektrik piyasasında serbest olmayan tüketicilere uygulanan fiyatlar ile diğer ülkelerde uygulan fiyatlar verilmiştir, doğal gaz dağıtım şirketlerinin uyguladıkları fiyatlara doğrudan erişim sağlanmıştır)
- Fatura Hesaplama Modülü (Elektrik tüketicilerinin fatura kontrollerini yapmasına imkân tanıyan fiyat modülüne yer verilmiştir)
- Dağıtım Şirketlerinin İletişim Adresleri (Elektrik ve Doğal Gaz Dağıtım Şirketlerinin Web Adresi, Çağrı Merkezi, İstek/Şikâyet ve e-posta adreslerini içermektedir)

- Görevli Tedarik Şirketlerinin İletişim Adresleri (Elektrik Görevli Tedarik Şirketlerinin Web Adresi, Çağrı Merkezi, İstek/Şikâyet ve e-posta adresleri içermektedir)
- Şikâyet ve Bilgi Edinme (Tüketicilerin şikâyet ve bilgi edinme taleplerine yanıt verecek aktif bir modüle yer verilmiştir)

Tüketici şikâyetlerine ilişkin internet sayfası üzerinden müracaat modülü yenilenmiş, T.C kimlik numarası üzerinden yapılan müracaatlarda, müracaatın alınması ve şirketlere gönderilmesi aşamalarında müracaatçıya SMS gönderilmesi ve müracaatçının internet sayfası üzerinden takibini yapabilmesi sağlanmıştır.

9.2. Tüketici Şikâyetlerinin Değerlendirilmesi

Lisansı sahibi tüzel kişiler, tüketiciler ve kullanıcılarla olan ilişkilerinde mevzuat çerçevesinde belirlenen yükümlülüklerini yerine getirirken faaliyet konularına ilişkin ihbar ve şikâyetleri hızlı bir şekilde değerlendirerek çözmek ve/veya çözüme yönelik düzenlemelerin yapılmasını sağlamak zorundadır.

Tüketiciler, hizmet veren şirketlere yaptıkları başvurularda yeterli veya tatmin edici cevap alamadıkları takdirde Kuruma başvurma hakkına sahiptirler. Bu şekilde Kuruma ulaşan başvurular, konu ile ilgili tüzel kişi ile yapılan yazışmalar ile birlikte değerlendirmeye alınmakta ve mevzuat çerçevesinde incelenerek sonuçlandırılmaktadır.

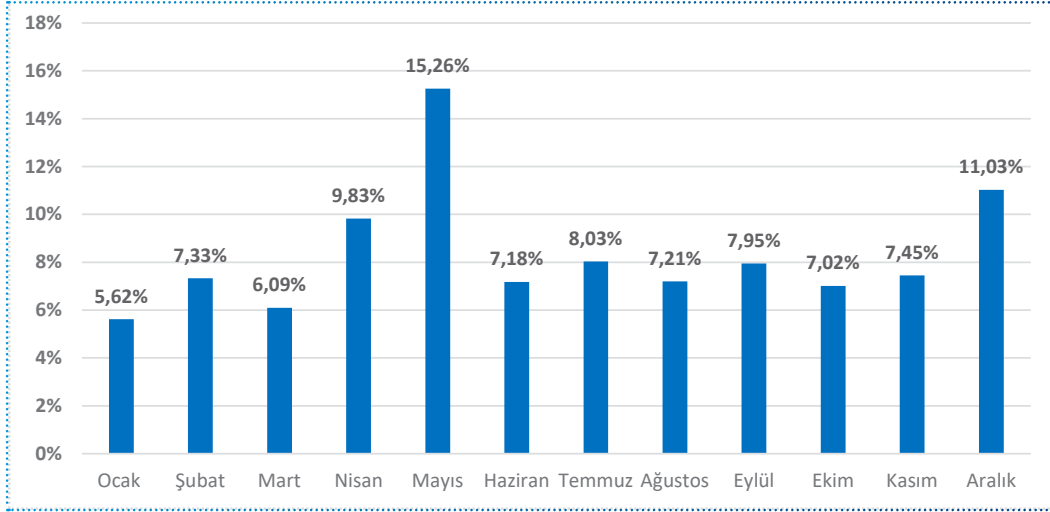
İlgili mevzuat çerçevesinde piyasalarda faaliyet gösteren lisans sahibi tüzel kişilerin yükümlülüklerinin izlenmesinde, gerekli düzenlemelerin hızlı yapılmasının sağlanmasında tüketici ve kullanıcıların istem ve şikâyette bulunması yollarının yeterli, açık ve kolay olması oldukça önemlidir.

Bu çerçevede, Kurumumuz tarafından farklı kanallardan iletilen şikâyetlerin ilgili tarafa hızlı bir şekilde iletilmesi, şikâyetlerin çözümünün izlenmesi ve gerekmesi halinde denetiminin yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

9.2.1. Bilgi Edinme Şikâyet Sayısı ve Kanalları

Kurumumuz ilgili Dairelerince 2020 yılında Şikâyet başlığı altında 112.713 adet ve Bilgi Edinme başlığı altında 1.389 adet olmak üzere toplam 114.102 adet bildirim işlem görmüştür.

Şikâyet başlığı altında işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla yüzdesel dağılımı aşağıda verilmektedir.

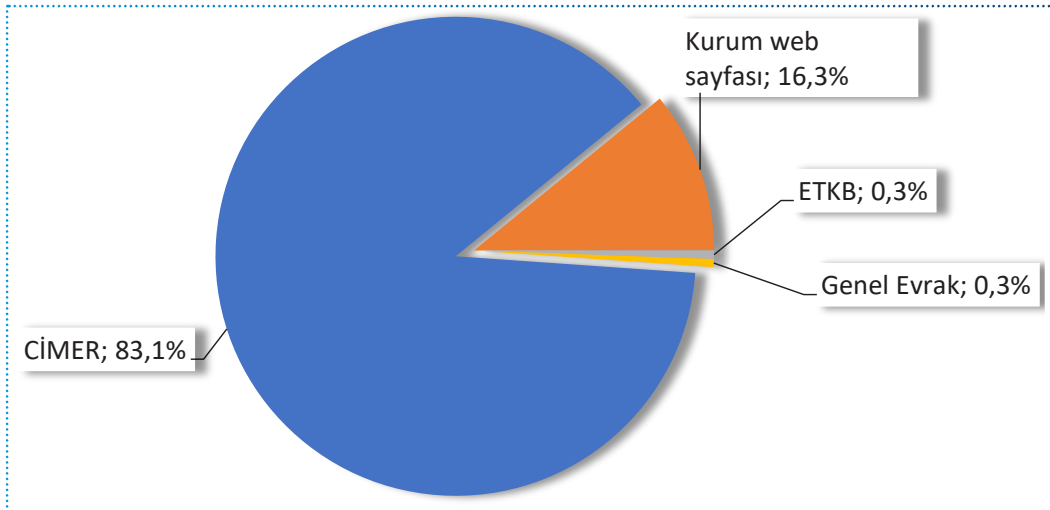

Şekil 9.1: Şikâyet Başlığı Altında İşlem Gören Bildirimlerin Aylar İtibariyle Yüzdesel Dağılımı

Şikâyet başlığı altındaki bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın %15,26 ile Mayıs ayına ait olduğu, bu ayı sırasıyla Aralık ve Nisan aylarının izlediği görülmektedir.

Bildirimlerin Kurumumuza iletilmesinde, CİMER, Bakanlık, Kurum web sayfası ve Kurum Genel Evrak kanalları kullanılmaktadır.

2020 yılında toplam tüm kanallar kullanılmak suretiyle şikâyet başlığı altında 112.713 adet müracaat Kurumumuza intikal etmiştir. CİMER müracaatı 93.644 adet (toplam şikâyet sayısının %83'ü), Kurum web sayfasından müracaat 18.410 adet (toplam şikâyet sayısının %16'sı), ETKB kanalı ile müracaat 340 adet, Genel Evrak kanalı ile müracaat 301 adet ve Diğer Kanallar ile müracaat 18 adettir. Şikâyet kanallarına göre gerçekleştirmelerin yüzdesel dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

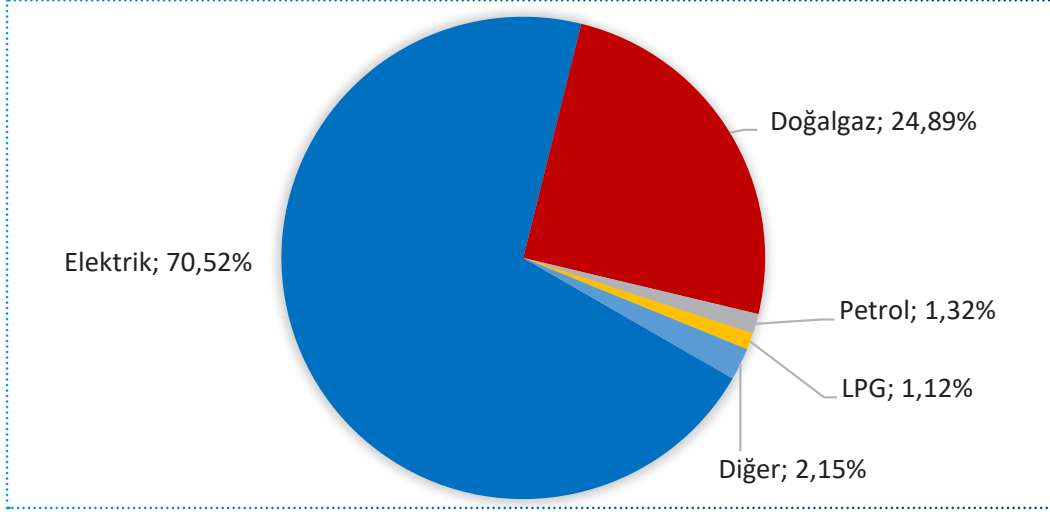

Şekil 9.2: Şikâyet Bildirimlerinin Şikâyet Kanallarına Göre Yüzdesel Dağılımı

2020 yılında 95.345 adet müracaat ilgili şirketlere değerlendirilmek ve gereği için gönderilmiştir.

9.2.2. Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı

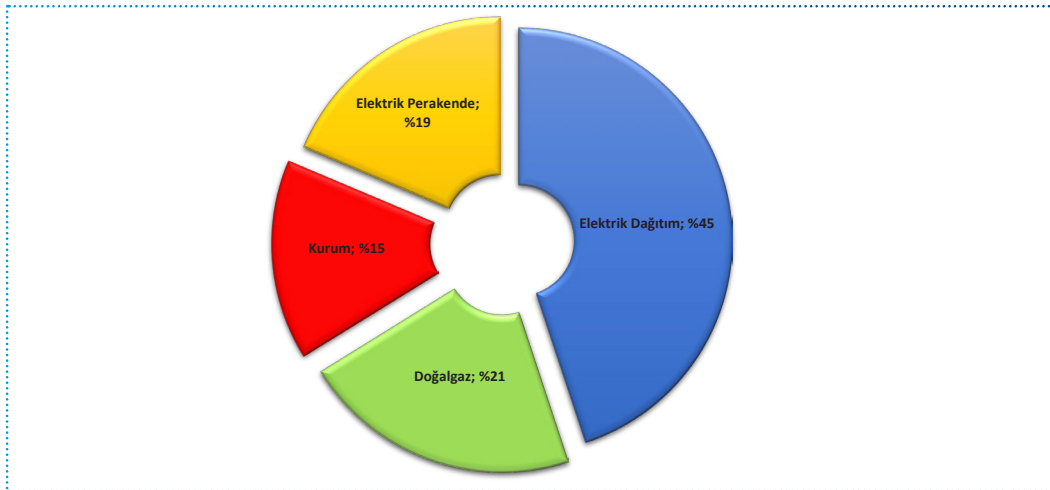
Şikâyet kategorisi altında iletilen bildirimler tüketici haklarının korunması ile tüketici şikâyetlerinin incelenmesi çerçevesinde Elektrik Piyasası, Doğal Gaz Piyasası, Petrol Piyasası ve Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Piyasası (LPG) olarak ayrıştırılmıştır. Bu sektörlere ait şikâyet bildirimlerinin yüzdesel dağılımı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

Şekil 9.3: Şikâyet Bildirimlerinin Sektörel Dağılımı

Şikâyetlerin sektörel dağılımında 79.441 adet (%70,52) ile en fazla paya sahip olan sektör elektrik sektörüdür. Elektrik sektörünü 28.033 adet (%24,89) ile doğal gaz sektörü, 2490 (%2,15) ile diğer, 1.493 adet (%1,32) ile petrol sektörü ve 1256 adet (%1,12) ile sıvılaştırılmış petrol gazları sektörü izlemiştir. Özellikle elektrik ve doğal gaz sektörlerine ait bu oranlar yorumlandığında elektrik sektöründe 2020 yılında 46 milyonu aşan, doğal gaz sektöründe ise yaklaşık 16,8 milyonu aşan tüketicinin (serbest ve serbest olmayan) olduğu hususu dikkate alınmalıdır.

Kurum yazışma sistemi içine alınan bildirimlerin tamamı sektör dairelerine gönderilmemektedir. Kurumumuz tarafından doğrudan incelenmeye alınmayan ve şirketler tarafından cevaplanması ve değerlendirilmesi gereken şikâyetler ilgili şirketlere yollanmaktadır. Aşağıdaki grafikte Kurum yazışma sistemi içine alınan ve doğrudan kurum dışına yönlendirilen şikâyetlerin oranları gösterilmektedir.

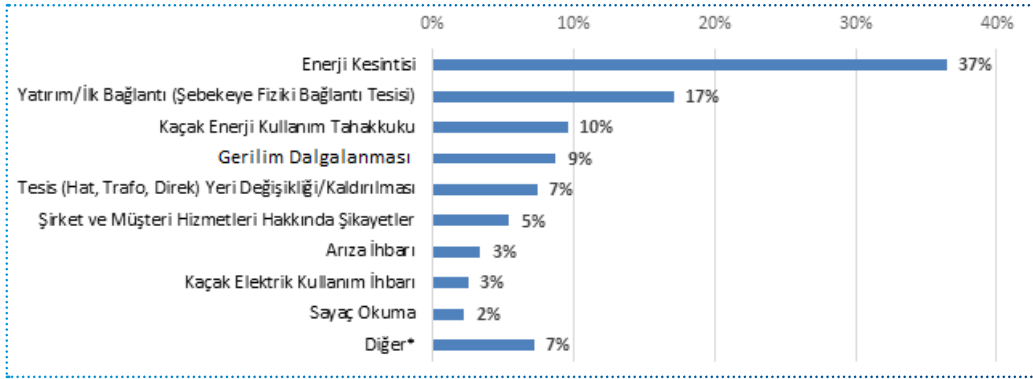

Şekil 9.4: Şikâyet Bildirimlerinin Gönderildikleri Yerlere Göre Dağılımı

Kurum yazışma sistemi içine alınan şikâyetlerin en büyük kısmı %45'lik oranla elektrik dağıtım şirketlerine, %21'lik kısmı doğalgaz, %19'luk kısmı elektrik görevli tedarik şirketlerine ve %15'lik kısmı Kurum sektör dairelerine gönderilmiştir.

9.2.3. Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Tüketici hakları ve tüketicilerin korunması çerçevesinde, şikâyet kategorisi altında elektrik sektörüne özgü alt sınıflandırmalar yapılmıştır. Bu döneme ilişkin şikâyet kategorisine tabi 75.690 adet bildirim işlem görmüş olup, alt sınıflandırmalar bazında dağıtım, tedarik ve özel tedarik şirketleri şikâyet kategorilerinin dağılımı aşağıda verilmektedir.

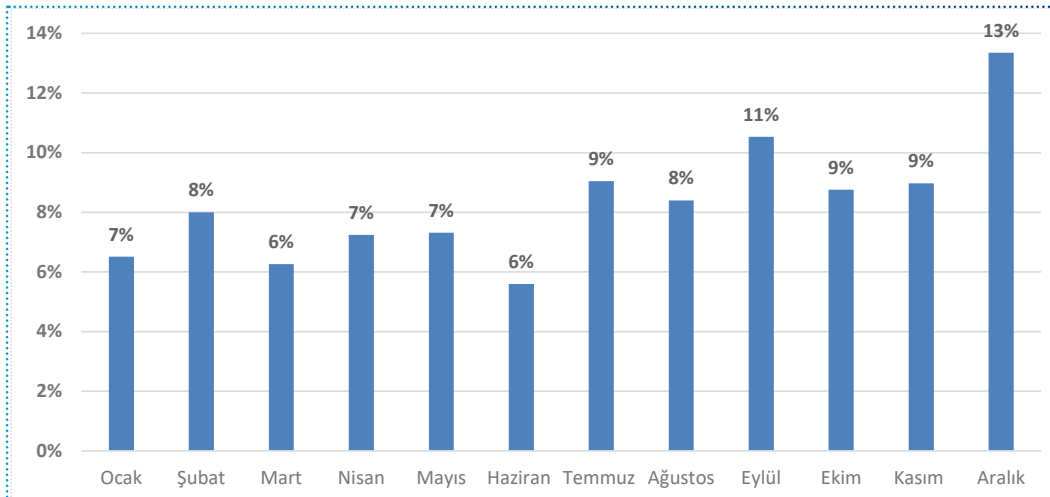

Şekil 9.5: Elektrik Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

Elektrik piyasasında dağıtım faaliyetleri ile ilgili şikâyetlerin en fazla yoğunlaştığı alan %36 ile Enerji Kesintisi, %17 ile Yatırım/İlk Bağlantı (Şebekeye Fiziki Bağlantı Tesisi), %10 ile Kaçak Enerji Kullanım Tahakkuku ve %9 ile Voltaj Dalgalanması/Basınç Değişikliği alanı yer almaktadır.

Elektrik sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin aylar itibariyle sayısal dağılımı aşağıda verilmektedir.

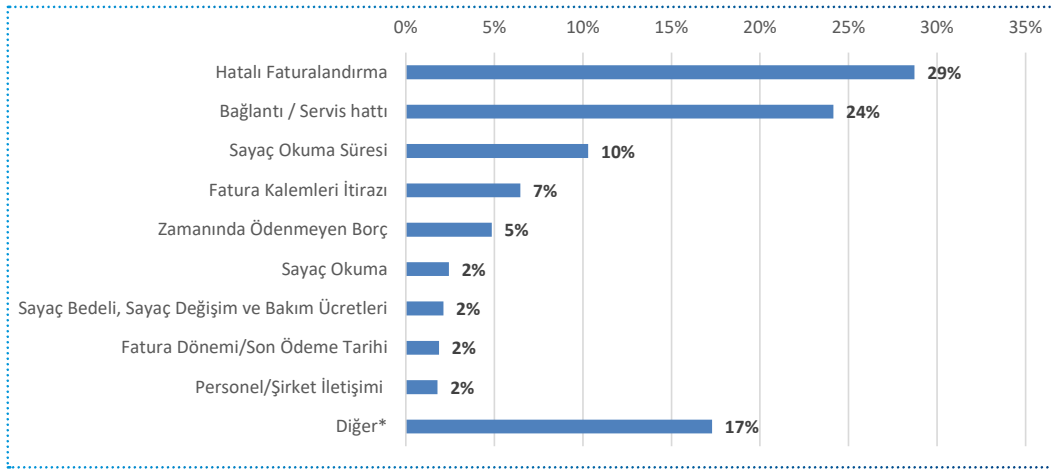

Şekil 9.6: Elektrik Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı

Bildirimlerin aylık gerçekleştirmelerine bakıldığında en büyük payın %13 ile Aralık ayına ait olduğu, bu ayı sırasıyla Eylül, Temmuz, Kasım ve Ekim aylarının izlediği görülmektedir.

9.2.4. Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

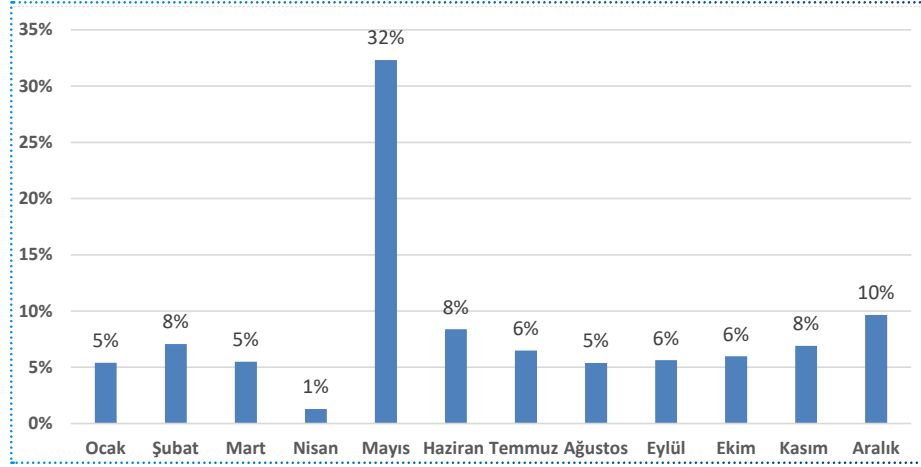
Tüketici hakları ve tüketicilerin korunmasına yönelik gerekli işlemlerin tesis edilebilmesi için ilgili mevzuat da dikkate alınarak, şikâyet kategorisi altında sektöre özgü sınıflandırmalar yapılmıştır. Doğal gaz ile ilgili Hatalı faturalandırma, Bağlantı/Servis hattı, Sayaç Okuma Süresi, Diğer, Fatura Kalemleri İtirazı, Zamanında Ödenmeyen Borç, Sayaç Okuma, Sayaç Bedeli, Sayaç Değişim ve Bakım Ücretleri, Fatura Dönemi/Son Ödeme Tarihi, Personel/Şirket İletişimi (Personel davranışları, Şirket Telefonlarına Ulaşılamama vs.), Hizmet Kesintisi, Servis Kutusu, İç Tesisat Firma İşlemleri, Kaçak/Usulsüz Kullanım Tahakkuku, Güvence Bedeli ve İadesi, Abonelik Sözleşmesi, Dağıtım Şirketinin Randevuya Gelmemesi/Gecikmesi, Limitli Satış, Başvuruların Süresi içinde Cevaplandırılmaması adı altında alt sınıflandırma yapılmıştır. Bu döneme ilişkin şikâyet kategorisine tabi 28.033 adet bildirim işlem görmüş olup, alt sınıflandırmalar bazında ilk 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

Şekil 9.7: Doğal Gaz Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdeleri Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

Doğalgaz sektörüne ait olup en fazla şikâyet alan konu %29'luk oranıyla Hatalı Faturalandırma konusudur. Bunu diğer kategoriler takip etmektedir. Doğalgaz sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin aylar itibarıyla yüzdeleri dağılımı aşağıda verilmektedir.

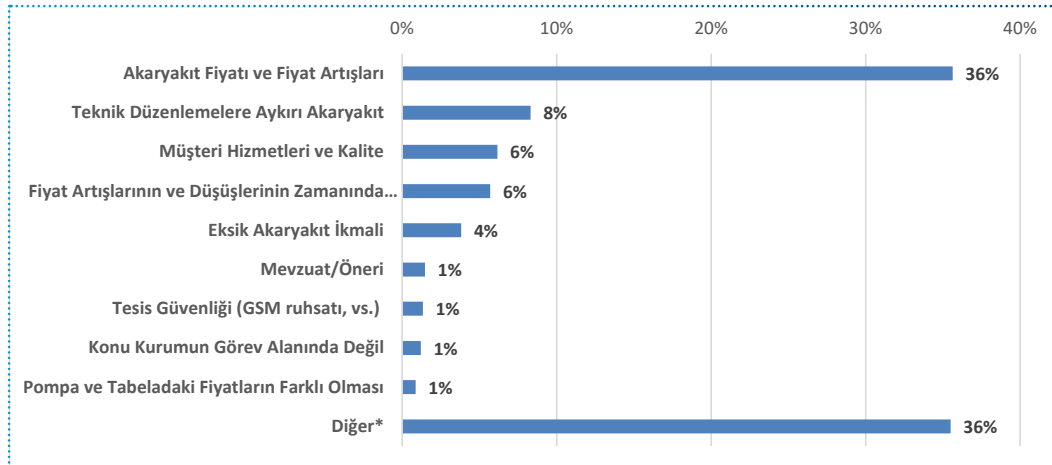

Şekil 9.8: Doğal Gaz Sektöründe İşlem Gören Bildirimlerin Aylara Göre Yüzdesel Dağılımı

Bildirimlerin aylık gerçekleşmelerine bakıldığında en büyük payın %32 ile Mayıs ayına ait olduğu, bu ayı Aralık ve Haziran aylarının izlediği görülmektedir.

9.2.5. Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

Şikâyet kategorisi altında, Akaryakıt Fiyatı ve Fiyat Artışları, Diğer, Teknik Düzenlemelere Aykırı Akaryakıt, Fiyat Artışlarının ve Düşüşlerinin Zamanında Uygulanmaması, Müşteri Hizmetleri ve Kalite, Eksik Akaryakıt İkmali, Tesis Güvenliği (GSM ruhsatı, lisansa esas belgeler, mesafe tahdidi, vs.), Mevzuat/Öneri, Konu Kurumun Görev Alanında Değil, Pompa ve Tabeladaki Fiyatların Farklı Olması, Rekabet İhlali, Araç Dışı Yakıt İkmali (Bidon vs.), Kaçak Akaryakıt İhbarı, Şirket Çalışanlarının Davranışları, Sadakat Kart Uygulamaları gibi alt kategorileri belirlenmiştir. Bu dönemde 1.493 adet şikâyet bildirimini işlem görmüştür. Petrol sektörü Kuruma intikal eden bildirimler içerisinde %1'lik paya sahiptir. Bu döneme ilişkin alt sınıflandırmalar bazında ilk 10 şikâyet kategorisinin dağılımı aşağıda verilmiştir.

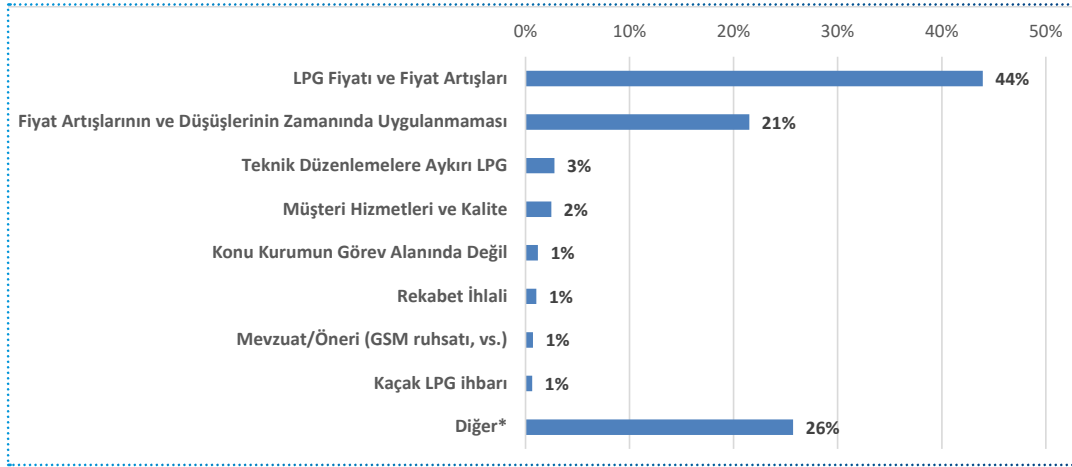
Şekil 9.9: Petrol Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

9.2.6. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları Sektörüne Ait Şikâyetlerin Sınıflandırılması ve Gerçekleşmeler

İlgili mevzuat esas alınarak tüketici hakları ve tüketicilerin korunmasına hususları kapsamında Şikâyet kategorisi altında LPG Fiyatı ve Fiyat Artışları, Diğer, Fiyat artışlarının ve Düşüşlerinin zamanında uygulanmaması, Teknik Düzenlemelere Aykırı LPG, Müşteri Hizmetleri ve Kalite, Konu Kurumun Görev alanında Değil, Rekabet ihlali, Mevzuat/Öneri (GSM ruhsatı, lisansa esas belgeler, mesafe tahdidi, vs.), Kaçak LPG ihbarı, Tesis Güvenliği, Pompa ve Tabeladaki Fiyatların Farklı Olması gibi alt kategorileri belirlenmiştir. Bu dönemde 1.256 adet şikâyet bildirimini işlem görmüştür. LPG sektörü Kuruma intikal eden bildirimler içerisinde %1'lik paya sahiptir.

Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) sektörüne ait olup işlem gören bildirimlerin şikâyet kategorisine göre dağılımı aşağıda verilmektedir.

Şekil 9.10: LPG Sektörüne Ait Şikâyetlerin Alt Sınıflandırmasının Yüzdesel Dağılımı

*Diğer kategorisi içerisinde birden fazla konuyu ilgilendiren muhtelif şikâyetler ve yüzdesi çok az olan şikâyetlerin toplamı yer almaktadır.

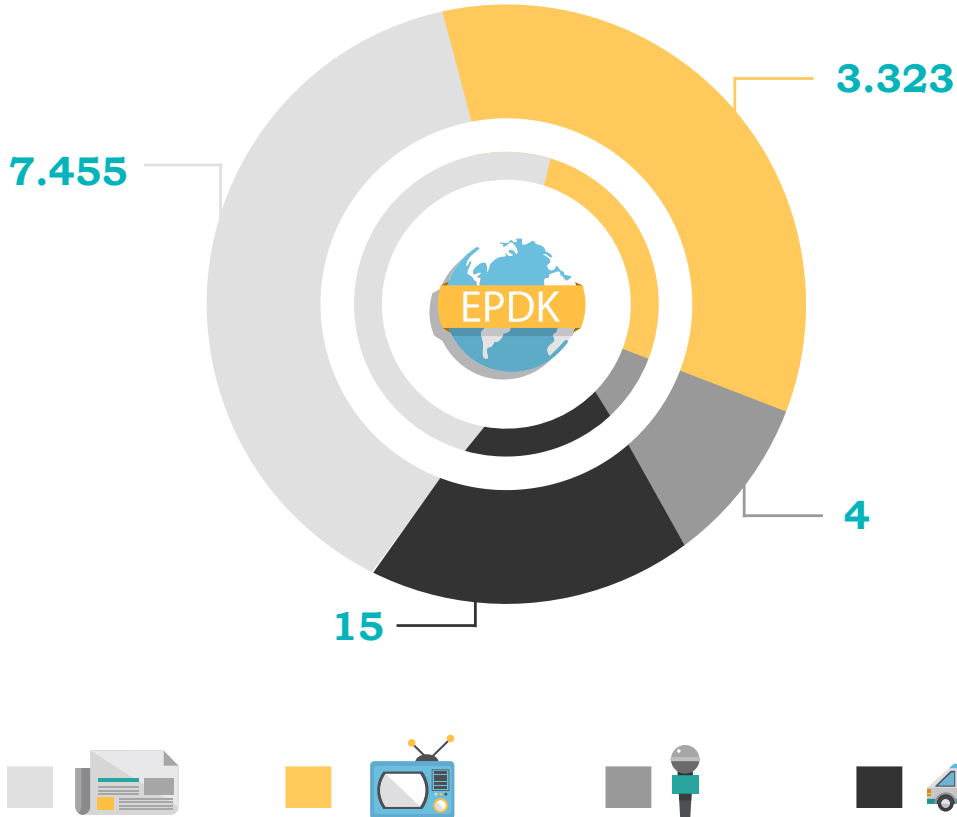
10. BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER

2020 yılı içerisinde enerji sektörü ve Kurum faaliyetleri ile ilgili yayınların izlenmesi ve değerlendirilmesi, basın mensupları tarafından Kuruma yöneltilen yazılı ve sözlü soruların cevaplandırılmasının yanı sıra elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG sektörleri ile ilgili kamuoyunun bilgilendirilmesi ve Kurum Başkanı tarafından verilen diğer organizasyon görevleri yerine getirilmiştir. Kurumun faaliyetlerine yönelik haber metinleri oluşturularak medya kuruluşları kanalıyla kamuoyu bilgilendirilmiş ve gerekli durumlarda basın açıklamaları yapılmıştır.

Tüketici haklarına yönelik ve kamuoyunun bilgilendirilmesini gerektiren Kurul Kararları, haber haline dönüştürülerek basın yayın kuruluşları kanalıyla kamuoyu aydınlatılmıştır.

Enerji sektöründe faaliyet gösteren dernekler ile Kurum Başkanı, Kurul Üyeleri ve ilgili hizmet birimleri personelinin katıldığı toplantıların organizasyonları gerçekleştirilmiştir.

Basında 2020 yılında EPDK'ya yönelik yaklaşık 7.455 yazılı basın haberi, 3.323 TV haberi çıkmıştır. Kurum adına 4 basın açıklaması yayınlanmıştır. Kurum Başkanı, 15 basına açık programa (konferans, telekonferans toplantı, canlı TV yayını) konuşmacı olarak katılmıştır.

11. DIŞ İLİŞKİLER

Kurumun dış ilişkilere yönelik faaliyetleri "Bölgesel ve uluslararası enerji piyasalarında uzmanlığı ile ön plana çıkmak ve değer yaratan bir kurum olmak" vizyonu kapsamında benimsenen "EPDK Dış İlişkiler Stratejisi" belgesi çerçevesinde sürdürülmektedir. 2020 yılı Mart ayında uygulamaya konulan pandemi önlemleri sebebiyle, her ne kadar yurt dışı etkinliklerin çoğu fiziki olarak düzenlenememiş olsa da, çevrimiçi olarak devam ettirilen tüm etkinliklere katılım sağlanmış, enerji ve enerji düzenlemesine ilişkin bilgi, uzmanlık ve deneyimlerimizin paylaşılmasının yanı sıra enerji piyasamızın tanıtılmasına da önem verilmiştir.

Kurum, dış ilişkiler bağlamındaki faaliyetlerini 2020 yılında da 5 ana ekseninde sürdürmüştür:

1. Üyesi olunan uluslararası birliklerle ilişkiler,
2. İkili ilişkiler,
3. AB müktesebatına uyum süreci kapsamındaki faaliyetler,
4. Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar gereği ilişki içerisinde bulunan organizasyonlar kapsamında Kurumun görev alanına giren alanlarda yapılan çalışmalar,
5. Uluslararası enerji piyasalarındaki gelişmelerin izlenmesi ve raporlanması.

11.1. Üyesi Olunan Uluslararası Birliklerle İlişkiler

Kurum, Enerji Düzenleyicileri Bölgesel Birliği (ERRA) ve Akdeniz Elektrik ve Gaz Düzenleyicileri Birliği (MEDREG)'in üyesi, Enerji Topluluğu Düzenleme Kurulu (ECRB)'nin de gözlemci üyesidir. Aynı zamanda Kurumumuzun ilgili olduğu Uluslararası Enerji Düzenleyicileri Konfederasyonu (ICER), Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ) ve OECD Ekonomik Düzenleyiciler Ağı (OECD-NER) bünyesinde oluşturulmuş bulunan çalışma gruplarına, görevlendirilen personel vasıtasıyla katkıda bulunmaktadır.

ERRA'nın 24 Ocak 2020 tarihli Yönetim Kurulu Toplantısı sırasında alınan kararlar doğrultusunda, ERRA Sekreteryası tarafından çalışma grubu ve komitelerinde yapısal değişikliğe gitmek üzere bir çalışma yapılmış ve bu çalışma sonucunda mevcut komitelerin yerine yeni komiteler kurulmuştur.

Bu kapsamda ERRA'nın yeni çalışma organları şu şekilde sıralanmaktadır: Doğal Gaz Piyasaları ve Ekonomik Düzenleme Komitesi (Komite 1), Elektrik Piyasaları ve Ekonomik Düzenleme Komitesi (Komite 2), Yenilenebilir Enerji Komitesi (Komite 3), Tüketici Koruma Çalışma Grubu ve dünyada yaşanan Covid-19 salgını nedeniyle düzenleme faaliyetlerinde yaşanabilecek aksaklıkların paylaşılması ve giderilmesine yardımcı olunması amacıyla geçici olarak kurulan Covid-19 Geçici Çalışma Grubu. Kurumumuzca ERRA'nın yeni çalışma organlarında görev alacak personel belirlenmiştir.

Diğer yandan, Kurum Başkanımızın dört yıldır Yönetim Kurulu üyeliğini yürüttüğü ERRA'da, görev süresi dolan yönetim kurulu üyelikleri için 17 Eylül 2020'de yapılan seçimlerde, EPDK Kurul Üyesi Ahmet Çağrı Çiçek'in seçilmesi, Kurumumuzun ERRA Yönetim Kurulu'nda temsil edilmesinin devam etmesine imkân sağlamıştır.

Diğer taraftan, Kurum temsilcilerimiz yeni kurulan komiteler ve çalışma gruplarındaki görevlerine aktif olarak katılmaya ve yönlendirici etkide bulunmaya 2020 yılında da devam etmişlerdir. Bu kapsamda, ERRA'nın Doğal Gaz Piyasaları ve Ekonomik Düzenleme Komitesi Başkanlığı ile Yenilenebilir Enerji Komitesi Başkan Yardımcılığına da Kurumumuz personeli seçilmiştir.

Kurucu üyesi olduğumuz MEDREG'in, kuruluşundan itibaren tüm organlarına aktif olarak katılım sağlanmakta, çalışmalarına katkı sunulmaktadır. 2018 yılında gerçekleştirilen MEDREG Genel Kurulu'nda oybirliği ile başkan seçilen Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı Güleşan Demirbaş 2 yıllık görev süresini tamamlamıştır. 25 Kasım 2020 tarihinde gerçekleştirilen 30. MEDREG Genel Kurulu'nda yapılan seçimle görevini Arnavutluk Enerji Düzenleyici Kurumu ERE'nin Başkanı Petrit Ahmeti'ye devretmiştir. Aynı genel kurulda, Kurumsal Çalışma Grubu ve Elektrik Çalışma Grubu Başkan Yardımcılıklarına Kurumumuz personeli seçilmiştir.

MEDREG Sekreteryası tarafından 12-13 Şubat 2020 tarihlerinde Kurumumuza bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret kapsamında, Kurum Başkanı Mustafa Yılmaz ile MEDREG ve EPDK Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı Güleşan Demirbaş ile görüşen heyet, Milano'da yerleşik sekreteryanın yeni ofisine taşınma süreci, MEDREG'in 2020 yılı faaliyetleri ve MEDREG Başkanı tarafından üye ülkelere gerçekleştirilecek nezaket ziyaretleri konusunda bilgi vermiştir. Diğer yandan, Elektrik, Doğal Gaz ve Tarifeler Daire Başkanlıkları yetkilileri ile görüşen MEDREG Sekreteryası, MEDREG'in uzun ve kısa vadeli hedefleri ile MEDREG çalışma grupları tarafından geçtiğimiz yıllarda gerçekleştirilen ve gelecek dönemde gerçekleştirilecek faaliyetler hakkında bilgi verirken, MEDREG çalışma gruplarına ilgili dairelerimizden destek verilmesinin önemi vurgulanmıştır.

MEDREG Sekreteryası, ziyaretlerinin ikinci gününde TEİAŞ yetkilileri ile görüşerek TEİAŞ SCADA sistemini inceleme imkânı bulmuşlardır.

MEDREG tarafından;

- 29 Haziran - 1 Temmuz tarihlerinde düzenlenen "Elektrik ve Doğal Gaz Piyasaların Ayrıştırma ve Üçüncü Taraf Erişimi" konulu çevrimiçi eğitime hem moderatörlük hem eğitici olarak Kurum personelimizce katkı sağlanmıştır.
- 5 Ekim tarihinden düzenlenen "Enerji Sektöründe Faaliyet Gösteren Kurumlar için Etkin İletişim" konulu eğitime katkı sağlanmıştır.
- 1 - 3 Aralık tarihleri arasında düzenlenen "Enerji Düzenlemesinin Rolü ve Kapsamı" konulu eğitime eğitmen desteği verilmiştir.

Bununla birlikte, Kurumun gözlemci üyesi olduğu ECRB'nin çalışmaları, ECRB çalışma gruplarında görevli Kurum personeli vasıtasıyla takip edilmiştir.

11.2. İkili İlişkiler

Özbekistan Enerji Bakan Yardımcısı Sherzod Khodjaev'in başkanlığındaki Özbekistan Enerji Bakanlığı yetkililerinden oluşan heyet, 14 Şubat 2020 tarihinde Kurum Başkanımız tarafından kabul edilmiştir. Söz konusu toplantıda, Özbek heyetine Kurumumuzun teşkilat yapısı ile elektrik piyasamızın serbestleşme süreci ve Kurumumuzun bu piyasaya yönelik düzenleyici faaliyetleri hakkında sunumlar yapılmıştır.

Kurumumuz ile Azerbaycan Enerji Düzenleme Ajansı (AERA) arasında uzun süredir yürütülen işbirliği çalışmaları kapsamında, 27 Ekim 2020 tarihinde bir işbirliği protokolü imzalanmıştır. İmzalanan protokol çerçevesinde, iki kurum arasındaki işbirliğinin arttırılması, özellikle elektrik ve gaz piyasalarında istikrarlı bir düzenleyici çerçevesinin geliştirilmesi için işbirliğinin sürdürülmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda, düzenlenecek olan toplantılar, seminerler ve eğitimler yoluyla bilgi alışverişi ve deneyimlerin paylaşılmasının sağlanması hususları da imza altına alınmıştır.

11.3. Avrupa Birliği Müktesebatı İle Uyum Süreci Kapsamındaki Faaliyetler

Avrupa Birliği (AB) Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) 2013 yılı programlaması kapsamındaki ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın yürüttüğü ve Kurumumuzun ana faydalanıcılarından biri olduğu ve 18 Eylül 2018 tarihinde başlatılan "Türkiye Enerji Sektörü Faz-2 Projesi" Yönlendirme Komitesi'nde yer alınmak suretiyle proje işleyişi takip edilmekte, çalışmalara katkıda bulunulmakta, proje kapsamında düzenlenen eğitimlere Kurum personelimizin katılımı sağlanmaktadır.

Kurumumuz tarafından IPA 2015 yılı programlaması kapsamında geliştirilen "Performansa Dayalı Tarife Düzenlemesi" konulu proje 24 Nisan 2019 tarihinde yapılan açılış toplantısıyla başlamıştır ve 18 ay sürmesi planlanan proje başarı ile devam ettirilmektedir.

IPA'nın 2021-2027 yıllarını kapsayan üçüncü dönemi için programlama çalışmaları kapsamında da Kurumumuz tarafından geliştirilen iki yeni proje teklifi AB Komisyonu tarafından kabul edilmiştir.

Ülkemizin AB'ye katılım yolunda kaydettiği gelişmelerin değerlendirildiği, Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 2020 Türkiye İlerleme Raporunun Kurum görev alanı ile ilgili kısımlarına katkı sağlanmıştır.

AB'ye tam üyelik için aday ülke statüsü çerçevesinde her yıl Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın koordinasyonunda hazırlanan ve Avrupa Komisyonu'na iletilen Katılım Öncesi Ekonomik Reform Programı'nın (ERP) 2020-2022 yılları hazırlık çalışmaları kapsamında, enerji piyasalarındaki tedbirlere ilişkin bilgi notları hazırlanmış ve hazırlık toplantılarına katılım sağlanmıştır. AB Komisyonu ile 9 Kasım 2020'de yapılan çevrimiçi ERP Toplantısına da Kurumumuzca katılım sağlanmıştır.

11.4. Ülkemizin Taraf Olduğu Uluslararası Anlaşmalar Gereği İlişki İçerisinde Bulunulan Organizasyonlar Kapsamında Kurumun Görev Alanına Giren Alanlarda Yapılan Çalışmalar

KEİ, OECD, UEA, DTÖ ve EİT bünyesindeki çalışma grubu, görev gücü vb. oluşumlarda Kurumu temsil etmek üzere Kurum personeli görevlendirilerek adı geçen kuruluşların çalışmaları takip edilmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından koordinasyon çalışmalarının yürütüldüğü ve UEA tarafından hazırlanan 2020 yılının başında Türkiye Derinlemesine Enerji İncelemesi çalışmalarına katkı sağlanmıştır. Ayrıca, UEA'nın Çekya derinlemesine enerji incelemesi çalışmaları kapsamında Kurumumuzdan bir personel Çekya inceleme heyetinde yer almıştır.

KEİ Uluslararası Daimî Sekreteryası'ndan alınan nota çerçevesinde, 10 Aralık 2020 tarihinde gerçekleştirilen KEİ Enerji Çalışma Grubu çevrimiçi toplantısına Kurumumuz temsilcileri tarafından katılım sağlanmış ve toplantı programı kapsamında Kurumumuz ile KEİ üye ülkelerinin düzenleme kurumları arasında yürütülen çalışmalar hakkında bir bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

KEİ Dönem Başkanlığını 1 Ocak-30 Haziran 2021 dönemi için devralmış olan Arnavutluk tarafından yılın ilk yarısı için hazırlanmakta olan 2021 takvim taslağına Kurumumuz tarafından gerçekleştirilecek bir etkinliğin eklenmesi talebinde bulunulmuştur. Bu çerçevede "Conference/Workshop on Functioning of Gas Exchanges in the BSEC Region (changing information on functioning of gas exchanges among BSEC countries)" başlıklı etkinlik önerimiz kabul görmüş ve KEİ 2021 yılı takviminde Haziran ayında gerçekleştirilmek üzere yerini almıştır.

Ayrıca, 10 Nisan 2020 tarihinde gerçekleştirilen Olağanüstü G-20 Enerji Bakanları Toplantısının kapsamında, COVID-19'un küresel ekonomi ve enerji piyasalarına olan etkileri ve özellikle petrol piyasalarının mevcut durumu

ve petrol fiyatları ile arzı konularının ele alınmış olup, toplantının hazırlık çalışmalarına Kurumumuzca katkı sağlanmıştır.

1985 yılında kurulan ve ülkemizin de kurucu üyesi olduğu Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) ile işbirliğimiz çerçevesinde, 2020 yılı boyunca, gerek (EİT) Bölgesel Planlama Konseyi Toplantıları için EİT Sekreteryası tarafından yapılan hazırlık çalışmalarına gerekse Enerji Şartı Sekreteryasınınca ortak düzenlenen etkinlikler kapsamında yürütülen "EİT Bölgesinde Serbest Elektrik Ticareti Oluşturulması" projesine katkı verilmiştir. 14 Ekim 2020 tarihinde, "Perspectives Challenges of Regional Electricity Markets: Harnessing Trade and Investment Opportunities" başlığıyla düzenlenen etkinliğe Kurumumuz tarafından da katılım sağlanmıştır.

DTÖ üyesi bir grup ülke tarafından müzakereleri yürütülen Hizmetler Ticareti Anlaşması (TİSA) çalışmaları kapsamında, Ticaret Bakanlığı ile koordineli çalışılmaya devam edilmiş, serbest ticaret anlaşmalarının müzakerelerine katkı sağlamak üzere ilgili Bakanlığa gerekli bildirimlerde bulunulmuştur.

Aynı zamanda, ülkemizin de taraf olduğu DTÖ Sübvansiyonlar ve Telafi Edici Önlemler Anlaşması'nın 12.7 maddesinde yer alan hüküm uyarınca, farklı ülkeler tarafından yürütülen soruşturmalar kapsamında (ABD'nin ülkemiz menşeli "İnşaat Demiri", "Öngerilmeli Beton Demeti", "Alüminyum", "Sıcak Haddelenmiş Yassı Çelik" ithalatına karşı, ayrıca Avrupa Birliği tarafından ülkemiz menşeli sıcak haddelenmiş yassı çelik (HRS) ithalatına karşı telafi edici vergi soruşturmaları) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından cevaplandırılması gereken soru kâğıtları, Kurumun ilgi ve görev alanı çerçevesinde cevaplanmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı öncülüğünde yürütülen Almanya ile enerji alanında iş birliği kapsamında oluşturulan çalışma gruplarından Elektrik ve Gaz Piyasalarının Düzenlenmesi Çalışma Grubunun eş başkanlığının Kurum yetkilisi tarafından üstlenilmesi uygun görülmüştür. Çalışma grubu kapsamında hazırlanan yıllık planda piyasa şeffaflığı, esneklik ve talep tarafı katılımı mekanizmaları ile doğal gaz piyasası işleyişi konularının ele alınması kararlaştırılmıştır. 22 Nisan 2020 tarihinde yapılan çevrimiçi Türk-Alman Enerji Forumu Çalışma Grupları Eş başkanları COVID-19 değerlendirme toplantısında; her iki ülkedeki COVID-19 sürecinin enerji sektörü üzerindeki etkileri değerlendirilmiş ve bundan sonraki süreçte enerji işbirliğinin artırılması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

26 Haziran 2020 tarihinde "Consumer Protection and Empowerment-Tüketicilerin korunması ve güçlendirilmesi" ana başlıklı çevrimiçi çalıştay düzenlenmiştir. Etkinliğe Kurumumuzdan da katılım sağlanmış olup, ülkemizde elektrik piyasasında tüketici hakları, Almanya'daki tüketici haklarına ilişkin yasal düzenlemeler, AB Enerji Paktinde tüketicilerin korunmasına yönelik düzenlemeler ve perakende piyasaların izlenmesine dönük hususlar tartışılmıştır. Aynı zamanda, Alman tarafı eş başkanı ile yapılan görüşmede; 2020 yılının ikinci yarısında özellikle elektrik piyasasında dağıtık üretimlerin şebekelere etkileri, çatı/cephe GES uygulamalarında Almanya'nın deneyimleri konularında ayrıca bir çalıştay düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Konuyla ilgili görüşmelerimiz devam etmektedir. Doğal gaz piyasası ile ilgili olarak ise piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda bir teknik gezi planlanmış olup, pandemi kısıtlamaları dolayısıyla bu program askıya alınmıştır.

11.5. Uluslararası Enerji Piyasalarındaki Gelişmelerin İzlenmesi ve Raporlanması

2015 yılında başlanarak dış basında çıkan önemli haberler ile uluslararası kuruluşların önemli görülen raporlarının derlendiği dış basın bültenlerinin hazırlanmasına 2020 yılında da devam edilmiştir. 2020 yılında 12 adet dış basın bülteni hazırlanmıştır. Haberler derlenirken tematik sınıflandırma yapılmasına özen gösterilmiştir. Yıl içerisinde derlenen haberler, konularına göre ayrıca sınıflandırılmıştır. Diğer yandan, uluslararası kuruluşlarca yayımlanan ve kurumumuza intikal eden raporlar ile Dışişleri Bakanlığı tarafından iletilen uluslararası gelişmeler ilgili birimlerle paylaşılmıştır.

12. İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

12.1. Kurum Personeli

Kurum hizmetlerinin gerektirdiği görevler, idari hizmet sözleşmesi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen personel eliyle yürütülmektedir. Kurum personeli 4628 sayılı Kanun ile düzenlenen hususlar dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabidir. Kurul Başkanı ve Kurul üyeleri ile idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen Kurum personeli, sosyal güvenlik açısından 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmaktadır. Kurumda, Kurul Başkan ve Kurul üyesi ile idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen personelin sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri 5510 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesi saklı kalmak kaydıyla anılan Kanun hükümlerine göre düzenlenmektedir. 02.11.2011 tarihli ve 28103 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 666 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ye eklenen Ek 11 inci madde gereğince Kurum personelinin, ücret ve mali hakları hususunda emsali unvan ve ücret eşitlemesine tabi olması sağlanmış olup 15.01.2012 tarihinden sonra Kurum kadrolarına atanan personel, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan emsali personelin tabi olduğu ücret ve mali haklar rejimine tabi olmuştur.

Tablo 12.1: 2020 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		ATANMA ŞEKLİ	
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	AÇIKTAN	NAKLEN
Başkan Danışmanı	1			1				1		1
Avukat	1			1			1			1
Mühendis	2			1	1			2		2
Yönetim Görevlisi	2			1	1		1	1		2
Tekniker	1		1					1	1	
Teknisyen	1		1					1		1
TOPLAM	8		2	4	2		2	6	1	7

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Tablo 12.2: 2020 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		AYRILMA NEDENİ						
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	İSTİFA	EMEKLİLİK	NAKİL	İHRAÇ	MÜSTAFİ	GÖREVİNE SON VERİLME	
Başkan Danışmanı	1					1		1		1					
Grup Başkanı	1				1			1		1					
Enerji Uzmanı	4			4				4	1	3					
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	1				1			1	1						
Avukat	1			1			1			1					
Mühendis	2			2			1	1	1						1
Yönetim Görevlisi	1	1						1	1						
TOPLAM	11	1		7	2	1	2	9	4	6					1

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Kurumun kadro unvan ve sayıları ile 2020 yılı sonu itibarıyla istihdam edilen 506 adet kadrolu personele ilişkin bilgiler Tablo 12.3'te yer almaktadır.

Tablo 12.3: Kurum Personeli Kadro Dağılımı

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU						CİNSİYETİ	
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Başkan Yardımcısı	2	2				1	1			2
Elektrik Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Doğal Gaz Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Petrol Piyasası Dairesi Başkanı	1	1				1				1
LPG Piyasası Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Tarifeler Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Denetim Dairesi Başkanı	1	1					1			1
Kamulaştırma Dairesi Başkanı	1	1						1		1
Hukuk Dairesi Başkanı	1	1				1			1	
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı	1	1					1		1	
İnsan K. ve Destek H. Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Bilgi İşlem Dairesi Başkanı	1	1				1				1
Başkan Danışmanı	19	11				8	3			11
Grup Başkanı	67	61				33	25	3	11	50
Enerji Uzmanı	244	148				111	33	4	49	99
Enerji Uzman Yardımcısı	131	51				49	2		17	34
Avukat	25	23				19	4		22	1
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri	1	-								
Özel Kalem Müdürü	1	1				1				1
Kurul Hizmetleri Müdürü	1	1				1			1	
Özel Kalem Müdür Yardımcısı	1	-								
Kurul Hizmetleri Müdür Yardımcısı	1	-								
İrtibat Büro Müdürü	1	-								
Yönetim Hizmetleri Uzmanı	94	82				63	19		44	38
Çözümleyici	8	3				2	1			3
Programcı	6	-								
Tabip	1	-								
Hemşire	1	1			1				1	
Savunma Uzm.	0	-								
Teknisyen	4	4		2	1	1				4
Tekniker	2	1			1					1
Yönetim Görevlisi	79	62	1	8	14	36	3		39	23
İletişim Görevlisi	20	16		2		14			16	

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU						CİNSİYETİ	
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Kütüphaneci	1	-								
Şoför	10	7		3	1	3				7
Dağıtıcı	2	1				1				1
Mütercim-Tercüman	2	-								
Araştırmacı	1	-								
Mühendis	20	19				15	3	1	5	14
Mimar	1	1				1			1	
TOPLAM	757	506	1	15	18	366	97	9	208	298

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Kurumun personel sayısında yıllara göre yaşanan değişim Tablo 12.4'te gösterilmektedir.

Tablo 12.4: Yıllara Göre Kurum Personel Sayısı

Yıl	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Personel Sayısı	259	296	303	313	370	404	430	467	453	436	461	494	482	474	501	509	506

* Sürekli işçi kadrosunda yer alan personel hariçtir.

Öte yandan, 2020 yılı itibariyle Kurumda toplam 221 personel sürekli işçi kadrosunda istihdam edilmiş olup; aşağıda yer alan tablolarda sürekli işçi kadrosuna haiz personele ilişkin özet bilgilere yer verilmektedir.

Tablo 12.5: 2020 Yılında Kurumda Göreve Başlayan Personele İlişkin Bilgiler (Sürekli İşçi)

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		ATANMA ŞEKLİ	
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	AÇIKTAN	NAKLEN
Güvenlik Personeli	10	9	1				2	8	10	
Hizmet Personeli	20	13	5	2			8	12	20	
TOPLAM	30	22	6	2	-	-	10	20	30	-

Tablo 12.6: 2020 Yılında Kurumdan Ayrılan Personele İlişkin Bilgiler (Sürekli İşçi)

KADRO UNVANLARI	SAYI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		AYRILMA NEDENİ					
		ORTAÖĞRETİM	2 YILLIK Y.O.	4 YILLIK Y.O.	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK	İSTİFA	EMEKLİLİK	NAKİL	İHRAÇ	MÜSTAFİ	ÖLÜM
Büro Personeli	2		1	1			1	1		1				1
Hizmet Personeli	1	1						1		1				
TOPLAM	3	1	1	1	-	-	1	2	-	2	-	-	-	1

Tablo 12.7: Kurum Personeli Kadro Dağılımı (Sürekli İşçi)

KADRO UNVANLARI	TOPLAM KADRO SAYISI	DOLU KADRO SAYISI	ÖĞRENİM DURUMU					CİNSİYETİ		
			İLKÖĞRETİM	ORTAÖĞRETİM	ÖNLİSANS	LİSANS	MASTER	DOKTORA	KADIN	ERKEK
Büro Personeli	59	59		21	6	32			38	21
Güvenlik Personeli	50	50		45	3	2			8	42
Hizmet Personeli	111	111	41	58	7	5			48	63
Şoför	1	1	1							1
TOPLAM	221	221	42	124	16	39			94	127

12.2. Eğitim Faaliyetleri

Bu bölümde Kurum personeline yönelik eğitim faaliyetleri ile Kurumda staj yapan kişilere ait bilgiler yer almaktadır. Müteakip sayfalarda yer alan tablolardan da anlaşılacağı üzere Kurum, eğitim faaliyetleri için önemli zaman ve mali kaynak ayırmaktadır.

12.2.1. Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Tablo 12.8: 2020 Yılında Yapılan Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
PIAR Akademi Danışmanlık	Tez Hazırlama Eğitim Programı	31
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Hazırlayıcı Eğitim Programı	31
Dönüşüm Akademi	Yüksekte Çalışma Eğitimi Programı	11
KAMUTECH	Yeni MUHSGK (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi) Semineri	2
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi (BGYS)	727
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	İSG ve COVID 19 Eğitimi	727

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
ARYA SOFT Bilgi Teknolojileri Yazılım ve Danışmanlık Sanayi Tic. Ltd. Şti.	SQL Server Eğitim	41
SDK Özel Güvenlik Hizmetleri Limited Şirketi	Kurum Kültürü ve Protokol Eğitimi	226
Enerji Bakanlığı	Resmi Yazışma Eğitimcilerinin Eğitimi	4
Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü	Arabuluculuk Toplantısı	3
Enerji Uzmanları Derneği	Sektöre Yönelik Eğitim Programları	11
Bilge Adam Bilişim Grubu	Java, JSF ve JPA Eğitimi	41
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK)	727
Toplam Maliyet	150.000,00 TL	

* Yeni başlayan personel için "Aday Memurluk Temel Eğitim" programı dijital hale getirilmiştir.

12.2.2. Diğer Eğitim Faaliyetleri

Kurum, her yıl ilgili mevzuat çerçevesinde, hizmet yılı ve yabancı dil ölçütlerini dikkate alarak belirli sayıdaki personeli bilgi ve görgü artırma amaçlı kısa süreli eğitimlere ve yüksek lisans çalışmaları yapmak üzere uzun süreli eğitimlere göndermektedir. Ayrıca dünya enerji piyasasında yaşanan gelişmelerin daha yakından takip edilebilmesi amacıyla, Kurum personelinin yabancı dil bilgisi seviyesinin yükseltilmesi amaçlı eğitimlere katılması teşvik edilmektedir. Bu kapsamda yapılan çalışmalara dair bilgiler aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 12.9: 2020 Yılında Yapılan Yurt Dışı Eğitim Faaliyetleri

Eğitimin Kategorisi	Eğitimin Adı	Yararlanan Kişi Sayısı
ERRA	Principles of Economic Regulation and Electricity Tariffs	5
Jean Monnet	Enerji Politikaları	1
Kurum Personelinin Bakanlar Kurulu Kontenjanı Kapsamında Yurt Dışı Master Eğitimi (2018-2020)	9th Training Course: Price Regulation and Tariffs	2
Toplam Maliyet	348.301,00 TL	

Tablo 12.10: 2020 Yılında Alınan Yabancı Dil Eğitim Faaliyetleri

Eğitim Veren Kurum veya Kuruluş	Eğitimin Adı	Katılan Kişi Sayısı
YDS Time Özel Eğitim Ltd. Şti.	İngilizce Kursu	4
Renkli Fikirler Bilişim ve Eğitim - YDS Kursu	İngilizce Kursu	2
Akın Dil YDS Kursu	İngilizce Kursu	1
Toplam Maliyet	6.890,00 TL	

Üniversitelerin değişik bölümlerinden öğrenciler, Kurumda staj yapmaktadır. Bu kapsamda 2020 yılında Kurumda staj yapan kişi sayısı ve staj süreleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 12.11: 2020 Yılında Kurumda Staj Yapan Kişi Bilgileri

Üniversite Adı	Stajyer Sayısı	
	Zorunlu Staj	Kurum Tanıtım Eğitimi
Ankara Üniversitesi	3	15
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	
Başkent Üniversitesi		1
Çankaya Üniversitesi	1	
Galatasaray Üniversitesi	1	
Gazi Üniversitesi	5	
Hacettepe Üniversitesi	5	
İstanbul Şehir Üniversitesi	1	
Karabük Üniversitesi	2	
Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	
Kırıkkale Üniversitesi	1	
KTO Karatay Üniversitesi	1	
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	3	
TOBB ETÜ	1	
Tarsus Üniversitesi	1	
Türk Hava Kurumu Üniversitesi	1	
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1	
TOPLAM		46

13. MALİ BİLGİLER

Kurumun gelir-giderleri Kurumun bütçesini oluşturur. Kurumun gelirlerinin, giderlerini karşılaması esastır. Kurumun gelir fazlası, 4628 sayılı Kanun ve 5018 sayılı Kanuna istinaden genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Kurum kaynaklarından T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na aktarılmaktadır. Bu kapsamda yapılan aktarmalar Tablo 13.1'de gösterilmiştir.

Tablo 13.1: Yıllar İtibariyle T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına Aktarılan Gelir Fazlası (TL)

Yıllar İtibariyle T.C. Hazine Maliye Bakanlığına (Bütçeye) Aktarılan Gelir Fazlası (TL)			
Yıllar	Yıl İçindeki (Her Üç Ayda Bir İzleyen Ayın Onbeşine Kadar Aktarılan)	Yıl Sonundaki (İzleyen Yılın Mart Ayı Sonuna Kadar Aktarılan)	Toplam
2001	0	22.306,00	22.306,00
2002	0	0	0
2003	0	17.992.437,17	17.992.437,17
2004	0	39.891.979,98	39.891.979,98
2005	0	91.351.575,70	91.351.575,70
2006	118.872.511,00	10.213.361,85	129.085.872,85
2007	26.316.184,86	43.563.569,34	69.879.754,20
2008	6.500.000,00	27.507.108,75	34.007.108,75
2009	10.000.000,00	25.560.370,79	35.560.370,79
2010	18.000.000,00	47.907.651,22	65.907.651,22
2011	27.500.000,00	27.474.743,68	54.974.743,68
2012	42.500.000,00	40.174.832,05	82.674.832,05
2013	51.370.000,00	46.559.157,90	97.929.157,90
2014	27.933.000,00	15.266.784,26	43.199.784,26
2015	47.480.000,00	15.928.305,88	63.408.305,88
2016	36.500.000,00	29.518.976,87	66.018.976,87
2017	18.896.300,00	34.157.312,38	53.053.612,38
2018	47.485.800,00	49.604.977,77	97.090.777,77
2019	26.003.160,00	48.027.983,78	74.031.143,78
2020	65.500.000,00	126.405.442,93	191.905.442,93
Toplam	570.856.955,86	737.128.878,30	1.307.985.834,16

13.1. 2020 Yılı Bütçe Uygulama Sonuçları

Kurumun 2020 yılı bütçesi, TBMM'de kabul edilerek 31.12.2019 tarihli ve 30995 (1. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve 01.01.2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

13.1.1. Gelir Bütçesi

2020 yılı net bütçe gelirleri 329.337.000, -TL olarak tahmin edilmiş ve 443.390.069,69 TL net bütçe geliri elde edilmiştir. Böylece bütçe gelir gerçekleştirme oranı %134,63 olmuştur. Kurumun gelirleri, 4628 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde yer alan aşağıdaki unsurlardan oluşmaktadır:

- Lisans (Elektrik ve doğal gaz piyasalarında yıllık lisans; elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında lisans alma, lisans yenileme, lisans tadili ve lisans sureti çıkartma), sertifika, onay, izin ve vize işlemleri üzerinden alınacak bedeller (Doğal gaz piyasasında),
- Katılma payı. (Doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarında)

Elektrik piyasasında katılma payı olmayıp, doğal gaz piyasasında katılma payının mükellefi, lisans ve sertifika sahibi olan tüzel kişilerdir. Doğal gaz piyasasında katılma payı, anılan mükelleflerin yıllık faaliyet dönemine ilişkin olarak düzenleyecekleri gelir tablolarında yer alan safi satış hasılatı tutarının, Kurulca %0,2 (binde iki) oranını aşmayacak şekilde belirlenecek katılma payı oranı ile çarpımı sonucu bulunmaktadır.

Petrol piyasasında katılma payının mükellefi; rafinaj, işleme, dağıtıcı, iletim, taşıma, ihrakiye, depolama, bayi ve madeni yağ üretim lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. Müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net satışları üzerinden ödemektedirler.

LPG piyasasında katılma payının mükellefi ise; Petrol piyasası rafinerici, LPG piyasası dağıtıcı ve LPG otogaz bayilik lisansı sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. LPG piyasasında faaliyet gösteren lisans veya müşterek lisans sahipleri, katılma payını toplam net akaryakıt ve LPG satışları üzerinden ödemektedirler.

Ancak petrol ve LPG piyasasına ilişkin katılma payı, lisans sahiplerince yıllık gelir tablolarında yer alan net satışlar tutarının binde biri oranını ve iki milyon ABD Dolarını aşmayacak şekilde Kurulca belirlenmektedir.

Diğer taraftan;

- Elektrik piyasası iletim tarifesinin en fazla yüzde biri oranındaki iletim ek ücretleri,
- Kurul tarafından verilen elektrik piyasası ile ilgili idari para cezalarının yüzde yirmi beşi,
- Yayın gelirleri ve sair gelirler,
- Ayrıntıları kamuoyuna duyurulmak kaydıyla ve piyasanın gelişimine dair etüt ve proje çalışmalarının finansmanında kullanılmak üzere uluslararası kurum ve kuruluşlar tarafından verilecek hibeler de gelir kalemlerindedir.

Yukarıda belirtilen gelir kalemlerine yönelik 2020 yılında uygulanacak bedeller, Kurul Kararları ile belirlenmiştir.

13.2.1. Gider Bütçesi

Kurumun 2020 yılı gider bütçesi 329.337.000 TL olarak öngörülmüş, yıl içerisinde yapılan revizyonlar ile bütçe 390.332.000 TL'ye yükselmiştir. Toplam bütçe ödeneğinin 316.984.626,76 TL'si kullanılmış ve 73.347.373,24 TL'lik bütçe ödeneği yılsonunda iptal edilmiştir. Böylece gider bütçesi gerçekleşme oranı %81,21 olmuştur.

Ek'te Kurumun 2018-2019-2020 yılları faaliyet sonuçları tablosu ve bilançosu, karşılaştırmalı olarak verilmektedir.

EKLER

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (TL)

GİDERİN TÜRÜ				31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	GELİRİN TÜRÜ				31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020		
630	01		Personel Giderleri	62.790.649,06	75.954.632,37	85.522.106,32	600	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	253.965.397,99	334.698.865,48	361.035.018,60	
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına	7.568.961,93	9.595.839,72	10.880.196,64	600	03	01		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	140,00	150,00	420,00	
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	86.107.872,01	87.005.030,62	124.004.943,99	600	03	02		Malların Kullanma veya faaliyette bulunma izni	253.965.257,99	334.698.715,48	361.034.598,60	
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alım.	2.431.863,40	2.901.247,61	5.114.682,12	600	03	02	01	10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	50.800.763,90	58.828.667,88	61.238.920,15
630	03	03	Yolluklar	1.352.961,87	1.844.850,52	254.700,59	600	03	02	01	11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Ser.Gel.	50.952.608,34	62.460.412,47	67.580.050,53
630	03	04	Görev Giderleri	1.411.142,94	1.655.139,07	1.440.311,17	600	03	02	01	12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	124.885.657,04	177.400.581,39	194.029.818,99
630	03	05	Hizmet Alımları	78.410.153,32	79.337.631,91	116.438.092,99	600	03	02	01	13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	27.326.228,71	36.009.053,74	38.185.808,93
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	82.954,50	86.901,43	96.930,57	600	05				Diğer Gelirler	62.343.169,95	63.695.375,14	83.460.657,79
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alımı, Bakım Onarım Gideri	2.418.795,98	1.095.716,08	653.972,55	600	05	01			Faiz Gelirleri	5.095.579,70	3.567.778,12	0,00
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Gid.	0,00	83.544,00	6.254,00	600	05	01	09	03	Mevduat Faizleri	5.095.579,70	3.567.778,12	0,00
630	03	09	Tedavi ve Cenaze Giderleri	0,00	0,00	0,00	600	05	02			Kişilerden Kurumlardan Alınan Paylar	41.641.708,29	53.052.082,83	70.596.710,20
630	04		Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	600	05	02	09	99	Diğer Paylar (TEİAŞ)	41.641.708,29	53.052.082,83	70.596.710,20
630	05		Cari Transferler	102.147.546,62	78.964.202,78	71.038.381,51	600	05	09			Diğer Çeşitli Gelirler	15.605.881,96	7.075.514,19	12.863.947,59
630	05	01	Görev Zararları	4.721.416,76	4.607.697,24	4.897.238,64	600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	0,00	201.623,53	95.617,15
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Aktarımlar	295.301,67	273.361,66	572.978,94	600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanan Diğer Çeşitli gelirler	15.605.881,96	6.873.890,66	12.768.330,44
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	40.050,42	52.000,10	68.163,93	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00	0,00
630	05	08	Gelirden Ayrılan Paylar	97.090.777,77	74.031.143,78	65.500.000,00	GELİRLER TOPLAMI (B)						316.308.567,94	398.394.240,62	444.495.676,39
630	12		Gelirlerin Red ve İadesinden Kaynaklanan Giderleri	0,00	0,00	0,00	İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TÜRÜ						31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
630	13		Amortisman Giderleri	5.569.134,97	20.551.751,13	13.227.063,92	610	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.114.337,79	4.129.258,97	6.163.859,34
							610	03	2	1		Malların kullanma veya faaliyet bulunma izni gelir.	2.114.337,79	4.129.258,97	4.981.428,70
							610	03	2	1	10	Elektrik Piyasası Lisans Gelirleri	392.294,95	1.131.115,48	437.345,22
							610	03	2	1	11	Doğal Gaz Piyasası Lisans ve Ser.Gel.	221.195,99	359.776,31	398.274,41
							610	03	2	1	12	Petrol Piyasası Lisans Gelirleri	1.278.421,85	2.225.664,77	3.790.059,07
							610	03	2	1	13	LPG Piyasası Lisans Gelirleri	222.425,00	412.702,41	355.750,00
							610	05	9	1	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	4.233.922,92	7.220.691,11	1.182.430,64
							İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)						6.348.260,71	11.349.950,08	6.163.859,34
							NET GELİR (D)=(B - C)						309.960.307,23	387.044.290,54	438.331.817,05
GİDERLER TOPLAMI (A)				264.184.164,59	272.071.456,62	304.672.692,38	FAALİYET SONUCU (D-A) (+/-)						45.776.142,64	114.972.833,92	133.659.124,67

2018-2020 YILI ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU BİLANÇOSU

AKTİF HESAPLAR	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	PASİF HESAPLAR	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
I-DÖNEN VARLIKLAR	86.298.986,89	131.753.397,46	226.385.178,45	I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	69.138.163,33	68.374.548,00	30.132.778,61
10-HAZİR DEĞERLER	75.911.830,31	18.303,67	9.600,00	32-FAALİYET BORÇLARI	1.358.586,29	1.038.155,68	0,00
102-Banka Hesabı	75.911.830,31	18.303,67	9.600,00	320-Bütçe Emanetleri Hesabı	1.358.586,29	1.038.155,68	0,00
12-FAALİYET ALACAKLARI	9.754.634,25	21.047.729,69	16.640.383,32	33-EMANET YABANCI KAYNAKLAR	16.064.395,93	17.356.384,65	27.770.226,89
120-Gelirlerden Alacaklar Hes.	6.204.633,10	13.664.522,63	0,00	330-Alınan Depozito ve Teminatlar	1.059.229,24	2.700.775,40	11.663.650,13
126-Verilen Depozito ve Teminatlar	0,00	0,00	0,00	333-Emanetler Hesabı	15.005.166,69	14.655.609,25	16.106.576,76
121-Gelirlerden Takipli Alacaklar	3.550.001,15	7.383.207,06	16.640.383,32	36-ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	51.715.181,11	49.980.007,67	2.362.551,72
13-KURUM ALACAKLARI	0,00	110.123.247,25	209.161.566,57	360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	2.110.203,34	1.952.023,89	2.362.551,72
135-Tek Hazine Kurumlar Hes. Alacaklar	0,00	110.123.247,25	209.161.566,57	361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	0,00	0,00	0,00
14-DİĞER ALACAKLAR	630.342,33	561.936,85	571.448,56	363-Kamu İdareleri Payları Hesabı	49.604.977,77	48.027.983,78	0,00
140-Kişilerden Alacaklar Hesabı	630.342,33	561.936,85	571.448,56	II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.074.000,00	2.511.430,00	1.464.630,00
15-STOKLAR HESABI	0,00	0,00	0,00	43-DİĞER BORÇLAR	1.074.000,00	2.511.430,00	1.464.630,00
150-İk Madde ve Malzemeler	0,00	0,00	0,00	430-Alınan Depozito ve Teminatlar	1.074.000,00	2.511.430,00	1.464.630,00
16-BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	2.180,00	2.180,00	2.180,00	47-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00	0,00
160-İş Avansı ve Krediler Hesabı	2.180,00	2.180,00	0,00	472-Kıdem Tazminatı karşılığı	0,00	0,00	0,00
162-Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	0,00	0,00	2.180,00	III-ÖZ KAYNAKLAR	294.163.722,39	409.136.656,31	542.795.780,98
18-GELECEK AYLARA AİT GİD. VE GEL. TAH.	0,00	0,00	0,00	50-NET DEĞER	0,0	0,00	160.847.447,45
181-Gelir Tahak. Hesabı	0,00	0,00	0,00	500-Net Değer Hesabı	0,0	0,00	160.847.447,45
II-DURAN VARLIKLAR	278.076.898,83	348.269.236,85	348.008.011,14	57-GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUCU	248.387.579,75	294.163.722,39	248.289.208,86
22-FAALİYET ALACAKLARI	26.898,83	571.122,83	300.000,00	570-Geçmiş yıllar Olumlu Faal. Son.	248.387.579,75	294.163.722,39	248.289.208,86
226-Verilen Depozito ve Teminatlar	26.898,83	571.122,83	300.000,00	59-DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	45.776.142,64	114.972.933,92	133.659.124,67
25-MADDİ DURAN VARLIKLAR	278.050.000,00	347.698.114,02	347.708.011,14	590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	45.776.142,64	114.972.933,92	133.659.124,67
250-Arazi ve Arsalar Hes.	96.310.000,00	96.310.000,00	96.310.000,00				
252-Binalar Hesabı	14.915.698,80	14.915.698,80	14.915.698,80				
253-Tesis, Makine ve Cihazlar	2.837.364,45	5.534.290,08	5.534.290,08				
254-Taşınlar Hesabı	0,00	0,00	0,00				
255-Demirbaşlar Hesabı	16.240.991,04	40.935.378,38	43.720.953,55				
257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-33.994.054,29	-47.137.253,24	-49.883.297,47				
258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	132.214.727,53	221.626.421,16	233.268.040,46				
259-Yatırım Avansları Hesabı	49.525.272,47	15.513.578,84	3.871.959,48				
26-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00				
260-Haklar Hesabı	6.580.379,63	13.988.931,81	20.055.411,15				
268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-6.580.379,63	-13.988.931,81	-20.055.411,15				
AKTİF TOPLAMI	364.375.885,72	480.022.634,31	574.393.189,59	PASİF TOPLAMI	364.375.885,72	480.022.634,31	574.393.189,59
NAZİM HESAPLAR				NAZİM HESAPLAR			
910-Alınan Teminat Mektupları Hesabı	2.250.622.327,62	2.148.994.388,68	2.177.444.363,88	911-Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	2.250.622.327,62	2.148.994.388,68	2.177.444.363,88
920-Gider Taahhütleri Hesabı	63.703.462,44	47.441.722,04	6.490.766,01	921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	63.703.462,44	47.441.722,04	6.490.766,01
948-Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar			310.365,98	949-Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı			310.365,98
998-Diğer Nazım Hesaplar	3.291.995.577,03	3.699.991.839,28	4.297.123.884,00	999-Diğer Nazım Hes. Karşılığı Hesabı	3.291.995.577,03	3.699.991.839,28	4.297.123.884,00
NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	5.606.321.367,09	5.896.427.950,00	6.481.369.379,87	NAZİM HESAPLAR TOPLAMI	5.606.321.367,09	5.896.427.950,00	6.481.369.379,87
GENEL TOPLAM	5.970.697.252,81	6.376.450.584,31	7.055.762.569,46	GENEL TOPLAM	5.970.697.252,81	6.376.450.584,31	7.055.762.569,46

